MICHEL ZÉVACO

MICHEL ZÉVACO

CAVALERUL PASSAVANT

CUPRINS:

CAP. I îmbinarea fericită a două fiinţe făcute să se înţeleagă.
CAP. II Strada Calandre.
CAP. III În faţa căsuţei de la Clos-Margot.
CAP. IV în căsuţa de la Clos-Margot.
CAP. V Cupa otrăvită.
CAP. VI Jean Iară de Teamă o regăseşte pe Flore.
CAP. VII Al treilea pungaş.
CAP. VIII întrevederea lui Passavant cu doamna de Giac.
CAP. IX În grădina căsuţei de la Clos-Margot.
CAP. X Casa grădinarului castelului Tournelles.
CAP. XI Jupân Mercerot se destăinuie.
CAP. XII Simonne se îmbogăţeşte.
CAP. XIII Asociaţia Simonne şi Malâtre.
CAP. XIV Aventura lui Malâtre.
CAP. XV Revanşa Simonnei.
CAP, XVI l'ltinv'e dispoziţii ale lui Isabeau.
CAP. XVII Strada Fčves.
CAP. XVIII Casa vrăjitorului.
CAP. XIX Intrarea solemnă a lui Isabeau de Bavičre şi a lui Jean de Burgundia în Paris.
CAP. XX Piaţa catedralei.
CAP. XXI La Notre-Dame.
CAP. XXII Prin oraş.
CAP. XXIII Ghinionul lui Rubin Şmecherul şi al lui Brancaillon.
CAP. XXIV Ospitalitatea Simonnei.
CAP. XXV Simonne şi Malatre sunt din nou alături.
CAP. XXVI Robin Şmecherul şi Brancaillon îşi găsesc un refugiu care nu este cel pe care şi l-au dorit.

CAP. XXVII Nebuna.
CAP. XXVIII Torţa.
CAP. XXIX Capcana.
CAP. XXX Strada Bon-Puits.
CAP. XXXI. Servitorii ducelui d'Orléans.
CAP. XXXII Locuinţa lui Passavant.
CAP. XXXIII Ultima scenă a menajului.
CAP. XXXIV Piaţa Grčve.
CAP. XXXV După încăierare.
CAP. XXXVI Comoara jupânului Mercerot.
CAP. XXXVII Furtuna se acumulează.
CAP. XXXVIII î Montereuu-Faul-Yonne.
CAP. XXXIX Hanul de la „Pomme de pin”
CAP. XL Podul de la Montereau.
Epilog

ÎMBINAREA FERICITA A DOUĂ FIINŢE FĂCUTE SĂ SE ÎNŢELEAGĂ.

Părăsindu-l pe căpetenia Jefuitorilor, Passavant, datorită uneia din sfidările lui nebune, aşa cum le concepea, merse să dea târcoale împrejurul palatului Burgundiei, cum făcuse şi în zilele precedente. Şi, ca şi în alte daţi, are norocul să nu fie recunoscut de niciunul dintre duşmanii săi.

Cel puţin, aşa a crezut.

Adevărul este că atunci când a trecut prin faţa portiţei secrete prin care ajungeai în grădina rezervată a ducelui de Bourgundia, aceeaşi pe unde ieşiseră cu o seară înainte, nu o auzi deschizându-se şi nici nu-l văzu pe cel care ieşi.

Acesta era jupân Mercerot.

Negustorul se retrase doi paşi şi arunca o privire spre ferestrele care dădeau în grădină. Prima lui mişcare, din instinct, a fost să strige şi să-l indice pe Passavant, care avansa spre strada Petit-Lion fară să bănuiască pericolul care-i atârna deasupra capului.

Totuşi, jupân Mercerot nu dădu curs impulsului. «Trebuie să existe ceva mai eficient!… Să căutam.» îl urmări pe Passavant şi-l văzu intrând în casa lui Talazar. Mormăi:

— Îmi pierd capul, e sigur! Nu trebuie să posezi multă perspicacitate pentru a ghici că se vor refugia aici. Şi nici nu mi-a trecut prin gând. Rămâne de ştiut dacă sunt toţi aici… afară bineînţeles de domnişoara de care, din fericire, m-am debarasat.

Trebuie să mă informez.

Hoinări puţin în jurul casei, întrebând discret şi abil pe unul şi pe altul. Astfel afla cu uşurinţă că în casă, veniseră să locuiască cu puţin timp înainte, trei noi chiriaşi. Aceştia trei nu puteau fi decât Passavant, Robin Şmecherul şi Brancaillon.

Satisfăcut, se întoarse acasă şi începu să se gândească tot plimbându-se prin birou.

— Să-i denunţ pe Passavant şi complicii Iui… atunci în lăzile mele vor curge în plus şase mii de scuzi!… Da, dar Passavant totuşi mi-a făcut un serviciu de nepreţuit salvând-o pe Flore…!

Acesta-i un obstacol veritabil, de neînvins… (Şi cu un suspin de regret). Hai, să nu ne mai gândim la asta…!

Dar totuşi, continuă. Această sumă considerabilă: şase mii de scuzi de aur (aproape trei sute de mii de franci în moneda zilelor noastre) exersa asupra lui o fascinaţie irezistibilă.

Era într-o stare violentă de agitaţie. Nu putea sta locului. încetul cu încetul, se calmă. Pe buze îi apăru un surâs care-i şi rămase. Ochii-i sclipeau. Probabil reuşise să găsească soluţia problemei pe care o căuta cu încăpăţânare de mai mult timp.

Îşi părăsi biroul şi veni să se aşeze în sala comună unde se afla Simonne.

Un moment rămaseră tăcuţi, faţă-n faţă. Dar se observau cu făţărnicie. Această tăcere era apăsătoare pentru jupân

Mercerot. El angaja conversaţia. Şi, cu un aer indiferent, spuse forţându-se să fie amabil.

— Ştii că pe mutrele lui Passavant şi Talazar, a lui Robin Şmecherul şi Brancaillon s-a pus un preţ?

Simonne trase cu urechea, dar nu-şi descleştă dinţii.

După sclipirea care apăru în ochii ei spălăciţi, el îşi dădu seama că ea cunoştea noutatea. Continuă, făcându-i cu ochiul:

— Acela, sau aceea (el insistă asupra cuvântului) care va reuşi să-i predea înseamnă că nu şi-a pierdut vremea de pomană. Ei! Ei! este o sumă frumuşică.

— Şapte mii… Am făcut socoteala.

— Şase mii, Simonne, doar şase mii. Am toate motivele să cred că mutra lui Talazar nu va fi niciodată găsită. Astfel, că iată, o mie de scuzi pierduţi. Păcat.

— De fapt, spuse Simonne, care începuse să se însufleţească, atunci când s-a pus un preţ pe capul acestuia, el nu era deja mort?

— Nu, Simonne, făcu jupân Mercerot, cu un calm sinistru, nu murise…

Jupân Mercerot reluă:

— Nobilul Talazar nu murise… Dar acum este mort Sunt sigur deoarece eu însumi am săvârşit această treabă… Nu sunt omul care să mă păcălesc de două ori… înţelegi, Simonne?

Simonne înţelese că a avertizat-o. Şi sub privirea ascuţită pe care el i-o aruncă, ca simţi cum se înfâoară de groază. Ca să-şi ascundă tulburarea, ea îşi băgă nasul în lucrul pe care-l ţinea pe genunchi.

Jupân Mercerot zâmbea cu un aer viclean. Nu mai insistă, şi reluă conversaţia de-acolo de unde o cotise.

— Ce trebuie să faci ca să câştigi aceşti şase mii de scuzi?… într-adevăr foarte puţin… Să ştii, de exemplu, unde zac răzvrătiţii… şi să-i denunţi.

Văzând-o ademenită, începu să-şi dezvăluie gândul ascuns. Şi coborându-şi vocea:

— Eu ştiu unde locuiesc… Şi-ţi voi spune Simonne… ceea ce te va face să câştigi aceşti şase mii de scuzi de aur. Vezi ce stăpân bun sunt!

Uimirea pe care i-o produse această generozitate a fost atât de mare încât ea rămase mută. îşi împreună mâinile în extaz.

— Cu condiţia să-i împărţim.

— Oh! făcu ea suspicioasă, sunt ca dumneavoastră jupâne, nu mă las păcălită de două ori.

— De data asta, nu ai de ce să te temi, o asigură cu promptitudine jupân Mercerot… Suma va fi u;u în mâinile aceluia care va face ca rebelii să fie prinşi. Şi cum tu vei fi aceea care-i va denunţa…

— Juraţi că suma îmi va fi dată mie? insistă Simonne încă bănuitoare.

— Informează-te, Simonne. Vei vedea că îţi spun adevărul. «O voi face, se gândi Simonne… Şi dacă va fi într-adevăr aşa, jupân Mercerot poate să fie sigur că nu o să se atingă de nici un bănuţ din această sumă pe care o voi păstra întreagă pentru a mă despăgubi de ceea ce mi-a furat.»

Şi cu voce tare:

— Dacă-i aşa, accept condiţia: vom împărţi.

Înţelegerea fiind făcuta, jupân Mercerot nu mai pierdu timpul şi-i explică ce avea de făcut. Totul fiind bine pus la punct, Simonne se grăbi să-şi pună cele mai frumoase haine.

În timp ce ea se îmbrăca, jupân Mercerot revenit în biroul său, îşi spunea cu un zâmbet de satisfacţie: „E clar că se gândeşte să-şi oprească tot!… Oi O cunosc bine! (începu să râdă încetişor din vârful buzelor). Ea nu ştie că în calitatea mea de intendent al finanţelor lui Jean de Burgundia această afacere va trece pe la mine. Va semna de primire în toată regula. Apoi va fi trimisă Ia mine ca să-i dau suma promisă… pe care o voi păstra. Şi astfel o voi păcăli. Dacă se supără?… Dacă mă acuză?”

Se gândi o secundă şi decise: «Cu atât mai bine! Îi dovedesc cu chitanţa şi o arestez pentru insultarea gravă a unui magistrat. Calculul e bun… Şi voi scăpa definitiv de ea».

În acest timp, Simonne, iară să bănuiască în ce cursă a intrat cu capul înainte, se grăbea spre palatul Burgundia. Bătu după semnalul convenit la una din portiţele secrete din strada Pavce, aceea la care Malâtre avea o cheie şi prin care îi introdusese pe Passavant şi tovarăşii săi.

Malâtre o primi destul de semeţ, ca o persoană pătrunsă de importanţa lui şi care ţine să se facă simţită.

— Te trimite stăpânul tău, femeie?

— Nu mai sunt în serviciul domnului Mercerot, monseniore.

Malâtre făcu ochii mari şi se uită atent la ea, pentru a se asigura dacă, din întâmplare, ea nu avea intenţia să-şi bata joc de el, aruncându-i în faţă acest „monseniore”. Măgulit la culme, deveni mai puţin semeţ şi cu un aer binevoitor şi protector, care ar fi tăcut pe oricine să pufnească în râs:

— Şi căutaţi Iară îndoială altă slujbă

— Nu, monseniore; mulţumesc lui Dumnezeu, am o mică avere. Vreau să mă odihnesc şi să fiu stăpână pe mine însumi de-acum încolo.

De-ndată ce aceste cuvinte fură aruncate, Simonne, permanent prudentă şi circumspectă, fu pe punctul de a le regreta. Totuşi nu le regretă; se felicită, văzând efectul pe care îl produse.

Într-adevăr, Malâtre îşi ciulise urechile. Se uită mai atent la Simonne, împrăştiind splendoare în hainele-i de sărbătoare şi care zâmbea graţios, lucru care o făcea mai puţin hidoasă.

Se ridicaşi se descoperi, ceea ce neglijase să facă până acum. îi oferi în grabă un scaun lui Simonne care rămăsese cu gura căscată, scuzându-se:

— Ce dracu, unde mi-au fost minţile să las o doamnă să stea în picioare! Scuzaţi-mă, frumoasă doamnă, sunt cam

distrat. Simonne, naivă, se uita în jurul ei, căutând pe „frumoasa doamnă”, căreia i se adresau aceste scuze. în sfârşit şi-a dat seama că era vorba despre ea. Măgulită la culme, subjugată, cucerită, nemaiputând de bine, se aşează roşind şi luă alura castă şi jenată a fecioarei care ascultă mur-murându-i-se la ureche mărturisirea mişcătoare şi delicioasă a alesului inimii.

Era jalnic, grotesc, hidos.

Totuşi, Malâtre nu părea să-şi dea seama. Asupra lor, în acelaşi timp, se abătuse trăsnetul. EI, îşi îndrepta se mica statură, gângurea, ofta, îşi dădea peste cap micii ochi rotunzi, în timp ce nasul i se ascuţea, ca pentru bătălie.

Căuta să-i facă un compliment galant, adus bine din condei, şi, negăsind nimic, îi luă mâna ei uscată şi aspră şi i-o strânse cu tandreţe, suspinând:

— Ah! Dacă ai vrea…!

Şi Simonne, răvăşită, uimită până la stupoare, dar transportată de bucurie, Simonne răspunse la îmbrăţişare, şi se sclifosi:

— Ce?

— Vom schimba sărutul de logodnă!… Simt că eşti aceea pe care inima mea o aşteaptă de mult!… Simt că suntem făcuţi unul pentru altul!

Simonne era totuşi prea şireată pentru a ceda cu uşurinţă.

Respingându-l cu blândeţe pe întreprinzătorul Malâtre, care o strângea prea tare:

— Termină, băiat rău ce eşti!… De-abia ne cunoaştem! îi spuse.

Puţin înciudat, Malâtre oftă:

— Crudo! Vrei să mă aduci la disperare?… Mie mi se pare că te cunosc dântotdeauna. Ai inima de piatră?… Vrei să spui că nu mă găseşti pe gustul tău?… Dacă-i aşa, mizerabilul de mine, nu-mi mai rămâne decât să mă străpung cu sabia!

— N-o face! îl imploră Simonne înfricoşată. Nu sunt atât de nesimţitoare cum mă crezi. Până la moarte mi-aş reproşa

că am ales Ia disperare un cavaler atât de galant ca tine. Cât despre căsătorie, vom mai vorbi.

— Când?

— În curând… La să-mă să spun întâi ce doresc de la tine.

— Eşti doamna inimii mele. Ordonă şi-fi voi da ascultare.

— Este în legătură cu recompensa promisa celui care-i va preda pe rebelul Passavant şi complicii săi, spuse ea.

— Şi?

— În primul rând este adevărat că recompensa va fi dată în mâna celui care-i va preda pe aceşti trădători?

— Fără îndoială! o asigură categoric Malâtre, care se întreba unde vrea să ajungă.

— Ei bine! Aş vrea să-l văd pe nobilul duce.

— Oh! Oh! exclamă Malâtre, care deveni rece văzând cu ochii, monseniorul nu poate fi văzut cu una cu două. întâi, trebuie să-mi spui ce vrei de la el. Voi vedea dacă pot să-mi permit să-l deranjez. La dracu! Aş fi foarte bine primit dacă m-aş prezenta în faţa lui fără să pot să-l informez asupra obiectului audienţei solicitate.

Simonne se gândi. Ceeace spunea noul său amorez i se păru drept şi natural.

— Este vorba să-i aduc la cunoştinţă locul unde stau ascunşi Passavant şi banda sa şi unde-i va fi uşor să-i prindă. Cu condiţia să nu piardă timpul.

Malâtre sări în sus.

— Ştii unde locuiesc? spuse într-o explozie de bucurie.

— Ştiu.

— Toţi?

— Toţi!… Afară de Talazar. Malâtre se gândi: «Iadul mi-o trimite pe această bătrână vrăjitoare!… Nu m-am uitat bine la ea… Este mai în vârstă decât mine cu cel puţin zece ani, eu care am patruzeci şi cinci bătuţi pe muchie… Şi în plus este şi urâtă de te face să te-nfiori!… îmi pierdusem capul când voiam să mă însor cu ea!… Pot să fac ceva mai bun ca să-mi asigur averea. Am să-i smulg secretul, ceea ce nu va fi greu.»

Şi tare, cu asprime:

— Trebuie să-mi spui unde locuiesc.

— Altora! Mă iei drept proastă? N-ai văzut cu cine ai de-a face, frumosule! Să ştii că Simonne nu este femeia pe care poţi s-o jefuieşti astfel.

Şi cu o dârzenie de neclintit:

— Nu-i voi spune aceasta decât nobilului duce personal. Nu vreau să fiu furată!

— Nu înţelegi că obligaţiile funcţiei mele nu-mi permit să acţionez altfel? Din moment ce mă suspectezi, să nu mai vorbim, dar nici nu pot să intervin pentru tine. Scrie-i nobilului duce, fa o cerere de audienţă în toată regula, şi de astăzi în câteva zile, dacă dânsul va crede de cuviinţă, o să obţii un răspuns.

— Ce tot mă suceşti!… O cerere… Un răspuns… zile de aşteptare.

În acest timp trădătorii o vor şterge uşurel… iar eu voi fi jefuită, ruinată!… Nu! Voi face aici o asemenea gălăgie încât va trebui să fiu ascultată…!

— Da!… Şi dacă te voi aresta?

— Încearcă!… Crezi că sunt mută? Mulţumesc lui Dumnezeu, am o meliţă bună… şi ghiare pe care voi şti să ţi le arăt. Şi mai întâi, află că ştiu multe pe socoteala ta… jupân Mercerot mi-a vorbit de tine. Şi, ia spune-mi cât te-au plătit trădătorii ca să devii complicele lor?

Deoarece, să mă ierte Dumnezeu, s-ar spune că vrei să le laşi răgaz pentru a fugi. Arestează-mă, frumosule senior, şi voi povesti toate acestea… şi încă multe altele.

Simonne vorbea la întâmplare datorită furiei reci care o cuprinsese.

Dar Malâtre, care nu avea conştiinţa prea curată, se simţi înspăimântat. Bătu repede în retragere:

— Ei! ei! făcu el. Nu înţelegi de glumă!

— Şi eu glumesc, replică Simonne cu un zâmbet ameninţător. Malâtre, silit să-şi mărturisească înfrângerea,

simula că reflectă adânc. Şi reluându-şi imediat poza galantă, prevenitoare:

— Aceasta, spuse el, nu este o treabă obişnuită şi cel mai mic dintre riscuri pentru mine, este acela de a te fi luat la rost de monsenior…

Dar pentru tine, frumoasă doamnă, fac orice!

Şi plecă înveselit în aparenţă de surâsul graţios pe care ea i-l lansă în chip de mulţumire.

Jean fără de Teamă o primi de Simonne pe loc. Bucuria pe care o resimţi a fost atât de mare, încât îi dărui o sumă în aparenţă respectabilă, asigurând-o în acelaşi timp că aceasta n-o va împiedica să primească integral suma promisă celui care va pune mâna pe rebeli.

Simonne plecă radiind de fericire, Malâtre, mai galant şi mai amabil ca oricând, o conduse până la portiţă.

— Oh! Simonne, îi strigă înflăcărat, tu ai ceva avere… Eu am ceva economii… Să le unim şi vei face din mine omul cel mai fericit din lume!

— Ei bine! Nu spun nu! acceptă Simonne. Şi timidă şi împurpurată, îi întinse fruntea.

Malâtre închise ochii şi îşi presă buzele, nu fără un fior de repulsie pe această frunte galbenă şi ridată. A fost sărutul logodnei lor.

— Când te voi revedea? suspină Malâtre.

— Când vei vroi.

— Unde?

— La domiciliu, în strada Galilée. i

— Ia uite! se miră Malâtre, credeam că nu mai eşti în serviciul jupânului Mercerot!

— Nu mai sunt, spuse ea, dar locuiesc acolo… momentan. '*

— La revedere, doamna a inimii mele!

— Pe curând, frumosul meu curtezan!

II.

STRADA CALANDRE.

Noua proprietăreasă a lui Passavant din strada Calandre, se numea madam Hurpide. Era o femeie în jur de şaizeci de ani, cu o înfăţişare respectabilă, zaharisită.

Doamna Hurpide se afla în târg la Orberie atunci când crainicul public strigase faimosul anunţ despre care am vorbit.

Auzind numele celor patru chiriaşi ai săi, respectabila doamnă îşi pierdu minţile. Fugi dintr-o suflare la locuinţa ei, unde se încuie de două ori. Rămase înăuntru un timp îndelunagat. Poate că era efectul spaimei, deoarece buna doamnă auzise foarte bine că era ameninţată să fie clocotită de vie pentru că îi adăpostea pe rebeli.

După câtva timp, care nu ne este posibil să-l evaluăm, ea ieşi. Ea se furişă în stradă şi, ştergând zidurile caselor, tropăind mărunt, forţându-se să treacă neobservată, merse la Châtelet unde locuia domnul Veau de Bar, comandantul jandarmilor din Paris.

După o lungă aşteptare, fu introdusă în faţa acestui important personaj. Vizita a fost scurtă: doar cât a durat declaraţia că avea fericirea de a-i găzdui pe falşii trădători: Passavant, Talazar, Brancaillon şi Robin Şmecherul.

Şi respectabila doamnă Hurpide, mai misterioasă, mai ştearsă ca oricând, alunecând ca o umbră, reveni acasă, se-ncuie iar de două ori şi se lăsă să cadă pe un taburet şi, palidă de emoţie, murmură mieros:

— Este o adevărată binecuvântare că aceşti tâlhari au venit să închirieze la mine, precis!… Voi fi într-adevăr bogată! Voi avea şase mii de scuzi-aur, care-mi vor fi număraţi în astă seară… după ce aceşti criminali vor fi fost înhăţaţi!

Aceasta se întâmpla în acelaşi moment în care Simonne revenea radioasă de la palatul Burgundia unde gândea de asemeni că şi-a dobândit averea… Şi pe deasupra şi un soţ.

În aceeaşi zi, starea lui Talazar părându-i-se satisfăcătoare, maestrul Gervais se decise să meargă să-l

vadă pe cavalerul de Passavant. Ajunse în strada Calandre înjur de şase seara.

Îi deschise Brancaillon.

Recunoscând u-l pe vizitator, uriaşul scutier îngălbeni.

Privirea-i rătăcită se opri asupra uşii interioare prin care dispăruse omul care-l îngrozea, apoi asupra celei exterioare care rămăsese larg deschisă. Se năpusti cu capul înainte, coborând scările val-vârtej. Sări ca un nebun în stradă şi o luă drept în faţă, ca o săgeată.

În timpul acesta, maestrul Gęnais se întreţinea liniştit cu cavalerul Passavant.

Mai întâi îi destăinui că Talazar se afla rănit, la el acasă.

Se apucase să-l vindece şi răspundea de faptul de a-l pune pe picioare. Omise cu bună ştiinţă să-i dea detalii şi se mărgini să-i spună că tânărul îi fusese adus de o femeie. Când Passavant îi ceru informaţii asupra acestei femei, el îi răspunse evaziv:

— Nobilul Talazar vă va lămuri în legătură cu aceasta.

Passavant nu mai insistă.

— Intenţia dumneavoastră este ca să rămâneţi mai mult aici?

— Ca să vă spun adevărul, nu! îi declară Passavant. Aici sunt neliniştit. Nu ştiu de ce. Dar nu ajunge să pleci aşa, dintr-o dată. Mai trebuie să şi găseşti o altă vizuină.

Mi s-a oferit ospitalitate şi în altă parte, adăugă el cu o intonaţie ciudată, dar încă ezit.

Maestrul Gervais se scotoci în punga de Ia brâu de unde scoase o cheie pe care i-o dădu lui Passavant spunându-i:

— Casa mea din strada Fčves este părăsită de mulţi ani. Groaza pe care o inspiră – ştiţi de ce? – este atât de mare încă în zilele acestea încât nimeni nu îndrăzneşte să se apropie de ea. Nimeni nu vă va căuta acolo, răspund de aceasta. Nu mă luaţi după aspectul exterior de deteriorare. Veţi vedea că interiorul este amenajat convenabil şi înzestrat cu tot ceea ce este necesar. Mi-am luat toate precauţiile pentru ce-ar putea surveni.

— Ideea este bună!… Ne vom muta mâine dimineaţă.

Maestrul Gervais se ridică, pregătindu-se de plecare.

— Foarte rar mă amestec pentru a da sfaturi, spuse el rece.

Dumneavoastră, totuşi vreau să vă dau unul: Nu aşteptaţi până mâine dimineaţă. Plecaţi de-aici imediat… Deja ar putea fi prea târziu.

— Sfatul este bun. Voi face precum spuneţi.

— Dacă, aşa cum cred, o căutaţi pe această micuţă Flore Mercerot, faceţi o plimbare înspre Clos-Margot.

— Ştiţi ceva? întrebă cu vioiciune Passavant.

— Din nefericire, numai ceea ce v-am spus.

— Păcat! strigă Passavant cu un vizibil regret. Dar nu are importanţă, indicaţia poate fi preţioasă şi vă mulţumesc pentru că mi-aţi dat-o.

— La revedere, nobile Passavant, spuse maestrul Gervais reţinându-şi un zâmbet.

— La revedere, maestre, răspunse Passavant, care reveni în cameră.

Coborând scările, mestrul Gervais îşi spunea cu un surâs isteţ: «Şi-apoi Jean Iară de Teamă s-a îndrăgostit de această micuţă de şi-a pierdut minţile. Să o răpeşti pentru a o arunca în braţele lui Talazar, ar însemna să-i dai o lovitură din care nu-şi va mai reveni niciodată. Passavant a înţeles… dar nu spune nimic».

— Robin Şmecherul, spuse Passavant la reîntoarcere, părăsim acest domiciliu în acest moment. Dar unde este acel animal de Brancaillon?

Nu avu timp să termine. Uşa se deschise ca de furtună.

— Alarmă! Domnule, gâfâi Brânca» Hon care dădu năvală cu respiraţia tăiată. Vin să ne aresteze!

Aventurierii noştri locuiau sub acoperiş. Passavant decisese astfel. Probabil avea motivele lui.

Auzind avertismentul scutierului său, sări la o lucarnă şi îşi trecu bustul afară.

— De Giac, de Jacqueville, Malâtre şi vreo patruzeci de spadasini! spuse aruncându-se în spate. Să plecam. E timpul.

— Prea târziu, domnule! vorbi pe nas Robin Şmecherul care-şi băgase nasul pe o a doua lucarnă… Se opresc în faţa uşii.

Passavant se uită din nou prin lucarnă. Robin Şmecherul nu se înşelase.

— Bine, spuse el rece, dacă uşa ne este blocată, vom ieşi prin fereastră. Acesta-i un drum care altădată îmi era destul de familiar.

Tot vorbind, el târî tot ce-i căzu în mână şi înghesui în faţa uşii. Robin Şmecherul şi Brancaillon îl imitară de asemeni. în mai puţin de un minut, în faţa uşii încuiate cu cheia, se ridica o baricadă.

Trecură în cealaltă cameră şi iacură întocmai. într-un timp foarte scurt, între ei şi cei care veneau să năvălească în locuinţă, se interpuseseră două baricade.

— Acestea îi vor reţine patru sau cinci minute. Atât cât ne trebuie.

Passavant îi conduse pe cei doi tovarăşi ai săi într-un cabinet îngust a cărui fereastră dădea în spate. Arătând fereastra deschisă:

— Iată drumul, spuse rece.

Robin Şmecherul îşi aruncă privirea pe fereastră şi puţin cam palid spuse:

— Ca să ajungem pe acel acoperiş pe care-l văd dedesubt, trebuie să facem o săritură de vreo cincisprezece picioare. O să ne zdrobim de sol.

— Brancaillon, îi ordonă Passavant, prinde această bară de sprijin şi lasă-te să atârni în gol. Nu-i da drumul până când nu-ţi spun eu. Şi, mai ales, ţine-o bine.

Fără să ezite, Brancaillon făcu ceea ce îi ordonă şeful său şi rămase suspendat în gol, la o înălţime de patru etaje.

— Iată prima treaptă a scării! spuse liniştit. Tu o vei face pe a doua, iar eu pe a treia… şi vom ajunge pe coama

acoperişului.

— Înţeles! se bucură Robin Şmecherul, care deja încălecase pe fereastră.

De-abia trecuse o jumătate de minut de când Brancaillon trecue pe fereastră. Toţi trei erau deja încălecaţi pe coama acoperişului, Passavant între cei doi scutieri.

— Ce era mai greu, a trecut! constată Passavant satisfăcut.

Şi toţi trei începură să râdă încetişor. Mai respirară o dată şi Passavant ordonă:

— Întoarcerea!

Mişcarea fu executată împreună şi cu precizie.

— Culcă-te pe burtă, Robin şi atenţie... o să trec pe deasupra ta.

Robin Şmecherul se strivi pe ţigle cu braţele şi picioarele atârnând pe înclinaţia acoperişului.

Passavant, şi el pe burtă, se urcă pe spatele lui Robin Şmecherul şi se târî până când îl depăşi. Prin această manevră, el era în frunte, Robin Şmecherul în mijloc şi Brancaillon Ia coadă.

— La drum, spuse el. Şi să ne ferim de ameţeală.

Târându-se, unul după altul, încet, cu ochii privind drept înainte, evitând să privească în jos, ei ajunseră la casa vecină, apoi la următoarea. Acolo, în faţa lor se căsca vidul, casa următoare fiind mai joasă de înălţime decât aceea deasupra căreia se aflau. Din fericire distanţa pentru săritură nu era atât de mare. Au putut să coboare fără să recurgă la acrobaţii periculoase. La extremitatea acestei case, ei se lăsară să alunece pe panta abruptă a acoperişului şi nimeriră o lucarnă care se afla acolo.

Puţin mai târziu se furişară în stradă.

Era ora când burghezii şi oamenii din popor ieşeau să ia aer înainte de culcare.

Spadasinii staţionau încă în faţa casei. Aşteptau răbdători ieşirea celor pe care vroiau să-i aresteze? Passavant nu întârzie pentru a afla. O luă spre dreapta.

Pelerina acoperindu-le faţa, pumnalul pe sabie, gata s-o scoată din teacă, ei avansau în partea opusă celor care îi pândeau, fără să fugă.

Nu tăcuseră douăzeci de paşi, când în spatele lor auziră urlete.

Malâtre era cel care le scotea.

Passavant şi cei doi tovarăşi, fară să se întoarcă, măriră pasul. Ei contau că, înainte ca spadasinii să-şi revină din surpriză, ar fi avut timp să ajungă în strada Fčves.

Ei nu se înşelau. Malâtre nu îndrăzni să se lanseze în urmărirea lor. El pierdu două minute bune să-i comunice lui de Giac şi lui de Jacqueville şi să aştepte până când coborâră iute ceâe patru etaje.

În timpul acesta, Passavant, Brancaillon şi Robin Şmecherul depăşiseră strada Savaterie care se afla în stânga lor. Se apropiau de Saint-Germain-Ie-Vieux, adică de strada Fčves, salvarea lor.

În acest moment văzură venind spre ei cam douăzeci de sergenţi în fruntea cărora mergea comandantul jandarmilor Veau de Bar în persoană. Erau prinşi între două trupe.

Şi deja, în spatele lor, răsunau ţipete: «Opriţi! opriţi!»

Şi vocile lui Giac şi de Jacqueville, care urlau, dominând zgomotul:

— Vii, Iisuse Cristoase!… Prindeţi-i vii!

Cei trei tovarăşi îşi scoaseră ghearele: săbiile şi pumnalele.

Lansară strigătul de luptă: «Passavant cutezătorul!» Şi toţi trei, prin sărituri de tigru, se aruncară asupra sergenţilor cu furia disperării.

Pentru că, de data asta, erau siguri că, în această încăierare, îşi vor pierde viaţa.

Totuşi trecură. Trecură fără să-şi dea seama, împinşi, duşi ca nişte paie răspândite de uragan.

La strigătul de: «Passavant cutezătorul!» i s-a răspuns cu un alt strigăt: «Jupoaie!… Jupoaie!”

Şi vreo douăzeci de inşi zbârliţi, zdrenţăroşi, cu mutre de tigri, descoperindu-şi în rânjete dinţii lungi şi ascuţiţi, cu ochi arzători ca jăraticul, ţâşniră nu se ştie de unde, şi cu ba roase şi pumnale în mâini, săriră în spatele celor trei tovarăşi.

Polifer, mânuind cu ambele mâini o imensă măciucă, mergea în fruntea acestor demoni.

Acoperind ţipetele de suferinţă, planşetele, horcăiturile, din toate piepturile izbucni un strigăt imens de teroare:

— Jefuitorii!… Jefuitorii!

Şi mulţimea care urla şi îşi ieşise din minţi fugi şi se împrăştie în toate direcţiile. Sergenţii ezitară, dădură înapoi şi plecară abandonându-i pe Le Veau de Bar, care făcea spume la gură.

Passavant, Robin Şmecherul şi Brancaillon, înconjuraţi imediat de Polifer şi şapte-opt oameni de-ai lui, se găsiră de cealaltă parte a barierei formată din oameni, în mijlocul străzii Fčves, fără să-şi dea seama nici cum au ajuns acolo şi nici unde se aflau.

— Unde vă duceţi? întrebă Polifer, apărând sălbatic, formidabil cu braţele roşii până la cot.

— În strada Fčves, răspunse Passavant.

— Aţi ajuns!… La revedere, nobile Passavant. De-abia terminase de vorbit şi Polifer şi scoase un fluierat strident şi dispăru.

Când de Giac, de Jacqueville, Malâtre şi oamenii lor dădură alergând în strada Fčves, o găsiră pustie.

Jefuitorii dispăruseră ca nişte umbre.

Rebelii de asemeni.

Visele de bogăţie ale lui Simonne şi ale respectabilei doamne Hurpide se evaporaseră şi ele.

— Pe coarnele diavolului! urlă Jacqueville furios, ai crede că aceşti demoni au tăcut un pact cu diavolul! în momentul în care credeam că i-am prins, ne scapă printre degete.

— Răbdare, scrâşni nobilul de Giac, ne va veni şi nouă rândul mai devreme sau mai târziu. Nu vor păţi nimic

aşteptând.

III.

ÎN FAŢA CĂSUŢEI DE LA CLOS-MARGOT.

După ce Polifer îi părăsise fără să le lase timp pentru mulţumiri, pe care le merita din plin, Passavant, Brancaillon şi Robin Şmecherul o luaseră pe drum fără a pierde un moment.

Pe măsură ce se apropiau de casa maestrului Gervais, Brancaillon dădea semne de nelinişte din ce în ce mai dese. Dar, convins de stăpân îşi regăsi calmul şi încrederea obişnuită. în consecinţă, pătrunse fără teamă în această locuinţă care părea că i-a provocat o repulsie atât de mare.

Passavant, începu s-o viziteze din pivniţă până-n pod, inspecţie făcută pentru a-şi da seama de ce resurse putea dispune pentru a organiza apărarea şi a-şi asigura retragerea în cazul unui atac, care ar fi tost de o imprudenţă maximă dacă nu l-ai fi luat în caicul.

Robin Şmecherul şi Brancaillon se gândiră întâi să se asigure dacă vor găsi în ea confortul pe care şi-i doreau în această casă în care percepeau dezordinea şi abandonul, un abandon grăbit care se întâmplase cu mulţi ani înainte.

Dar ceea ce dezlănţui o bucurie extraordinară a fost descoperirea a numeroase provizii şi a unui număr mare de sticle cu aspectul cel mai respectabil.

Atunci când Passavant a revenit din inspecţie, îi arătară masa aranajată scuzându-se modest că nu aveau decât această cină rece să-i ofere.

— Pe Dumnezeul meu! strigă vesel Passavant, slab sau gras, fierbinte sau rece, supeul vostru este binevenit, deoarece am o foame de lup! Aşezaţi-vă acolo amândoi, şi, la atac!

Cei doi cumetri atât au aşteptat! Atacară cu curaj proviziile, ascultând strict de ordinul şefului, şi nu consimţiră să se scoale de la masă şi să se arunce în paturile lor, decât după ce au lins farfuriile şi au golit sticlele până la ultima picătură.

A doua zi, spre sfârşitul după-amiezii, Passavant se duse pe strada Gaillart, la maestrul Gervais, să-l vadă pe prietenul său Talazar pe care-l îmbărbăta cum ştiu mai bine. Cu toate observaţiile bătrânului savant, el avu o lungă convorbire cu el şi îl părăsi, asigurându-l că va merge fără întârziere să o caute pe Flore şi că spera să reuşească destul de repede, din moment ce avea o pista.

Plecând de la Talazar, cavalerul îşi spunea visător: «De ce dracu doamna de Giac i-a trădat pe ai săi pentru a ne salva pe noi la palatul Burgundia? De ce s-a expus cu atâta curaj ca să-l salveze pe Talazar rănit? Drace! iată cum se poate încurca o situaţie care şi aşa e foarte încurcată».

Şi scuturându-se: «Ei şi! îşi spuse cu nepăsare, vom vedea!… Uite, deoarece noapte a venit, să facem o plimbare la Clos-Margot!… Ca să examinăm mai îndeaproape locurile.

Fără să-i pese de distanţă, porni cu un pas suplu şi întins.

Prin strada Sainte-Catherine, Passavant ajunse la podul de deasupra canalului. Pentru a ajunge la Clos-Margot trebuia să treacă pe el. Când îl trecu, avu un fior de dezgust Ia gândul că de aici era cât pe ce să fie aruncat prin ordinul lui Sacrament.

Se afla pe terenul nedesluşit despre care am vorbit.

Noaptea era clară, cerul strălucea de stele. Timp de două ore parcurse amplasamentul în toate direcţiile, mergând de la.o casă la alta, reţinând în memorie cele mai mici amănunte, măsurând cu privirea înălţimea zidurilor, pipăind uşile, asigurându-se de tăria lor.

Decepţionat, el mormăia:

— Dacă-l crezi pe maestrul Gervais – şi ştiu din experienţă că nu spune ceva cu uşurinţă – Flore ar trebui să fie într-una din aceste opt sau zece case. Dar în care?… Dar, Dumnezeule! Când va trebui să scotocesc aceste case una câte una, o voi găsi…!

Trecură mai multe zile. Era sfârşit de iulie. Passavant mersese mereu la Clos-Margot. Dar nu avansase cu nimic.

În această seară Passavant se afla pe locul viran care preceda pe cel împrejmuit. Era în jur de zece. Atunci zări un cuplu care traversa podul. Avea o ureche fină, şi după voce recunoscu pe cei doi plimbăreţi nocturni care-i părea că se ceartă.

— Cavalerul şi doamna de Giac, murmură el bucuros.

Instinctul nu mă înşela când mă făcea să cred că aceste trei case îmi vor dezvălui afacerea. Cred că de această dată nu-mi voi pierde timpul. Să ascultăm, să ascultăm…!

Într-adevăr, era cavalerul de Giac, care-şi întovărăşea nobila-i soţie şi care profita de singurătate pentru a-i face o scenă violentă în genul celei pe care v-am relatat-o la timpul său.

— M-am străduit să te fac să înţelegi că a venit momentul să te ocupi în mod serios de prinţul moştenitor. Te eschivezi tot timpul asupra acestei probleme foarte importante pentru mine.

— Vă ascult, domnule. Dacă trebuie să vorbim sincer, şi aşa voi face, vă declar aceasta: vă voi seconda cât pot de bine în toate proiectele politice ale dumneavoastră. Dar chiar dacă m-aţi înjunghia în acest moment, nu veţi obţine de lŕ mine să reîncep cu Charles de France ce m-aţi obligat să fac cu Jean de Burgundia.

— Dumnezeule! frumoaso, îşi bătu joc de Giac cu un hohot de râs sarcastic, uite ce înseamnă să vorbeşti sincer, într-adevăr, sau eu nu mai îmi dau seama!

— Nu numai că nu voi ceda, dar vă avertizez că m-am săturat de această ruşinoasă comedie pe care am jucat-o de atâta timp pe lângă duce. Vreau să mă eliberez de această odioasă constrângere ca să nu-i spun altfel. Deja de mâine, îi voi face cunoscut ducelui că vreau să rup relaţiile noastre care apasă asupra lui tot atât cât şi asupra mea. Fie ce-o fi!

— Veţi îndrăzni? bubui de Giac.

— Voi îndrăzni! Jur pe Dumnezeu care ne aude!… Amica dumneavoastră madame Tonnerre, va putea culege o

moştenire care o ambiţionează cu patimă şi pe care nu i-o voi concura.

— Madam Tonnerre este o femeie inteligentă… care nu se împiedică în false prejudecăţi… ca voi, scumpo. Ştiţi că ne înţelegem de minune. Şi dacă nu aţi fi fost la mijloc…

Foarte calmă, cu un ton de dispreţ suveran, ea îi replică:

— Sunteţi într-adevăr demni de a vă înţelege amândoi. Şi pentru că madam Tonnerre este mai puţin proastă… mai binevoitoare decât mine… trăiţi împreună. Vă autorizez pentru aceasta, domnule, şi vă dau cuvântul că, aşa ca şi în privinţa ducelui, nu-i voi fi rivală.

— Să trăim împreună, e spus prea devreme!… Dar, pentru ca din această situaţie să pot trage profitul pe care îl comportă, ar trebui să devin soţul fericit al doamnei Tonnerre. Şi din nenorocire aceasta nu-i posibil, atâta timp cât trăiţi.

El se aştepta fără îndoială la o revoltă, la proteste, la o oarecare explozie. încă o dată, a fost dezamăgit.

Departe de a da înapoi, de a se teme, de a implora, doamna de Giac, cu un fel de disperare tristă, îi satisfăcu dorinţa şi îi arătă că i-a ghicit gândul secret de crimă care-l obseda.

— Ce aşteptaţi ca să loviţi? spuse ea. Nu aţi ţinut să mă acompaniaţi ştiind că locul este indicat pentru o capcană? întunecos şi pustiu după dorinţă, nimeni nu-mi va auzi strigătul când va tulbura tăcerea nopţii. Şi aici, foarte aproape, canalul îşi rostogoleşte apele murdare şi puturoase… tocmai bun pentru a înghiţi şi a face să-mi dispară cadavrul pentru totdeauna.

De Giac rămase un sfert de secundă uluit. Apoi mânia care şi-o înfrânase destul, izbucni cu violenţă, teribilă.

O apucă cu brutalitate de încheietura mâinii şi aruncându-şi masca, cinic, înfricoşător, hidos, scrâşni:

— Acum am aflat ce doream să ştiu: din moment ce vă este atât de indiferent dacă mă vedeţi în braţele alteia – dumneavoastră care altădată eraţi atât de geloasă –

înseamnă că nu mă mai iubiţi. Dacă vă revoltaţi pe faţă contra mea, aceasta implică faptul că iubiţi pe altul… Aveţi deci un amant!

Indignarea o răvăşi. Şi cu o voce tremurătoare, îi aruncă în faţă:

— Nu am avut decât un amant, o ştiţi prea bine. Şi acest amant, Jean de Burgundia, este acela în braţele căruia voi, soţul meu, m-aţi aruncat. Iar astăzi, dacă mă insultaţi şi mă violentaţi, aceasta este din cauză că refuz să mi-l iau ca al doilea amant pe cel pe care mi-I indicaţi: Charles, prinţul moştenitor al Franţei, un copil de cincisprezece ani… dar un copil care, poate mâine va deveni rege!

— Minţi, prostituato! urlă de Giac în culmea furiei, îţi spun că ai un amant pe care l-ai băgat în camera ducelui!… Numele său?… Spune-l, sau ţi-a sunat ceasul!

— Desfrânatule!… Desfrânat mizerabil!

— Mori, căţea turbată! zbieră de Giac. Ridică braţul. Oţelul sclipi alburiu.

Passavant era gata să intervină. îi smulse lui Giac pumnalul prin spate, acesta rămânând uluit şi-l aruncă departe, şflchiuindu-l:

— Laş mizerabil care îndrăzneşti să insulţi şi să ameninţi o femeie!

De Giac nici nu văzuse, nici nu auzise nimic. Nu ştia ce i se întâmplă, nici cine era turbatul care-i cădea cu atâta înverşunare în spate. Năucit, nu avu timp să se întoarcă, nici să schiţeze un gest de apărare. Se simţi înşfăcat, ridicat şi purtat de o forţă irezistibilă. Se simţi un moment legănat în gol. Apoi urmă un şoc îngrozitor. I se păru că toate membrele i s-au frânt în acelaşi timp şi dintr-o singură lovitură. Creierul i se umplu cu vâjâieli violente şi i se păru că este pe punctul de a exploda. Şi din gura contractată ţâşni un urlet de durere.

Asta a fost tot. Rămase leşinat, întins ca o zdreanţă pe pământul unde, Passavant, răscolit de indignare, îl aruncase ca să-l zdrobească.

IV.
ÎN CĂSUŢA DE LA CLOD-MARGOT.

Fără a-şi pierde respiraţia după efortul formidabil pe care-l făcuse, Passavant se descoperi, se înclină respectuos în faţa doamnei de Giac şi, cu o voce blândă, o linişti:

— Să nu vă mai temeţi de nimic, doamnă.

— Nu mi-a fost frică nici înainte când mă credeam singură. Dar acum, când voi vă aflaţi aici!

Aruncă o privire asupra corpului inert al soţului, dădu imperceptibil din umeri, şi întorcându-se cu indiferenţă:

— Veniţi, nobile« cavaler, spuse cu voce tremurătoare.

Pătrunseră în grădină. Doamna de Giac închise atent poarta cu cheia în urma ei. Câteva secunde mai târziu intrau într-un mic refugiu mobilat cu o discretă eleganţă, care dovedea gustul delicat al unei femei.

Doamna de Giac se aşeză pe un vraf de perne, şi arătându-i un jilţ în faţa ei, îi spuse cu emoţie reţinută:

— Iată că în mai puţin de o lună îmi salvaţi a doua oară viaţa. Lăsaţi-mă să vă repet ceea ce v-am spus pe şoseaua spre Melun: de-acum încolo aveţi în mine o prietenă devotată până la moarte. Şi să credeţi, cavalere, că acestea nu sunt vorbe goale. Vă vorbesc din adâncul inimii.

— Faceţi mai mult decât ceea ce spuneţi, doamnă, replică Passavant: dovediţi. Fără voi la palatul Burgun-dia am fi fost prinşi şi nu aş fi avut bucuria ca în astă seară să vă fiu util. Fără voi tânărul meu prieten la ora aceasta ar fi fost mort: o lovitură de pumnal, aplicată mişeleşte în spate. Şi, la rândul meu, permiteţi-mi doamnă să vă spun cât vă admir curajul şi bravura. Ceea ce aţi făcut, în condiţiile date, puţini bărbaţi – mă gândesc la unii dintre cei mai curajoşi – ar fi îndrăznit să încerce.

— Atunci, făcu tânăra femeie cu un fel de timiditate fermecătoare, prietenia pe care v-o ofer nu vă… ofensează?

— Mă onorează foarte mult, doamnă, declară grav Passavant. Şi în schimbul acestei prietenii, care este foarte

preţioasă, puteţi conta pe-a mea. Este aceea a unui bărbat care nu o risipeşte.

— Cavalere, spuse ea serios, veţi vedea că voi fi demnă de părerea bună pe care binevoiţi s-o aveţi despre mine.

Şi reluându-şi aerul şăgalnic care o caracteriza altădată:

— Dar spuneţi-mi, făcu ea zâmbind, ce făceaţi în această groapă?

Ce aţi căutat împrejurul acestei case?

Ezitând şi căutându-şi cu prudenţă cuvintele, el răspunse:

— Căutam o tânără fată de care mă interesez şi care a dispărut brusc şi despre care cred că este prizonieră în…

— Flore Mercerot! îl întrerupse cu vioiciune doamna de Giac. Logodnica cavalerului Talazar!… Ce proastă sunt, cum nu m-am gândit la aceasta? Ea este aici.

Pentru moment, Passavant rămase uimit.

— Îmi permiteţi să vă întreb cum se face că ştiţi aceasta, dacă nu sunt indiscret? spuse el.

— Puteţi să vă permiteţi orice. Nici o întrebare din partea voastră nu-mi va părea vreodată indiscretă.

În vocea ei se simţea atâta dulceaţă; ochii ei exprimau o adoraţie atât de fierbinte, un abandon atât de complet încât, de data aceasta, Passavant nu putu să nu înţeleagă că dacă ea era îndrăgostită, nu era de Talazar, ci de el. Simţi un fel de nelinişte şi de jenă.

Fără să remarce acest început de răceală, ea povesti pe scurt ceea ce ştia şi rolul ei, sub ameninţarea cu moartea a lui de Giac, începând cu vizita interesată a Simonnei până la răpirea, sau mai bine zis evadarea lui Flore de la palatul Burgundia.

— Săraca fată, spuse ea în încheiere, la ieşirea din palat a fost condusă de Sacrament în această micuţă casă care-i aparţinea reginei. Spun că-i aparţinea, deoarece regina mi-o dăruise pentru a mă recompensa în urma faptului că am luat parte, fără voia mea, la acest eveniment.

Passavant ascultase relatarea cu toată atenţia.

— Cum se poate să nu fi avut voi generozitatea de a sustrage acest copil nenorocit, odioasei persecuţii al cărui obiect este? îi spuse pe un ton de reproş. De ce nu i-aţi redat libertatea? Totuşi, puteaţi s-o faceţi.

— E-adevărat, murmură cu voce-nceată. Am fost laşă. Mi-a fost frică de moarte… pentru că nici Isabeau şi mai ales nici de Giac, nu mi-ar fi iertat trădarea.

Ea se ridică, cu acea vioiciune a mişcărilor pe care n-o pierduse şi, fixând asupra lui frumoşii ei ochi negri, arzând de febră:

— Dar, s-a terminat, adăugă ea cu hotărâre. Mi-aţi spus cu voce tare ceea ce conştiinţa mea îmi repeta de mult cu voce-nceată. Veniţi… Această tânără e liberă. O veţi lua cu voi. Ce-o fi o fi!

— Sunteţi vitează, spuse el înclinându-se. Nu vă temeţi de nimic. Am să veghez asupra voastră ca un frate tandru şi devotat. Şi nenorocire pentru cel care va îndrăzni să vă atingă.

La acest cuvânt: frate, ea se crispa dureros. Dar el pusese atâta căldură în cuvinte încât pentru ea nu a fost decât o slăbiciune trecătoare.

— Veniţi, spuse ea, luându-l de mână.

În acest moment, din clopotul de Ia Sainte-Catherine, se auzi dangătul grav şi puternic care indica ora unsprezece.

Doamna de Giac rămase împietrită. Privirea ei rătăcită exprima spaimă, şi cu o voce disperată:

— Ora unsprezece!… Nenorocita de mine, am uitat…!

— Ce se întâmplă? întrebă Passavant neliniştit, înnebunită, ea bolborosi:

— Regina!… Vine… trebuie să fi ajuns… Am uitat complet că trebuie să vină la unsprezece…

Şi ducele nu va întârzia pentru a o ajunge din urmă.

— Poate că a-ntârziat… Poate că mai este timp pentru a salva acest copil nenorocit. Reveniţi-vă, vă implor.

— Aveţi dreptate, spuse ea, să alergăm.

Se repeziră spre o scară îngustă. Ajunseră la al doilea etaj, traversară mai multe camere şi se opriră în faţa unei uşi.

Înainte de-a o deschide, ea fugi la o fereastră întredeschisă şi aruncă o privire în grădină. Cu un gest îl chemă pe Passavant lângă ea, şi dintr-o suflare îi spuse:

— Prea târziu! Uitaţi-vă.

Pe mijlocul unei alei avansau două umbre care se grăbeau spre casă.

Passavant îi recunoscu pe Isabeau şi pe câinele ei de pază Sacrament, care o acompania.

Doamna de Giac îşi pierdu din nou capul. Ea îl imploră cu mâinile împreunate:

— Plecaţi, pentru Dumnezeu!

Passavant o privi pe furiş. O văzu lividă, tremurând şi înnebunită de groază.

— Fie, voi pleca!... Dar, Dumnezeule, reveniţi-vă doamnă.

Ea nu auzi decât un lucru: că el consimţea să se îndepărteze. II apucă de mână şi-l trase, murmurând:

— Veniţi!... repede!... repede.

Fugind, coborâră Ia primul etaj. Acolo îl duse într-o cameră care era pe partea opusă de unde veneau Isabeau şi Sacrament. Fereastra era şi aici întredeschisă, ceea ce nu era neobişnuit, deoarece căldura era apăsătoare şi vremea furtunoasă.

— Plecaţi, spuse ea. Aici, aproape, este un hambar. Veţi găsi o mică scară care vă va ajuta să escaladaţi zidul. Repede!... Repede...!

Cu un suspin de regret, el încalecă pervazul ferestrei şi mormăi:

— S-o ia ciuma pe blestemata de Isabeau! Să plec astfel, în momentul în care...

— Nu este decât o amânare... Reveniţi mâine la miezul nopţii... Vă voi aştepta... şi vă voi încredinţa-o, vă jur!... Uitaţi cheia grădinii.

Asigurat cu această promisiune, pe care ştia că poate conta, îi zâmbi drept mulţumire şi se lăsă să cadă pe

pământul proaspăt săpat.

Gâfâind, ea îl văzu strecurându-se în hambar şi ieşind aproape imediat cu mica scară sub braţ.

Respiră adânc, îşi aranja figura şi se repezi în întâmpinarea reginei.

V.

CUPA OTRĂVITĂ.

Ea ajunse pe peronul casei tocmai când Isabeau ajungea la cotitura aleii. Şi acolo o găsi regina.

— Bună seara, frumoaso! strigă Isabeau veselă. Şi, întorcându-se spre Sacrament, îi ordonă:

— Sacrament, întoarce-te la poartă. în momentul când vei vedea apărând escorta ducelui, fugi să mă anunţi… Nu vreau să fiu surprinsă de el.

Colosul dispăru în întuneric.

Regina şi confidenta ei, intrară în acelaşi mic refugiu, unde, puţin mai înainte, doamna de Giac şi Passavant stătuseră împreună.

Isabeau se întinse cu nonşalanţă pe vraful de perne îngrămădite pe blănuri. Şi se plânse cu durere.

— Căldura aceasta este insuportabilă.

— Maiestatea Voastră doreşte să se răcorească? îi propuse amabilă, doamna de Giac.

Genul de divan pe care se întinsese regina era plasat într-un colţ al camerei. între acest divan şi o uşă acoperită cu o draperie grea, se afla o etajeră de stejar sculptat cu delicateţe.

Pe această etajeră erau fructe, prăjituri, lichioruri, sticle cu vin, o jumătate de duzină de cupe de cristal încrustate cu aur mat.

De-abia vorbise şi doamna de Giac, cu mişcări vioaie şi emoţionate, se şi afla lângă etajeră şi luă o cupă.

Isabeau o opri cu un gest plictisit.

— Imediat, frumoaso, spuse ea. Pentru moment vreau să-ţi vorbesc de această micuţă. E timpul să terminăm.

Doamna de Giac se aşează cu familiaritate la picioarele reginei, după cum era obişnuită.

— Ia să vedem, de Giac, începu după o scurtă pauză, regina, ţii mult ca ea să moară?

— Şi dacă moare sau dacă trăieşte, puţin îmi pasă. Doar să nu mă mai incomodeze.

— Hai, vorbeşte sincer… Ce-ai zice dacă am face-o inofensivă fără să fim obligate să recurgem la mijloace violente?

— Ascultaţi-mă, regina mea, sunt femeie… în con-ser'nţă, numai dacă ar fi imperios necesar, altfel aş vedea cu repulsie împrăştiindu-se sânge… Vreau să spun că nu ţin ca această tânără să moară. Tot ce cer este să nu mă mai jeneze.

— Îmi pare bine că este aşa. Am hotărât să-i redau libertatea.

— Dar, alteţă, aceasta mi se pare cam mult!… Sunteţi sigură că ea nu va mai fi periculoasă?

— Fii sigură. Dacă mă decid s-o eliberez înseamnă că nu vei mai avea de ce să-ţi fie teamă de ea. Poţi să te bizui pe mine. Mai mult, vei înţelege… când vei şti… curând.

— Mă încred în voi, Doamnă.

— Nu vei regreta, o asigură Isabeau, din ce în ce mai zâmbitoare. Du-te s-o aduci pe micuţă. E timpul să terminăm.

— Imediat, Doamnă! strigă vesel doamna de Giac care şi dispăru vioaie şi uşoară.

Isabeau o urmări cu o privire neliniştită. Imediat ce doamna de Giac ieşi, ea se şi ridică. Şi nu mai surâdea.

Scoase din corsaj un flacon minuscul şi se duse drept la etajeră. Ea lăsă să cadă câteva picături din conţinutul flaconului pe fundul cupei de cristal aurite pe care doamna de Giac o pusese pe platoul de argint aurit murmurând cu jumătate de voce:

— Era timpul să acţionez!… Dacă mai întârziam cred că de Giac care, fără îndoială înnebuneşte din ce în ce mai tare,

ar fi deschis colivia acestei păsărele, care şi-ar fi luat zborul.

Şi, acum, ea zâmbea iar.

Şi-n timp ce acest surâs dulce înflora pe buzele ei roşii, se certa în sinea ei: «Aş fi dorit altceva… ceva mai rafinat, mai teribil… dar din moment ce această nebună este de negăsit, din moment ce otrava lui Saitano este prea lentă şi timpul mă presează, mă voi mulţumi şi cu aceasta. La un sfert de oră după ce va fi golit conţinutul cupei pe care l-am preparat, aceea pe care Passavant o iubeşte va cădea trăsnită… şi nu se va mai scula.»

Doamna de Giac reveni întovărăşită de Flore, care rămase în picioare, cu o ţinută graţioasă, deloc intimidată.

— Aşază-te, frumoasa mea, o invită amabil Isabeau arătându-i cu mâna un taburet.

Flore se supuse şi aşteptă ca regina să vorbească.

— Să fii pregătită ca mâine dimineaţă să părăseşti această casă, îi spuse cu blândeţe Isabeau. Motivele pe care ţi le-am făcut cunoscute şi care te obligau să locuieşti ca prizonieră de bunăvoie aici, nu mai există, în consecinţă, vei ieşi liberă de aici şi vei fi condusă la locul pe care-l vei indica.

— Voi fi veşnic recunoscătoare Maiestăţii Voastr pentru tot ce aţi făcut pentru mine, îi mulţumi Fior» fară să-şi ascundă bucuria.

— Ceea ce am făcut a fost pentru tatăl tău care ne-a făcut mari servicii.

Şi fără a-i lăsa timp să-i răspundă, întorcându-se spre doamna de Giac:

— De Giac, precis voi muri de sete. Dă-mi cupa aceea de acolo şi pregăteşte-mi una din acele fructe.

Doamna de Giac se precipită, aduse tava de argint şi cupa, şi le puse pe o măsuţă.

Adăugă şi fructele indicate de regină, un ibric umplut cu apă proaspătă, mai multe sticle.

Ajutată de Flore, ea puse măsuţa în faţa lui Isabeau şi se apucă să cureţe cu atenţie un fruct ales dintre cele mai

frumoase. îl puse apoi pe un platou de argint masiv şi-l întinse reginei.

Isabeau, cu vârful unui cuţit, tăie un sfert din el şi înainte de a-l duce Ia gură:

— Ţie nu ţi-e sete, de Giac? spuse ea.

— Pe cuvânt că da, Doamnă, mărturisi doamna de Giac.

— Deoarece ne aflăm singure, departe de Curte şi de eticheta ei agasantă, să luăm o gustare ca nişte mici burgheze. De Giac, ia tu două cupe: una pentru tine, una pentru această copilă. Şi faceţi ca mine.

Doamna de Giac nu se lăsă invitată a doua oară. De îndată ce adusese cele două cupe, luă cu hotărâre un fruct din coşuleţ din care muşcă cu poftă.

— Pune-ne de băut, de Giac, ordonă Isabeau. Doamna de Giac, râzând, vărsă o treime într-o cupă şi umplu restul cu apă. întinse mâna pentru a pune cupa plină în faţa reginei.

— Pentru domnişoara! spuse Isabeau, zâmbindu-i graţios lui Flore, care-i făcu o reverenţă adâncă.

Era cupa în care ea vărsase câteva picături dintr-o licoare albă, limpede ca apa de izvor, conţinută în acel flacon minuscul pe care-l scosese din sân. Fără să pară, ea nu pierduse din ochi această cupă din momentul în care fusese pusă pe masă.

Doamna de Giac o umplu pe a doua.

— Pentru tine, spuse Isabeau, amabilă.

Doamna de Giac, ca Flore, făcu o reverenţă şi umplu pe a treia.

— Pentru mine, spuse Isabeau râzând. Luă cupa şi o ridică.

— Beau pentru norocoasa voastră reîntoarcere lângă cei pe care-i iubeşti, spuse adresându-se lui Flore.

Acestea fiind spuse, ea-şi goli cupa dintr-o înghiţitură.

Acesta era obiceiul. A nu goli paharul întreg într-un asemenea caz, era echivalent cu o injurie care era spălată cu sânge.

Flore şi doamna de Giac îi urmară exemplul. îşi goliră cupele până la ultima picătură.

În ochii întunecaţi ai lui Isabeau, trecu o fulgerare sângeroasă.

Asta a fost tot.

— Doamnă, spuse Sacrament, iată pe monseniorul duce.

Flore se ridică, foarte palidă.

— Linişteşte-te, copilul meu, făcu Isabeau încetişor. Ducele nu ştie că eşti aici. Ieşi şi pregăteşte-te dr plecare. De Giac, frumoasa mea, întovărăşeşte-o pe micuţă, te rog, şi revino cât mai repede.

Isabeau le urmări cu privirea până dispărură. Şi zâmbetul care se unea cu această privire tăioasă, era atât de semnificativ în blândeţea lui sinistră că l-ar fi făcut pe cel mai curajos bărbat să se înfioare.

Când se regăsiră singure, într-o cameră confortabil mobilată de la etajul al doilea, dar nu cu un lux anume căutat, siguranţa de faţadă pe care Flore o arătase până atunci dispăru brusc şi făcu loc unei expresii de tulburare ascuţită.

— Doamnă, spuse ea cu voce tremurătoare, credeţi că regina vrea într-adevăr să-mi redea libertatea?… Credeţi că sub această aparenţă de bunăvoinţă nu ascunde o nouă cursă?… Regina mă urăşte, doamnă… Şi totuşi aţi văzut cât de amabilă a fost cu mine.

— Am motive să cred că regina îşi va ţine promisiunea şi că sub aceasta nu se află nici o capcană.

Ea avu o secundă de ezitare şi aruncând împrejur o privire suspicioasă, coborând instinctiv vocea, deşi era foarte sigură că nici o privire şi nici o ureche indiscretă nu putea să le spioneze.

— Chiar dacă regina nu-şi ţine promisiunea – vezi, cu Isabeau nu se ştie nimic niciodată – totuşi mâine seară vei fi liberă, îţi dau cuvântul meu. Orice s-ar întâmpla, vei pleca nu mai târziu de mâine seară. Şi vezi, că de aceasta răspund cu toată siguranţa… chiar dacă te voi încredinţa chiar eu cavalerului care te va apăra cu curaj dacă este nevoie, şi care te va duce într-un loc sigur.

— Milon! strigă Flore, care îi sorbea în extaz cuvintele.

— Nu, nu cavalerul de Talazar, surâse doamna de Giac. Ci cavalerul de Passavant

— L-aţi văzut? întrebă avid Flore.

— Acum un sfert de oră era aici. Şi la această oră ai fi fost eliberată… dacă soarta nu ar fi adus-o pe Isabeau chiar în momentul în care te-aş fi încredinţat cavalerului.

— Ce nenorocire! ţipă Flore cu naivitate. Şi-ntr-un elan spontan, cu o graţie feciorelnică şi cu timiditate fermecătoare:

— Ce bună sunteţi! cât sunteţi de demnă de a fi fericită şi cât vă iubesc!… îmi daţi voie să vă îmbrăţişez, doamnă?

— Oh! din toată inima! strigă doamna de Giac.

Şi strângând-o pe tânără în braţe, îşi spunea profund emoţionată: «De ar putea acest sărut al acestui nevinovat copil, să-mi poarte noroc! De m-ar purifica, de ar şterge pentru totdeauna urma odioasei murdării!»

După ce ieşiseră Flore şi doamna de Giac, Isabeau cu o privire semnificativă îl atenţiona pe Sacrament care se aşeză în aşa fel încât să nu o piardă din ochi, deoarece ochii ei îi vorbeau într-un limbaj mut pe care el îl înţelegea perfect. El îşi puse nonşalant pumnul pe mânerul săbiei.

Un gest simplu. Dar care însemna ceva teribil.

Isabeau îi mulţumi printr-un zâmbet. După care ea îşi luă una din atitudinile ei graţioase pe care ea le îndrăgea şi care doar ea ştia să le combine cu naturaleţe şi mare artă.

Ducele îşi făcu intrarea. Părea posomorât, descurajat, cu ochii strânşi, surâsul amar, dezamăgit.

— Aşezaţi-vă aici, în faţa mea, spuse Isabeau cu vocea ei armonioasă cu inflexiuni tandre. Păreţi obosit, duce. Sunteţi suferind?

— Într-adevăr, doamnă, nu mă simt bine.

— Lucraţi prea mult, duce. Vă omorâţi îndeplinind toate treburile de suveran ale voastre.

Şi Isabeau îl învălui cu un zâmbet fermecător. Ca şi când totul fusese spus, ea începu fără să insite prea mult:

— Duce, v-aţi gândit la intrarea solemnă pe care va trebui să ne-o facem în oraşul nostru?

— Credeţi că este necesară, doamnă?

— Fără-ndoială. Poporul aşteaptă această intrare care i-a fost promisă. El are nevoie din timp în timp să vadă defilând pe străzile împodobite cu ghirlande, pompa cortegii lor regale. Aceste sărbători au pentru el o atracţie irezistibilă. îşi cheltuie ultimii bani pentru aceasta, fără să-şi dea sema. Bea vinul care curge gratuit din toate fântânile. Aceasta îl uimeşte… şi îl ameţeşte, şi îşi uită toate necazurile.

— Nu asta am vrut să spun, doamnă. Vă întreb dacă, după evenimentele petrecute în aceste ultime săptămâni, mai credeţi că această ceremonie e necesară?

— Mai mult ca niciodată, duce.

— Scuzaţi-mă doamnă. Nu împărtăşesc punctul vostru de vedere. în rest, nu prea sesizez, vă mărturisesc, avantajul pe care l-am obţine din această ceremonie.

— Acesta este, nu v-am spus-o încă, faptul că la această ceremonie se va adăuga alta. Şi aceasta, când vă voi spune în ce constă, veţi vedea foarte bine avantajele pe care le veţi dobândi.

— Şi ce-mi pasă!

— Şi dacă v-aş spune că este vorba despre încoronarea voastră, mi-aţi mai răspunde că puţin vă pasă?

Jean (ară de Teamă se mulţumi să rânjească:

— Uite un eveniment care nu se va produce curând!

— V-aţi pierdut minţile?… Jean fară de Teamă este cel care vorbeşte astfel şi care pare a uita că o coroană la care nu ai dreptul nu poate fi înşfăcată decât prin forţă şi violenţă?… Nu, acel care vorbeşte astfel, nu este Jean fără de Teamă. Acesta este un copil slab şi capricios care plânge şi se văicăreşte… pentru că i s-a luat o jucărie, un mizerabil nimic!… Nu sunteţi un bărbat, Jean fără de Teamă, sunteţi o zdreanţă plângăreaţă, bună de aruncat.

— Doamnă! mormăi Jean fară de Teamă.

Brusc, cum se înfuriase, tot atât de repede ea se şi linişti. Şi, ridicând din umeri, cu compasiune dispreţuitoare:

— Îmi produceţi milă!… Şi toate acestea, pentru ce?… Fiindcă v-am răpit femeia pe care o râvneaţi.

— Ah! izbucni ducele, în sfârşit aţi mărturisit.

— M-aţi întrebat ceva? A trebuit să neg ceva?… Isabeau de Bavičre nu se coboară până acolo încât să jure fals, aşa cum aţi făcut pentru că voi aţi furat, Jean de Burgundia, aţi jurat pe cenuşa fiicei voastre asasinate de voi. Aţi jurat că Flore Mercerot nu se afla la voi. Şi a doua zi, de la voi de acasă, am răpit-o!… după ce v-am avertizat. Şi în sfârşit, dacă am făcut aceasta, nu am fac u ţ-o din gelozia fără rost şi stupidă a unei femei, cum păreţi a crede.

Cu un bubuit de revoltă, el îşi aruncă masca şi mărturisi:

— Aţi crezut că posesiunea acestei femei mă va face să-mi pierd ambiţia. Dar, să ştiţi Ia rândul vostru, că v-aţi înşelat. Prezenţa acestei tinere ar fi fost un stimulent puternic pentru mine şi nu ar fi schimbat cu nimic înţelegerile noastre. Pierderea ei, din contră (cu un geamăt abia stăpânit)! – vedeţi ce a făcut din mine…

— Ei bine duce! Vă voi arăta că eu sunt deasupra acestor pasiuni meschise care ne domină pe toţi, mici sau mari. Isabeau este prea mândră, are o inimă prea înaltă pentru a nu se ridica deasupra acestor mizerii. M-am înşelat, vă dau dreptate. Şi, deoarece această femeie, departe de a vă răpi forţa, va fi, cum spuneţi, un stimulent pentru voi, deoarece ea singură poate să vă dea liniştea spiritului necesară realizării proiectelor grandioase pe care le-am conceput, ei bine!… vreau să v-o redau. -

— Voi? gâfâi Jean fără de Teamă, incredul.

— Mâine dimineaţă, dacă vreţi, o veţi vedea pe Flore Mercerot, veţi fi lângă ea. Să mă lovească trăsnetul, dacă nu-mi ţin promisiunea.

De această dată el simţi că ea spune adevărul. Căzu imediat în genunchi în faţa ei, îi luă mâna pe care începu s-o sărute fierbinte, bâlbâind cuvinte confuze.

Ea îl privi cu nişte ochi teribili care l-ar fi înjunghiat pe loc, dacă el i-ar fi văzut. Ea îşi retrase mâna cu vioiciune şi îl certă:

— Ridicaţi-vă!

El ascultă, şi transfigurat strigă foarte sincer:

— Ah! Doamnă, ce dreptate aveţi atunci când spuneţi că plutiţi deasupra slăbiciunilor noastre! Cât sunteţi de mare şi generoasă! Şi cât vă admir!

— Să nu mai vorbim despre asta, făcu ea cu o melancolie înduioşătoare, ce-am convenit e bun convenit… Putem acum să abordăm afacerile serioase?… Ascultaţi-mă, duce. Uitaţi ce-am plănuit: de astăzi îi vom numi mareşali ai Franţei, pe l'Ile-Adam şi Chas-telux; mare amiral pe Charles de Lens; cancelar, Eus-tache de Laâtre.

Ziua intrării noastre – pe care o fixăm în ultima zi a acestei luni – în afara întregii nobilimi, mareşalii de l'Ile-Adam şi de Chastellux şi amiralul de Lens, care toţi ne sunt devotaţi, vor face parte din cortegiu… fiecare în fruntea a două mii de oameni.

— Iată că începe să fie interesat, murmură Jean fără de Teamă foarte atent.

— De-acum până la sfârşitul lunii, vom arunca aur cu ambele mâini. Asta vă priveşte pe voi. Aveţi, după cum mi s-a spus un ministru nou la finanţe, care este foarte abil.

Această aluzie directă la jupân Mercerot îi produse ducelui o oarecare stânjeneală.

— În timp ce aurul va fi împărţit fără a ţine socoteală, în oraş vor apare unele zvonuri. Asta mă priveşte pe mine. în ziua intrării noatre în oraş, vom merge la Notre-Dame, unde trebuie celebrat un Te Deum. Poporul, influenţat prin grija mea, va cere să fii încoronat.

Episcopul Parisului este de partea noastră. El te va aştepta în piaţa catedralei, asistat de mulţi preoţi. Ceremonia încoronării se va derula pe loc.

— Şi regele! se îngrozi Jean fără de Teamă. Şi prinţul moştenitor?

— Regele! triumfa Isabeau. El asistă la ceremonie. O aprobă. întâi prin prezenţă şi ce valorează mai mult, printr-un act valabil prin care abdică în favoarea voastră şi prin excluderea prinţului moştenitor care va decade din titlurile şi calităţile sale. Acestea îl privesc pe de Laâtre.

— Regele, spuse el, va retracta apoi totul. Isabeau zâmbi. Şi sigură pe ea:

— Regele, la sfârşitul ceremoniei de încoronare, se va retrage într-o mănăstire.

Rămaseră împreună mai mult timp pentru a fixa în cele mai mici detalii noul aranjament clădit de Isabeau.

La sfârşit se ridicară şi plecară împreună. Isabeau îşi regăsi litiera iar ducele escorta. Jean Iară de Teamă şi doamna de Giac luară loc de ambele părţi ale reginei.

Până în strada Saint-Pol unde se afla intrarea principală a palatului reginei, nu mai schimbară decât vorbe rare şi scurte. Ducele se-ntunecă: vedea apropiin-du-se momentul în care Isabeau îl va părăsi şi ea părea că nu-şi mai aminteşte de promisiunea pe care i-o făcuse.

În ultimul moment, în faţa uşii, ea scotoci în pungă şi scoase de acolo o cheie pe care i-o întinse lui Jean fără de Teamă, spunându-i:

— Trebuie să-ţi ţii promisiunea. Uitaţi cheia casei din care am plecat. V-o încredinţez, duce. Dacă doriţi puteţi să vă întoarceţi chiar acum. Când vă veţi afla înăuntru, veţi urca la al doilea etaj. Acolo o veţi găsi şi o veţi vedea pe Flore Mercerot. Plecaţi, duce.

Jean fără de Teamă nu aşteptă să i-o repete. Ł1 scurtă formulele de politeţe, sări pe cal şi plecă în viteză spre Clos-Margot fără să piardă o secundă.

Doamna de Giac, văzând atitudinea reginei, ascultând u-i vorbele rămăsese împietrită.

— Cum, doamnă, strigă ea atunci când a putut să vorbească, o predaţi pe această… rivală a mea, ducelui? Aceasta este trădare, doamnă!

— De unde ţi-a venit ideea asta, frumoaso? întrebă Isabeau râzând.

— Tocmai i-aţi dat ducelui cheia de la casă. Tocmai i-aţi spus că acolo o va găsi pe Flore Mercerot.

— E-adevărat, i-am spus acestea. Dar există ceva ce nu i-am spus şi care ţi-l voi spune ţie.

— Ce, doamnă? se bâlbâi doamna de Giac, care se simţi sugrumată de o nelinişte inexprimabilă.

Isabeau făcu o pauză. Privind-o în ochi, cu un surâs palid:

— El nu va găsi decât un cadavru, spuse ea.

VI.

JEAN FĂRĂ DE TEAMĂ O REGĂSEŞTE PE FLORE.

Când a aflat că va veni regina Isabeau, prima idee care i-a venit cavalerului de Passavant a fost aceea de a o răpi pe Flore înainte ca regina să sosească. Când văzu că e prea târziu, că regina era deja în grădină, el îşi schimbă gândul şi îşi spuse că el avea un interes puternic pentru a cunoaşte ce aveau să-şi spună regina şi ducele.

Din moment ce întâmplarea îl adusese aici la timpul oportun, ar fi fost stupid să nu prindă ocazia. Se decise să rămână, orice s-ar întâmpla. Cu atât mai mult cu cât în acest mod îi putea fi de folos tinerei fete. Poate că ar fi putut s-o ia după ce ar fi plecat Isabeau.

Intenţia lui era să-i ceară doamnei de Giac să-l ascundă undeva de unde ar fi putut să vadă şi să audă ce se va întâmpla. Nu se îndoia că ea va consimţi de bunăvoie, având în vedere că era bine dispusă.

Dar el o văzu atât de înspăimântată încât înţelese că cea mai mare imprudenţă a lui ar fi fost să i se încredinţeze ei.

El aşteptă un moment la baza zidului, şi când consideră că ea a coborât el reveni pentru a pune scara la locul ei şi o porni spre casă. Intră înăuntru pe o fereastră,pe care nu trebui decât s-o împingă pentru a o deschide.

După o rapidă apreciere, se îndreptă pe bâjbâite spre refugiu.

Ajunse Ia acea uşă mascată de draperie, care se afla lângă etajeră. O întredeschise pe jumătate, fără zgomot, şi ascuns de draperie, putu să vadă şi să audă.

După ce Isabeau a vărsat otrava pe fundul cupei, el nu avu decât să întindă mâna. Ca să ia această cupă, să o arunce pe fereastră pe răzor, ca să o înlocuiască cu alta, el făcu acestea tară zgomot, într-un timp foarte scurt.

Aşa cum stătea, Isabeau nu văzu nimic.

După ce s-a asigurat că personajele cărora le surprinsese secretele au plecat, el aprinse o lumânare. Cu un calm perfect, ca şi când s-ar fi aflat Ia el acasă, el urcă la etajul al doilea şi bătu la uşa în faţa căreia fusese condus de doamna de Giac. Era uşa camerei lui Flore.

Tânăra fată o încuiase de două ori, aşa cum făcea în fiecare seară. Nu se culcase încă. Prezenta lui Jean fara de Teamă în casă era de natură s-o tulbure. Şi ea pândise după obloanele pe jumătate închise, pe întuneric, plecarea celor de care se temea. Nu-i revenise respiraţia decât după ce a fost sigură că au plecat.

Auzind bătăi în uşă, n-a fost nici prea surprinsă, nici prea înfricoşată. Se gândea că era doamna de Giac care, revenită, venea să stea de vorbă cu ea. Prudentă, întrebă înainte de a deschide:

— Doamnă, voi sunteţi?

Passavant îşi spuse numele. Ea îi recunoscu vocea şi îi deschise.

Timp de o jumătate de oră, Passavant trebui să răspundă întrebărilor tinerei fete care nu se mai terminau.

— Acum, din moment ce cunoaşteţi tot ce trebuie să ştiţi, spuse el la sfârşit, să nu mai întârziem. Să plecăm… este deja timpul.

Flore nu cerea mai mult. Ea deja îşi pusese o mantie şi tremurând de nerăbdare:

— Sunt gata! spuse ea. Coborâră.

Passavant mergea înainte cu o făclie în mână. Se orientau în casă ca şi cum ar fi locuit-o de mult. La parter, el puse

făclia pe o mobilă.

Cum tocmai voia să sufle în lumânare înainte de a ieşi, uşa camerei unde se aflau se deschise cu zgomot sub o izbitură atât de violentă că s-ar fî putut crede că asupra ei se năpustise un uragan ca s-o scoată din ţâţâni.

Nu era furtuna care făcuse erupţie cu această brutalitate sălbatică. Dar ca şi când era: Era Jean fară de Teamă.

Nu spunea un cuvânt, nu făcea nici o mişcare. Nu mai era o fiinţă omenească. Era o statuie: statuia uimirii. Doar ochii îi rămăseseră vii şi congestionaţi de sânge care se roteau alternativ de la Passavant la Flore, ca şi cum el nu ar fi putut să creadă în mărturia lor.

Passavant îl recunoscu dintr-o singură privire.

De asemeni, el îl recunoscu imediat pe Malâtre cu faţa lui palidă care se arătă o secundă în spatele stăpânului său şi care, văzându-l pe Passavant căzu, leşină ca o umbră şi dispăru ca prin farmec.

Dacă a fost surprins de aceste două apariţii, el nu o arăta. Cu un gest plin de energie el îşi fixă centironul. Şi cu un zâmbet, el o linişti pe fată care tremura şi se cuibărea în el:

— Nu vă temeţi de nimic.

Şi, cu blândeţe, o îndepărtă cu mâna.

Cu toată neliniştea, ea înţelese că el vroia să fie liber în mişcări. Şi se plasă în spatele lui.

Jean tară de Teamă îşi reveni din stupoare.

Îşi duse repede mâna la gât ca să ia un fluier care era atârnat pe un lanţ subţire de argint. Un fluierat, unul singur, şi toţi i-ar fi alergat în ajutor. Pe Sfânta Fecioară, va rezista un minut!… timpul care le-ar fi permis să traverseze grădina!

Dar Passavant îi pricepuse intenţia. Deja era pe el.

Mâna lui se prăvăli asupra celei a ducelui. Cu mişcări sacadate îi rupse lănţişorul, îi smulse fluierul pe care-I aruncă într-un colţ, înainte ca apelul să fie auzit.

Jean Iară de Teamă roşi. Cu ochii ieşiţi din orbite căută în van în jurul lui, ajutorul sperat. Se văzu singur. Şi frica îi

răsuci măruntaiele. Nu frica pentru el însuşi, el era un viteaz: frica de a nu fi cel mai puternic.

Jean fară de Teamă scoase un urlet care părea neomenesc şi în acelaşi timp se destinse ca un arc şi şarjă cu furie, cu sabia ridicată.

Se produse o încrucişare de săbii scurtă şi contrar obiceiului, nezgomotoasă.

Ducele, cu maxilarul contractat, cu ochii ieşiţi din orbite, atacă intens, lovitură după lovitură cu o furie care nu excludea totuşi maniera de luptă. Şi viteza fulgerătoare a atacurilor sale, forţa năvalnică a loviturilor sale indicau hotărârea de neclintit de a ucide fără milă.

Cavalerul, pe atât de calm pe cât adversarul era de surescitat, se mulţumea să pareze fără să riposteze.

II lăsă pe duce să se obosească, apoi atacă la rândul său. Făcu câteva fente şi-apoi sabia lui Jean fără de Teamă îi sări din mână şi căzu sub o mobilă.

Văzându-şi adversarul dezarmat, Passavant coborî vârful spadei.

Cu un gest rapid ca un fulger, Jean fară de Teamă îşi pumnalul în mâna dreaptă şi cu un răcnet teribil se aruncă cu toată greutatea corpului asupra prea încrezătorului cavaler.

Passavant îl apucă din zbor de încheietura mâinii şi îl ţinu. Apoi îi (acu ceea ce îi făcuse lui Sacrament la castelul Gaillard. îi răsuci braţul şi i-l duse brusc la spate. Jean fără de Teamă simţi o durere ascuţită, de nesuportat la umăr. I se părea că braţul i-a fost smuls cu violenţă. Degetele, amorţite, scăpară pumnalul pe jos şi cu toată mândria, cu toate că îşi muşca buzele până la sânge ca să nu ţipe, durerea a fost atât de mare că nu-şi putu reţine un urlet prelung.

Passavant împinse pumnalul cu piciorul.

— Aş putea să vă omor, spuse el. Este dreptul meu. Cu atât mai mult cu cât m-aţi atacat mişeleşte de două ori. Vă iert.

Şi Jean fară de Teamă palid, zbârlit, convulsionat, ţinându-şi cu mâna stângă braţul drept stâlcit, se simţi zdrobit de această generozitate dispreţuitoare.

Ca şi când pentru el, ducele nu mai exista, Passavant se întoarse spre Flore cu o voce blândă:

— Treci, copilă, îi spuse.

Şi Flore trecu prin faţa lui Jean fără de Teamă care făcea spume şi, generoasă ca şi valorosul ei apărător, îşi întoarse privirea ca să nu pară că se bucură de înfrângerea învinsului.

Passavant trecu şi el la rândul său şi ieşi.

Jean fără de Teamă îi privi posomorit îndepărtându-se. Apoi ridică pumnul ameninţător spre cer, lansă o înjurătură şi căzu grămadă, trăsnit de furie şi de decepţie.

Passavant merse singur pe terenul viran şi scrută întunericul cu privirea lui sfredelitoare. Nu văzu nimic anormal.

— Haidem, totul s-a spus acum, zise el. Afacerea s-a terminat cu bine.

Veni spre Flore rămasă nemişcată în cadrul uşii şi, de departe, o linişti:

— Totul e-n regulă!

În acelaşi moment, fata era luată brutal de umeri şi aruncată înapoi. El făcu un salt şi se lovi de uşa care se-nchisese cu zgomot în faţa lui.

În prima clipă, fără să judece, înfuriat, începu să bată cu pumnii şi picioarele şi s-o zgâlţâie. Acest acces de furie nu dură mult. Se opri repede spunându-şi: «Pierd un timp preţios în mod inutil. Ar trebuie să ştiu că nu voi forţa această uşă în acest mod. Cât despre zid, din nenorocire, este prea înalt… Totuşi trebuie să intru înăuntru».

Începu să caute un obiect oarecare care să-i permită escaladarea premeditată… Avansa în lungul zidului înconjurător. Nu făcuse douăzeci de paşi când dădu peste o buturugă de lemn care se afla lângă zid. Se miră: «Uite ceva care mai înainte nu exista aici! Sunt cu atât mai sigur

cu cât am cercetat acest zid piatră cu piatră. Deci a fost adusă după aceea. Asta înseamnă că cineva s-a introdus în casă cu ajutorul acestei buturugi. în timp ce mă aflam acolo! Să fi fost, din întâmplare nobilul de Giac.? Trebuie neapărat să aflu!»

…Se ajută de această buturugă ca de o scară, atinse creasta zidului şi se lăsă să cadă de cealaltă parte a zidului. Merse întâi Ia uşă. Cheia era încă în broască. O luă şi o băgă în buzunar.

Merse spre casă. Găsi uşile deschise cum le lăsaseră. Intră.

Îl zări pe Jean fară de Teamă întins, leşinat pe parchet, îl contemplă gânditor un moment şi-şi spuse: «Deci nu este el cel care mi-a luat-o înapoi pe Flore!… Straniu!… Şi acest copil care n-a scos nici un strigăt de ajutor!… Hai să vedem, să cercetăm…!

Cu riscul de a fi surprins, se întoarse în casă, pe care o cercetă sumar. Nu găsi nicăieri vreo urmă a tinerei fete. Se duse şi la hambarul unde intrase să-şi ia o scară pe care o dusese înapoi fară s-o întrebuinţeze. Aici, făcu o descoperire: scara nu mai era acolo unde o pusese. O căută dar nu o găsi.

Convins de lipsa de utilitate a căutărilor sale, cu regret, nu fără a-şi face reproşuri tot atât de violente pe cât de nemeritate, se resemna să se îndepărteze.

Când ajunse acasă în strada Fčves, Robin Şmecherul şi Brancaillon, văzându-l atât de furios, se gândiră că nu a reuşit să descopere refugiul tinerei fete şi avură grijă nici să nu se mişte.

În timpul acesta oamenii din escorta lui Jean fără de Teamă ajunseră să se mire că nu revine. De la mirare ajunseră la nelinişte. în sfârşit doi dintre ei, mai curajoşi, riscară să intre în grădină şi să înceapă căutarea stăpânului şi şefului lor direct, Malâtre, care şi el dispăruse.

În mijlocul unei alei, îşi găsiră şeful întins, fără cunoştinţă. îi strigară pe camarazii lor, care veniră alergând.

În timp ce doi oameni duceau pe acest om mic care nu mai dădea semne de viaţă, ceilalţi alergau la casă. Acolo îl găsiră pe duce care începuse să-şi revină din îndelungatul leşin.

Fără să spună un cuvânt, Jean fără de Teamă, posomorât, disperat, ieşi din casă şi se îndreptă spre meterez.

Când vru să încalece, zări corpul inert al omului său de încredere întins pe iarbă şi pe cei care încercau degeaba să-l reanimeze. îl privi indiferent, spunându-şi: «Blestematul de Passavant 1-a adus în starea asta!» Văzându-l pe duce uitându-se cu interes Ia şeful lor, unul din oameni crezu că e cazul să-l liniştească:

— A primit o lovitură dură Ia cap, spuse el. Dar monseniorul ştie că din aceste lovituri dacă nu mori pe loc, ai şanse să scapi.

A doua zi dimineaţă Jean fără de Teamă se duse s-o vadă pe Isabeau.

Rămase uimită când îl auzi spunându-i cu o amărăciune profundă:

— Fatalitatea mă striveşte. Tânăra pe care aţi avut generozitatea să mi-o daţi ieri, mi-a fost din nou răpită.

— Ce spui, duce?

— Spun că în drumul meu l-am întâlnit pe acel infernal de Passavant şi că a luat-o pe tânără cu el.

— Nu înţeleg. Relataţi-mi povestea în toate amănuntele.

Jean fară de Teamă îi povesti cu sinceritate ce se întâmplase între el şi Passavant. Când a terminat:

— Într-adevăr, duce spuse Isabeau, cu un surâs echivoc, aveţi parte de ghinion. Fiţi cel puţin convins că eu am făcut tot ce stătea în puterea mea ca să vă ajut.

— O ştiu, doamnă. Şi vă rog să credeţi că nu voi uita. După ce ducele a plecat, Isabeau rămase mult timp visătoare.

«Cum s-a întâmplat de ducele a găsit pe această fată vie? îşi spunea ea. Totuşi sunt sigură de otrava pe care i-am administrat-o.»

După ce a dezbătut această întrebare capitală pentru ea Isabeau îşi mai puse şi altele: «Cum de se găsea Passavant în casă? Şi atunci când ducele 1-a văzut, de cât timp era acolo?».

VII.

AL TREILEA PUNGAŞ.

Ce s-a întâmplat cu Flore?

Era cu o seară înainte de această noapte unde la Clos-Margot s-au derulat evenimentele ştiute. Cavalerul şi doamna de Giac plecaseră de la aparatamentul palatului Bourgogne şi pătrunseseră pe drumul secret. Ne amintim că o porţiune din acest drum era cunoscută de câţiva prieteni intimi. Doamna de Giac şi soţul ei erau dintre aceştia. Cele câteva pasaje ale drumului nu erau cunoscute decât de duce care i le destăinuise lui Mercerot şi pe care le credea necunoscute altora.

Lucru de care se înşela, deoarece în primul rând Robin Şmecherul le descoperise; şi în al doilea rând şi doamna de Giac descoperise ea însăşi câteva.

De Giac, care era prudenţa însuşi, se credea la adăpost de orice indiscreţie în aeste pasaje, une nu întâlnea niciodată pe nimeni. în acea zi el o certa pe nevastă-sa. Aceste scene, din ce în ce mai frecvente, păreau să ajungă o obişnuinţă la el. De câtva timp el simţea că soţia îi scapă din ce în ce mai mult de sub control. Era mereu nervos.

— Regina este nebună dacă tergiversează astfel, bombănea el, şi tu şi mai şi deoarece nu-i arăţi la ce se expune, ea – ceea ce îmi este perfect egal – şi pe noi, ceea ce pe mine mă interesează în alt mod. Ce aşteaptă ca să termine o dată cu această micuţă?… Ca ducele, care este nebun după ea, care o caută peste tot să ajungă să pună mâna pe ea? Ceea ce se va şi întâmpla dacă ea nu ia o hotărâre energică. Iată că acum ea te amestecă în această poveste, care te compromite!… Dacă ducelui i-ar veni ideea să te urmărească… el va descoperi repede secretul. Şi

atunci vai de noi. Trebuie să se termine o dată, e timpul! Mă mir, scumpo, că sunt obligat să-ţi dezvălui aceste amănunte.

La tine nu mai găsesc nici o iniţiativă, trebuie ca eu să mă gândesc la toate. S-ar zice că toate astea nu te mai interesează.

Vorbise cu o voce asurzitoare. Credea că precauţia era suficientă.

Se înşela.

În aceste culoare strâmte şi întunecoase pe unde nu trecea niciodată nimeni, se aflase cineva care deschisese o uşă invizibilă tocmai când el vorbea şi care auzise tot.

Şi acest cineva era jupân Mercerot.

Negustorul îi privi visător cum se îndepărtau şi plecă în sensul opus.

Întoarse pe o parte şi pe alta vorbele lui de Giac şi aceasta fuse ca o rază de lumină pentru el.

Mult timp, maestrul Mercerot se gândi, combină, căută şi… găsi fără-ndoială, deoarece îl vom vedea Ia lucru.

Când cavalerul de Giac şi soţia ieşiră din locuinţa lor din strada Saint-Antoine ca să meargă la Clos-Margot, noaptea era neagră şi cerul acoperit. Erau escortaţi de patru servitori înarmaţi până-n dinţi. Şi avansau în întuneric fără purtător de felinar sau de torţă.

În spatele lor aluneca o umbră, ştergând zidurile, turtindu-se, târându-se, ascunzându-se cu o rară iscusinţă şi nepierzându-i din ochi. Această umbră era jupânul Mercerot.

În colţul străzii Poulies, de Giac îşi lăsă escorta cu ordinul de a-l aştepta acolo şi, singur cu soţia, luară drumul spre canal.

Jupânul Mercerot făcu un ocol pentru a evita escorta şi îi ajunse din urmă când aceştia se angajau pe pod.

El asistă de departe la scena violentă care se termină într-un mod nefericit pentru de Giac. El nu auzi decât prost cuvintele schimbate, nu-l recunoscu pe Passavant care nu a

intervenit decât în ultimul moment; era prea departe pentru a vedea şi a auzi bine.

Dar văzuse foarte bine că a fost o ceartă care se terminase foarte rău pentru de Giac.

Când Passavant şi doamna de Giac au intrat în grădină, el se apropie. Aruncă o privire spre de Giac atunci când trecea şi îl văzu leşinat. El raţiona: «Nu cunosc pe nimeni altcineva decât pe cavalerul Passavant care ar putea să realizeze un asemenea tur de forţă. Să fie el?… Trebuie văzut.»

Ca şi Passavant, el începu să studieze locul. De ce? Pentru că îşi făcuse convingerea: pentru el, Flore trebuia să se afle acolo. Şi el vroia să pătrundă acolo.

Ca şi Passavant pierdu mult timp căutând şi trebui să recunoască faptul că escaladarea nu va fi uşoară.

Tot ca Passavant, începu căutarea unui obiect care i-ar fi putut-o uşura.

Parcurse tot terenul viran. Departe, în împrejurimile străzii Vieillle-du-Temple, găsi trunchiul unui măr uscat.

Îl târî lângă micuţa casă.

Găsind corpul lui de Giac întins în acelaşi loc, îşi spuse că soţul înşelat ar putea să-şi revină dintr-un moment într-altul. De asemeni ar vrea să intre în casă, ar face zgomot, ar putea să-I surprindă pe el, Mercerot. Hotărî să se debaraseze de acest om care putea să devină stânjenitor.

Îşi reluă cursa, reveni în strada Poulies şi semnală servitorilor lui de Giac că a văzut un om căzut nemişcat la Clos-Margot.

Se întâmplă» ce prevăzuse: servitorii plecară alergând în direcţia pe care le-o indicase şi care era cea urmată de stăpânul lor. Nu le fu greu să-l găsească. îl încărcară şi-l duseră de-acolo.

Jupân Mercerot rămase stăpânul locului, dar pierduse mult timp.

El târî trunchiul în şanţ, îl sprijini cum putu mai bine, şi după mai multe tentative nefericite ajunse să atingă creasta

zidului. Nu mai avu decât să se lase să cadă.

Întâi dădu ocol casei. Zări hambarul. Intră şi găsi înăuntru o scară. O luă cu intenţia de a se servi pentru a ajunge la una din ferestrele casei.

Când el Jeşea cu scara sub braţ, auzi un zgomot de paşi grăbiţi pe alei. Nu avu timp decât să revină în hambar. Lăsă să-i cadă scara şi privi.

Pe cel care fugea, îl recunoscu imediat: era Jean fară de Teamă, care revenise s-o ia pe Flore. îl recunoscu de asemeni pe Malâtre, care-l urmărea pe duce fară ca acesta s-o ştie.

Jupân Mercerot nu ştia cine se află în casă, Nu vedea nimic altceva decât pe aceşti doi bărbaţi, care, la câţiva paşi unul de celălalt escaladau meterezul.

Avu intuiţia fulgerătoare că aceştia se repezeau aici pentru Flore.

Târându-se se apropie de meterez. Ghemuit în spatele unui tufiş,privi şi ascultă cu toată atenţia. Nu văzu nimic.

Nu auzi nimic. Se imobiliza într-o atitudine îngrijorată tot una cu pământul moale, reţinându-şi respiraţia şi cu mâna crispată cu furie pe plăseaua pumnalului.

Spuneam că nu a văzut nimic. Ne-am înşelat. Văzuse graba cu care fugise Malâtre.

Malâtre veni şi el să se ascundă pe lângă meterez, la câţiva paşi de jupân Mercerot pe care nu-l descoperi deşi acesta îl văzuse foarte bine şi din acel moment îşi împărţi atenţia între el şi meterez.

Aşteptarea amândurora nu dură mult. Lupta dintre cavaler şi duce nu dură mai mult de două minute.

Passavant apăru precedând-o pe Flore.

În colţul lui întunecos, Malâtre rânji. Alunecă în umbră în spatele tinerei fete, pândind ocazia.

De data asta jupân Mercerot îl recunoscu pe Passavant.

Nu înţelegea pentru ce o lua cu sine pe Flpre din moment ce îl credea mort pe Talazar. Nu înţelegea decât că o răpea. Şi el nu vroia aceasta.

Se gândi că ar fi mai bine să-l lase pe Malâtre să acţioneze… chit că pe urmă s-ar debarasa de el. Ceea ce se şi întâmplă.

Malâtre profită de momentul în care Flore rămăsese singură în cadrul uşii. Se aruncă asupra ei, o trase înăuntru împinse uşa cu violenţă şi o încuie.

După care, punând sabia la gâtul fetei:

— Dacă veţi ţipa, domnişoară, spuse el cu răceală, mă voi vedea constrâns să vă omor. De altfel, oamenii mei care sunt aici, vor veni alergând… Aceasta va fi moarte sigură pentru acela care vroia să vă răpească… Credeţi-mă, cel mai bun lucru pe care-I puteţi face este să mă urmaţi de bunăvoie.

Flore ştia că Malâtre era omul blestemat al ducelui…

II văzu că este foarte hotărât. Nu se îndoi nici un moment că nu ar fi spus adevărul în legătură cu oamenii plasaţi care ar fi alergat la prima chemare. Se văzu prinsă în capcană. Nu vroia să-i aducă pierzania bravului gentilom care încercase s-o elibereze. Tăcu şi-l urmă pe Malâtre care jubila.

Jupân Mercerot îi urmărea pas cu pas. Şi acum su râdea în întuneric. Dintr-o dată el se destinse ca un arc şi cu mânerul pumnalului îi aplică o lovitură teribilă în ceafa lui Malâtre care căzu grămadă.

— Eu sunt, Flore, spuse el cu voce înceată şi tremurătoare. Sunt eu, tatăl tău. Nu te teme.

Tulburarea îi era atât de mare încât nu observă că prezenţa lui părea s-o înfricoşeze mai tare pe tânără decât o făcuse intervenţia lui Malâtre.

— Vino, copilul meu, să nu pierdem nici un moment, spuse el apucând-o de mână.

— Unde vreţi să mă duceţi, domnule? spuse ea cu o răceală deconcertantă.

— Într-un loc sigur, fata mea. Nu tremura astfel. Vino.

— Ca să mă predaţi din nou ducelui, domnule?

— Ducele!… Numai să îndrăznească să-şi ridice privirea asupra ta… şi este un om mort!… Ştiu, eu am fost acela care i te-am adus… dar ce ştiam eu!… Nu, fetiţa mea, nu-ţi fie frică de nimic… tu vei veni la mine, la noi… Şi nu vei mai ieşi nicăieri şi nici ducele, nici regele şi nici nimeni pe lume nu te va mai putea smulge de la mine! Jur pe Dumnezeu!

Văzând că e ascultătoare, jupân Mercerot alergă să caute scara pe care o pusese la loc în hambar. Această scară o propti pe zidul despărţitor care separa terenul de casa Tournelles.

/Trecură în grădina aceasta, jupân Mercerot duse scara. Merseră de-a lungul zidului până la unghiul unde se afla turnul despre care am vorbit şi care era «lângă pod.

Chiar în acest moment, Passavant, cu ajutorul buturugii adusă de negustor, trecea zidul micuţei case.

După ce-a trecut zidul, Mercerot a aruncat scara devenită inutilă în şanţ, o luă de braţ pe Flore şi o trase, în acelaşi timp risipind vorbele pe care le credea cele mai susceptibile pentru a o linişti.

Pe la ora unu dimineaţa, sprea marea bucurie a lui Simonne care nu se plânse că a fost trezită în mijlocul somnului, tânăra fată îşi reluă locul în camera sa din locuinţa din strada Galilée.

VIII.

ÎNTREVEDEREA LUI PASSAVANT CU DOAMNA DE GIAC.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, echipată cu cele două coşuri ale sale, Simonne se duse singură la piaţa Or-berie.

Ea se descotorosi repede de târguieli, uitând din cauza grabei să se mai tocmească aprig după cum avea obiceiul. Dădu coşurile pline de provizii în grija unei cumetre şi se strecură prin străzile animate ale Universităţii.

Ajunse la locuinţa maestrului Gervais, unde intră.

Atunci când ieşi de acolo, după un sfert de oră, ochii ci strălucitori, gura arcuită într-o strâmbătură care se vroia zâmbet, arătau bucuria intimă pe care o resimţea. în

buzunarul şorţului, strângea punga bine garnisită pe care i-o dăduse maestrul Gervais.

Spre prânz, veni la rândul său Passavant pentru a-l vedea pe Talazar. Povesti evenimentele din ajun în care rusesc amestecat şi vorbi cum Flore îi fusese răpită în acelaşi moment în care se gândea că a pus mâna pe ea şi nu mai trebuia decât s-o aducă.

Talazar, a cărei stare era satisfăcătoare datorită îngrijirii şi medicamentelor misterioase şi energice ale maestrului Gervais, profită pentru a jura pe toţi sfinţii că nu va mai rămâne nici un minut pasiv. Simţea că-şi revenise în toată puterea şi vroia să-şi regăsească prietenii şi să împartă cu ei şi bucuriile şi necazurile.

Maestrul Gervais, sosit pe neaşteptate tocmai în acel moment şi întrebat din ochi de Passavant, declară că rănitul poate pleca. Totuşi el recomandă evitarea imprudenţelor.

Acest lucru pus la punct spre satisfacţia lui Talazar, Passavant întrebă cu indiferenţă:

— Spuneţi-mi maestre, doamna Isabeau nu v-a cerut acum câtva timp una din acele băuturi misterioase pe care le produceaţi altădată?

Jupân Gervais îl privi drept înochi, şi enigmatic:

— Doamna Isabeau, spuse rânjind, mi-a cerut două din aceste băuturi. Prima destinată lui Flore Mercerot… care o jenează, se pare. Şi a doua, regelui, soţul ei, care se pare că şi el el o incomodează.

Auzind pronunţându-se numele iubitei sale, Talazar se agită şi se nelinişti.

— I-aţi dat aceste două băuturi?

— Despre care dintre acestea vreţi să vorbiţi? Aceea destinată regelui sau cea destinată lui Flore Mercerot?

Şi Passavant îl fixă drept în ochi. Şi fără-ndoială că învăţase să citească pe această fizionomie indescifrabilă, deoarece îi răspunse cu un surâs la fel de enigmatic:

— Cred că ştiu. Să nu mai vorbim despre asta.

Talazar, neliniştit, aşteptând o explicaţie liniştitoare şi aceasta nevenind, se înspăimântă:

— Pe sufletul tatălui meu, amândoi aveţi un fel de a vă exprima prin care vă înţelegeţi foarte bine, dar care scapă unui prost ca mine! Cavalere, spui că ştii ceea ce ai vrut să ştii. E perfect Dar eu nu ştiu nimic… Doar că una din aceste băuturi era destinată logodnicei mele… Şi pe cât de puţin o cunosc, îmi imaginez că doamna Isabeau n-a putut cere decât otravă.

— Într-adevăr, chiar asta mi-a cerut, mărturisi liniştit maestrul Gervais.

— Şi asta i-aţi dat? se indignă Talazar pe care calmul celor doi interlocutori îl deruta.

— Am spus că doamna Isabeau mi-a cerut otravă. Dar nu am spus că i-am şi dat.

— Ah!… Şi-atunci ce i-aţi dat, în acest caz? – ^Probabil apă, interveni Passavant.

— Apă curată, susţinu maestrul Gervais.

În faţa stupefacţiei lui Talazar, ei schimbară surâsuri între ei. întrevederea celor trei bărbaţi dură câteva minute. Talazar îi mulţumi călduros bătrânului savant pentru bunele îngrijiri. Apoi cavalerul şi baronul se despărţiră de gazdă care-i conduse până la ii şp care dădea în stradă.

/ icolo, cu mâna pe zăvor, maestrul Gervais spuse neglijent:

— Era să uit să vă spun că Flore Mercerot se află la ea acasă unde tatăl ei a adus-o azi-noapte.

Va rămâne ascunsă până când i se va găsi un refugiu unde va fi la adăpost de orice iniţiativă amoroasă.

Acestea fură spuse ca ceva fără mare importanţă în ochii săi, deschise uşa şi adresându-i-se direct lui Talazar, el adăugă:

— De asemeni să ştiţi că tatăl vă crede mort.

Cu acestea, el închise uşa fară să pară că ar auzi întrebările numeroase cu care-I asalta amorezul înfierbântat.

— Bate-ţi joc de mine, cavalere, mormăi Talazar, dar mărturisesc că eu nu văd ce găseşti atât de liniştitor în puţinele cuvinte ale acestui om diabolic. Văd, din contră că Flore a căzut din nou în mâinile acestui desfrânat de Mercerot care nu va pierde ocazia să o predea din nou ducelui. Şi, orice-ai spune, acestea nu mă pot linişti.

— Amorezii sunt toţi la fel, zâmbi Passavant ridicând din umeri. O să-ţi explic ceea ce maestrul Gervais a vrut să spună şi ce nu ai putut să înţelegi. în primul rând, Flore nu a căzut în mâinile ducelui, aşa cum presu-puneam. Şi asta, fii convins, este de natură să te liniştească.

— Aş fi de acord… dacă nu ar exista şi negustorul.

— Ajungem şi la asta. în al doilea rând, Flore nu a căzut din nou în ghearele doamnei Isabeau, cum mă temeam. Şi asta, de asemeni, este ceva liniştitor.

— Da, dar negustorul…!

— Negustorul şi-a schimbat părerea în privinţa ducelui. Nu mai ai de ce te teme că i-o va da din nou pe logodnica ta.

— De unde ai mai scos-o şi pe asta? fu surprins Talazar.

— Din cuvintele jupânului Gervais: «El caută un refugiu unde va fi la adăpost de orice tentativă amoroasă». Pentru mine, e foarte clar. Cât despre acest refugiu necunoscut, calmul cu care vorbeşte jupân Gervais mă face să spun cu toată siguranţa că el îl va cunoaşte – şi în consecinţă şi noi – imediat ce va fi găsit. În sfârşit, jupân Mercerot te crede mort, ceea ce înseamnă că va fi precaut faţă de toată lumea, în afară de tine. Ai tot interesul să-l laşi să creadă că eşti mort. Pentru a termina, din toată situaţia asta rezultă că dacă vrem să întreprindem ceva urgent şi serios, putem să facem fără a fi nelinişti din cauza lui Flore care, pentru moment, nu este ameninţată de nimic.

Tot drumul, conversaţia între cei doi prieteni se purtă în jurul acestui subiect pasionant, cel puţin pentru Talazar.

Când ajunseră la casa misterioasă din strada Fčves, Passavant reuşise să-l liniştească din plin pe tânărul său amic.

Şi dacă amorezul nostru mai scotea din când în când nişte oftaturi care ar fi înmuiat şi pietrele, era din cauza regretului că nu putea să dea târcoale prin împre-jururimile casei iubitei şi nu din cauza neliniştii.

Restul după-amiezii a trecut în expunerea de aranjamente între Passavant, Talazar şi Robin Şmecherul pentru o nouă întreprindere ale cărei peripeţii le vom ve aa derulându-se treptat.

Când s-a făcut noapte, Passavant se pregăti să meargă la Clos-Margot. El nu uitase că doamna de Giac îi dăduse întâlnire la miezul nopţii.

Când veni momentul plecării, trebui să mai discute cu Talazar care vroia neapărat să-I întovărăşească şi Robin Şmecherul care îl sprijinea pe şef.

Reuşi să-i convingă că nu ar fi făcut decât să-I jeneze, fără să-i fie utili.

Ajunse la căsuţă puţin înainte de miezul nopţii, ora fixată de însăşi doamna de Giac. în împrejurimi, nu văzuse nimic anormal. Bineînţeles că-şi dăduse silinţa să inspecteze cu amănuntul terenul viran, scotocind toate intrândurile şi toate ungherele umbroase.

Urcă scările peronului fără să se grăbească, deoarece ştia că venise în avans şi se gândea că doamna de Giac nu ajunsese încă. Ajuns la ultima treaptă, văzu uşa întredeschizându-se şi pe amanta lui Jean fără de Teamă pe care o recunoscu, spunându-i cu voce joasă din întuneric.

— V-am pândit prin ferestruica din spate. Veniţi, cavalere.

Ea îl luă de mână şi-l ghidă prin camerele cufundate în întunericul cel mai complet Ajunseră într-un mic cabinet sumar mobilat, care era iluminat prin patru lumânări din două sfeşnice de argint.

Şi ea îi explică:

— Acest cabinet nu are ferestre pe unde lumina s-ar putea filtra în afară.

Arătându-i un jilţ, se scuză mai întâi şi cu tristeţe:

— V-am făcut să veniţi aici cu pericolul vieţii voastre cavalere, spuse ea. Şi iată că aceea pentru care aţi venit nu se află aici. Ce veţi gândi despre mine?… Mă veţi crede totuşi, dacă vă spun…

— Doamnă, o întrerupse el cu blândeţe, venind aici ştiam că n-o voi găsi pe Flore Mercerot. Nu trebuie să vă scuzaţi, ştiu că nu aveţi nimic să vă reproşaţi în această afacere.

— Din moment ce păreţi mai bine informat decât mine, ştiţi ce s-a întâmplat cu acest copil? După unele vorbe ale reginei, mi-e frică să nu i se fi întâmplat o nenorocire.

Passavant o linişti imediat făcând u-i expunerea pe scurt a evenimentelor care se derulaseră după plecarea ei.

— Astfel, spuse ea cu voce tare când el a terminat, ştiaţi că acest copil era la tatăl ei… Şi totuşi aţi venit… pentru mine!

— Ei, doamnă! făcu el, nu v-am promis că voi veghea asupra voastră ca asupra unei surori?… Ce aţi fî gândit despre mine dacă, ştiind la ce vă expuneţi pentru mine, aş fi neglijat să vin?

El o simţea neliniştită, paralizată. Se ridică pentru a pleca.

Şi remarcă că ea nu făcea nimic pentru a-l reţine.

— Doamnă, spuse înclinându-se cu respect asupra mâinii pe care ea i-o întinsese, v-am făcut cunoscut unde mă puteţi găsi dacă e cazul. Dacă vă simţiţi ameninţată, nu ezitaţi, vă rog. faceţi-mi un semn şi mă veţi vedea imediat sosind. Pentru moment, doriţi să am onoarea să vă întovărăşesc?

— Nu, nu! escorta mea mă aşteaptă aici, aproape. Ar fi periculos pentru mine dacă aş fi recunoscută în compania Dvs.

— Fie, spuse el. îmi permiteţi totuşi să veghez de departe asupra voastră până când veţi ajunge la escorta voastră?

Ei stinseră lumânările. Se îndreptară spre ieşire, pe întuneric.

— Ascultaţi, spuse ea oprindu-se dintr-o dată când se apropiau de intrare, ascultaţi. S-ar zice că cineva merge prin grădină.

— Ia să vedem, spuse el încet, spuneţi-mi exact de ce vă este teamă ca să ştiu ce am de făcut.

— Sunt bănuită, făcu ea pe acelaşi ton. Isabeau şi de Giac… mai ales de Giac. Mi-a fost foarte greu să-i înşel supravegherea pentru a veni aici… Dacă sunt văzută cu voastră sunt pierdută. Nu trebuie să se ştie că am venit aici.

— Foarte bine, spuse el calm. Trebuie să ieşiţi fără să fiţi văzută. Vom ieşi în grădină. Nu vă veţi ocupa de mine. Veţi proceda ca şi când eu nu aş fi aici. Voi merge înainte. Vă veţi strecura în spatele meu pre-ocupându-vă doar de un lucru: să nu fiţi văzută. O dată poarta deschisă vă veţi lăsa să alunecaţi în şanţ. Aţi înţeles?… Bine, să mergem!… Şi mai ales să nu vă fie frică.

Se strecurară pe peron, coborâră treptele şi ajunseră în grădină.

Se apropiau de poartă. Passavant începea să creadă că vor ajunge la ea fără ca să le apară nici un obstacol în cale.

La lirma-urmei, poate că se înşelaseră. Poate că nu auziseră bine.

El se opri dintr-o dată.

Acolo, în umbra mai opacă produsă de intrândul porţii, văzu mai multe umbre care se agitau. Poarta era păzită.

El se întoarse în linişte. O opri. Făcură cale-ntoarsă, reveni în faţa casei.

— Dacă am intra? suflă Passavant; am aştepta ca, plictisiţi de a face de gardă, se vor decide să se îndepărteze.

— Nu-l cunoaşteţi pe de Giac… Nu va pleca până nu se va asigura că nimeni nu se mai află în casă.

— Atunci, vom trece prin fereastra din spate. Veniţi. Se întoarseră în casă, urcară la etajul doi.

Prin oblonul întredeschis, Pasavant aruncă o privire spre terenul viran. Sub fereastră era un grup de trei-patru persoane.

Ieşiră din nou. în loc să se întoarcă, cum făcuseră înainte, spre uşă, o luară la stânga.

Şi această parte era de asemeni păzită.

Passavant începu să se înfurie.

Trebuiră să se-ntoarcă pe unde veniseră. Se îndreptară spre partea opusă. Acolo, era zidul care-i separa de acea mare grădină situată în spatele casei Tournelle. Pe acolo, în ajun, jupân Mercerot o trecuse pe Flore.

Şi acolo Passavant mai văzu la timp oameni postaţi care pândeau în întuneric.

În acest moment, lovituri violente zguduiră uşa casei şi ei recunoscură vocea lui de Giac care urla:

— Deschideţi!… Deschideţi, doamnă!

— Ascultaţi, îi spuse Passavant încet, eu am să mă arăt pentru a atrage haita asupra mea. Voi în acest timp, mergeţi la zid. Va fi foarte bine dacă veţi putea să-l escaladaţi. Dacă nu, aşteptaţi-mă. Nu vă fie frică, voi şti să le dau de urmă şi voi reveni la voi. Vă jur că veţi trece. De partea cealaltă veţi găsi o căsuţă ocupată de un grădinar. Prin intermediul unei sau a două monezi de aur, acest om vă va face să puteţi ieşi. Voi rezista timpul necesar pentru a vă permite să vă îndepărtaţi.

Din fericire, ea nu-şi pierduse sângele-rece.

Era gata să îndeplinească manevra.

Passavant se arătă în mijlocul unei alei, făcu zgomot, mormăi nişte ocări cu voce destul de tare pentru a fi auzit de cei care se ascundeau.

Şmecheria îi reuşi din plin. Aceşti oameni ieşiră din întuneric, se azvârliră asupra lui, urlând:

— Pe el!… Pe el!… L-am prins pe curtezan!

Passavant, văzându-i fugind spre el, o luase la sănătoasa cu o sprinteneală de căprioară, antrenând toată trupa după el.

Doamna de Giac profită pentru a alerga la zid, unde şi ajunse. Acolo erau arbuşti şi spalieri. încerc să se servească pentru a-l sări. Degeaba. Nu reuşi decât să-şi zgârie puf în mâinile.

Passavant n-a fugit prea mult. De îndată ce-a simţit haita pe urmele lui, făcu un ocol şi din câteva sărituri ajunse la

zid.

Doamna de Giac fugi la el.

O luă în braţele lui puternice, o ridică uşoară ca un fulg, o puse lângă creasta zidului pentru a putea să se agate. O împinse de picioare, o cocoţă, uşurându-i escaladarea, în sfârşit se văzu aşezată pe zid. Nu-i mai rămase decât să se lase să alunece şi să cadă pe partea cealaltă.

Passavant se simţi uşurat, cu mintea mai liberă. în întuneric, el rase tăcut şi murmură: «Bun, sunt mai liniştit. Acum nu a mai rămas decât să aibă timp să se îndepărteze. Ce dracu, o să rezist zece minute! Va fi suficient. Pe urmă voi vedea cum voi reuşi să scap de-a ici.»

IX.

ÎN GRADINA CĂSUŢEI DE LA CLOS-MARGOT.

Passavant îşi închipuia că se va găsi înconjurat de Giac întovărăşit de zece sau cincisprezece spadasini. Nu se înşela. De Giac se afla aici cu o duzină de oameni, dispuşi la orice, recrutaţi în ultima clipă. De Giac îi reproşa soţiei trădarea – cum spunea el – care-i ruina toate combinaţiile lui dubioase.

El o căuta mai ales pe ea pentru a o prinde asupra faptului: un pretext excelent ca să scape de ea pentru totdeauna.

Dar Passavant ignora faptul că de Giac nu era singur.

Într-adevăr, Jean fără de Teamă îşi spusese că poate Passavant ar face imprudenţa de a reveni la Clos-Margot. Şi trimisese pe de Jacqueville şi Malâtre cu douăzeci de oameni.

Şi nu era totul. Şi Isabeau pe partea ei îşi făcuse o socoteală asemănătoare cu a ducelui şi, pentru orice eventualitate, îl trimisese pe Sacrament care luase cu el un număr mare de haimanale.

Astfel, cavalerul găsi în faţa lui vreo cincizeci de turbaţi hotărâţi să-l prindă mort sau viu.

El stătu ghemuit în umbră, fară să mişte, câtva timp. Câştigase un moment pentru a se odihni şi care-i permitea

doamnei de Giac să-şi ia zborul. Asta era principala preocupare a lui.

Trecură astfel cinci sau şase minute.

Acest răgaz trecut, el îşi spuse că ar putea acum, fără incoveniente să se gândească la propria-i siguranţă. începu să urce zidul.

Din nefericire cât de îndemânatic o făcu, totuşi frunzişul fâşii şi câteva ramuri se rupseră.

Izbucniră urlete:

— Aici!… La noi!… în ajutor!… L-am prins…!

În direcţia lui începu iureşul. El înţelese că nu va avea timp să atingă creasta zidului, că va fi atacat pe la spate, aşa că se lăsă să cadă, zicându-şi: «Hai, trebuie să mă iau la harţă!»

Se văzu înconjurat de vreo patruzeci de furioşi cu sabn în mâini.

După voce îi recunoscu pe Sacrament, de Giac, de Jacqueville, Malâtre, care urlau în cor:

— Viu, pe Dumnezeu!… Prindeţi-l viu…!

Am spus că zidul înconjurător al casei se rezema de cel al grădinii de la casa Tournelle: de asemeni că el avansa oblic spre stânga. Se forma astfel un unghi destul de accentuat. Passavant nu se găsea departe de el. îşi spuse judicios, că dacă s-ar putea plasa acolo nu ar putea fi atacat decât din faţă.

Se aruncă cu capul înainte în acea direcţie, fără a le lăsa timp să-şi concerteze manevra.

Se năpusti într-o trombă vertiginoasă, mânuind cu îndemânare şi forţă irezistibilă sabia strălucitoare. Sângele împroşcă, câţiva oameni căzură scoţând strigăte de suferinţă.

Şi se găsi în unghiul ales, cu flancurile şi spatele acoperite.

În faţa acestui atac năvalnic, neprevăzut, banda avu o retragere uşoară,urmată de un moment de ezitare. Passavant îşi lansă strigătul de luptă:

— Cutezătorul!… Passavant cutezătorul!

Văzu că este iremediabil pierdut şi furia pe care această constatare o făcu să se delănţuie în el îi dublă puterile. Lovi în drepta, în stânga, în faţă. Şi la fiecare lovitură cădea un om vomitând sânge.

Aceasta fu tot ce putu face. Un ţipăt de disperare izbucni din gura lui, urmat imediat de un urlet de triumf:

— Dezarmat!… este dezarmat!… *

Era adevărat. Sabia lui Passavant se rupsese.

— Lu aţi-l! a răcnit de Giac.

— Viu, pe Dumnezeul meu! vocifera de Jacqueville.

— Prindeţi-I viu! mugi Sacrament.

Passavant înţelese că i-a sunat ceasul. Regretul că părăsea viaţa îi trecu prin minte: «Păcat!… Nu am terminat-o cu Jean de de Burgundia!»

Totuşi, dacă nu mai avea sabie, avea încă pumnalul. Mai putea să mai dea nişte lovituri înainte de a fi doborât. Vocea lui stridentă se auzi în noapte:

— Passavant cutezătorul! Şi primi un şoc fără să se clatine. Braţul său se ridica şi dobora fără oprire. Era transpirat, gafa ia, acoprit cu răni însângerate; hainele îi erau rupte, tăiate, transformate în zdrenţe. Dar nu simţea nici oboseala, nici durerea care zvâcnea din numeroasele zgârieturi. Lovea: hau! hau…!

Lovea încă mereu. Şi fiecare lovitură dobora un om.

Dar acest efort titanic nu putea dura prea mult.

Haita îl apucă, îl ţinu strâns şi nu-i mai dădu drumul.

Zece braţe îi căzură pe fiecare braţ şi i le paralizară.

Aceste patruzeci de braţe îşi uniră forţele pentru a-l ridica şi a-l duce.

Se încovoie, căzu în genunchi. Banda se urcă cu toată greutate pe el, îl zdrobi.

El îşi strânse toată puterea, se ridică pe jumătate, şi, pe jumătate sugrumat trase, pentru ultima oară un chiot:

— Passavant cutezătorul!

Picat din cer, izbucnit ca o fanfară, un ţipăt triplu îi răspunse:

— Cutezătorul!… Passavant cutezătorul!

Şi în acelaşi timp trei mase enorme căzură ca un trăsnet din înălţimea zidului şi se prăvăliră pe umerii haitei colcăitoare şi pe moment înfricoşate.

El auzi vag o voce care-i spunea:

— Ia asta!

„Asta”, era o sabie lungă, lată şi solidă pe care el o strânse cu o bucurie fremătătoare în mâna lui care se convulsiona. Şi de-abia atunci îi recunoscu. Erau Talazar, Brancaillon şi Robin Şmecherul pe care-i lăsase acasă blestemând şi bombănind împotriva lui deoarece nu le permisese să-l întovărăşească.

Şi imediat, se dezlănţui o şarjă uluitoare. Toţi patru se năpustiră asupra asasinilor, prostiţi de uimire. Intrară în grămadă lovind la voia întâmplării.

Şi Brancaillon, care-i preceda, conducea lupta, făcând gol în jurul lui.

Curajosul scutier nu avea sabie, deoarece i-o strecurase pe a lui în mâna stăpânului său. El ţinea în ambele mâini un gen de măciucă necunoscută, pe care o învârtea ca pe o morişcă fantastică. Şi tot ce se afla în faţa acestei lungi şi teribile maşinării: cap, braţ, picior sau piept, sărea, cădea strivit.

Şi Passavant recunoscu că ceea ce el ţinea în mână era o scară.

Ei se degajaseră. Această degajare era rezultatul surprizei de care ei trebuiau să profite înainte ca banda să-şi revină.

Ceea ce Robin Şmecherul traduse pentru toţi dându-le acest sfat:

— Să plecăm!… Nu suntem în avantaj. Brancaillon îi dete scara sa şi culese de jos o sabie pentru a o înlocui. Robin Şmecherul sprijini scara de zid. Şi adresându-se lui Passavant:

— Voi domnule, spuse el. Sunteţi extenuat, treceţi primul

— Tu, ordonă Passavant, care se plasă lângă Brancaillon, în faţa cetei încă aiurite şi foarte încălzite.

Talazar îl urmărea de aproape. în spatele lor, Brancaillon. Passavant urcă ultimul.

— Pe sângele lui Hristos! Pe dracul… Fug! Omoară! Omoară!

Aceste exclamaţii şi altele, şi ameninţări, şi injurii, izbucniră în acelaşi timp. De Giac, de Jacqueville şi Sacrament, în fruntea acelor oameni ai lor care mai rămăseseră valizi, se lansară după ei cu toată viteza. Totul, cu strigăte teribile şi ameninţări îngrozitoare.

Dar era prea târziu. Cei patru tovarăşi erau încălecaţi pe meterez. Şi deja Passavant ridica scara şi cu voce batjocoritoare le spunea „la revedere”:

— Ne vom mai întâlni, domnilor asasini!

Şi toţi patru săriră în grădina vecină, aceea care se întindea între împrejmuire şi casa regală Tournelles.

Dispariţia lor fu salutată de un lung urlet de furie scos de haită care văzuse scăpând u-i prada.

De Giac şi de Jacqueville îşi smulgeau părul de disperare în timp ce înjurau. Sacrament mormăia „Sacra-menturi” farţi să mai termine. Malâtre evalua cu o mină dezolată pierderea primei îmbietoare promise celui care-l va prinde pe trădătorul Passavant, viu sau mort. \par De Giac plăti oamenilor şi îi concedie. Posomorât, pradă unei furii nebune, încalecă şi plecă în galop spre locuinţa lui din strada Saint-Antoine.

Intră ca vântul în camera soţiei sale.

Doamna de Giac era în pat şi părea că doarme cu un somn calm şi regulat.

Un moment, se uită la ea cu ochi sângeroşi.

Apoi ieşi încetişor, închise uşa fără să facă zgomot şi se duse în camera lui. Şi se gândea cu o figură ameninţătoare: «Pe Dumnezeul meu! era clar că voi ajunge prea târziu. Cum, pe unde a putut să fugă? N-are importanţă. Ceea ce este sigur este că ea se afla acolo cu infernalul Passavant. Şi acest fapt este mai periculos decât tot ce-mi putusem imagina. Dar răbdare. Va veni momentul în care te voi

surprinde asupra faptului… şi vei plăti scump trădarea ta, frumoasă cu scrupule tardive!»

X.

CASA GRĂDINARULUI CASTELULUI TOURNELLES.

Grădina în care pătrunseseră prin escaladare mai întâi doamna de Giac, apoi Passavant, Talazar, Robin Şmecherul şi Brancaillon depindea de castelul Tor-nelle.

Aşa după cum îi explicase Passavant doamnei de Giac, în această grădină se înălţa o căsuţă în care locuia un grădinar. Sau cel puţin această casă fusese construită acolo pentru grădinar.

Atunci când cei patru aventurieri săriseră în grădină, uşa acestei căsuţe erau larg deschisă, ceea ce producea o pată luminoasă în noapte, prin raza căreia ei trebuiau să treacă.

În careul de lumină se profila o umbră şi o voce, nu neliniştită, dar iritată, interpelă:

— Hei!… Cine este atât de îndrăzneţ ca să se introducă astfel într-o casă a regelui?

— Vocea asta!… S-ar zice…

— Hei! tună vocea, o să răspunzi o dată, caraghiosule?

— Regele! strigă Passavant cu o intonaţie ciudată. El se plasă în lumină şi înclinându-se cu graţie:

— Sire, spuse şi voea i se făcu mai blândă, nu recunoaşteţi în mine un prieten?

Regele, pentru că el era, murmură cu amărăciune:

— Nu există prieten pentru un biet bolnav părăsit de Dumnezeu şi de oameni!

— Vă înşelaţi, sire, spuse cu o gravitate emoţionată Passavant, vă rămâne cel puţin un prieten. Şi acesta este soţul lui Odette-Roselys, este cavalerul de Passavant care are onoarea să se încline în faţa voastră.

— Passavant!… strigă vesel regele. E-adevărat, vă recunosc! Aveţi dreptate cavalere, sunteţi singurul prieten rămas credincios sărmanului bolnav care sunt eu.

— Pe coarne! Pe maţe! mugi Brancaillon, care veni şi se aşează şi el în plină lumină, şi eu, sire, nu sunt şi eu un amic

credincios?… Ei! ce, nu-l recunoaşteţi pe Brancaillon?… Fratele Brancaillon, sire, vechiul vostru tamă-duitor, care vă făcea altădată să râdeţi atâta…!

Şi regele izbucni într-un râs zgomots, din toată inima.

Şi Passavant spuse cu voioşie:

— Maiestatea Voastră, care credea că nu are prieteni, şi-a regăsit doi la care nu se mai gândea. Uitaţi încă doi pe care nu-i cunoaşteţi, Sire, dar care, nu vă îndoiţi, vă sunt tot atât de devotaţi. Răspund pentru ei.

Spunând acestea, îi arătă pe Talazar şi Robin Şmecherul care se înclinară adânc.

Charles sfârşi râsul pentru a-i examina pe cei care-i fuseseră prezentaţi în circumstanţe atât de bizare. Şi cu o mare amabilitate, cu o politeţe rafinată:

— Prezentaţi de voi, cavalere, nu ar putea fi altfel. Domnilor amici, nu staţi afară. Intraţi să vă odihniţi un moment la mine.

Cei patru camarazi pătrunseră într-o cameră mobilată simplu, dar, cu siguranţă nu putea fi locuinţa unui grădinar modest.

Regele se aşeză într-un fotoliu şi arătându-le nişte jilţuri:

— Aşezaţi-vă, domnilor, le spuse.

Când îi văzu pe toţi patru aşezaţi în faţa lui, Charles începu să-l privească râzând pe Brancaillon:

— Sunt mulţumit că te văd, îi spuse. Şi într-adevăr, părea fericit.

— Şi eu de asemeni, Sire, declară Brancaillon cu o bucurie sinceră şi râzând şi el.

Şi imediat, fără fasoane:]

— Vă aduceţi aminte, Sire, de timpul când eram alături de voi pentru a vă însănătoşi? Ce chiolhanuri!… Ce beţii!… mai ales, ce beţii…!

Şi cu un suspin:

— Ah! erau vremuri bune!

Regele se posomori. Şi oftă şi el uitându-se cm melancolie la Passavant:

— Da, erau timpuri bune!… Era vremea când Odette, fata mea mult iubită, veghea ca un înger asupra mea. Păcat! acele timpuri nu vor mai reveni.

Avu un hohot de râs sacadat, amar, dureros şi reluă mai aspru:

— Regele nu mai este! regele e bolnav! el nu mai are importanţă! El a murit!… V-am spus, mort!… Nu a rămas decât o sărmană fiinţă ruşinată, suferindă, pe care oricine o părăseşte, împrejurul căruia se face gol, de care fug toţi ca de un ciumat!… Un sărman nefericit, care nu ştie unde să se ascundă pentru ca să nu i se vadă mizeria şi care pentru a petrece câteva ore liniştite, este obligat să îm prunii te locuinţa grădinarului său.

În mod fatal, criza urmând să se declanşeze, Passavant îşi căuta cuvintele consolatoare, capabile să uşureze pe regalul bolnav, şi, prea emoţionat de amintirile evocate, atât de dureros pentru el, nu le găsi.

Brancaillon fu acela care, în superba lui nepăsare, salvă situaţia.

— Toată asta, spuse el, toată asta vi se întâmplă deoarece nu ştiţi să vă aranjaţi viaţa. Dacă eu aş fi regele, eu, Brancaillon, ştiu foarte bine ce aş face ca să mă vindec! Pe picioarele despicate ale diavolilor! aş avea remedii permanent… şi le-aş folosi!

— Şi ce-ai face?

— Aş avea tot timpul la îndemână o masă încărcată cu merinde excelente. Aş avea în jurul meu multe sticle cu vin, din cel mai bun, din cel mai renumit. Şi, de îndată ce-aş simţi că-mi vin gânduri negre, aş scoate dopul de la o sticlă şi aş goli-o până la ultima picătură!… După care, aş începe masacrarea mâncărurilor pe care le-aş stropi în consecinţă. Şi răspund, Sire, că Ia a doua sau a treia sticlă, v-aţi simţi înveselit complet, toate gândurile negre vor face loc celor roze şi pe buzele voastre ar urca de la sine vreo melodie veselă.

Şi făcu o figură în acelaşi timp neliniştită şi luminată încât regele fu scuturat de un hohot de râs sincer, vibrant, nesfârşit.

Fără să o ştie, Bracaillon stopase criza ameninţătoare.

Adresându-se lui Passavant care mormăia invective la adresa beţivului de scutier:

— Lăsaţi, lăsaţi, cavalere, spuse regele râzând din toată inima. Acest demn Brancaillon îmi aduce aminte de datoria mea de gazdă şi are dreptate. Nu regele vă primeşte aici, ci prietenul. Şi prietenii nu pot să se despartă fară să ciocnească paharele.

Şi Charles, bucuros, strigă:

— Să se aducă vinul, cel mai bun!… dintre cele mai renumite…!

În timpul cel mai scurt se aşează o masă bogat asortată în jurul căreia luară loc aventurierii, cu regele în mijloc. Cupele fără umplute până la buză şi toţi începură atacul asupra mâncării. Chiar şi regele, care declară:

— Demult nu am mai mâncat cu atâta poftă. Prezenţa voastră, cavalere şi aceea a prietenilor voştri îmi umplu inima de bucurie… Aşa, simt cum renasc.

— Văd cu plăcere, spuse Passvant, că starea sănătăţii regelui pare să se amelioreze.

— Da, spuse cu seriozitatea Charles, de câtva timp îmi merge mai bine. Atribui aceasta unei licori miraculoase pe care valetul meu mi-o procură nu ştiu din ce loc şi din care iau regulat câteva înghiţituri zilnic.

— Dacă este aşa, declară Passavant cu un surâs puţin enigmatic, soarta mă favorizează… deoarece căutam mijlocul ca să ajung în secret la rege pentru a discuta împreună nişte lucruri grave.

Această întrevedere cu regele, pe care cavalerul o dorea şi pe care soarta i-o oferise, dură mai mult de o oră.

Era aproape ora trei dimineaţa când el şi tovarăşii săi ieşiră din grădina Tournelles.

O făcură printr-o micuţă poartă de fier încastrată în turnul din colţul situat lângă podul care trecea peste canal.

Şi Passavant luă cu el cheia care deschidea această portiţă.

Din momentul în care ieşiră afară, primele cuvinte ale lui Passavant au fost acestea:

— Acum trebuie să ne asigurăm dacă doamna de Giac a putut să ajungă fără piedici, acasă.

— Doamna de Giac, făcu Talazar, a ajuns sigur la locuinţa ei. Am întâlnit-o în grădina Tournelles; am întovărăşit-o până am predat-o escortei sale. Astfel că, din această parte, nu avem de ce să fim neliniştiţi.

— Amin! spuse surâzător Passavant. Acestea fiind zise, să mergem la culcare, deoarece mor de somn.

XI.

JUPAN MERCEROT SE DESTĂINUIE.

Trecuse o săptămână de când Flore fusese adusă de jupân Mercerot în strada Galilée. Ea era mereu în împrejurimile Palatului. în definitiv, situaţia ei nu se schimbase: în strada Galilée era tot prizonieră cum fusese şi-n palatul Burgundia şi la casa Clos-Margot.

Doar că schimbase închisoarea.

Simonne se arăta mai amabilă şi mai prevenitoare deoarece ea rumega la un proiect de care ne vom ocupa în curând.

Cât despre jupânul Mercerot, el se ferise să renunţe la înaltele funcţii pe care le avea pe lângă ducele de Burgundia.

Nu este nevoie să spunem că Jean fără de Teamă, care nu-l bănuia de trădare, îi povestise în amănunţime cum Flore îi fusese răpită de blestematul de Passavant tocmai în momentul în care reuşise s-o găsească şi urma să o ia Malâtre. explicase cum fusese doborât atunci când, la rândul său, pusese mâna pe tânără, luându-i-o lui Passavant. Ducele trăsese concluzia că Passavant era

împreună cu tovarăşii săi în grădină. Ei erau cei care o luaseră înapoi pe contesă.

Jupânul Mercerot, care ascultase cu cel mai mare interes această relatare, se ferise să-i arate eroarea. Se mulţumise să ofteze cu durere, ca un părinte afectuos care doreşte să-şi revadă copilul mult iubit cât mai repede.

În afară de funcţiile sale care-i absorbeau cea mai mare parte a zilelor, jupânul Mercerot petrecuse lungi ore închis în cabinetul său dezbătând nişte lucruri pe care el singur le ştia şi cărora le acorda, se pare, o foarte mare importanţă, deoarece revenea mereu la ele.

II regăsim în cabinet într-o seară caldă şi luminoasă.

Tocmai a luat o hotărâre irevocabilă, căci se îndreptă spre uşă, afirmându-şi: «Trebuie să termin!… Dacă această incertitudine se va prelungi, voi înnebuni!… Da, trebuie să termin indiferent de cât mă va costa!… chiar dacă-mi voi semna propria condamnare.»

Ieşi din cabinet şi se îndreptă spre refugiul lui Flore.

În întunericul de pe culoar nu o văzu pe Simonne care, vâscoasă şi şerpuitoare, se târa în spatele lui, îl urmărea pas cu pas, şi care îşi lipise urechea de gaura cheii de la uşa pe care el o închisese în urma lui.

Văzând ii-l intrând, Flore făcu o mişcare pentru a se ridica.

— Rămâi aşezată. Flore, discuţia pe care o voi avea cu tine va fi, probabil, puţin mai lungă.

Spusese acestea cu blândeţea la care rar renunţa faţade ea. Dar vocea îi tremură.

— Te găsesc foarte schimbată de când te-ai întors aici. Poţi să-mi spui cărui fapt se datorează această răceală, aş zice, chiar repulsie, pe care o manifeşti faţă de mine?… Dacă ai ceva să-mi reproşezi, spune-mi-o cinstit.

Sub privirea care o fixa, ea se înroşi şi bolborosi:

— Nu vă fac nici un reproş, domnule.

— Mi-ai reproşat că te-am predat ducelui. Ce înţelegeţi prin asta?

— Dar, spuse ea cu vioiciune, nu voi aţi fost acela care aţi vrut să mă duceţi la palatul Burgundia, atunci când vă imploram să mă lăsaţi aici?

— E-adevărat… Nu trebuie să-mi porţi pică. Credeam că fac bine. Văd că m-am înşelat. Niciodată nu vom mai vorbi despre asta. Nu mă vei mai părăsi. Flore, te asigur. Se pare că ţi-e frică în mod straniu de duce… Nu ştiu de ce. De opt zile de când te-ai întors acasă, am făcut tot ce puteam pentru ca prezenţa ta aici, să rămână secretă, aşa cum ai dorit. Recunoaşte.

— Recunosc, domnule.

— Peste o zi sau două, casa pe care am amenajat-o pentru tine va fi pregătită să te primească. Acolo vei fi în siguranţă perfectă. Acolo vei trăi în compania lui Simonne şi vei dispune de o grădină mare în care vei putea lua aer şi vei putea face mişcare… aceasta, în mod provizoriu.

Păru că se reculege.

— Flore, spuse el ridicându-şi capul, a venit momentul să-ţi dezvălui un lucru care te va surprinde foarte mult.

Tăcu un moment apoi lansă fără preliminarii.

— Flore, nu eşti fiica mea.

— Ce-mi tot spuneţi, domnule?

— Purul adevăr: nu eşti fiica mea. Mi-ai fost încredinţată atunci când aveai doi ani. Cred că nu-ţi spun nici o noutate, zicându-ţi că am început să te iubesc profund… şi că acum te iubesc la fel dacă nu mai mult.

— Şi părinţii mei? întrebă Flore curioasă să vadă dacă răspunsul lui corespundea cu ceea ce ştia ea.

— Nu-i ştiu, Flore. Totuşi cred că au murit demult. Cred că eşti de familie bună, poate nobilă. Înţelege-mă bine: cred, nu sunt sigur.

— Cum se poate explica o asemenea ignoranţa?

— Foarte simplu: nu părinţii tăi mi te-au încredinţat. Cel care mi te-a adus era un gen de om bun Ia toate, un cerşetor, care cred că era amestecat în nenorocirile familiei

voastre. Nu ştiu decât ceea ce a vrut să-mi spună. Şi ceea ce mi-a spus, se reduce la cele ce ţi-am repetat mai înainte.

— Şi acest bărbat, spuse ea, cum se numeşte?

— Numele lui este Robin Şmecherul. Este cel pe care ţi l-am prezentat cu câteva zile înaintea plecării tale la palatul Burgundia.

— De ce îmi spui acestea acum? spuse ea cu blândeţea pe care nu o avusese până acum.

— Fiindcă este necesar să ştii că nu am nici o autoritate asupra ta şi în consecinţă eşti liberă să dispui de persoana ta cum doreşti, să locuieşti sau nu aici, (ară ca eu să pot să obiectez.

— Prin aceasta, vreţi să spuneţi că mă goniţi de-aici?

— Oh! Flore!… nu gândi astfel! Ar trebui să ştii că dorinţa mea cea mai arzătoare este de a te păstra lângă mine cât mai mult posibil, totdeauna… dacă vrei într-adevăr.

Într-un elan spontan, ea îi întinse fruntea strigând:

— Tată! bunul meu tată, te regăsesc în sfârşit.

Pe faţa dureros crispată a lui Mercerot trecu un nor ca o umbră.

A fost ceva foarte rapid. îşi reveni imediat si, aplecându-se îşi puse buzele pe părul ei fin auriu. îşi aşează amândouă mâinile pe umerii ei plăpânzi şi o privi cu o tandreţe inexprimabilă.

Şi el îi apăru transfigurat de bucurie.

— Nu poţi să crezi cât de fericit sunt când văd că neînţelegerea care ne despărţea s-a risipit.

Nu am fost prea tandru totdeauna cu tine, Flore.

Nu spune nu, ştiu ce spun… Aceasta deoarece eram cam paralizat de ideea că nu eşti fiica mea… Ceea ce nu m-a împiedicat să te iubesc mereu cu o afecţiune profundă, sinceră… care nu mă împiedică să te iubesc încă şi mai cu ardoare…

Eşti singura mea afecţiune, Flore, eşti bucuria inimii mele, consolarea ei… eşti singura mea raţiune de a trăi.

Pentru tine muncesc şi strâng comoară peste comoară… deoarece vreau să te văd bogată şi fericită.

Se sculă, făcu câţiva paşi prin cameră şi se postă în faţa ei. Cu pieptul bombat, ţinuta dreaptă, ochii scăpărători, el îi apăru aşa cum era în realitate: un bărbat foarte frumos, în puterea vârstei.

— Uită-te la mine, Flore, spuse cu o voce care părea că imploră, câţi ani crezi că am?

— Nu ştiu, spuse ea zâmbind. Dar niciodată nu v-am văzut atât de tânăr, atât de viguros, atât de frumos.

— Nu am decât patruzeci şi cinci de ani, spuse cu satisfacţie vanitoasă.

Şi învăluind-o cu privirea:

— Pentru un bărbat este deplina putere.

Şi fără să-i dea răgaz să răspundă, cu veselie:

— Nu mai vreau să-ţi ascund nimic. Vino, Flore. îţi voi arăta ceea ce posed.

O luă de mână şi o duse cu bucurie. Părea că are aripi.

Redevenea copil, întocmai ca ea.

Simonne, care trăgea cu urechea, de-abia avu timp să fugă în bucătărie. Dar nu rămase acolo. Alunecă în spatele lor, îi urmă pe întuneric, de departe. Şi strecurându-se prin coridoarele întunecate, cu ochii strălucind de lăcomie, ea se gândea: «în slarşit, voi vedea ascunzătoarea lui jupân Mercerot. Voi şti unde îşi îngroapă comoara şi la cât se ridică această comoară. E o fericire pentru mine că jupân Mercerot a înnebunit – pentru că e nebun de legat – fiindcă altfel n-aş fi descoperit niciodată ascunzătoarea… dacă nu şi-ar fi dat interesul să mi-o arate el însuşi. Doamne Isuse, cât pot fi de nesăbuiţi bărbaţii!… Ah! dragostea!… ce nebunie tristă…!

Jupân Mercerot o conduse pe Flore la acel cavou mic unde l-am văzut în diverse ocazii. Deschise un dulap de fier săpat în grosimea zidului. Erau aliniate vrafuri de saci pântecoşi pe rafturi, la fel ca şi mai multe lădiţe precum şi sacoşe burduşite gata să plesnească.

— Uite Flore, spuse cu un fel de veneraţie, uite comoara pe care am strâns-o pentru tine.

Deschise sacii, lădiţele şi mângâind metalul dogoritor, cu gesturi entuziaste, pline de cucernicie:

— Uite aur… aur… aur!… uite pietre preţioase: perle, diamante, rubine, smaralde… Uite cum sclipesc cu mii de focuri… Uite bijuterii: inele, coliere, diademe, agrafe… Admiră cu ce artă incomparabilă au fost exploatate, prelucrate.

Jupân Mercerot lua inelele îmbogăţite cu pietre minunate: şi i le punea pe toate degetele. îi băga brăţările pe încheieturile fine şi delicate. îi punea lanţurile sclipitoare în jurul gâtului ei de alabastru. Şi pe aurul părului ei aranja sideful mătăsos al perlelor de un alb lăptos.

În curând ea fu împodobită ca o ramă. Şi el, împreunându-şi extaziat mâinile, contemplând-o cu nişte ochi în care strălucea o flacără neliniştită, bolborosea cu o expresie de adoraţie arzătoare:

— Cât de frumoasă eşti aşa!

Scotoci repede într-o lădiţă, scoase o oglindă mică din aur cizelat, bătută în diamante şi punând-i-o în faţă:

— Uite, spuse el, priveşte cum bijuteriile îţi amplifică strălucirea frumuseţii tale! Gândeşte-te cât vei fi de invidiată, admirată, adulată când vei fi văzută astfel împodobită… Pentru că toate acestea îţi aparţin, Flore.

— Ale mele! făcu ea mai mult înfricoşată decât veselă.

Şi ridicând asupra lui azurul ochilor, cu naivitate, fără gânduri ascunse, fără nelinişte, puţin îngrijorată şi tristă, ca la apropierea unei catastrofe:

— De ce îmi destăinuiţi aceste lucruri acum?

El tresări, rendus la sentimentul realităţii. Avu o ultimă ezitare şi decizându-se în sfârşit:

— Îţi voi spune.

Se încorda, riscând lovitura:

— Flore, zise el cu voce înceată şi arzătoare, te iubesc… Oh! înţelege-mă bine. Te iubesc nu cum îşi iubeşte un tată

fiica, ci… cum un bărbat poate iubi o femeie care nu are nici o legătură de rudenie cu el.

Instantaneu ea fu în picioare, şi roşie de jenă, cu un accent de demnitate care nu se poate exprima:

— Mă jigniţi!… Mă jigniţi voi al cărui rol ar fi să mă apăraţi, să mă respectaţi. Acest lucru este nedemn, domnule!

— Nu, Flore, făcu el repede, nu te jignesc. Dacă ai putea privi în inima mea, nu ai găsi acolo decât tandreţe, adoraţie şi venerare. Nu te jignesc, Flore, deoarece spunându-ţi că te iubesc, adaug imediat: Flore, vrei să faci din mine omul cel mai fericit de pe pământ devenind soţia mea?

— Ajunge, ajunge, îl întrerupse ea, nu vedeţi că mă Tăceţi să roşesc de ruşine?

Şi cu o tristeţe infinită:

— Aţi rupt ultima legătură de afecţiune care mă.ita şa de voi.

Palid, împleticindu-se ca un om beat, se bâlbâi:

— Flore…!

Dreaptă, şi ea la fel de lividă, cu gesturi de dezgust, ca îşi scoase bijuteriile cu care o împodobise şi le lăsă să cadă în faţa ei.

— Păstrează-le, spuse el, ce a fost dăruit, rămâne dăruit. Şi asta nu te obligă cu nimic.

— Ah! domnule, făcu ea cu o voce necunoscuta pentru el şi care îl şflchiuia, nici nu pot privi acest aur. Este murdar de noroi pe de-asupra!… Şi aceste pietre roşii, domnule… acesta este sânge!… lacrimi de sânge!… Noroiul acesta dezgustător din care aţi cules acest aur… sângele victimelor cărora le-aţi smuls aceste pietre… Niciodată nu voi fi în stare să mă spăl de acest contact odios!

El se răzvrăti:

— Eşti dură, Flore, faţă de omul care te-a crescut. Nu pronunţa vorbe ireparabile.

Şi însufleţi ndu-se, gelozia vuind în el:

— În plus, ştiu foarte bine de ce refuzi să mă asculţi…

Te gândeşti mereu la domnişorul tău.

— II iubesc, spuse ea hotărât, privindu-l în faţă. El scrâşni:

— A murit, îţi spun! Trebuie sa ne nenoroceşti pe mine şi pe tine pentru a rămâne credincioasă unui mort? De altfel la vârsta ta…

— Eu vă spun că el este viu!… Vă spun că nu sunt dintre acelea care dau înapoi atunci când şi-au dăruit inima…!

Daca a murit, am să-mi pun voalul de văduva pe care nu-l voi purta prea mult timp… fiindcă nu am să întârzii să-l ajung din urmă. Adio, domnule.

Ea ieşi cu mişcări încete şi dreaptă. Ajunsă la parter:

— Simonne, spuse ea cu voce care părea calmă, des-chide-mi uşa. Nu mai am ce căuta în această casă.

— Simonne, ordonă jupân Mercerot, care o urmărise, baricadează această uşă şi veghează ca acest copil să nu iasă de-a ici. Veghează bine… Dacă ţii Ia viaţă.

— Sfântă Simonne, se smiorcăi bătrâna, ce şeii tâmplă?

— Deci, sunt prizonieră? întrebă Flore.

Dreaptă şi mândră, ea trecu prin faţa lui şi intră în camera ei. El vru s-o urmeze. Ea se-ntoarse şi cu mâna întinsă spre uşă, într-o atitudine autoritară:

— Ieşiţi! îi spuse ea.

EI se înclină ceremonios în faţa ei şi ieşi de-a-ndărătelea.

Încuie uşa de două ori şi-şi puse cheia în buzunar, îndreptându-se spre cabinetul său, el gândea: «Ea va ceda!… Totul este să nu-mi ies din fire şi să ştiu s-aştept. Voi aştepta. Ceasul meu va veni.»

XII.

SIMONNE S E ÎMBOGĂŢEŞTE.

După scurta scenă între negustor şi tânăra fată, la care Simonne asistase pe faţă ea nu se gândea să meargă Ia culcare, gândindu-se că încă nu se terminase totul şi deci ea rămase să tragă cu urechea. Ea alergă la chemarea stăpânului său.

— Simonne, începu jupân Mercerot cu voce plictisită, de multe ori ţi-am făcut promisiuni pe care nu le-am ţinut

întotdeauna şi pentru asta mi-ai purtat pică. Nu mai vreu să-ţi pormit nimic pentru că mi m-ai crede. Dar aceasta o vei crede.

Ia aceste acte, Simonne… poţi să te asiguri că sunt în regulă. Ele te fac să devii proprietara casei mele din strada Port-Saint-Landry, în la Cité. Această casă valorează două mii de livre… ceea ce înseamnă o sumă destul de rotunjoară.

Simonne luă actele şi le parcurse rapid. Preţioasele documente fiind puse la adăpost, ea făcu o grimasă dispreţuitoare care însemna în mod clar: Asta e tot?

Jupân Mercerot înţelese şi o potoli.

— Fii liniştită, Simonne, dacă mă vei servi cu credinţă, nu vei avea să te plângi de mine. Ceea ce aştept de Ia tine nu este nici foarte penibil, nici foarte greu. Iată: vei locui în casă cu Flore, pe care o vei da drept nepoata ta. Şi mi-o vei păzi… Mi-o vei păzi astfel încât nimeni să nu se poată apropia de ea iară permisiunea mea.

— Asta este uşor, într-adevăr şi puteţi conta pe mine. Mă gândesc totuşi că va trebui să facem o excepţie pentru monseniorul de Burgundia?

— Căţea turbată! bubui jupân Mercerot, subit Curios, nu va trebui să faci nici o excepţie! Niciuna, auzi, ticăloasă mizerabilă!

— Bine, nu vă supăraţi. Am să veghez… Dar atunci când vă schimbaţi părerea, ar trebui cei puţin să-i avertizaţi pe oameni.

Observaţia, destul de justă îl calma pe jupân Mercerot. El îi dădu instrucţiuni minuţioase. Câteva zile mai târziu, Flore şi Simonne părăsiră în cursul nopţii incinta Palatului pentru a merge la acea casă din strada Port-Saint-Landry a cărei proprietăreasa era, prin genero-zitatea stăpânului, bătrâna.

Simonne găsi casa mobilată cu un lux care o uimi şi …n fermeca. Pentru că toate bogăţiile îngrămădite acolo rle negustor, care risipise aurul cu ambele mâini, deveneau proprietatea ei.

A doua zi de dimineaţă, ea se duse la maestrul Gervais.

Ea îi aduse la cunoştinţă noul loc în care nefericita tunară era încă o dată prizonieră. Ea trebuie că mai adăugase alte detalii foarte interesante deoarece bătrânul Navant se arăta mai generos decât în mod obişnuit.

Jupând Mercerot rămăsese în casa lui din incinta Palatului.

El a avut excepţionalul curaj de a nu se arăta în strada Port-Saint-Landry timp de două zile. A treia z| se prezentă în faţa tinerei fete.

— Flore, spuse cu voce umilă şi imploratoare, vezi că mă ţin deoparte, nu am vrut să-ţi impun prezenţă mea deoarece pare că ţi-e dezagreabilă. Totuşi, copilă mea, sunt foarte nenorocit şi-ţi cer să ai puţină milă de mine… Permite-mi ca din când în când să vin să te văd.1

— Mi-am pierdut toată încrederea în voi. Totuşi, dacă sunteţi într-adevăr sincer, există un mijloc ca şi mi-o dovediţi.

^Care? Făcu el repede. Vorbeşte, copila mea. Şl dacă ceea ce vrei nu este cu totul irealizabil, se va face.

— Procedaţi ca un tată. Deschideţi această uşă, daţi mă soţului pe care inima mea 1-a ales şi voi uita, vă jur la rândul meu, voi uita totul şi nu voi mai vedea în voi decât pe cel mai bun tată.

— Dar, Flore, din moment ce îţi afirm că cel despre care vorbeşti este mort…

— Şi cu, vă afirm că nu vă cred… un singur eu vani domnule: descuiaţi, da sau nu?

— Mi-este absolut imposibil.

— Să nu mai vorbim, spuse ea.

Degeaba s-a rugat, s-a umilit, a plâns cu I acri ira advărate de durere, el nu obţinu nici un cuvânt şi nici o privire de la ea. Plecă disperat.

Simonne totuşi nu era satisfăcută. Averea de care dispunea acum, care, cu câteva luni înainte ar fi uluit-o, acum i se părea meschină, mizerabilă.

Într-o frumoasă dimineaţă, ea se îmbrăcă cu cea mai frumoasă dintre toaletele oferite de jupân Mercerot, îngrămădi pe ea toate bijuteriile, încuie cu lacăte uşile şi obloanele şi se duse la palatul Burgundia, unde întrebă de Malâtre, la care fu condusă.

Văzând-o îmbrăcată ca o bogătaşă, împovărată de bijuterii, Malâtre fu curtenitor, amabil, atent.

Cu atât mai mult cu cât de Ia primele vorbe Simonne îl anunţă – şi cu ce aere – că acum ea trăia din rentele sale, în casa sa. La această noutate, Malâtre luă foc şi strigă dându-şi ochii uimiţi peste cap:

— Ah! Simonne, când va străluci acea zi fericită în care vom celebra nunta?… Simt ca nu mai pot trăi fără tine.

— Trebuie să-l văd imediat pe stăpânul tău, spuse eu… în legătură cu Flore Mercerot.

— Ştii unde se află? întrebă vioi Malâtre, devenit imediat foarte atent.

— Da, spuse pe un ton sec Simonne. Dar te previn că nu voi vorbi decât monseniorului personal.

— Vino! o invită Malâtre pe Ioc deoarece învăţase pe seama lui că nu va putea s-o facă să spună ceea ce ea hotărâtă să păstreze ascuns.

Cinci minute mai târziu ea era admisă în prezenţa lui Jean Iară de Teamă, care, cu o voce ameninţătoare nerăbdătoare, întrebă:

— Tu pretinzi că o să-mi spui unde se află contesa Flore de Sombernon?

— S-ar putea că da, lacu Simonne cu cea mai h h moaşă reverenţă a ei. Totul este să ştiu mai întâi cât.1 plăti monseniorul pentru informaţie… ceea ce este important.

— Şi dacă te înşeli?

— Nu m-am înşelat nici în ziua în care v-am dezvăluit refugiul trădătorului Passavant şi al bandej sale. Şi nu din vina mea nu au fost prinşi, Şi pe buna dreptate, ar fi trebuit să primesc cel puţin o parte din recompensa promisă. Cu toate astea, nu mi s-a dai nimic.

De-abia acum o recunoscu Jean fără de Teamă, începu să dea mai multă importanţă vorbelor ei. Se duse să ia un săculeţ burduşit de o mărime respect abilă, care-l lăsă să cadă pe masă în faţa Simonne! După sunet, bătrâna îşi dădu seama că era plin cu auri Şi faţa ei brăzdată se lumină.

— Acest sac cu aur este pentru tine dacă nu te-ai înşelat… o frânghie bună dacă informaţiile tale suni false, declară Jean fără de Teamă… Şi acum, vorbeşte.

Bătrâna se repezi la sac pe care-l strânse la piept« ei slab, dar ea nu-şi divulgă secretul pentru acesta.

— Asta nu-i tot, spuse ea, îmi pierd locul und câştigam bine.

— Vei intra în serviciul meu şi-ţi voi plăti dublu la{1 de cât câştigai, promise Jean fară de Teamă.

— Şi tot nu este de ajuns, reluă Simonne neostenita dacă se va afla că am divulgat aceasta, voi fi moartă…J Şi eu ţin la pielea mea!

— Am să te apăr, spuse el. De altfel acest Passavafl de care ţi-e frică, nu va întârzia să cadă în mâinill mele… şi nu va mai speria pe nimeni.

«Ia te uită! gândi vicleana zgripţoroaică, crede ci este Passavant cel care… Să-l las să creadă, astfJ jupân Mercerot va fi scos din cauză… Şi eu aii nevoie de el.»

Doar atunci se decise să spună că ea o păzea pe tânăra fată care-i fusese încredinţată de Passavant. Jean fără de Teamă nu mai aşteptă.

— Să mergem imediat! făcu el pe un ton care nu admitea nici o replică.

— Ei!… prea repede acţionaţi, monseniore!… Gândiţi că nobilul Passavant o să lase atât de uşor să-i fie răpită frumoasa?

— E-adevărat! mormăi Jean fără de Teamă înciudat. Există Passavant… Şi el este un bărbat faţă de care trebuie să-ţi iei multe precauţii. Simonne îi explică atunci cum se gândea că această afacere ar putea fi bine condusă.

Planul ei obţinu adeziunea fermă a lui Jean fără de Teamă.

Rezultă că în seara următoare, la căderea nopţii, în faţa casei lui Simonne se va opri o litieră.

O jumătate de duzină de tineri seniori mascaţi spar-seră uşa, pătrunseră încasă, luară cu forţa pe cele două femei pe care le ba gară în litiera unde se afla chiar Jean fără de Teamă, fremătând de nerăbdare.

Evenimentul nu se produse fără zgomot. Mai întâi deoarece răpitorii, ascultând ordinele, operară fără discreţie; apoi, pentru că Simonne opuse o rezistenţă Îndârjită şi scoase urlete capabile să aţâţe întregul cartier.

Aceasta atrase nişte derbedei şi nişte ţaţe, care, de liIVI, se abţinură să intervină.

Şi pe asta conta prefăcuta bătrână.

Prin această apărare publică atât de gălăgioasă, Nimonne obţinu un rezultat dublu, aşa cum dorea: 1 – i inspire încredere lui Flore care nu putea să nu-i aprecieze purtarea ei curajoasă; 2 – să-i îndepărteze bănuielile jupânului Mercerot, căruia i s-ar fi relatat întâmplarea.

Litiera porni, traversă la Cité şi l'Université şi ieşi din oraş.

Apoi o luă la dreapta, înconjură zidurile şi se opri în faţa unui mic conac care se numea castelul de Braque.

Jean fără de Teamă, care se arătase foarte respectuos forţându-se s-o liniştească pe tânăra fată, asigurând-o că guvernanta sa (era vorba de Simonne) nu o va părăsi, le introduse pe cele două femei în casă. El nu intră şi plecă după ce s-a înclinat până Ia pământ în faţa lui Flore.

Numai Malâtre, care ajunsese litiera pe drum, intră. Şi nu mai ieşi.

A doua zi când jupân Mercerot veni s-o vadă pe tânăra fată, aşa cum făcea la două-trei zile, întâlni câteva cumetre care-I pândeau şi fară cel mai mie menajament, se grăbiră să-i relateze evenimentul din ajun. Nu încetară elogiile la adresa lui Simonne şi apărarea ei eroică.

Jupân Mercerot se năpusti ca un nebun în casa, pe care o scotoci în van tot aşa cum făcu şi cu grădina, chemând cu voce plângăreaţă: Flore!... Flore! când văzu că într-adevăr

oribilul eveniment se produsese, negustorul se lăsă să cadă pe o bancă de piatră, îşi luă capul între mâini şi izbucni în hohote deplâns.

În aceeaşi zi, Malâtre se duse Ia palatul Burgundia ca să dea raportul şi să primească noi ordine de la stăpânul său. După care, o luă pe drumul spre strada Postes.

Cum se apropia de Petit-Pont, el nu se feri de două namile care, cu nasurile băgate în gulerele de la mantale, ieşeau dintr-un cabaret suspect din străduţa Sablons, un drum strâmt frecventat de borfaşi, care mergea paralel cu râul, în lungul lui Hôtel-Dieu.

Aceste namile erau Robin Şmecherul şi prietenul său Brancaillon.

Recunoscându-l pe micul bărbat, intrară repede în cabaret şi traseră cu coada ochiului prin uşa întredeschisa, -i^i'i^'i' ' ' y-r, '; >. Ł *

Malâtre trecu fără să-i vadă şi o luă pe pod. Atunci, Robin Şmecherul şi Brancaillon ieşiră şi începură să-l urmărească de departe.

XIII.

ASOCIAŢIA SIMONE ŞI MALÂTRE. |

Zile întregi Passavant şi Talazar rămaseră închişi în refugiul lor din strada Fčves, dormind ziua şi ieşind noaptea. De două sau de trei ori, ei ieşiră în cursul zilei pentru a merge la maestrul Gervais. O făcură cu im diferenţa obişnuită, fară să-şi ia vreo prevedere.

În timpul acesta, cei doi scutieri, Brancaillon şi Robin Şmecherul se plictiseau. Mai întâi rămaseră prudenţi în locuinţă.

Într-o frumoasă zi, când tentaţia fuse prea mare, ei ieşiră.

Şi astfel făcură zilnic. Mergeau fără un ţel bine definit, târându-şi plicitseala din cabaret în cabaret. Totuşi, ei reveneau cu regularitate la ora la cam trebuiau să prepare mâncarea pentru stăpânii lor. Apoi plecau din nou.

În cursul uneia din aceste hoinăreli l-au întâlnit pe Malâtre şi l-au urmărit fară o intenţie precisă.

Noua închisoare a lui Flore avea intrarea prin strada Postes. După moda timpului, castelul de Braque era aşezat cu spatele spre stradă şi faţada spre grădina care-l încojura din trei părţi. în afară de uşa grea, masivă şi de o lucarnă strâmtă, situată în acoperiş, nu mai existau deschideri spre stradă.

O cârciumă infectă se alfa aproape vizavi. Acolo se adăpostiră Robin Şmecherul şi Brancaillon, cu o sticlă de vin alb în faţă, pentru a pândi ieşirea lui Malâtre nu mai ieşi. Văzând aceasta, ei părăsiră cârciuma şi începură să studieze împrejurimile.

Robin Şmecherul merse Ia zid. Brancaillon îi împrumută umerii lui puternici, pe care el se caţără. Aruncă o privire în grădină şi era să cadă pe spate de surpriză, atunci când îi recunoscu pe Simone şi Malâtre, care se plimbau încet, unul lângă altul, ţinându-se de mână ca doi amorezi.

Sări uşor pe pământ, se aşează pe o lespede şi începu să se gândească: «Ce dracu face aici această vrăjitoare bătrâna de Simonne, gângurindu-i lui Malâtre?... Dacă două păsări rău prevestitoare ar putea ganguri. Cum, se face că a ajuns o burgheză bogată, acoperită de bijuterii... care l-ar face să pălească pe un bijutier?»

El fu scos din gândurile sale de Brancaillon, care spunea cu o voce tulburată:

— E timpul să plecăm, Robin. N-o să ajungem destul de devreme pentru a prepara dineul domnului cavaler. Şi el nu va fi mulţumit. Robin Şmecherul se ridică imediat spunând cu un aer îngrijorat:

— Să plecăm!... Dar vom reveni, Brancaillon. Vreau să rezolv acesta afacere.

Simonne, cum s-a văzut, organizase răpirea Florei astfel încât să nu poată fi suspectată că ar fi fost de conivenţă cu răpitorii. în plus, ea obţinuse de la duce ca să fie însărcinată cu paza tinerei fete. Lucru indispensabil pentru a-i permite să realizeze noua trădare la care se gândea.

În momentul în care i se păru că ar putea-o lua înainte, Simonne nu mai pierdu timpul. Luându-şi un aer misterios, ea îi puse deodată această întrebare, iubitului ei:

— Ce-ai zice dacă ţi-aş propune o afacere care ne-ar aduce la fiecare câte cinci mii de livre?

— Aş zice, făcu el simplu, aş zice… că aş accepta… Pe barba lui Crist, cinci mii de livre, asta înseamnă o sumă serioasă!

Simonne zâmbi livid: afacerea îl atrăgea, conform previziunilor sale. Malâtre accepta înainte de a cunoaşte afacerea care i se propunea. Ea îi explică fără întârziere micul aranjament pe care-l imaginase.

— Drace! făcu Malâtre, îngheţat, asta este trădare!… Ştii că putem să ne pierdem viaţa?

— Nu trebuie decât să nu ne lăsăm prinşi. Şi-apoi, cinci mii de livre nu se câştigă aşa, dintr-o singură lovitură, fară riscuri.

— Asta e sigur… şi-apoi, după cum spui, nu avem decât să nu ne lăsăm prinşi.

Ezitările lui Malâtre, după cum se vede, nu au durat mult.

Văzându-l hotărât să-i fie alătrui, Simonne îi destăinui că omul care va plăti foarte scump pentru ca Flore să-i fie predată, nu era decât vechiul ei stăpân, negustorul Palatului.

Malâtre o ascultă cu cea mai mare atenţie, nu fară o admiraţie secretă.

— Aşa că, făcu el după o tăcere Îndelungată, nu ar trebui să tratez această afacere cu jupân Mercerot?… Mie îmi va da banii?

— E mai bine aşa, îl asigură Simonne. Dar voi fi acolo, voi asista ia întrevederile voastre pe care le voi pregăti în prealabil. în momentul când va plăti, vom împărţi banii.

— Asta se-nţelege de la sine, afirmă Malâtre cil un zâmbet echivoc. Dar, ia spune-mi, nu putem cere mai mult de zece mii de livre? în definitiv, noi riscăm foarte mult.

— Nu cred. îmi cunosc stăpânul. Ne va fi greu să-i smulgem o sumă atât de mare. Gândeşte-te că dacă făceam singură afacerea nu i-aş fi cerut mai mult de cinci mii de livre. Arătându-ne prea pretenţioşi riscăm să nu mai primim nimic.

— Poate că ai dreptate, recunoscu Malâtre care adăugă: începând de astăzi, voi începe să-l caut pe negustor.

— Nu încă, strigă Simonne. Să nu bruscam lucrurile, să ne luăm un răgaz. Cu cât jupân Mercerot va fi mai disperat şi mai nenorocit, cu atât mai puţin se va gândi dă se tocmească.

Să-l lăsăm să facă el primii paşi şi astfel vom fi mai puternici.

În timp ce ei îşi aranjau lovitura, jupân Mercerot se ducea la palatul Burgundia, nu cu speranţa de a descoperi vreun indiciu, ci pentru a încerca să-şi uite necazul în muncă. Imediat ce a ajuns, a Post chemat la duce. Jean Iară de Teamă era radios. îi destăinui, Iară întârziere, cauza bucuriei care-l însufleţea:

— Bncuraţi-vă domnule, strigă el, am regăsit-o pe contesa de Sombernon! Am luat-o înapoi şi de data asta, am ascuns-o atât de bine încât nimeni nu-i va mai

descoperi ascunzătoarea şi nu mi-o va mai putea smulge.

Această veste, la care era departe de a se aştepta, produse asupra negustorului efectul unei lovituri de măciucă.

Pe moment, mâna i se crispa pe mânerul pumnalului pe care-l purta totdeauna asupra lui. O secundă viaţa lui Jean fără de Teamă atârnă de un fir de păr. Dar el nu-şi dădu seama şi reluă cu aceeaşi veselie nestăvilită:

— Soarta m-a pus pe urmele ei alaltăieri. în aceaşi seară am răpit-o pe ea şi pe încă o bătrână care era însărcinată să o păzească de către… ghiciţi de către cine?

Jean fără de Teamă, văzând că tace, continuă triumfător:

— De către Passavant!

Jupân Mercerot respiră uşurat de greutatea care-l apăsa.

În acest timp Jean fără de Teamă, fără a intra în amănunte, povestea cum a pus mâna pe Flore. Termină cu o rugăminte care în realitate era un ordin:

— Plec mâine dimineaţă la Saint-Denis şi voi absenta câteva zile. Ştiţi că momentul fixat pentru intrarea solemnă în Paris, se apropie. Ştiţi ce evenimente senzaţionale vor urma acestei ceremonii: intrat în Notre Dame ca duce de Burgundia voi ieşi uns ca rege al Franţei şi Burgundiei… în acest timp doresc ca voi să fiţi alături de contesă. Vedeţi-o cât mai des posibil.

Preparaţi-o blând, cu iscusinţă, pentru rolul glorios care va fi al ei. Să ştie că regele va rămâne pentru ea, cel mai tandru şi cel mai pasionat curtezan. Aceasta o veţi face, sper, cam în opt zile.

Până atunci, mă vedeţi că sunt nenorocit, bărbatul trebuie să cedeze locul, suveranului… n-o voi putea vedea, din nefericire!

Dar voi veţi fi acolo ca să mă înlocuiţi şi acest lucru mă va reconforta şi mă va face să găsesc lungile ore de despărţire mai puţin crude şi mai puţin nefaste.

Jupânului Mercerot îi trebui un efort puternic pentru a-şi înăbuşi un chiot de bucurie care urca spre buzele sale.

— Monseniorul ştie că poate conta pe devotamentul meu de neclintit.

Jean fără de Teamă îl aprobase dând din cap surâzător.

Se aşeză la masă, scrise câteva rânduri pe un pergament, pecetlui cu sigiliul său propriu şi-i întinse foaia zicându-i:

— Uitaţi ceva pentru Malâtre adăugând că trebuie să vă dea ascultare în toate, ca mie însumi.

Jupân Mercerot, cu ochii strălucind de o bucurie nebună, înşfacă pergamentul pe care-l băgă în pungă. Ar fi vrut să plece imediat dar trebui să asculte cu răbdare indicaţiile şi recomandările suveranului său.

În sfârşit, putu să plece. Fără a pierde un minut, încalecă catârca şi se duse în cetăţuia Saint-Marceau. Ajunse la castelul Braque, pe când Simonne şi logodnicul său

terminau acordul comun privitor la linia de conduită în privinţa sa.

Surpriza celor doi lacomi a fost mare când îl văzură sosind pe neaşteptae pe cel pe care se hotărâseră să-l scuture de bani. Malâtre mai ales se arătă foarte suspicios. Dar trebui să se încline în faţa ordinului formal al stăpânului, al cărui scris şi sigiliu le recunoscu.

Prima grijă a jupânului Mercerot a fost să-l îndepărteze pentru a putea discuta nestingherit cu Simonne.

— Vorbiţi încet!… Şi eu sunt prizonieră şi mai strâns supravegheată decât Flore.

Jupânul Mercerot putea cu atât mai puţin s-o suspecteze cu cât ceea ce povestea corespundea cu ceea ce îi spuseseră cumetrele din strada Port-Saint-Landry şi cu puţinul ce-i spusese ducele însuşi.

— Fii liniştită, spuse el cu un accent pătrunzător, vei fi recompensată cu largheţe pentru fidelitatea şi prezenţa ta de spirit.

Şi tu ştii, Simonne, că-ţi voi da mai mult decât îţi promit.

Nu ştiu acum cum te voi scoate de-aici, dar poţi fi sigură că voi reuşi. Pentru aceasta trebuie făcute nişte relaţii prin partea locului care sunt indispensabile. Printre cei care te păzesc vezi pe cineva care, în schimbul unei sume acceptabile, ar fi dispus să ne ajute?

Ochii bătrânei se aprinseră de mulţumire; jupân Mercerot venise acolo unde vroia ca să-l aducă.

— Oamenii, nu ar putea mare lucru. Şeful lor ar putea tot ce ar vrea. Cu ci trebuie intrat în legătură.

— Şi crezi că va consimţi?

— Dumneavoastră trebuie să vedeţi ce puteţi face. Nu vă voi vorbi despre mine, care sunt o bătrână care nu cutează… Dar există Flore… şi păi! este sigur că ducele o râvneşte… cum este sigur că dacă veţi întârzia prea mult, el o va dobândi… Dacă preferaţi s-o vedeţi căzând în braţele ducelui, e treaba voastră.

— Ajunge! mârâi surd jupân Mercerot, care-şi strânse pumnii, îi voi vorbi imediat acelui om.

O licărire de triumf trecu prin ochii sticloşi ai bătrânei în timp… ce un zâmbet palid rătăcea pe buzele ei.

— Hai s-o vedem pe Flore, decise jupânul Mercerot ridicându-se.

Întrevederea între negustor şi tânăra fată a fost scurtă. Flore stătu în picioare, dreaptă, puţin palidă şi nu-şi descleştă gura. Jupânul Mercerot cu o voce tremurătoare din cauza emoţiei, declară:

— Eu văd, Flore că mă consideri ca pe un inamic. Totuşi îţi jur că intenţiile mele sunt curate. Orice s-ar întâmpla, nu te voi lăsa în mâinile ducelui. Dacă vrei să mă ajuţi, urmează instrucţiunile lui Simonne şi îţi promit că mâine, sau poate astă-seară, te voi smulge din ghearele sale.

Cu aceste cuvinte, jupân Mercerot se retrase, lăsând-o pe tânăra fată faţă-n faţă cu Simonne. Negustorul se întâlni cu Malâtre pe care-l luă în grădină. După ce se asigură că nu putea fi auzit, atacă iară introducere:

— Ce-ai zice, Malâtre, dacă ţi-aş oferi o mică avere?

— V-aş întreba mai întâi ce aşteptaţi de la mine. Deoarece presupun domnule, că nu-mi oferiţi o avere pentru ochii mei frumoşi.

— Aş vrea să le redai libertatea celor două femei pe care le păzeşti.

— Se poate face, domnule, consimţi Malâtre, care deveni serios. Dar vă rog să remarcaţi că îmi risc capul pentru a vă satisface. Or, ţin Ia capul meu, din momentul ce nii-I am decât pe ăsta… Vreau să vă spun că nu va fi vorba de o „mică” avere, după cum spuneţi.

— Cinci mii de livre, Malâtre. Este o avere rotunjoară.

— Puah! făcu micul omuleţ, capul meu valorează mai mult.

— Zece mii!

Malâtre rămase uluit de victoria sa. el se feri să o arate şi se făcu că gândeşte. Se-ntâmplă că negustorul crezu că el mai ezita. Se albi la faţă şi cu furie acumulată:

— Cincisprezece mii! făcu el ca un bubuit.

Şi Malâtre, care era gata să accepte, gândi fermecat: «Oh, drace!… să-l mai las, pe barba mea! O să am destul timp să accept atunci când se va opri!»

— Douăzeci de mii! urlă jupân Mercerot, exasperat de această tăcere încăpăţânată.

Atunci se întâmplă aeasta: jupân Mercerot, care suferea atroce despuindu-se astfel el însuşi, fu cuprins de un acces de furie şi luându-l brusc de gât pe Malâtre începu să-l strângă, scrâşnind din dinţi:

— Douăzeci de mii de livre nu-ţi ajung, mizerabile?… Doreşti completa mea ruină?… Hai, vorbeşte!

— Accept.

Mirat de rezultatul obţinut, jupânul Mercerot îi dădu imediat drumul şi-şi recapătă sângele-rece. Era şi timpul, nefericitul Malâtre era deja violet şi-şi dăduse ochii pese cap. Respiră lung şi se strâmbă fără prea multă ranchiună:

— Pe Dumnezeu, ce mână aveţi, stăpâne!

— Iartă-mă, spuse blând jupân Mercerot, dar vezi, e vorba de fiica mea… în sfârşit suntem de acord?… Mă pot bizui pe tine?

— Da, de o mie de ori, da, jubilă Malâtre. Totuşi, mai întâi, trebuie să daţi banii.

— Cine-mi spune că o dată banii daţi, îţi vei ţine promisiunea?

— Nu am nici un motiv să vă trădez. De altfel dacă aş face-o aţi putea să mă denunţaţi monseniorului.

Şi cum monseniorul are încredere în voi şi cum banii vor fi găsiţi la mine, despre a căror provenienţă nu aş putea da justificări, asta ar însemna vinovăţia mea. v

— Fie, consimţi jupânul Mercerot, am încredere în tine.

Fiind de acord asupra acestui punct important pentru amândoi, ei trecură la amănunte. Acestea fură repede hotărâte, după cum şi modul în care se va face răpirea proiectată.

Jupânul Mercerot se întoarse s-o vadă pe Simonne, pe care o găsi lângă Flore.

— Simonne, spuse el, evitând să se adreseze tinerei fete, să fiţi gata pentru a părăsi această casă mâine seară, la căderea nopţii.

— Ah! se pare că sfatul meu a fost bun.

— Da, suspină jupân Mercerot, dar mă costă foarte mult.

— Cât? întrebă Simonne cu o curiozitate arzătoare.

— Douăzeci de mii de livre pe care le voi plăţi mâine.

Simonne îşi împreună mâinile extaziată, şi fremătând de bucurie: «Douăzeci de mii de livre!… Câte zece mii de livre fiecare!… dublu de cât vroiam!… Acest Malâtre este mai îndrăzneţ decât mine. Am fost foarte inspirată când m-am asociat cu el!»

Jupânul Mercerot, după ce s-a înclinat în tăcere în faţa lui Flore, care părea indiferentă Ia ceea ce se întâmpla în jurul ei, plecă.

Se duse să-i dea socoteală de misiunea sa lui Jean fără de Teamă.

Şi ducele se arăta încântat de rezultatele pe care ministrul pretindea că le-ar fi obţinut.

În timp ce jupân Mercerot era împreună cu du ce le, nobilul de Jacqueville, într-o sală a palatului Burgundia, discuta confidenţial cu nobilul de Giac. Cei doi bărbaţi deveniseră inseparabili.

— Dragul meu, spunea Jacqueville fixându-şi prietenul cu o privire semnificativă, trebuie să-ţi relatez o expediţie la care am luat parte, nu mai demult decât aseară. Tot ceea ce îţi cer este să nu divulgi nimănui că deţii de la mine informaţiile pe care ţi le voi da.

De Giac îşi dădu cuvântul de gentilom. De Jacqueville îi povesti atunci despre răpirea lui Flore, la care luase şi el parte.

Nu uită nici un amănunt care-i părea că l-ar interesa pe prietenul său şi-i destăinui locul unde fusese dusă tânăra.

Când termină de Giac, îi strânse mâna să i-o zdrobească şi cu un accent pătrunzător:

— Nu am să uit niciodată ce ai făcut pentru mine, de Jacqueville, spuse el. De-acum încolo, vom fi împreună în viaţă şi în moarte!

— Ei! bombăni prietenul măcelarilor, dând din umerii săi puternici lasă!… şi tu ai fi făcut la fel pentru mine!

Se despărţiră.

De Giac începu sa reflecteze: «Trebuie s-o avertizez imediat pe regină, îşi spuse, şi tocmai sunt de serviciu şi nu pot să absentez… Ducă-se dracului de serviciu. Cum să fac?… Aş putea s-o trimit pe ea… dar nu mai îmi inspiră încredere. Prefer să-mi rezolv singur afacerile… De fapt, nimic nu ne grăbeşte… Tot atât de bine, mă voi duce di seara, când nenorocitul ăsta de serviciu va lua sfârşit!» într–adevăr, în aceeaşi seară de Giac se duse la palatul reginei şi fu introdus pe lângă Isabeau cu care avu o întrevedere destul de lungă.

După plecarea lui de Giac, Isabeau îi dădu instrucţiuni precise lui Sacrament care, ca de obicei, asistase Ia întâlnirea aceasta.

XIV.

AVENTURA LUI MALÂTRE.

A doua zi, mult mai devreme decât ora fixată, Malâtre, care era ros de febra nerăbdării, se plimba cu paşi nervoşi şi sacadaţi de-a-lungul zidurilor din împrejurimile capelei de Braque. Când îl zări în sfârşit pe jupân Mercerot călare pe catârcă, scoase un lung oftat de uşurare. O nelinişte îl tulbura totuşi: negustorul aducea suma convenită? Zări doi saci suspendaţi de mânerul şeii şi faţa i se lumină.

Chiar el băgă catârca în grajd şi ajută la descărcarea şi transportul sacilor binecuvântaţi.

— Sunt grei, făcu el cu un râs fericit. Aceştia cântăresc cam şase la opt livre fiecare.

— Aproape, spuse jupân Mercerot cu un zâmbet dispreţuitor.

Pe scări o întâlniră pe Simonne. Nici ea nu-şi mai găsea locul şi alerga, cum făcuse şi logodnicul şi asociatul ei, pentru a vedea dacă a sosit aurul. Văzând cei doi saci, avu un zâmbet larg şi ochii-i străluciră.

Intrară în camera lui Malâtre.

— Verifică dacă socoteala e bună, spuse jupânul Mercerot cu un oftat dureros.

Malâtre întinse mâna spre unul din saci. Se răzgândi observând figura aprinsă a lui Simonne care turba pentru că era forţată să pară mută şi dezinteresată.

— Am încredere în dumneavoastră spuse el.

Şi puse sacii în fundul unui cufăr pe care-l încuie şi a cărei cheie şi-o băgă în buzunar, fară a remarca privirea asasină pe care i-o arunca Simonne.

Jupân Mercerot îl luă pe Malâtre de guler, îl apropie de el şi fixându-şi ochii reci într-ai Iui, îi spuse calm:

— Pe diseară… Şi dacă vrei să mă crezi… nu cânta că mă trădezi. Pe diseară, Malâtre.

— Fiţi fără grijă, domnule, la acest preţ veţi fi servit cinstit. V-o jur.

Jupânul Mercerot îl văzu sincer şi avu un zâmbet de satisfacţie. îi făcu un semn discret lui Simonne, recomandându-i să-l supravegheze riguros pe Malâtre şi ieşi imediat, lăsând-o pe zgripţoroaică foarte fericită că nu trebuie să se îndepărteze până când nu va fi {acută împărţeala. EI se duse la Flore.

— Flore, spuse blând, dispoziţiile mele sunt luate. în astă seară vei ieşi de-aici. Consimţi să mă urmezi de bunăvoie?

— Închisoare pentru închisoare, prefer închisoare cu voi decât cu ducele!

— Bine. Fii pregătită pentru astă-seară. Şi fii sigură, Flore, că nu vei regreta că m-ai urmat de bunăvoie. Să mi se usuce limba în gură înainte de a pronunţa un cuvânt, unul singur, care te-ar putea ofensa, copila mea.

Se încl m a în faţa ei şi ieşi.

În acest timp. Simonne spunea.

— Repede, Malâtre. Mai întâi să ne facem socotelile.

— Socotelile noastre!… socotelile noastre!… Mai întâi că partea ta este uşor de calculat: îţi revin cinci mii de livre.

— Cinci mii de livre! se piţigăi bătrâna ieşită din minţi. îmi revin zece mii de livre. Şi-aş avea dreptul să cer mai mult. Eu am fost aceea cu ideea.

— Dar, vociféra Malâtre care nu era de bună credinţă, deoarece mi-ai spus că nu vrei să-i ceri mai mult de cinci mii de livre vechiului tău stăpân, surplusul trebuie să-mi aparţină mie.

— E ultimul tău cuvânt?

— Da, declară Malâtre, vag neliniştit.

— Bine, spuse Simonne care o luă spre ieşire. Dintr-o săritură, Malâtre se postă în faţa ei.

— Unde te duci? spuse cu voce dulce.

— La monsenior! bravă Simonne.

— De ce? făcu Malaâtre, palid.

— Ca să-i povestesc despre trădarea ta.

Simone comise o gravă imprudenţă, îşi dădu seama prea târziu. Malâtre se întoarse repede, încuie uşa dé două opri, băgă această cheie în buzunar şi râzând cu un râs care-i păru lui Simonne sinistru, care era îngrozita:

— Nu trebuia să mă avertizezi, spuse el. Aşează-te, reluă el, arătându-i un taburet.

Şi lovindu-şi dur mânerul pumnalului:

— Te sfătuiesc să stai liniştită… daca nu vrei să faci cunoştinţa cu acesta.

Avea o mutră atât de sălbatică încât Simone crezu că i-a venit ultima clipă şi se grăbi să-i dea ascultare gemând. Dar se gândea: «Cine râde la urmă, râde mai bine… Astă seară voi fi liberă. Mâine dimineaţă, monseniorul va şti totul… şi voi fi răzbunată.»

Nenorocita de Simonne era ghinionistă. Malâtre, care o observa, îi citi gândurile în privirea rea cu care îl străpunse^ începu să meargă în lung şi-n lat profund gânditor. încetul cu încetul faţa neliniştită i se lumină, ochii

săi mici şi rotunzi străluciră, nasul i se ridică în vânt: găsise soluţia problemei. Venind şi plecând, el îşi pregătea lovitura. Sări pe nepregătite asupra lui Simonne. Cât ai bate din palme, bătrâna, nebună de groază, se văzu la pământ, legată din cap până în picioare. Ea începu să scoată ţipete ascuţite. Malâtre luă o bucată de cârpă şi i-o băgă în gură în chip de căluş. Ţipetele se transformară în horcăituri înăbuşite.

Malâtre o privi un momnet cu ochii strălucind de o bucurie diabolică şi o ridiculiza feroce:

— Îţi dau în grijă paza comorii noastre. Veghează bine ca nimeni să nu se poată apropia de acest cufăr. Pe curând, Simonne.

Şi ieşi rânjind, lăsând-o pe nefericita Simonne aproape leşinată.

În jurul porţii Bordelle erau grupate multe case. între ele se formau spaţii mici astfel dispuse pentru a permite unui grup puţin numeros să se ascundă şi rămânând invizibili, să supravegheze drumul. S-ar spune că totul era astfel aranjat pentru a uşura o ambuscadă.

Într-unui din aceste spaţii, Ia căderea nopţii, puţin înainte de ora fixată cu jupân Mercerot, Malâtre şi-a postat o jumătate de duzină de şnapani care-I urmaseră. îi părăsi după ce le dădu instrucţiuni.

În timp ce Malâtre îşi conducea oamenii la posturi, cârciumarul acestei crâşme infecte situată în faţa intrării palatului, îşi văzu sala invadată de vreo douăzeci de inşi care intrară în grupuri de doi-trei distanţate între ele.

Totuşi se linişti remarcând, contrar aşteptărilor că noii veniţi erau paşnici, se instalau fără gălăgie la mesele şchioape şi evitau să vorbească tare. Dar aceste observaţii îi fuseră distrase de sosirea celui de al douăzeci şi unu-lea client.

Acesta avea alura unui gentilom. Intră în chip de stăpân obişnuit să comande şi să fie ascultat. închise uşa în urma lui, o încuie şi luă cu hotărâre cheia pe care o păstră, veni şi

se aşează în mijlocul sălii, lăsă să-i cadă pulpana pelerinei şi din profil apăru profilul sălbatic al lui Sacrament, câinele de pază al lui Isabeau.

La vedera lui, cele douăzeci de animale feroce se ridicară în grup şi rămaseră nemişcate, înţepenite, tăcute. Ca să le comanzi, acestor animale feroce, nu-ţi trebuia decât această altă bestie feroce care se numea Sacrament. *

Acesta, cu un gest, îi grupă în jurul lui şi le vorbi cu vocejoasă:

— Iată! spuse el. După circa două ore, când toţi vor dormi, trebuie să pătrundem în acest palat din faţă. Nu voi merge împreună cu voi: sunt cunoscut acolo şi ceea ce este esenţial, trebuie să nu se ştie cine a dat lovitura. Dar deschideţi ochii. Vă avertizez că trebuie să traversaţi printr-un număr necunoscut de voinici care nu sunt nişte ciungi şi care nu fac mofturi când sunt puşi la treabă. Sunteţi douăzeci... şi veţi trece în consecinţă.

O veţi lua pe tânăra fată pe care o veţi găsi şi mi-o veţi aduce mie... Fără să-i faceţi vreun rău! Nu uitaţi această recomandare.

Cât despre ea, majoritatea dintre voi o cunoaşteţi: este aceea pe care trebuia s-o înecaţi în împrejurimile castelului Gaillard şi pe care aţi lăsat-o să scape. Cred ca de data asta veţi fi mai norocoşi... pentru voi... Aţi înţeles?... Bine!... Acum puteţi bea dacă vreţi, dar în linişte şi fiţi pregătiţi pentru orice.

După ce a pronunţat această alocuţiune cu vocea în surdină, ca un căpitan care-şi încurajează trupele în momentul lansării atacului, Sacrament luă un taburet şi se aşeză în dreptul uşii. O întredeschise uşor, şi începu, prin fantă, să supravegheze palatul.

Sacrament, stând la pândă, îl văzu pe Malâtre care trecu iară să bănuiască ambuscada.

Spre nouă şi jumătate, ajunse şi jupân Mercerot. Avea încredere în Malâtre, deoarece nu era escortat decât de doi oameni.

Malâtre îl aşteptă în sala transformată în cameră de gardă. La semnalul convenit de negustor, îi deschise el însuşi.

Imediat îl sfătui:

— Să acţionăm repede, maestre, deoarece oamenii mei nu vor lipsi mult. Dacă ei revin înainte ca totul să Ile terminat, nu mai răspund de nimic. Pentru că, vedeţi, ar fi capabili să mă aresteze.

Jupân Mercerot era mai nerăbdător decât el să termine o dată.

Porni renede pe scări şi ajunse la camera lui Flore, urmat de Malâtre, care zâmbea ironic de graba lui.

Tânăra fată era gata de plecare. Aşa cum spusese ea prefera să fie în mâinile celui care fusese tatăl ei care, cât de nedemn i se părea, o neliniştea mai puţin decât ducele.

— Eşti gata? întrebă jupânul Mercerot. Bine, Vino, copilă, să nu pierdem timpul.

— Şi Simonne? se nelinişti Flore.

— S-o ia dracu! mârâi Malâtre. Unde a putut să se bage această nebună bătrână?… Dacă vreţi să mă credeţi, plecaţi, domnule. Mă duc pe-aici să văd dacă o descopăr.

Jupânului Mercerot în fond nu-i păsa de bătrână. El o trăgea pe tânăra fată.

— Vino, îi spuse cu blândeţe.

Malâtre se tăcu că pleacă în căutarea lui Simonne, îl regăsi aproape imediat pe negustor, care Ia insistenţele lui Flore, aştepta la corpul de gardă.

— Simonne rămâne de negăsit, spuse cu un aer degajat: să plecăm repede, domnule… Merg cu voi. După această trădare, cel mai bun lucru pentru mine este să fug cât mai repede şi cât mai departe, pentru că dacă aş cădea viu în mâinile monseniorului, nu ar exista supliciu pe care să nu mă facă să-l îndur.

Jupân Mercerot aprobă din cap. Şi cum se grăbea să o pună pe Flore Ia adăpost de orice atingere, dădu semnalul de plecare, Iară să se mai ocupe de Simone.

Cei doi mojici înarmaţi cu ciomege şi pumnale, mergeau în faţă.

Jupân Mercerot şi Malâtre se plasaseră de ambele părţi ale fetei. Şi plecară.

Ocoliră capela şi se angajară pe drumul care, mergând de-a lungul şanţului, trecea prin faţa tuturor caselor. Malâtre era gata să-şi lanseze fluieratul şi să pună labele pe fată.

Din spatele uşii unde era postat. Sacrament văzuse grupul ieşind şi îndepărtându-se. Ştiam că avea raţionament greoi. Doar când grupul se pierdu în întuneric el înţelese ce se întâmplă şi strigă de-odată:

— Dar, sacrament! ei o duc pe domnişoară!

Se ridică, dintr-o săritură şi cu un gest, îşi chemă oamenii lângă el. Mai pierdu unul sau două minute ca să le explice că planul se schimbase şi că, în loc să intre în casă, acum trebuiau să răpească fata după stradă.

Oamenii ieşiră unul câte unul afară. Alunecară ca nişte umbre de-a lungul zidurilor şi avansaseră rapid, Iară ca un zgomot cât de mic să le trădeze prezenţa.

Sacrament îi urma de la distanţă, în dispoziţie proastă, şi făcându-şi reproşuri sie însuşi pentru încetineala cu are acţionase.

Cum mergea de-a lungul zidului înconjurător al capelei şi la cimitirului, el nu văzu cele două umbre care apăruseră pe coama lui. Aceste două umbre erau Robin Şmecherul şi Brancaillon. Nici ei nu»! văzură pe Sacrament.

Săriră amândoi deodată.

Sacrament simţi dintr-o dată o greutate enormă căzându-i pe umeri. Era Brancailln, care, fără să vrea căzuse peste el. Cei doi coloşi se rostogoliră împreună pe şosea. Doar Brancaillon se ridică imediat şi blestemând şi înjurând fugi după Robin Şmecherul, care, la rândul său, îşi continua cursa, în timp ce Sacrament rămăsese un moment ameţit, la pământ.

În acest timp, Malâtre slobozise fluieratul. A fost de altfel singura parte a programului pe care şi-l trasase, care i-a

fost data s-o realizeze. Se împletici dintr-o dată şi căzu în nas.

Jupân Mercerot, care auzind fl;uieratul neaşteptat, se neliniştise, îl văzu cu uluire cum cade.

Nici nu-şi dăduse bine seama de ce se întâmplă, că deja primea şi el o lovitură formidabilă în cap şi se prăbuşea alături de tovarăşul său.

Flore se văzu înconjurată de cinci sau şase diavoli, înainte de a putea striga după ajutor, era redusă la tăcere cu o eşarfa legată în jurul capului. Şi se simţi ridicată cu precauţie, ca şi când le-ar fi fost teamă să n-o rănească.

Totul se realizase atât de repede, atât de discret, că cei doi mojici, care mergeau cu vreo zece paşi înainte, nu sesizară nici un zgomot deosebit. în.schimb auziră foarte bine galopul oamenilor lui Malâtre, care alergau râzând şi făcând gălăgie.

Ei auziră şi, cu curaj, se strânseră lângă stăpânul lor.

Sabaticii lui Sacrament ajunseră stăpânii locului, Iară să fi pierdut un singur om dintre ei. Veseli că au dus la bun sfârşit o expediţie care se anunţa grea şi periculoasă, aşteptau venirea şefului lor, mirându-se că nu-l văd printre ei.

Dar nu sosi şeful lor. Un uragan se abătu asupra lor în mod brusc, în momentul în care se aşteptau cel mai puţin. Uraganul era reprezentat de Brancaillon şi Robin Şmecherul, care, fără un strigăt, fără un cuvânt, se năpustiră cu capul în jos. intrară în grămadă, lovind ca nişte furibunzi, lovind la întâmplare cu săbiile.

Adevărul este ca Robin Şmecherul şi Brancaillon nu ştiau cu cine au de-a face. Nu-şi dăduseră seama de numărul inamicilor pe care-i atacau. Doar când intraseră în grămadă au recunoscut prea târziu că ar fi făcut mai bine să se abţină. în rest, aceasta descoperire n-a făcut decât să-i exaspereze şi şi-au dublat loviturile cu furia disperării.

Robin Şmecherul şi Brancaillon înţeleseră că adversarii lor slăbeau. încă un efort şi vor ieşi învingători din această

luptă gigantică începută în mod inconştient. Şi acest efort aceştia li-l oferiră.

Şi cum erau pe punctul de a scoate un strigăt de victorie, Brancaillon căzu şi Robin Şmecherul lângă camaradul său, doborât şi el la fel. Şi vocea lui Sacrament bubui furioasă:

— Ei, ticăloşilor, cred, Dumnezeu să mă blesteme, că era să fugiţi ca nişte iepuri din faţa a doi oameni, dacă nu aş fi intervenit la timp.

Recunoscând vocea şefului lor, scutierii îşi recăpătară sângele-rece. Cu atât mai uşor cu cât lupta se terminase.

Sacrament, după ce i-a gratificat cu o serie de injurii, verifică pierderile: cinci cadavre, cinci sau şase răniţi grav, restul sănătoşi, mai mult sau mai puţin deterioraţi. Acesta era bilanţul acestei întreprinderi care începuse atât de bine.

— Nu ştiu cine erau cei doi turbaţi, deoarece e întuneric ca în iad, spuse el admirativ, dar erau doi bravi şi aspri luptători.

Morţii fură rostogoliţi în şanţ. Răniţii fura ridicaţi şi trupa, lăsându-i pe ceilalţi pe drum, se îndepărtă.

Sacrament o luase pe Flore de braţ şi o călăuzea susţinând-Q. Tot trăgând-o, se forţa s-o liniştească.

Totuşi Malâtre nu murise. Nici măcar nu era grav rănit. Fusese doar ameţit de o lovitură violentă la ceafă.

Îşi reveni din leşin. Se aşează penibil în fund şi după ce s-a pipăit bine, constată cu satisfacţie că nu are ni mic rupt în el.

Îşi aruncă privirea în jurul său şi numără şapte corpuri întinse care se detaşau în negru pe albul drumului.

Se ridică cu greutate şi, fără să se mai ocupe de camarazii de nenoroc, se târî spre conac.

Ajuns în faţa uşii de la camera sa, se simţi cuprins de o presimţire ciudată. Această uşă pe care o încuiase de două ori, a cărei cheie o băgase în punga lui, această uşă în lumina torţei pe car o aprinsese şi pe care o strângea în mână, o văzu întredeschisă.

El o deschise cu o lovitură de picior şi cu torţa într-o mână şi pumnalul în cealaltă, se rostogoli ca un nebun înăuntru.

Văzu imediat, pe jos, cârpa care-i servise de căluş şi frânghie cu care o legase pe Simonne. Dar bătrâna nu era acolo.

Se aruncă la cufărul în care-şi depusese cei doi saci plini cu piese de aur. Era gol. Cei doi saci se volatizaseră, precum Simonne.

De pe buzele lui Malâtre ţâşni un urlet prelung., «Furat!... Am fost furat!... Furat!... Furat!»

Rămase un moment năuc în faţa cufărului gol. Căzuse în genunchi şi se ghemuise pe călcâie. Pintenii îi intraseră!n carne şi nici nu-i simţea. Şi bolborosea: «Calica! ticăloasa! mi-a luat totul! tot! tot! Sunt furat, prădat, asasinat!»

...Trebui să perceapă realitatea. Simonne rămânea de negăsit, ceea ce demonstra că a putut să fuga... şi împreună cu ea, cele două zeci de mii de livre date de jupân Mercerot. Se lăsă să cadă copleşit pe o bancă a corpului de gardă unde se afla.

Din deprimarea sa, fu scos de bătăi violente la uşa exterioară şi de numele său pronunţat în gura mare de mai multe ori.

Recunoscu vocile a doi dintre oamenii săi. Le deschise uşa maşinal.

Aceşti oameni începură explicaţiile destul de încâlcite. Ei se opriră şi-I priviră cu uimire. Arata ca un nebun. Dădură din cap tulburaţi. Mer seră în stradă şi luară corpul unuia dintre camarazii răniţi pe care-l aduseseră până aici. îl transportară şi-l întinseră pe parchet. Mai făcură acest drum de şase ori. După al şaselea închiseră uşa, a cărei cheie se afla în broasca.

Malâtre privea ceea ce făceau, absent, din ce în ce mai năucit.

Şi deodată, ochii săi mici rotunzi, posomorâţi şi înlăcrimaţi, când se fixară pe două din aceste corpuri întinse pe jos, se aprinseră de o rază de inteligenţă. Privi mai atent cele două

corpuri care erau ale lui Robin Şmecherul şi Brancaillon. Şi ochii i se însufleţiră, licăriră, nasul i se ridică în vânt arătând o bucurie extravagantă şi se gravira spre ele mormăind:

— Dar... dar...; nu mă-nşei! Pe barba mea!... este el!... este...!;X t'^f-:^y-;\par Era gata să le pronunţe numele. Sângele-rece îi revenise §i se. opri la timp. Aruncă:W;Iprtojftip:;:-pé deasupra acestor doi oameni, care-l priveau miraţi, şi gândi: «De trei ori prost! era să fac o prostie faimoasă!... Captura valorază o mie de scuzi de aur şi aceşti doi şmecheri ar fi cerut-o pentru ei, dacă aş fi vorbit.»

Cu vocea sa de temut, comandă:

— Dezarmaţi-i pe aceşti derbedei... legaţi-i foarte strâns... Coborâţi-i în pivniţă şi încuiaţi-i de trei ori. Şi reţineţi bine aceasta: dacă aceşti doi indivizi reuşesc să scape... voi doi veţi atârna, cu frânghia de gât de un ştreang. Aţi înţeles...?

În timp ce cei doi oameni, uluiţi şi neliniştiţi îi executau ordinele, Malâtre urca în camera sa. După ce a reflectat un timp îndelungat, el se culcă spunându-şi: «Datoria lui Robin Şmecherul şi Brancaillon pe care-i am prizonieri, nu voi fi spânzurat pentru că am lăsat să-mi scape turturica. Totdeauna e aşa... Restul va veni după. Cât despre Simonne cea dulce... încă nu am terminat. N-o să-i dau drumul... va trebui să-mi dea ce mi-a furat... fără de care îi voi scotoci maţele, îi voi mânca sufletul...!

XV.

REVANŞA SIMONNEI.

Trebuie să spunem, fără întârziere, ce se întâmplase cu Simonne.

Cu această ocazie se va explica şi prezenţa lui Robin Şmecherul şi a lui Brancaillon.

În timp ce Malâtre şi Sacrement luau, fiecare în parte, decizii ca s-o reia pe Flore din mâinile jupânului Mercerot, două umbre se apropiau de zidul împrejmuitor al capelei Braque.

Aceste două umbre erau Robin Şmecherul şi Brancaillon.

Brancaillon purta pe umăr o scară. Aceasta le servi ca să sară de partea cealaltă a zidului şi avură grijă s-o păstreze. Trecură în grădina palatului, Robin Şmecherul ascunse scara în boschet şi reţinu locul pentru a o regăsi cu uşurinţă.

Uşile.nu erau încuiate. Pătrunseră în casă. Explorară parterul mai întâi.

Urcară la primul etaj. Casa părea sigur pustie. Neliniştit, Robin Şmecherul începea să se întrebe dacă nu ajunsese prea târziu şi dacă păsările nu zburaseră. Trecând pe un culoar i se păru că aude nişte gemete' înfundate. Se opri şi ascultă. Nu se înşelase. Cineva gemea acolo, în spatele unei uşi.

Încercă s-o deschidă. Era încuiată. Asta nu-L deranja. Scoase instrumentul său faimos. Brancaillon frecă amnarul şi o lumină cu o candelă pe care! avuseseră precauţia s-o ia cu ei.

Uşa fiind descuiată şi deschisă, ei intrară şi o găsiră pe Simonne, care se târa pe jos cu greutate scoţând ţipete înăbuşite. O eliberară şi doar atunci o recunoscu Robin Şmecherul.

Îl apucă o teamă grozavă şi urlă:

— Micuţa?... Flore?... Unde este Flore?... Simonne îl privi năucă şi gemu nişte cuvinte confuze.

— O să răpunzi, vrăjitoare bătrână?... Unde este micuţa Flore? La rândul ei şi Simonne îl recunoscu. Ochii ei sticloşi sclipiră deodată, o bucurie furioasă o invada la gândul că va putea să se răzbune pe Malâtre, Şi scrâşni:

— Cerul vă trimite!

— Căţea! spuse gâtuit Robin Şmecherul, care fierbea de nerăbdare, te-ntreb unde este Flore?

— O răpesc.

— Cine?

— Jupânul Mercerot şi Malâtre.

— Cum? explică. Şi mai ales pe scurt.

În câteva cuvinte, Simonne relată dubla trădare a lui Malâtre care, după ce o predase pe Flore jupânului Mercerot tocmi ndu-se cu douăzeci de mii de livre, luase hotărârea să pună mâna din nou pe ea pentru a o preda din nou ducelui, la reîntoarcerea acestuia. Ca de la sine înţeles, ea trecu sub tăcere rolul pe care ea însăşi îl jucase în această afacere cinstită şi nu pierdu prilejul de a se arăta în postură de victimă odios maltratată. C.]

Robin Şmecherul nu ascultă decât strictul necesar pentru a fi informat. în momentul în care crezu că este la curent, sări, spunând:

— Vino, Brancaillon!

Dar Simonne se agăţă cu disperare de el, văcărinduse:

— Aşteptaţi un minut… timp în care să iau… Luaţi-mă… nu mă lăsaţi singură…!»;

Cu o bruftuială violetă, Robin Şmecherul se degajă, o împinse rostogolindu-se în mijlocul camerei, şi plecă în fugă. Totuşi, nu era băiat rău, aşa cum vroia să pară, deoarece înainte de a dispărea el zări mijlocul de a-i da acea informaţie preţioasă pentru ea:

— O să găseşti o scară proptită pe zidul cimitirului* Simonne ar fi vrut să-i urmeze. Dar ea vroia de asemeni să ia banii ei… ai ei şi ai lui Malâtre.

Ea se chinui cu cufărul în care Malâtre îşi depusese cei doi saci. Şi, bineînţeles că acest cufăr rezita, deoarece era încuiat. Şi Simonne se enerva, se neliniştea: «Ei n-o să mă aştepte! e sigur! Acest cufăr mizerabil care se-ncăpăţânează. Aşteptaţi-mă!»

…Căută împrejurul ei o unealtă oarecare cu care să spargă încuietoarea. Văzu o mulţime de arme în mijlocul unei panoplii. Luă una şi începu să izbească în cufăr cu o putere de care nu se crezuse niciodată capabilă. încuietoarea sări, iar capacul fu aproape sfărâmat.

Se aruncă în cufăr, dădu peste cei doi saci, îi înhaţă cu repeziciune, îi strânse cu gelozie la pieptul ei slab şi strângându-i sub mantie, ea coborî în grădină.

Găsi repede scara pe care i-o lăsase cu generozitate Robin Şmecherul. în acel moment, nu-i era teamă decât de a nu fi surprinsă de cel pe care-l jefuise. Din acesta cauză, fără să se gândească prea mult, ea se grăbi să sară peste zid şi să treacă şi scara în partea cealaltă. Operaţiune care nu merse ca pe roate, deoarece era incomodată de saci.

Dar, când se văzu singură, pierdută printre morminte, asta a fost altceva. Se scufundă în groază. Teroarea era atât de mare încât fu pe punctul de a se înapoia.

Ea traversă drumul fugind şi se lăsă să alunece în §anţ.

Acolo, avu extraordinarul noroc să cadă peste cei doi mojici ai stăpânului său. îşi ţinură companie mutuală până la ziuă.

O dată cu venirea zilei, ea fu escortată de ei până la casa din strada Port-Saint-Landry, unde ajunse fără oprelişti. Era la capătul puterilor. Totuşi nu se gândi la ea însăşi decât după ce a ascuns aurul şi bijuteriile în ascunzătoarea ei cea mai sigură.

XVI.

ULTIMELE DISPOZIŢII ALE LUI ISABEAU.

A doua zi dimineaţă Sacrament se prezentă în faţa lui Isabeau şi la întrebarea ei mută el răspunse scurt, cu o satisfacţie vizibilă:

— S-a făcut, doamnă.

Isabeau îşi păstră mina calmă şi zâmbitoare pe care o avea când intrase fidelul ei servitor. Fără să pară că dă importanţă întrebării pe care i-o punea, spuse:

— Ai condus-o acolo unde ţi-am spus?

— Da, doamnă.

Ea îşi puse faţa în palme şi se mai gândi. Apoi brusc se ridică şi comandă:

— Însoţeşte-mă la rege.

Traversară săli, grădini, ape şi ajunseră la palatul regelui. \par Charles VI stătea într-un fotoliu. Avea un aer posomorât] descurajat, mâinile sale slabe atârnau moi,

sprijinite de extremităţile braţelor jilţului. Ochii îi erau fără strălucire, fără expresie, absenţi.

Avansând spre el, Isabeau îl scormonea cu privirea] şi un mic zâmbet de satisfacţie rătăcea pe buzele ei roşii.

Văzând-o, prin ochii tulburi ai nebunului trecu o strălucire stranie ca un fulger. O rigidă păstrătoare a| legilor etichetei, Isabeau se încovoie într-o adâncă reverenţă, ceea ce făcu să nu vadă această strălucire fugitivă.

Cu vocea armonioasă, cu accent de grijă, ea se informă, sau mai bine spus, ea sugeră:

— Regele pare că din zi în zi se simte mai bine. Charles clătină din cap cu un aer satisfăcut, şi cu un surâs palid:

— Da, spuse el, mi se dă să beau o apă miraculoasă care într-adevăr face o minune…

Maiestatea Voastră, spuse ea cu voce învăluitoare, I nu uită că în curând vărul nostru ducele de Burgundia va veni să ne facă o vizită. Regele mai are intenţiile pe care le-a manifestat?

Şi spunând aceste vorbe, ea îl fascina cu o privire încărcată de efluvii magnetice.

— Da, spuse regele cu o oarecare energie. ' Charles continuă însufleţindu-se puţin:

— Decizia mea este irevocabilă. Ziua când vărul nostru de Burgundia va intra în Paris, voi abdica în favoarea lui… Da, în favoarea lui!… Delfinul Charles este un fiu rău… îl declar nedemn ca să ne succeadă. Vreau să fie pregătite actele necesare pe care le voi semna în faţa curţilor Franţei şi Burgundiei reunite.

— Actele sunt gata, sire, spuse cu oarecare vioiciune Isabeau.

Regele reluă, cu un hohot strident de râs!:

— Eu însumi, după ce voi abdica, voi dispare. Mă voi închide într-o mănăstire.

— Ah! sire, asta e prea mult! strigă Isabeau cu un aer plângăreţ.

— Vreau să merg la mănăstire! repetă Charles bătând din picior furios.

— Niciodată nimeni nu va crede că regele, din proprie voinţă a consimţit să se închidă de viu în acest mormânt anticipat care se numeşte mănăstire.

Şi el ţipă într-un acces de furie:

— Aşa?… Ei bine! Ascultaţi: la Notre Dame după abdicare, după abdicarea solemnă, după încoronarea succesorului meu, voi îmbrăca rasa în faţa curţii şi a poporului. Vreau şi aşa va fi. Mai sunt încă rege, pe Notre Dame! Şi când regele spune: vreau, fiecare trebuie să se încline. Şi când, în faţa întregului Paris, îmi voi pronunţa dorinţa, cine va îndrăzni să spună că nu am făcut-o din proprie voinţă? Ce, pentru că sunt rege, nu voi putea să mă refugiez într-o mănăstire? îmi place să. merg acolo, auziţi doamnă, şi mă voi duce.

— Facă-se voia regelui, spuse ea cu vocea umilă şi blândă. A auzit-o el? Ea nu putea spune. Brusc, el izbucni în râs şi se aruncă urlând în fotoliu:

— La mănăstire!… la mănăstire cu regele nebun!… soarele nu trebuie să lumineze pentru el!… locul lui este în întunericul mănăstirii… La mănăstire cu nebunul!

Tot timpul până când ea se retrase, fu urmărită de ţipetele pătrunzătoare de nebun, care repetau cu obstinaţie: la mănăstire!

Înapoiată în refugiul ei secret, Isabeau rămase un timp mai îndelungat să viseze, cu un aer foarte serios.

— Sacrament, spuse ea deodată, mi-am schimba gândul. Du-mă în strada Bon-Puits, la acea nebună.

Şi mai mult pentru ea însăşi, explică:

— Cu Passavant trebuie să-ţi iei multe precauţii. Dacă fatalitatea mă va face să eşuez în ceea ce întreprind, îmi rămâne nebuna.

Două ore mai târziu litiera lui Isabeau se oprea pe strada Traversine, puţin mai înainte de strada Bon-Puits.

Acolo, Isabeau coborî, îmbrăcată foarte simplu, şi sprijinită de braţul lui Sacrament făcu pe jos restul drumului.

Mama lui Flore, pusă pe picioare de maestru] Gervais, vrusese într-adevăr să se reîntoarcă acasă. Isabeau o găsi în magherniţa ei ocupându-se de mărunţişuri.

Isabeau fusese dezamăgită la început: Bonne nu o recunoscuse. Părea că uitase întâlnirea cu regina. Uitate deasemeni proiectele misterioase născocite de creierul ei bolnav. Numele lui Flore Mercerot pronunţat în faţa ei nu dezlănţui nici un sentiment supărător.

Isabeau a fost decepţionată, dar nu descurajată. Răbdătoare şi tenace, începu să-i vorbească foarte blând.

Vorbi îndelung, mai mult de o oră, se îndârji fără să obosească să-i trezească amintiri amorţite. Ce i-a spus, nu are importantă. Dar ceea ce este sigur, este că a reuşit din plin în opera ei tenebroasă. Când se ridică să plece, Bonne era în aceeaşi stare de exasperare violentă ca atunci cnd o lăsase prima dată după ce se întreţinuse cu ea. Memoria îi revenise complet şi împreună cu ea, mai feroce şi mai decisă ca oricând, această ură crâncenă pe care o nutrea faţă de fiica ei.

Isabeau o contempla cu ochii întunecaţi, şi surâdea satisfăcută de opera sa. înainte de a pleca, ea vrusese să se asigure că a fost bine înţeleasă.

— Fiţi liniştită, vă spun! Am înţeles totul şi nu voi uita nimic. Este pentru fiica mea şi asta spune totul. Sigură că ea nu va uita nimc şi că îi va urma cu scrupulozitate instrucţiunile ei misterioase. Isabeau se retrase şi condusă de Sacrament ajunse Ia litieră.

Când izbuti să ajungă la poarta palatului său, îi dădu un ordin lui Sacrament, care plecă imediat să-l execute.

Isabeau se încuie în refugiul ei secret şi se întinse pe un vraf de blănuri preţioase care-i serveau de divan. Stătu să viseze. Şi câteodată, pe buze îi trecea un zâmbet: era satisfăcută de întorsătura pe care o luau evenimentele.

— Ei bine? făcu ea cu un aer indolent când Sacrament reapăru.

— Am transmis ordinele voastre jupânului Capelouche, doamnă. Se va conforma.

Isabeau aprobă din cap şi reîncepu să viseze. După un moment, ea îşi ridică faţa şi cu un zâmbet tăios:

— Nu-l văd deloc pe de Giac, spuse ea. De câtva timp văd că i s-a cam răcit zelul în privinţa persoanei mele. Această frumoasă îmi lipseşte.

— Regina doreşte s-o chem?

— Da, spuse Isabeau căscând. Mă plictisesc… flecăreala ei mă distrează.

Sacrament deschise uşa. în momentul în care ieşea, Isabeau adăugă indiferentă:

— Cu acesta ocazie caută-l şi pe cavalerul de Giac, pentru ca să vină şi să aştepte ordinele mele într-o cameră dosnică.

Şi cum colosul o privea în ochi pentru a înţelege semnificaţia secretă a acestui ordin, ea adăugă:

— Îi vei spune că soţia lui este împreună cu mine aici şi că este esenţial ca ea să nu-l vadă că dă trâcoale în jurul refugiului meu.

Toate aceste veniri şi plecări, lungi reverii, convorbiri, duraseră destul de mult. Ziua era pe sfârşite când doamna de Giac se prezentă în faţa reginei.

— În sfârşit, iată-te!… Cum? trebuie să trimit ca să te cheme?… Mă neglijezi, frumoaso, mă părăseşti… Şi mă plicitsesc…

— Nu, încercă să zâmbească doamna de Giac, nu vă abandonez, regina mea. Dar… vedeţi… nu mă simt bine.

— Ce plictisitor! Nu mai e nimeni aici. Curtea, gentilomii noştri, credincioşii noştri sunt toţi la Saint-Denis împrejurul ducelui, pentru intrarea solemnă a noastră care trebuie să aibă loc poimâine, după cum ştii. Şi mă plictisesc de moarte!… Şi-atunci, pentru noaptea asta, am pus la cale o escapadă… Numai noi două, păzite de Sacrament… Dar,

fiindcă tu eşti grav bolnavă, văd bine, să nu mai vorbim… Dar este foarte plicticos!

— Doamnă, spuse doamna de Giac, adunându-şi puterile, nu sunt atât de slăbită încât să nu servesc regina atunci când are o plăcere.

Isabeau nu se înşela. Dar, fără-ndoială, avea motive să treacă peste acestea, căci, cu ochii strălucitori, tenul însufleţit, ea strigă vesel:

— Adevărat!… Vei putea?… ei bine! sunt încântată! Şi volubilă: închipuieşte-ţi că doresc la nebunie să vizitez o casă misterioasă despre care mi s-a vorbit. Este, se pare, o veche locuinţă a unui vrăjitor care a fost suspectat vehement că ar fi avut legături cu diavolul. Dacă vrei în seara asta, Ia miezul nopţii, oră fatidică cum ştie fiecare, vom merge împreună să vizităm această casă a vrăjitorului, după cum este numită.

— Dar încă nu mi-aţi spus unde se află această casă de temut.

Isabeau îi aruncă o privire lungă, scrutătoare, în faţa căreia ea înţepeni. Şi râzând:

— E-adevărat, uitasem…!

După un timp, încet, lungind intervalul dintre cuvinte:

— Este o magherniţă situată în Cité… strada… strada Fčves.

Doamna de Giac se ridică, palidă ca o moartă şi cu o voce pierdută, bolborosi:

— Strada Fčves!

— Asta e, vii cu mine? întrebă isabeau zâmbitoare, ca şi când nu ar fi remarcat acea tulburare extraordinară.

— Este un ordin? întrebă ea. ^

— Eşti nebună, frumoaso! În această afacere nu poate fi vorba de ordin. îţi ofer o partidă de distracţii. Eşti liberă să… Dar, să mă ierte Dumnezeu, ţi-e rău…!

— Iertaţi-mă doamnă, dar vedeţi că puterea mea îmi trădează voinţa.

— Da, murmură Isabeau, care părea profund mişcată, tu eşti precis mai bolnavă decât crezi. Du-te să te culci, frumoasa mea şi îngrijeşte-te bine.

— Maiestatea voastră nu e supărată pe mine?

— Oh! o linişti cu graţie Isabeau. nu am o inimă dé piatră, mulţumesc lui Dumnezeu şi îmi iubesc prietenii pentru ei înşişi şi nu pentru mine. Mergi să te odihneşti, buna mea de Giac şi contează pentru totdeauna pe prietenia mea.

În timp ce se îndepărta cu un mers împleticit, Isabeau îi fixa spatele cu o privire de o răceală mortală şi se gândea: «Ea ştia. Bănuiam eu. acum sunt sigură. Astfel ea mă trăda pentru Passavant! Cine ştie de cât timp?»

…De îndată ce uşa se închise în urma favoritei sale, Isabeau se întoarse spre Sacrament şi cu o voce tunătoare:

— De Giac?

— Aşteaptă ordinele Maiestăţii Voastre.

Isabeau aşteptă răbdătoare. După care, dădu ordin să fie introdus cavalerul de Giac.

Întrevederea nu dură mai mult de un sfert de oră.

Vorbiră câte puţin din toate. Doar când de Giac se înclină în faţa ei pentru a pleca, ea îi dezvăluia adevăratul scop al convorbirii:

— A propos, spuse ea cu voce mieroasă şi învăluin-du-l cu o privire compătimitoare, acum câtva timp mi-aţi destăinuit că aveaţi unele dubii asupra fidelităţii soţiei voastre (de Giac scrâşni din dinţi). Şi v-am răspuns, cu toată sinceritatea, că eraţi nebun să suspectaţi pe cea mai devotată soţie. Acum, şi vedeţi cât sunt de necăjită pentru voi, sunt obligată să recunoscu că mă înşelasem şi că voi aveţi dreptate.

— Aveţi milă, Doamnă, o imploră de Giac, dacă ştiţi ceva, spuneţi-mi.

— Nu ştiu nimic, şi vocea i se făcu şi mai mieroasă, nimic pozitiv. Dar vă va fi uşor să căpătaţi o certitudine, începând chiar de astă-seară. Cunoaşteţi strada Fčves. Ştiţi, pe această stradă o oarecare casă părăsită care este denumită

casa vrăjitorului? O ştiţi. Bine. Imediat, când ieşiţi de-aici, mergeţi să faceţi o plimbare în jurul acestei case. Este inutil să încercaţi să intraţi înăuntru. N-o să reuşiţi. Aşteptaţi în faţa porţii. O s-o vedeţi intrând… sau ieşind pe aceea pe care o suspectaţi.

— Şi dacă n-o văd nici intrând şi nici ieşind? întrebă de Giac care nu se mai abţinea decât cu mare greutate.

— Ei bine! făcu ea rece, înseamnă că ne-am păcălit amândoi. Nu ne va rămâne decât să ne recunoaştem greşeala în faţa celei pe care am suspecat-o degeaba.

— Mă duc acolo! se decise de Giac, care merse spre uşă cu paşi violenţi.

Isabeau îl urmări cu privirea şi pe buzele ei rătăcea un surâs teribil. Ea se trânti pe divan, se rezemă comod şi murmură:

— Iată ocazia pentru cavalerul de Giac să se căsătorească cu contesa de Tonnerre cu care se înţelege atât de bine… Cred că nu va scăpa ocazia.

XVII.

STRADA FČVES.

În aceeaşi seară,cam pe la ora zece şi jumătate, Passavant şi Talazar, care se-ntorseseră dintr-una din misterioasele curse pe care le făceau din ce în ce mai des, în măsura în care se apropia momentul intrării solemne a reginei Isabeau şi a ducelui de Burgundia, Passavant şi Talazar vorbeau despre dispariţia, care îi neliniştea, a scutierilor Brancaillon şi Robin Şmecherul, pe care în van îi aşteptau din ajun.

În acel moment, cineva bătu la uşa de intrare trei lovituri uşoare, la intervale cunoscute.

— Este semnalul pe ere I-am indicat doamnei de Giac, spuse Passavant.

Şi cu nelinişte:

— Sărmana femeie, măcar de n-ar ameninţa-o ceva!

Înăbuşindu-şi zgomotul paşilor, se apropiară amândoi. Passavant ridică vizeta de Ia uşă şi aruncă o privire în

stradă. Nu văzu decât o umbră imobilă în faţa uşii. Deschise fără zgomot.

Doamna de Giac, fiindcă ea era, alunecă vioi în cameră. Cu vocea tremurând de emoţie, fără a pierde un moment, ea povesti conversaţia alarmantă pe care o avusese cu Isabeau. Termină spunând:

— Nu ştiu la ce se gândeşte doamna Isabeau. dar ea vă cunoaşte refugiul… Nu mai sunteţi în siguranţă aici. Plecaţi, plecaţi, fără a mai pierde nici o secundă.

— Aşa, spuse cu voce blândă Passavant, încă o dată nu aţi ezitat să înfruntaţi moartea pentru a alerga să ne preveniţi!

Şi Talazar, accentua cu voce lui gravă şi caldă:

— De fiecare dată când apăreţi, o faceţi ca să ne.scoateţi dintr-un pericol mortal. într-adevăr, doamnă, sunteţi îngerul păzitor al sărmanilor proscrişi care suntem noi.

Passavant surâse aprobator. Şi le spuse decizia sa.

— Avem ceva mai bun de făcut, spuse el rece, decât să ne lăsăm prinşi ca vulpea de ogari… Doamnă, întaşuraţi-vă mantia, vom pleca imediat. Talazar şi cu mine, vom avea onoarea să vă escortăm, până la domiciliul vostru.

Ei stinseră luminire, trecură în prima sală şi se apropiară de uşa de la intrare.

În acest moment, cineva bătu la această uşă.

— E prea târziu! gemu dintr-o suflare doamna de Giac.

Cât de încet vorbise, Passavant o auzise. Pe moment nu spuse nimic. îi opri cu un gest al mâinii şi se uită pe vizetă. Cum mai făcuse deja, el explora împrejurimile casei cu ochii săi siguri, obişnuiţi să pătrundă cele mai groase întunecimi. închise vizeta şi-i luă în a doua cameră, unde închise uşa. în timp ce Talazar aprindea lumânările, el explică cu un calm perfect:

— Este Isabeau, acompaniată de Sacrament.

— Ce veţi face? întrebă doamna de Giac, care se forţa să nu-ţi piardă eumpătul.

— Să o primesc, pe Dumnezeul meu! făcu naiv Passavant. Nu o pot lăsa pe regina Franţei să se plictisească în stradă.

În acest timp, în uşă se auziră bătăi mai puternice.

— Regina devine nerăbdătoare, spuse Passavant. Şi, întrocându-se spre Talazar:

— Baroane, ţi-o încredinţez pe doamna. Orice s-ar întâmpla ea trebuie să ajungă teafără acasă. Şi orice s-ar întâmpla, nimeni nu trebuie s-o vadă.

— Am înţeles prietene, îl linişti Talazar. Ca şi tine, aş fi dezonorat pentru totdeauna dacă nu i-aş asigura salvarea înainte de orice. Veniţi, doamnă.

Passavant aprobă din cap şi-i mulţumi cu un zâmbet. Când tânărul, împreună cu tânăra femeie dispăruseră în camera de alături, el merse spre uşă făcând să-i zăngăne pintenii.

El recunoscu vocea înăbuşită a lui Isabeau care spunea prin vizetă:

— Deschideţi, cavalere Passavant, deschideţi-i unei femei care nu vrea să vă facă nici un rău.

— O femeie! replică Passavant ironic. E prea curând spus! înainte de a deschide, permiteţi-mi doamnă să întreb ce nume are aceea care…

— Isabeau! în întrerupse regina grav. Şi fără cea mai mică ironie:

— Trebuie să mai adaug şi: regină a Franţei?

Passavant presupunea că a parlamentat destul pen-tur a nu fi bănuit că ar fi fost prevenit. îndepărtând bănuiala de el, însemna în acelaşi timp s-o îndepărteze şi de doamna de Giac, de care se preocupa mai mult decât de el însuşi. Se grăbi să deschidă şi se înclină cu acea graţie care nu-i aparţinea decât lui.

— Rămâi aici, Sacrament, ordonă Isabeau.

Şi cu acei paşi eleganţi şi care aveau un nu-ştiu-ce infinit de graţios şi tulburător merse spre a două cameră. Se aşeză într-un vechi fotoliu şubred în care, puţin mai înainte, stătuse doamna de Giac.

— Cavalere de Passavant, spuse ea, ştiu de patru zile că sunteţi refugiat aici. Asta ca răspuns la întrebarea voastră de mai înainte, pentru a vă spune că dacă aş fi avut faţa de

voi intenţiile pe care mi le atribuiaţi, nu aş fi venit eu în persoană… Aş fi trimis din prima zi atâţia soldaţi cu mult mai mulţi decât ar fi fost necesari pentru a vă aresta…

— Regina, care este atât de bine informată, nu poate să nu ştie ca aici mai am un tovarăş. Baronul de Talazar, doamnă s-a dat discret la o parte.

— Nu mai aveţi şi alţi doi tovarăşi? Doi scutieri, mi s-a spus.

— E-adevărat, doamnă, zâmbi Passavant, dar pentru moment ei sunt absenţi.

— Mă asiguraţi, spuse Isabeau, fixându-l drept în ochi, mă asiguraţi că în afară de baronul de Talazar, nu mai este nimeni aici?

— Maiestatea Voastră vrea să viziteze casa? Ea tăcu o secundă în timp ce gândea: «Nu ştie să mintă. De Giac este aici!… Puţin îmi pasă, mai la urma-urmei. E treaba cavalerului de Giac.»

Şi tare:

— E inutil! Am încredere în voi! Şi insistă pe aceste cuvinte.

— Cavalere, spuse cu o voce tremurătoare, la ora aceasta trebuia să fiu la Saint-Denis, lângă ducele de Burgundia. Toată lumea crede că sunt acolo. Ştiţi de ce nu am, plecat încă?

Rămase tăcută un moment, în faţa lui, cu privirea adâncă, atractivă, îndreptată asupra lui.

Passavant nici nu clipi. Rămase închis în sine. Ai fi putut crede că nici măcar nu o vedea.

— Uită-te la mine, cavalere, priveşte-mă bine. Credeţi că este posibil să visaţi la o frumuseţe mai deplină decât cea care vi se oferă în faţa ochilor acum…?

Passavant, ca împietrit în atitudinea sa plictisită, tăcea cu încăpăţânare.

— Răspundeţi!… Vă oblig…!

— Sunteţi într-adevăr, doamnă, o statuie de o incomparabilă frumuseţe.

— O statuie!… Nu!… O femeie, da! Şi însuflcţindu-se:

— Nu, cavalere, nu o statuie rece se află în faţa voastră… Nu, este o femeie… o femeie vie, pe care dragostea o încovoaie fremătătoare şi pasionată sub irezistibila ei presiune! Dacă nu vedeţi aceasta, înseamnă cu vreţi să o vedeţi cavalere. Sau că, inima voastră…

Ea tăcu brusc, cu răsuflarea tăiată de emoţia sinceră cu-adevărat care o cuprinsese. Isabeau reluă:

— Spuneţi o vorbă, cavalere, şi nu voi mai pleca… Jean fară de Teamă va aştepta degeaba la Saint-Denis.

Dacă devine nerăbdător, dacă se prezintă Ia porţile Parisului în fruntea armatei sale!… Ei bine!… Voi veţi fi acolo… stăpân al oraşului… stăpân al regatului!… îl veţi primi, cavalere… îl veţi primi în aşa fel încât nu va mai avea altă soluţie decât să-şi reia în grabă drumul spre teritoriile sale…

Atunci îl veţi conduce… cu sabia înfiptă în spate. îl veţi prinde. Şi de data asta… nu o frânghie se va încolăci în jurul gâtului ducelui… Va fi o secure!… securea călăului, care va cădea pe acel gât şi care-i va trimite capul să se rostogolească în noroiul înroşit de sângele lui.

«Haida-de! îşi bătu joc în gând Passavant, în fine o recunosc pe Isabeau… Dragostea nu poate înflori în ea decât cu trădare şi asasinat!»

— Ei bine, cavalere, ce ziceţi? întrebă Isabeau îngrijorată să-i afle decizia.

— Dumnezeule, doamnă, făcu Passavant naiv, spun că, fără a greşi, l-am avut pe Jean fără de Teamă de patru ori în puterea mea. N-a depins decât de mine ca să-l ucid. Şi l-am lăsat să plece… De ce vreţi ca astăzi să-l omor…?

Dacă trăieşte sau moare, mie îmi e totuna. Ştiu: după voi există proprietăţi ale lui pe care aş vrea să pun mâna. Ce vreţi să fac?… Puţinul ce posed îmi este suficient şi nu vreau să mi-l măresc prin furt sau altă acţiune josnică şi de dispreţuit.

Noi nu ne putem înţelege, doamnă, din moment ce voi vorbiţi limba celor privilegiaţi şi sus-puşi, iar eu pe aceea a celor sărmani, de jos.

Isabeau îl ascultase cu o atenţie pasionată.

Îi mai rămânea o speranţă, chiar dacă părea fragilă. Se agăţă cu disperare de ea.

— E-devărat, spuse ea, uitasem că nu sunteţi un ambiţios.

Se gândi în răstimp de o secundă şi spuse hotărât.

— Ei bine, fie!… Pentru voi voi renunţa la visele de mărire la care ţineam ca la viaţa mea… îi voi da cu piciorul acestei coroane regale care-mi înconjoară fruntea. Nimic nu-mi va produce silă: voi merge, dacă trebuie, să-mi cerşesc pâinea pe drum… numai ca să fiu cu tine… Vrei?… Asta trebuie să fac pentru a fi în sfârşit iubită de tine?

Passavant îşi căuta termenii suceptibili de a face mai puţin dureroasă, mai puţin umilitoare, lovitura pe care se vedea nevoit să i-o dea.

Isabeau nu-i dădu timp de gândire. Şi dintr-odată cu ochii scăpărând, bombăni cu voce răguşită:

— Tăceţi!… Ah! fiţi atent! Dacă respingeţi dragostea lui Isabeau înseamnă că iubiţi pe alta!… Atunci, vai de ea…!

— Aţi spus-o, doamnă! Inima nu mai îmi aparţine, deoarece mi-am dat-o şi pentru că fac parte dintre aceia care nu şi-o mai iau înapoi. Cât despre aceea pe care o iubesc şi pe care voi, aţi urmărit-o mult timp cu ura voastră geloasă… contra ei, acum, nu mai puteţi face nimic.

Isabeau înţelese că era irevocabil. Nu mai adăugă nici un cuvânt. Rămase ţeapănă, lividă cu toată viaţa concentrată în ochii ei pătrunzători. Şi gândea cu amărăciune îngrozitoare: «Nu trebuia să uit că acest viteaz este modelul perfect al dragostei statornice!… Pe lume nu există decât un bărbat capabil să fie credincios până la moarte. Şi acest om soarta mi 1-a adus în cale când s-a dăruit alteia. Mai demult ne-am izbit de Odette-Roselys, astăzi este Flore Mercerot care se înălţă între el şi mine. Dar el se înşeală când spune că nu pot să-i fac nimic celei pe care o iubeşte! El nu ştie că ea este în puterea mea… Odette-Roselys a murit… în curând Flore Mercerot va merge s-o întâlnească în acea lume necunoscută de unde nimeni nu s-a mai întors şi nici nu se va reîntoarce vreodată…!”

Se vede că între ei continua o groaznică eroare: Passavant se gândise la Roselys. moartă de unsprezece ani. Isabeau, care nu putea concepe o fidelitate care depăşea chiar şi moartea, se gândise la Flore, care urma să fie victima inocentă a acestei neînţelegeri.

Această decizie fiind luată, Isabeau îşi reluă calmul surâzător care o făcea atât de temută. Se duse spre fotoliu, îşi luă mantia şi cu mişcări graţioase şi-o aruncă pe umeri.

— Este ultimul cuvânt al vostru? spuse ea. Passavant se înclină în tăcere.

Îşi puse capişonul, îşi încheie mantia, se înfăşură în întregime şi se îndreptă spre uşă, pe care o şi deschise.

— Mergem acasă, Sacrament, zise ea.

Zâmbea dulce. Şi dezinvoltura mişcărilor sale era de aşa manieră încât Passavant putea să se întrebe dacă nu visase.

— Voi merge deci la Saint-Denis. Spuneţi-mi cavalere de Passavant, veţi avea curiozitatea să asistaţi la intrarea solemnă a noastră?

— Nu voi putea pierde o ceremonie atât de grozavă! o asigură Passavant cu un zâmbet puţin ironic.

— În acest caz vă recomand să fiţi devreme în piaţa Parvis astfel încât să aveţi un loc bun când noi vom sosi… Veţi

vedea un spectacol care, cred, vă va interesa.
— Nu voi uita această recomandare, doamnă. Şi îndreptându-se, privind-o drept în ochi:
— Doamnă, vreţi să-mi permiteţi să vă dau un sfat?
— Vorbiţi, cavalere. Opiniile unui bărbat de valoarea voastră sunt prea preţioase pentru a nu fi ascultate cu toată atenţia care le este datorată.
— Bine, deci: nu vă duceţi la Saint-Denis, doamnă. Nu-l mai urmaţi prea îndelung pe Jean de Burgundia.
— De ce? întrebă Isabeau al cărui zâmbet se accentua pe măsură ce îngrijorarea i se insinua însuflet.
— Deoarece, chiar dacă nu doresc moartea lui Jean fără de Teamă am hotărât să ruinez tot ceea ce întreprinde. Peste tot unde va merge, şi voi împreună cu el, mă veţi găsi în drumul vostru. Şi, pot s-o spun fără falsă modestie, cu toată puterea de care dispune, ducele nu este de talia mea. în această luptă inegală, pigmeul care sunt va avea dreptate în faţa uriaşului care este el. Jean de Burgundia în mod fatal va fi bătut.
Dar soarta lui Isabeau era pecetluită. Nu fu decât o slăbiciune trecătoare. Ea se înălţă cu un gest de sfidare. Trecu pragul uşii şi, descoperindu-şi dinţii albi într-un râs clar:
— În mod sigur, aveţi dreptate: sfatul vostru excelent va avea, poate, soarta tuturor sfaturilor, care este aceea de a nu fi urmate....
La revedere, nobile Passavant. Nu-mi uitaţi recomandarea: devreme în piaţa Parvis, poimâine dimineaţă!
— Voi fi acolo, doamnă, promise Passavant.
Şi-n timp ce ea pătrundea în întuneric la braţul lui Sacrament, el adăugă, dar încet, pentru el însuşi: «Şi dacă lucrurile se vor petrece aşa cum au fost stabilite, veţi regreta atunci prea târziu că am venit...!»
XVIII.
CASA VRĂJITORULUI.

Passavant aruncă o ochească rapidă la dreapta şi la stânga în stradă. El întrevăzu ca un mişunat de larve monstruoase în colţurile umbroase. închise uşa fără să se grăbească.

Când îl regăsi pe Milon, el fu frapat de paloarea extraordinară a însoţitoarei sale. Crezu că frica o tulbură în aşa hal. Nu-i acordă importanţă. Anunţă imediat cu cel mai mare calm:

— Cred că l-am văzut pe nobilul de Giac în fruntea unei bande de tâlhari în faţa casei. Liniştiţi-vă doamnă, veţi ajunge acasă fărĂ nici o zgârietură şi fără să fiţi văzută de soţul vostru ceea ce este cel mai improtant lucru pentru siguranţa voastră. Nu vă îngrijoraţi.

— Nu-mi este frică de moarte, spuse ea cu o intonaţie atât de stanie încât îi atrase atenţia lui Passavant, care începu din acel moment să o supravegheze mai îndeaproape fără ca să pară;

— Nu-i mai degrabă doamna Isabeau care vrea să pună mâna pe voi? întrebă Talazar.

— E posibil... Cu doamna Isabeau totul e posibil. Totuşi nu cred. Doamna Isabeau mi-a fixat un rendez-vous pentru poimâine dimineaţă, la care părea că ţine enorm. Nu cred că ea va vrea să fiu stâlcită în bătăi în noaptea asta... în rest, vom şti în curând. Nu vor întârzia să ne atace.

În timp ce doamna de Giac recădea în dureroasa ei visare, între Passavant şi Talazar avu loc o consfătuire foarte scurtă, după care, baronul dispăru. Cât despre cavaler, el începu să îndese metodic tot ceea ce îi cădea în mână în faţa uşii exterioare, ridicând repede o baricadă.

Mişcările pe care le făcea, o scoaseră pe doamna de Giac din apatie.

Ea se ridică şi cu voce joasă spuse:

— Aşa, vă veţi risca din nou viaţa pentru mine?

— Şi voi, v-aţi riscat-o pentru mine.

— Nu este acelaşi lucru! suspină doamna de Giac.

— De unde v-a mai venit şi asta? făcu el naiv.

În acelaşi timp el tara un cufăr pe care patru oameni de talie mijlocie cu greu l-ar fi putut ridica.

— Înţeleg, murmură doamna de Giac. Şi adăugă:

— Unde este nobilul de Talazar?

Imediat se auziră nişte lovituri înfundate, distanţate regulat, care păreau că vin din adâncurile pământului.

— Le auziţi? făcu Passavant râzând senin. Este Talazar care lucrează pentru voi.

Doamna de Giac rămase un moment gânditoare. Passavant contemplă cu un aer satisfăcut enorma îmbulzeală de mobile care se înălţa în faţa uşii:

— Priviţi o treabă bine făcută, spuse el. Aceasta va ţine bine zece până la cincisprezece minute. Dincolo, acum…, veniţi doamnă, vă rog.

Doamna de Giac îl urmă în a doua cameră. Acolo, Passavant se apucă să înalţe în faţa uşii o a doua baricadă. Doamna de Giac îl ajuta în tăcere. Când şi aceasta fu terminată:

— Să urcăm Ia primul etaj, spuse Passavant Acolo, fereastra se afla deasupra uşii de la intrare.

Merse drept la ea. în linişte, el desfăcu barele care ţineau obloanele lăsate astfel încât o simplă împingere cu mâna să permită a fi deschise când va veni momentul. Acestea fiind făcute, el aranja în jurul ferestrei o jumătate de duzină de taburete masive şi câteva obiecte diferite, printre care o masă enormă de marmură pe care o puse în echilibru pe pervazul ferestrei.

— Cavalere, spuse dintr-odată doamna de Giac, trebuie să vă avertizez cu nu am pierdut nici un cuvânt din discuţia pe care aţi avut-o cu doamna Isabeau.

— Asta nu are importanţă, doamnă.

Doamna e Giac păru să ezite o secundă, şi, hotărându-se, cu vocea tremurând de emoţie:

— I-aţi spus doamnei Isabeau că nu aţi putea-o iubi deoarece… inima voastră… este dăruită altcuiva.

E-adevărat cavalere?

— Eu nu mint niciodată, doamnă. Ceea ce i-a m spus doamnei Isabeau este expresia purului adevăr.

Cu un suspin refulat, ea murmură:

— Aşa trebuie să fie!

— Vedeţi în aceasta ceva de natura să vă supere? întrebă cu aerul său naiv Passavant > $%

— Nu, cavalere, nu, oftă doamna de Giac. Dar mă mâhneşte… deoarece… vă iubesc, cavalere… Oh! nu luaţi această atitudine care mă îngheaţă. Simt nevoia să-mi descarc sufletul lovit care ameninţa să mi se spargă în piept… Lăsaţi-mă să vorbesc… Dragostea mea vă surprinde, într-adevăr?… Nu ghiciseţi aceasta?

Passavant, încremenit într-o răceală voită, fără un cuvânt, fără un gest, părea că aşteaptă nu se ştie ce lucru sau cuvânt.

Doamna de Giac îşi şterse lacrimile şi forţându-se să zâmbească îi spuse:

— Acum s-a terminat; vedeţi… surâd.

Şi reuşi aceasta, într-adevăr, printr-un efort admirabil de voinţă.

— Lini ştiţi-vă cavalere, nu voi mai repeta niciodată cele ce v-am spus. Voi dispărea. Nu mă veţi întâlni niciodată în drumul vostru. Totuşi, lăsaţi-mă să adaug numai aceasta: aceea pe care o iubiţi nu poate fi decât o tânără fată pură şi castă, demnă din toate punctele de vedere să fie iubită de fiinţa de excepţională frumuseţe care sunteţi.

Atunci Passavant se ridică, se înclină în faţa ei şi cu gravitate blândă îi zise:

— Vă voi spune ceea ce m-am ferit să-i spun doamnei Isabeau. Iată: niciuna, în afară de voi, nu este demnă de a fi iubită. Şi v-aş iubi… dacă aş mai avea suflet.

— Ce vreţi să spuneţi?

Şi Passavant, cu vocea schimbată, îndepărtată, cu o amprentă de o inexprimabilă dulceaţă:

— Aceea pe care am iubit-o tot timpul… aceea pe care o iubesc… este Roselys soţia mea… Să nu fiţi geloasă,

doamnă… Roselys doarme de unsprezece ani somnul de veci într-un cimitir sătesc din Val-Gérard… Iertaţi-mă, doamnă, că nu pot să vă ofer inima mea… dar, vedeţi… moarta a păstrat-o între micuţele ei mâini împreunate…

Doamna de Giac tăcu. Doar se aplecă, luă mâna cavalerului şi o duse cu blândeţe la buzele ei.

Passavant o luă în braţe şi depuse un sărut cast pe fruntea ei:

— Veţi fi sora mea mult iubită, spuse el.

— O soră în faţa căreia veţi putea plânge fără constrângere şi care, pentru a văconsola, vă va vorbi despre ea.

Baronul de Talazar veni ca să anunţe bucuros:

— Am terminat, cavalere.

Passavant îşi recapătă instantaneu toată libertatea de spirit.

— Bine, spuse cu cel mai profund calm. Plecaţi fără a pierde vreo secundă. Mă însărcinez să-i ţin până la reîntoarcerea voastră… Dacă nobilul de Giac decide să atace, ceea ce mă face să mă îndoiesc, pentru că iată a trecut deja o jumătate de oră de când doamna Isabeau a plecat… şi încă nu a dat nici un semn de viaţă.

— Deoarece, observă Talazar, aşteaptă să iasă doamna. Nobilul de Giac este un om prudent. Dar când va vedea că nimeni nu iese, atunci va acţiona.

— Trebuie că aveţi dreptate, spuse Passavant. Aşa că, prietene, plecaţi cât mai repede… şi reveniţi totuşi.

Imediat coborâră la parter. Mergând, Passavant îi dădu doamnei de Giac toate indicaţiile necesare pentru ca ea să-i găsească şi să vină la ei. Pentru că era de înţeles că ei nu ar mai fi putut să continue să locuiască în casa vrăjitorului, acum când Isabeau ştia că le servea ca refugiu. Se hotărâseră să meargă să se ascundă la palatul Passavant.

În timpul cât cei doi bărbaţi căutau s-o facă pe doamna de Giac să scape din plasa ţesută în jurul casei, să revenim la soţul ei, nobilul de Giac.

Părăsind-o pe Isabeau, de Giac se dusese imediat la locuinţa sa din strada Saint-Antoine. Doamna de Giac, pretextând că se simte rău, se retrăsese în camera ei. De Giac se ferise să se ţină după ea. Dar stătea, să supravegheze uşa acelei camere. Dură mult timp. Patrulând prin faţa uşii, de Giac se gândea. Dintr-o dată îi veni o idee: «Ce vreau, mai Ia urma-urmei? S-o împiedic să-şi întâlnească curtezanul? Nu, pe dracu! Ceea ce vreau este s-o prind asupra faptului. pentru a mă debarasa în sfârşit de ea!”

…Pe scurt, de Giac ajunse în strada Fčves câteva minute înainte de plecarea reginei. Ascunse pe oamenii săi prin colţurile clădirii şi aşteptă. Îi văzu ieşind pe Isabeau şi Sacrament. Nu-I recunoscu pe Passavant rămas în cadrul întunecat al uşii. Dar se convinse când o auzi pe Isabeau spunând:

— La revedere, cavalere Passavant.

Îşi spuse atunci că Isabeau, care se arăta atât de binevoitoare faţa de acest bărbat, pe capul căruia se pusese un preţ, era capabilă să-i interzică cu desăvârşire să întreprindă ceva contra lui. Ori, în timp ce se afla aici, el nu vedea de ce nu ar împuşca doi iepuri dintr-o data, scăpând şi de frumoasă şi de curtezan. Şi se ascunse.

Isabeau trecu. Când se îndepărtă, de Giac chibzui: «Casa nu are altă ieşire, îţi spuse el, decât cea pe care o păzesc. Ce dracu! ea trebuie să se decidă să iasă!… Atunci nu voi avea altceva de făcut, decât s-o prind. Cât despre blestematul de Passavant, mă voi ocupa pe urmă de el. înainte de toate ce este mai important este ca ea să nu-mi poată scăpa.»

Şi aşteptă. Trecură mai mult de două ore.

Nerăbdarea luă locul prudenţei. Pe la ora unu dimineaţa, de Giac, exasperat, se decise să bată la uşă. Mai întâi o făcu cu oarecare discreţie. Nu i se răspunse. Bătu mai tare. Acelaşi rezultat negativ. Atunci începu un bubuit

neîntrerupt de ciocan manevrat cu toată puterea. Şi cum nu binevoi nimeni să răspundă, de Giac, beat de furie, urlă:

— Ieşiţi, doamnă, repetă de Giac pe care furia îl sufoca.

De această dată, de la etaj întâi îi răspunse o voce batjocoritoare, pe care de Giac o recunoscu ca fiind cea a lui Passavant.

— Vai! cine face această gălăgie infernală?

— Ieşiţi doamnă, repetă de Giac.

— Mi se pare că recunosc acest grohăit de purcel care caută să imite vocea omenească, ironiza în continuare Passavant.

— Pe sufletul tatălui meu, este acel măcelar dezagreabil, acel hoţ de drumul mare pe nume de Giac! Rânji Talazar.

— Nobile de Passavant, ţipă de Giac, regăsindu-şi o clipă sângele-rece, deschideţi!… în numele regelui!

— în numele meu! urlă Passavant, spală putina imediat… dacă nu vrei să fii ucis.

— Atunci voi sparge uşa, scrâşni de Giac.

— Cum vrei. Numai că o să te arzi.

De Giac îşi luase măsurile lui, deoarece, la ordinul său, opt dintre oamenii lui avansară în cadenţă, ducând o grindă enormă.

— Haideţi, comandă de Giac.

Oamenii se apropiară de uşă, balansară berbecele.

Instantaneu, la primul etaj, obloanele se deschiseră cu un zgomot asurzitor. Masa de marmură pe care Passavant o plasase în echilibru pe pervazul ferestrei basculă în acelaşi timp în vid şi căzu în plin asupra grupului care se agita sub fereastră. Şi această masă lungă, lată, groasă de aproape un picior, era masa de operaţii a maestrului Gervais de care se servise mai demult, în timpul când era vrăjitorul Saâtano.

Formidabilul instrument distruse tot ce întâlni în cale. A fost o explozie de urlete, planşete, horcăieli.

— V-am prevenit, lansă cu răceală Passavant.

— Reîncepem, spumegă de Giac.

Cu curaj, dar mai precauţi, alţi oameni luară grinda şi încercară să se apropie de uşă. Nu făcură nici doi paşi.

Unul după altul, căzură două taburete enorme pe morman. Doi oameni căzură.

— Ho! drace! ţipă unul dintre supravieţuitori, aici nu mai este un joc!

— Bate grindina prea des! Nu putem să ţinem piept! mormăi altul.

Obloanele se închiseră din nou, ceea ce însemna că atât timp cât nu se vor apropia, ostilităţile vor înceta.

Astfel înţelese de Giac, care pierduse în scurt timp şase oameni. Aşa, nu va dura prea mult până când va rămâne singur.

Nu mai reînnoi atacul. începu să chibzuiască. După aceea, dădu un ordin. Cinci sau şase oameni plecară alergând în direcţia portului Saint-Landry.

Mai trecu câtva timp.

De cealaltă parte a străzii, de Giac şi oamenii săi nu mai dădeau nici un semn de viaşă. Se putea crede că plecaseră. Passavant şi Talazar ştiau că sunt aici totuşi pentru că-i vedeau agitându-se confuz din când în când. Păreau, totuşi că au renunţat Ia un nou atac.

Înţeleseră curând ce însemna această aparentă inactivitate.

Nori de fum imperceptibili începură să pătrundă încet în cameră. în obscuritatea în care se aflau, nu-i zăriră la început. Dar mirosul îi preveni.

— Ia uite, zise Passavant, acest de Giac nu este atât de prost precum îl credeam.

— Vrea să ne afume, spuse Talazar.

— Ca pe puii de vulpe, nici mai mult nici mai puţin, în curând, fumul pătrunse în vălătuci deşi. Aerul deveni irespirabil. Apoi izbucniră flăcările care deveniră îngrijorător de intense.

— Cred că a venit timpul să plecăm de-aici, zise Talazar.

Era mai mult decât timpul. Văzură când puseră piciorul pe scară. Această scară ardea. îitfăşurându-se în mantile, reţinându-şi respiraţia, se aruncară cu capul aplecat în cuptor.

Ajunseră la parter. Mantilele erau puţin pârlite, dar ei nu aveau nici o arsură. De data asta nu mai întârziară. Se năpustiră în pivniţă. Acolo respirară. Din pivniţă-n pivniţă, reuşiră să ajungă în strada Juiverie care se-ntindea în paralel cu strada Fčves.

Fără să se grăbească, ca nişte inşi singuri pe ei, mer-seră Ia portul Saint-Landry. Talazar detaşă o luntre spunând:

— Este aceeaşi care mi-a servit s-o duc pe doamna de Giac şi cei doi servitori ai ei pe care i-am luat în trecere.

Luară contact cu pământul în piaţa Grčve şi urcară pe o scară care cobora în râu, nu departe de Port-au-Foin, între morile lui Hugues Restoré şi cele de la Temple.

O jumătate de oră mai târziu, se aflau la adăpost acasă la ei, într-o cameră a palatului Passavant care era situat pe strada Saint-Martin în faţa pensiunii Truie-Pendue.

În timpul acesta, casa maestrului Gervais ardea. Şi vecinii, care în timpul încăierării nu se arătaseră, văzându-se acum ameninţaţi direct, ieşiră grămadă cu găleţi, ceaune şi oale. Se siliră cât putură să apere de nenorocire locuinţele vecine. Şi reuşiră.

De Giac rămase acolo până când a văzut casa prăbuşindu-se.

Consimţi să se îndepărteze doar când din casă nu rămase decât o grămadă de dărâmături care ardeau lent.

Ajuns acasă, înainte de culcare, de Giac vru să viziteze camera soţiei sale. Bine dispus, porni spre acea cameră. Intră cu zgomot mare, aprinse o lumânare şi rămase pironit pe loc, stupefiat:

Doamna de Giac, pe care o credea calcinată sub ruinele casei incendiate se înălţase în patul său, vie, şi protesta indignată:

— Ce este?… ce se întâmplă?… Aţi turbat, domnule, de vă permiteţi să pătrundeţi în acest mod la mine? Ar trebui să zăvorăsc?… să-mi pun pază?

— Scuzaţi-mă! se bâlbâi de Giac fără să ştie ce spunea. Eu… cred că ne-am înşelat.

— Sunteţi beat, domnule!… Mergeţi la culcare în camera voastră şi lăsaţi să se odihnească o biată bolnavă!

De Giac nu aşteptă să-i spună de două ori… Ieşi poticnindu-se ca şi când ar fost beat de-adevărat. Această lovitură în spă iman tor de imprevizibilă, de neînţeles, îl doborî. Fugi ca un nebun în camera sa, unde se încuie de două ori.

Această groază superstiţioasă, până la urmă, i se risipi. îi reveni sângele-rece. începu să meargă prin cameră, gândind:

— Asta, nu a plecat de-acasă?… Nu era în casa vrăjitorului…?

Pe sângele lui Christos!… Doamna Isabeau s-a păcălit!… Păcat!… O ocazie minunată a fost pierdută…!

XIX.

INTRAREA SOLEMNĂ A LUI ISABEAU DE BAVIČRE ŞI A LUI JEAN DE BURGUNDIA ÎN PARIS.

Soarele, un soare strălucitor, ilumina ziua fixată pentru această intrare solemnă atât de mult amânata şi care, de cincisprezece zile era subiectul tuturor conversaţiilor.

În momentul în care cortegiul se înfăţişa în faţa porţii Saint-Denis pe unde, conform obiceiului, trebuia să pătrundă în oraş, toată populaţia masată pe parcurs, aştepta fremătând de nerăbdare şi de speranţă, gata să-i aclame pe regină şi pe duce.

În faţa cavalcadei veneau solii care purtau în lănci steagurile cu armele Franţei şi Burgundiei şi care sunau din trompete.

În spate şi pe părţi, arcaşii pedeştri şi călări, însărcinaţi să repingă poporul, operaţie care se făcea prin lovituri de ciomege. Venea apoi domnul mareşal de Chastellux în

fruntea soldaţilor săi, purtând toţi însemnele de Burgundia. Apoi domnul mare maestru al arbaletierilor urmat de două companii înşirate pe două rânduri care îi încadrau pe principii, marii baroni, cavalerii precedaţi de stindardele lor, încălecaţi pe cai de luptă cu bogate căpestre.

În spate, Jean fară de Teamă călare şi Isabeau într-o litieră deschisă, minunat pictată şi împodobită. Apoi urmau mulţimea seniorilor, a înalţilor demnitari, a doamnelor nobile în litiere la fel de luxos împodobite ca şi cea a reginei. Şi multitudinea pajilor, scutierilor şi a însoţitorilor. în fine o armată de mai multe mii de oameni de arme, comandată de mareşalul de l'Ile-Adam şi de amiralul de Lens, trebuia să închidă marşul.

În aclamaţiile mulţimii cortegiul avansa pe strada Saint-Denis, luând-o spre poduri. Şi atunci agenţii reginei şi ai ducelui, împrăştiaţi în mulţime, îşi descărcară bateriile: pentru a remedia mizeria generală şi a ţine piept inamicului, trebuia un rege sănătos şi viguros. Acest rege nu putea fi decât Jean de Burgundia.

Charles VI, cât era de bolnav, a înţeles atât de bine, încât a decis să se retragă într-o mănăstire şi-l desemna pe ducele de Burgundia ca succesor al său.

Asta a fost noutatea care s-a propagat dintr-o dată cu viteza fulgerului.

Emisarii lui Isabeau au ştiut să găsească argumente, dintre care cel mai important a fost că regele era stăpân şi că dacă-i plăcea să se retragă şi să indice succesorul său, nimeni nu putea să obiecteze ceva. Şi dacă ne amintim că în vremea aceea voinţa regelui plana deasupra tuturor legilor, trebuie să convenim că argumentul trebuia să dea roade. Şi-ntr-adevăr a dat.

Atunci când Jean tara de Teamă a ajuns la Châtelet, mulţimea urma docil pe oamenii ducelui şi ai reginei care dirijau mişcarea şi striga împreună cu ei.

— Sire duce, fiţi regele nostru!

Totuşi, nimeni, nici chiar printre cei mai hotărâţi oameni ai ducelui nimeni nu îndrăznea să strige st vântul definitiv care ar fi risipit orice echivoc şi după care ar fi trebuit, din necesitate, să se treacă la acţiune, oricât de temut ar fi fost.

Isabeau, ea îndrăzni.

Ridicată dintr-odată, în picioare în litieră, întoarsă spre Jean fără de Teamă, ea lansă cu voce tare:

— Trăiască regele Jean!

Un moment inapreciabil, se lăsă o tăcere de moarte asupra mulţimii. Isabeau, într-o atitudine de provocare şi Jean de Burgundia, palid, contractat, schimbară o privire rapidă, speriată la duce, plină de siguranţă la regină. Şi în acelaşi timp, un strigăt formidabil se rostogoli, se umflă, se ridică şi izbucni ca un tunet:

— Trăiască regele Jean!

Isabeau zâmbi, Jean fără de Teamă scoase un enorm suspin de uşurare.

Elanul se pornise. Era clar că mulţimea va urma toate impulsurile care i se vor da. Şi o dovedi susţinând prin strigătele sale pe partizanii ducelui, care, ascultând de un cuvânt de ordine ceru încoronarea imediată a celui care se dădea drept rege.

Jean fără de Teamă dădea impresia că ezită. Şi de aceea, mulţimea deveni mai presantă. încă puţin şi l-ar fi rugat în genunchi. Şi, mimând tulburarea, confuzia, folosindu-şi arta, el strigă.

— O vreţi, prietenii mei?

— Da! da! vocifera mulţimea. La Notre Dame!

— Ei bine! Facă-se voia voastră… La Notre-Dame! Cu strigăte de bucurie şi aclamaţii fără sfârşit fură primite aceste cuvinte.

Jean fără de Teamă descăleca şi urcă în litieră lângă Isabeau. Isabeau, care regizase până în celei mai mici amănunte această punere în scenă a acestei comedii formidabile, decisese aşa. Avea motivele ei pe care ducele nu căutase să le pătrundă.

— Când vă spuneam eu, duce, că nu aveaţi decât s-o doriţi ca să deveniţi rege! îi spuse ea cu voce joasă, fizându-l cu o privire serioasă.

Şi ducele radios, pe acelaşi ton:

— M-aţi ajutat puternic, doamnă, trebuie s-o recunosc. în acest moment orice cuvânt de recunoştinţă ar fi deplasat La timpul ştiut acţiunile mele vor dovedi această recunoştinţă.

La intrarea în strada Neuve, care da în Paris chiar în faţa portarului central al Notre Dame, se ridica un eşafod.

Chiar în centrul pieţii, la distanţă egală între biserica şi eşafod, se opri litiera regală.

Datorită unui semn imperios al lui Isabeau, doamnele de onoare care se aflau lângă ea în litieră, coborâră. Se făcu un cerc larg în centrul căruia litiera rămase izolată.

Numai Sacrament, ţeapăn în şa, rămase la portieră, lângă stăpâna sa.

Numai el putea să audă ce se vorbea. Dar Sacrament nu vedea şi nu auzea decât ce vroia Isabeau să vadă şi să audă.

Regina se întoarse cu faţa la eşafod. Ceea ce îl obligă şi pe duce să facă la fel.

Isabeau îl privea serios şi avea acel aer indescifrabil sub blândeţea ei surâzătoare care devenise o a doua fizionomie a ei.

Între ei se instala un moment de tăcere încărcat de ameninţări.

În sfârşit Isabeau vorbi, cu vocea ei dulce şi armonioasă.

— Am aranjat totul. Fiecăruia i-am dat rolul. Am prevăzut imposibilul: un aces de luciditate al regelui, o rezistenţă neprevăzută din partea lui. Şi am adus, ascunsă în sân, otrava care îl face ascultător în faţa dorinţelor mele. Totul este în aşa fel calculat încât nimic, nici măcar o intevenţie divină nu poate să vă împiedice să fiţi rege.

— Ei, doamnă! făcu ducele cu un început de nerăbdare, e de la sine înţeles!… Am văzut totul la momentul potrivit!

— Nu mai cred în jurămintele voastre, spuse ea, de când mi-aţi făcut unul care era fals. V-am demascat, duce. Când

vă voi acoperi cu purpură, veţi gândi că Isabeau e prea pretenţioasă. Atunci nu va trebui decât să faceţi un semn pentru a condamna la moarte pe aceea care a fost atât de naivă să creadă în jurămintele voastre… Nu vă îngălbeniţi! Lăsaţi-vă sabia în linişte… Spuneţi-vă simplu că Isabeau este una dintre acelea care nu se lasă trasă pe sfoară…

Duce, iată întrebarea mea clară şi precisă: când ne vom uni prin legăturile căsătoriei? răspundeţi, duce.

— Dar, doamnă, se înspăimântă ducele întunecat, în momentul în care Charles VI va fi mort şi Marquerite de Hainaut, soţia mea, va fi repudiată şi deci, când amândoi vom fi liberi.

— Toate acestea vor dura, duce.

— Dacă voi cunoaşteţi o metodă mai rapidă, spuneţi-o, doamnă. /

Isabeau înţelese prea bine ce era în mintea lui. Surâse blând. încet, scotoci în cursaj şi scoase un pergament.

— Iată, spuse cu nestrămutata-i blândeţe, iată bula papei care anulează căsătoria mea.

Această lovitură pe care n-o prevăzuse, era teribilă. El fu zdrobit.

Şi atunci Isabeau, tot zâmbind, îl termină:

— Iată şi altă bulă care desface căsătoria voastră.

Şi cum făcuse şi mai înainte, îi întinse un al doilea pergament.

Ducele, prăbuşit, îl luă, îl desfăcu cu mişcări de automat.

Şi după ce-l parcurse, după ce se convinse că era autentic, horeai:

— Dar, doamnă, în definitiv ce doriţi?

— Vă voi spune, duce, făcu Isabeau îndreptându-se. Vreau (ea insistă asupra acestui cuvânt) vreau ca după destituirea regelui să fie celebrată căsătoria noastră. În aşa fel încât să fiu încoronată regina în acelaşi timp cu voi când veţi fi uns rege.

Şi cum ducele tăcea şi îşi chinuia mânerul spadei, se uita la ea cu ochii rătăciţi, pradă uneia din acele furii reci, care

atunci când fac explozie, se exprimă prin gesturi care ucid:

— Fiţi atent, făcu ea cu un mormăit teribil, momentul este înspăimântător pentru voi. Ceea ce am făcut pentru voi poate fi şi distrus. Un gest al acestei mâini vă poate arunca în prăpastie. Puteţi să mă înjunghiaţi, duce. aşa cum aveţi de gând… Nu-] veţi împiedica pe Sacrament să arate acestei mulţimi un al treilea pergament pe care i l-am înmânat. Şi acest pergament este dovada palpabilă, de netăgăduit a sacrilegiului pe care l-aţi comis căsătorindu-vă cu Laurence d'Ŕm brun în timp ce soţia voastră Marguerite trăia. Este dovada uciderii comise de voi asupra lui Roselys de Passavant, fiica voastră, otrăvită de voi.

Ea întinse ambele braţe într-un gest tragic şi reluă:

— V-am adus şi oprit aici, între această biserică şi acest eşafod pentru a vă spune aceasta: aici, la stânga este biserica din care veţi ieşi uns rege… cu condiţia că vom fi mai întâi căsătoriţi. La dreapta, este eşafodul şi călăul… Ce alegeţi?… Mergeţi Ia stânga sau la dreapta?

Jean fără de Teamă scrâşni din dinţi, livid, cu mânia în suflet, dar învins, subjugat, cu un fel de horcăit furios:

— Să mergem la biserică, doamnă, spuse el,

— Un moment, spuse ea cu cel mai graţios zâmbet, v-am spus, Maiestate, că gâdele îşi aştepta victima şi că…

Ea ridică mâna dreaptă în aer, aşteptă o secundă, apoi o lăsă în jos, terminând:

— I se va aduce.

În strada Neuve se produse animaţie. Nişte arcaşi veniră la piciorul scării unde şi rămaseră. Un grup de şapte»opt voinici herculeeni, cu mişcări grele şi violente, înconjurau şi mascau o formă albă care fu cocoţată pe platformă. Erau ajutoarele călăului care:i ducea ii „victima” după cum spunea Isabeau.

Aceste ajutoare, ca şi când ar fi ascultat de ordine date în prealabil se îndepărtară dintr-o singură mişcare şi victima îşi făcu apariţia în faţa mulţimii.

Atunci chiar Jean fără de Teamă sări în picioare, şi palid, rătăcit, ciufulit, zgâlţâit de un tremur convulsiv, urlă: /

— Pe tunetele cerului, este…!

— Este Flore Mercerot, îl întrerupse Isabeau.

— Nu voi permite…!

— Vă repet, spuse ea cu vocea tăioasă, călăului îi trebuie o victimă! Alegeţi deci: ea sau voi.

— Ei bine, nu!… Nu voi admite ca sub ochii mei să se săvârşească această ticăloşie dezgustăroare. Renunţ la coroană… Voi pleca să mă refugiez în teritoriile mele… Jur să nu mai pun niciodată piciorul pe pământul Franţei… Numai ea să trăiască…!

— Renunţaţi la coroană… renunţaţi la tot ce vreţi… Călăul însă nu renunţă… Şi nici Isabeau… Pentru ultima dată, alegeţi ea sau voi.!

Şi ducele, încă o dată învins, se prăvăli pe perne, îşi luă faţa în mâini şi începu să hohotească violent. Atunci Isabeau, cu vocea mustrătoare:

— Aduceţi-vă aminte ce v-am spus totdeauna: între noi nu trebuie să fie nici o fiinţă vie!

XX.

PIAŢA CATEDRALEI.

Şi imediat, cu vocea aspră, poruncitoare, Isabeau adăugă:

— Abţineţi-vă, domnule! Cineva vine spre noi. Acela despre care vorbea şi care venea drept spre ei, era nepotul lui Jean fără de Teamă: Philippe de Burgundia-Brabant, conte de Saint-Pol, guvernatorul Parisului. Un copil de aproape cincisprezece ani.

Jean fără de Teamă îşi şterse repede ochii, îşi înălţă capul şi cu voce aspră:

— Cine v-a permis? Plecaţi de-aici, domnule! Copilul, foarte palid, cu trăsăturile feţei contractate, pradă unei emoţii violente, se opri brusc. Şi înclinându-se adânc:

— Monseniore, spuse cu vocea alterată, noutăţile pe care vi le aduc sunt foarte grave. Este important să fiţi prevenit

în cea mai mare grabă. Pentru aceasta îndrăznesc să vă rog cu umilinţă să-mi acordaţi favoarea unei audienţe imediat.

— Apropie-te, frumosule nepot, îi spuse el /cu bunăvoinţa. Şi spunef i-ne ce vă tulbură în aşa hal… J că uitaţi eticheta. /

Contele de Saint-Pol se apropie şi comunică cu voce joasă noutăţile al căror purtător era. /

Acestea erau teribile. întreceau orice previziune. Iată-le:

Trupele de sub comanda mareşalului de ITIe-Adam şi ale amiralului de Lens, care trebuiau să încheie cortegiul, prin surprindere, fuseseră împiedicate să intre în oraş. în momentul în care trebuiau să pătrundă în oraş, podul mobil fusese ridicat brusc, grila lăsată, porţile închise. Pe platforma porţii, fuseseră descoperite guri de foc, îndreptate către trupele ducelui, avertizate să se cărăbănească dacă nu vor să fie bombardate, în acelaşi timp mai fuseseră închise şi cele douăsprezece porţi ale oraşului. Astfel că mareşalul şi amiralul, după ce rătăciseră din poartă-n poartă, au fost constrânşi să-şi ducă soldaţii în spate şi să-i instaleze în suburbia Saint-Antoine, unde aşteptau ordinele suveranului lor.

În timp ce cortegiul se derula prin strada Saint-Denis, unde mersese întreaga populaţie, prin străzile adiacente, pustii, elveţienii, scoţienii, gasconi, bretonii, comandaţi de tineri căpitani, gentilomi de mici provincii, aproape necunoscuţi, în acelaşi timp traversau oraşul şi l'Université cu guri de foc în faţa lor. Astfel că la acea oră, erau ocupate patru poduri, de aceste trupe apărute nu se ştie de unde, şi tunurile interziceau apropierea de aceste poduri.

Asta nu era totul: Palatul, cele două Châtelets erau deasemeni ocupate.

Era o catastrofa ireparabilă.

În faţa unei asemenea prăbuşiri, atât de complete, atât de absolute, Jean fără de Teamă rămase mut, prostit, cu mintea goală de gânduri încât uită până şi de aceea pe care vroia s-o salveze cu orice preţ.

Isabeau fu şi mai straşnic atinsă decât el. Dar ea îşi păstra luciditatea ei extraordinară şi răcnea în felul ei:

— Nobilul Passavant are comanda supremă a acestor trupe, nu-i aşa?

— Nu, doamnă, răspunse contele de Saint-Pol, nu cavalerul Passavant este cel care are legătură cu aceasta. Nu există alt comandant, decât regele în persoană. Regele, care se pare că s-a însănătoşit complet, a înmânat fiecărui căpitan un ordin scris de mâna lui. Aceşti căpitani nu ascultă decât de rege.

Isabeau închise ochii ca şi când nu ar fi avut forţa de ascunde furia îngrozitoare care i se dezlănţuia. Şi se gândea...

Ea tremură şi deschise ochii pentru a se smulge viziunilor înspăimântătoare care i se învârteau în minte.

Şi, când deschise ochii, îl văzu pe Passavant care, surâzând maliţios îşi făcea loc prin mulţimea mută şi gâfâitoare, şi urmat de Talazar, veni şi se aşeză în primul rând, la câţiva paşi de ea, cu spatele la eşafod, cu faţa spre Notre-Dame.

Passavant, care descoperindu-se se înclina cu graţie în faţa ei, cu aerul de a spune: „Uitaţi-mă, punctual la rendez-vous-ul pe care mi l-aţi dat".

Jean fără de Teamă îl văzu de asemeni. Şi el avu intuiţia fulgerătoare că lovitura îngrozitoare care-l distrugea îi era dată de acest bărbat care părea că-l sfidează. Şi vocifera: /

— Tu, diavole!... Tu! /

— Eu! spuse el cu un calm înspăimântător.

Şi cu vocea răsunătoare, care avu rezonanţe în cele patru colţuri ale pieţii, asupra căreia în aer plutea o tăcere de moarte: /

— Jean fără de Teamă, nu vei G niciodată rege al Franţei!

— Mizerabile!... Prindeţi-l!... Prindeţi-l!

Jean fară de Teamă credea că a urlat acest ordin. în realitate îl mormăise cu vocea răguşită, nedistinctă, atât îi strângea gâtul furia acumulată.

Passavant îl înţelegea. Zâmbi şi se întoarse dispreţuitor. Din nou se roti spre Isabeau şi, ridicând mâna, arătă catedrala cu un gest larg, ca pentru a spune: «Priviţi!»

Isabeau şi Jean fără de Teamă se supuseră maşinal: se-ntoarseră deodată şi priviră.

Şi văzură aceasta.

În spatele catedralei Notre-Dame se afla mănăstirea care era ocupată de o mulţime de oameni de arme. Guri de foc trase în faţa acestor porţi îşi îndreptau ţevile ameninţătoare spre mulţimea care se legăna scoţând ţipete de teamă.

Cele trei porţi ale catedralei se deschiseră toate deodată. Dar în locul clerului precedat de cruce, apăru o companie întreagă de soldaţi precedaţi de regele lor, Etienne Musteau.

Şi însoţitorii armatei, asemănători unor statui de fier animate, cu baroase grele, avansară pe trepte cu pas lent şi greu.

Jean fără de Teamă, împietrit privea cu ochii ieşiţi din orbite formidabilă trupă care cobora acum treptele.

Isabeau, din contră, se redresase sfidătoare. Ea nu se mai gândea la soldaţii care încercuiau la Cité, nici la tunurile îndreptate spre ea. Nu se gândea nici la cei care însoţeau armata care avansau, nici că veneau ca s-o prindă că pe o criminală.

Ea uita totul, totul… pentru a-l privi pe Passavant care o copleşea cu calmul său dispreţuitor.

Două fulgere mortale ţâşniră din pupilele ei dilatate. Beată de mânie, ea se gândea: «Dacă voi muri, înseamnă că tu m-ai ucis! Dar voi muri răzbunată…!»

Cu o mână luă voalul de dantelă preţioasă şi îl agită o secundă. Cu cealaltă, ea arătă eşafodul şi cum se temea că gestul nu i-a fost înţeles, ea strigă:

— Priveşte!

Pasavant era departe de a se nelinişti din cauza lui Flore. După cele ce-i spusese maestrul Gervais, o credea ascunsă de jupânul Mercerot şi în perfectă siguranţă în casa sa din

strada Port-Saint-Landry. Neliniştea lui ducea spre Brancaillon şi Robin Şmecherul care dispăruseră. La gestul lui Isabeau îşi spuse: «Atenţie! Asta-i faimoasa surpriză!»

…Şi, încordându-se, se întoarse şi privi… Şi văzu…

La vederea voalului reginei fluturând în aer, călăul se însufleţise.

Punând securea jos, o porni spre Flore. Cu un gest autoritar, îşi îndepărtă ajutoarele şi îşi lăsă labele grele pe umerii fragili care se încovoiară.

Passavant îşi şi scoase sabia lui lungă. O prinse de lamă aşa fel ca mânerul de fier să ţină loc de măciucă. Dintr-o privire, care nu dură mai mult decât un fulger, măsurase distanţa care îl separa de eşafod. Şi, într-un elan furios, irezistibil se aruncă, spunând:

— Să fugim!

Şi Talazar, înnebunit, se lansase în urma Iui, horcăind:

— S-o salvăm! sau să murim pentru ea! cu ea!

Şi Passavant cu calmul său extraordinar care nu-l părăsea în nici o acţiune, răspunsese:

— Cine vorbeşte de moarte!… O vom salva! Isabeau nu-l vedea decât pe Passavant. Numai el sigur exista pentru ea în aceste minute de oroare în care ea uita că totul se prăbuşea sub ea, pentru a-şi savura răzbunarea.

Ea îl văzu în fi ga n du-se în masa de oameni ca un ghimpe. Şi cu un hohot teribil de râs, un râs de nebună, ea vocifera:

— Prea târziu! Vei ajunge prea târziu!

Totuşi Passavant şi Talazar se apropiau de ţintă. Cel mult vreo zece paşi îi mai separau de eşafod. Nu o mai vedeau pe Flore. Dar zăreau din când în când silueta roşie a călăului care se agita pe estrada hidoasă. îşi lua probabil ultimele măsuri pentru supliciu. Ce era sigur, era că supliciul nu începuse încă. Acum ei nu mai aveau o speranţă ci o certitudine că ajung la timp.

În sfârşit erau pe punctul de a atinge treptele. Un strigăt de triumf urca spre hv7? lor. Şi deodată se simţiră ridicaţi,

duş», ca nişte şotnoioagc de paie care se văd rostogolind u-se în mijloc*;! rafakfor.

Zdrobiţi, înăbuşiţi, orbiţi, trecură în trombă prin faţa eşafodului şi prinşi într-un vârtej vertiginos, irezistibil, fură proiectaţi în zidul Saint-Cristophe, în unghiul făcut de această stradă cu piaţa. Instinctiv, se cramponară de nişte inele de fier fixate în acest zid şi rămaseră un moment imobilizaţi, neînţelegând ce li se întâmplă.

Şi, dintr-odată panica se sfârşi de la sine fără a şti de ce, nici cum. Brusc, această maree umană care se rostogolea mugind, se imobiliza. Agitaţiei şi zgomotului îi succedară brusc calmul şi tăcerea.

Passavant şi Talazar nu-şi dădură seama. Ei nu văzură decât un lucru: că puteau să avanseze mai uşor şi mai repede. Cât despre a şti de ce, ei nu se întrebară deloc.

Ajunseră din nou la treptele eşafodului. Din două salturi ei trecură şi săriră pe platformă.

Acolo, rămaseră pironiţi pe loc, privindu-se cu o uimire vecină cu stupoarea.

Estrada era pustie. Victima, călăul, ajutoarele sale, paznicii, totul dispăruse. Securea, diversele instrumente de tortură dispăruseră şi ele.

XXI.

LA NOTRE-DAME.

I-am văzut pe Passavant şi Talazar privind eşafodul cu feţe convulsionate de oroare şi de durere.

De asemeni pe Isabeau în picioare, cu gura deschisă ca şi când ar vorbi.

La câţiva paşi de litieră, iată-i, unul lângă altul, de Giac şi de Jacqueville. Amândoi îl privesc pe Passavant cu ochi arzători de ură. Fizionomia lui de Giac exprimă o enormă stupoare.

Iată-I şi pe Sacrament la portiera litierei, care, cu mâna dreptă îşi torturează nervos mustaţa şi a cărei figură arată mai mult uimire decât nelinişte. Evident, el nu înţelege deloc ce se întâmplă.

Iată-l în sfârşit pe Jean fără de Teamă, aşezat lângă Isabeau.

Cu un gest de o elocvenţă înfricoşătoare, îl arăta pe cavaler.

De Jacqueville şi de Giac înţeleseră. Ei le făcură semn unor buni camarazi ca să-i urmeze, săriră jos şi se lansară.

Când trecură pe lângă litieră, Jean fără de Teamă, cu un mormăit furios, preciza ordinul:

— Omorâţi-i, nu importă cum, nu are importanţă în ce fel!

— Jur pe Dumnezeu, că-l voi da gata! scrâşni de Jaqueville.

— Şi eu, spumegă de furie de Giac, îi voi scoate inima pe care i-o voi mânca în timp ce sângerează şi mai bate… Aşa voi fi sigur că diavolul nu va mai învia.

Comandantul soldaţilor îi oprise cu un gest poruncitor. Restul drumului îl făcu singur şi se postă la doi paşi de litieră.

Se înclină până la pământ în faţa reginei. Se înclină la fel – mai puţin adânc – în faţa ducelui. Apoi se înălţă în toată grandoarea taliei sale, îşi încrucişa mâinile îmbrăcate în fier pe măciucă şi tare, ca o fanfară:

— Doamnă, şi nobile duce, am onoarea să vă aduc la cunoştinţă că regele, suveranul şi stăpânul tuturor celor prezenţi, vrea să vă vorbească şi pentru aceasta, vă aşteaptă în catedrala Notre-Dame.

Nu însemna arestarea pe care fiecare o prevedea. Cel puţin, nu încă.

Jean fără de, Teamă rămase impasibil, şi, ca şi Isabeau zâmbi dispreţuitor.

— Maestre Musteau, vorbi Iară nici un fel de emoţie, doamna regină şi cu mine, vom merge să ne supunem ordinelor amabilului nostru suveran.

— Voi avea onoarea s-o escortez pe Maiestatea Sa regina şi pe Senioria voastră, şi adăugă: Regele vă dă autorizaţia, duce, să aveţi o suită de douăzeci de gentilomi ai casei voastre, aleşi dintre cei mai iluştri.

Isabeau şi Jean fară de Teamă schimbară o privire. Aceasta nu era liniştitoare şi escorta lui Musteau lua alura unei gărzi care încadra prizonieri. Cu toate acestea, ei nu abnadonară calmul lor aparent. Şi ducele, fără a obiecta, începu să desemneze nominal pe cele douăzei de personaje pe care dorea să le aibă în suita sa.

Vastul naos era slab luminat de câteva lumânări care puneau în umbră mici puncte luminoase asemănătoare unor stele palide şi tremurătoare. Era aproape pustiu: vreo sută de ofiţeri şi gentilomi, înarmaţi, cu săbiile goale în mâini erau înşiraţi în părţile de jos. Asta era tot.

Compania lui Musteau se masă în faţa uşilor care rămăseseră larg deschise. Un senior se detaşă şi veni să-i anunţe pe duce şi pe regină că are onoarea să-i conducă la Maiestatea Sa care vrea să le vorbească în particular.

Zece însoţitori, precedaţi de comandantul lor, mărşăluiră spre stranã. în spatele lor venea seniorul care trebuia să-i prezinte. Urmau Isabeau şi Jean iară de Teamă.

Seniorii din escorta ducelui fură invitaţi să ia loc în faţa stranei.

Regina şi ducele au fost conduşi într-o cameră care ţinea de sacristie. însoţitorii şi vreo zece gentilomi se plasară în faţa uşii, care fu închisă în spatele celor doi prizonieri. Deoarece aşa se considerau ei în acel moment.

În cameră, singur, se afla Charles VI. Era aşezat într-un fotoliu.

Nu scoase nici un cuvânt, nu (acu nici un singur gest Se uită la cuplul care se înclina în faţa lui. Privirea lui era de o fixitate înspăimântătoare.

În sfârşit, Charles se ridică. începu să meargă în lungul şi-n latul camerei. Obişnuinţa căpătată în decursul bolii sale îndelungate.

Paşii săi, la început lenţi şi grei, se făcură mai vioi, mai sacadaţi.

În faţa agitaţiei crescânde a regelui, agitaţie care totdeauna ducea la o criză, incomparabila comediană care

era Isabeau se metamorfoză imediat.

Cu o privire autoritară, ea îi recomandă ducelui atenţie şi precauţie. Şi se ridică trufaşă, obraznică, agresivă.

Şi ea fu aceea care atacă.

— Sire, spuse vibrând de indignare, ne spuneţi în sfârşit de ce crimă suntem acuzaţi?

Şi cum Charles, zăpăcit de atâta îndrăzneală o privea cu spaimă, ea reluă imediat.

— Cum, trupele voastre vin să tulbure o sărbătoare pe care chiar voi aţi cerut-o?… Cum, însoţitorii voştri ne prind şi ne târăsc în faţa voastră ca pe nişte criminali josnici în momentul în care noi vă îndeplineam ordinele! Şi voi, Sire, ne întâmpinaţi într-adevăr ca pe nişte criminali. Ne arătaţi o frunte severă şi ameninţătoare. Ne copleşiţi cu o tăcere suveran dispreţuitoare. Pentru Dumnezeu! ajunge! Femeie fiind, vă place să mă trataţi cu o lipsă de politeţe din cauza căreia ultimul dintre gentilomii voştri, ar roşi s-o întrebuinţeze în faţa unei ţărănci. Fie. Dar nu voi uita pentru mult timp că, regentă a acestui regat, am dreptul la respectul tuturor. Chiar şi la al vostru, sire. Şi am pretenţia să mi-l acordaţi. Charles nu se gândise s-o întrerupă. Uimirea îl amuţise. Dar furia, acea furie pe care se forţase vizibil s-o stăpânească, fierbea în el. Şi explodă la rândul său:

— Prea multă neruşinare!… Pe Dumnezeu! îndrăzniţi!… Voi!… Voi!… Femeie adulteră, mamă nedemnă, otrăvitoare! nu ştiu ce mă reţine să vă zdrobesc…!

Ea se întoarse spre Jean fără de Teamă, nemişcat la rândul său şi cu un oftat de durere, avu un gest discret care însemna în mod clar: «Vai! este mai nebun ca oricând». Şi privirea ei foarte blândă, foarte miloasă, se îndreptă spre bolnav.

Charles, care-i observa pe furiş, nu pierdu nici cel mai mic detaliu din această mimică expresivă care-i era destinată. înţelese foarte bine. Furia-i crescu exasperată până la

frenezie. Şi urlă fără să încerce să se abţină, fără să-şi măsoare cuvintele:

— Nu, nu mai sunt nebun!… Ştiu ce spun! Ţi-am ghicit planurile. Tu însuţi, ai avut grijă să mi le faci cunoscute, spun şi susţin că eşti o otrăvitoare. Otrăvitoare şi profanatoare!… Pe Saint-Denis îndrăzneşti să susţii că nu mi-ai pus otravă ca să întreţii şi să-mi agravezi boala!… Şi fără intervenţia unui prieten sigur care a substituit filtrul tău infernal, un remediu suveran astăzi aş fi fost mai nebun decât am fost vreodată…

Isabeau îl privea cu aceeaşi compătimire. Şi Jean fară de Teamă, luându-se după ea, avea aceeaşi atitudine. Ei schimbau între ei oftaturi şi priviri de milă. Şi Isabeau murmură la urechea ducelui, dar destul de tare ca să fie bine auzită:

— Ce nebunie!… Otravă şi remediu miraculos nu au existat niciodată!… Şi eu care mă supărasem!… Ah! săracul rege drag!

Charles auzise. Scotoci repede în punga lui şi scoase un flacon pe care îl depuse pe marginea mesei. Şi bâlbâindu-se de furie:

— Uitaţi remediul ale căror efecte le negaţi şi chiar existenţa lui!… Vreţi să vă arăt şi produsul care mi-l destinaserăţi?

La acest gest care fusese aşteptat cu nerăbdare, provocat de ea cu o iscusinţă infernală, o flacără arzătoare se aprinse în ochii lui Isabeau. O privire adresată lui Jean fără de Teamă care era atent, îi porunci: «Atenţie! Acum e momentul!»

…În acelaşi timp, cu ambele mâini crispate pe sâni, cu vocea dulce în care se rostogoleau suspine refulate:

— Da, sire, dragul meu, voi recunoaşte tot ce veţi vroi… chiar şi că sunt o otrăvitoare… doar pentru ca să vă calmaţi… şi să consimţiţi să primiţi îngrijirile necesare stării voastre.

Această încăpăţânare ipocrită în a-l convinge că este nebun îl aruncă pe Charles în ultimele limite ale delirului. Ridică pumnul deasupra capului ei, cu intenţia de a o zdrobi.

Sărmanul Charles, în ciuda aparenţelor, în acest moment tragic în care i se hotăra destinul, era în deplinătate facultăţilor mintale. Pentru că el îşi dădu seama de gestul său nedemn. Vrând să se pedepsească, îşi duse pumnul la gură şi-l muşcă până la sânge. Dar simţi că dacă va mai putea rămâne în faţa acestui geniu al răului, nu ar mai putea rezista unei noi tentative. Şi uitând remediul salvator, proiectele sale, totul, întoarse brusc spatele şi se îndepărta repede de ea.

Această uitare, urmată de această mişcare, îi vor fi fatale.

În spatele lui, cu o privire de o elocvenţă teribilă, Isabeau îi arăta lui Jean fără de Teamă flaconul uitat, în acelaşi timp ea îi strecură în mână un obiect pe care-l scosese din sân. O privire, un gest. Acestea nu durară mai mult de un sfert de secundă.

Această secundă de-abia trecuse că Isabeau se şi prăbuşi la picioarele regelui surprins, îi îmbrăţişa picoarele cu ambele mâini într-un gest implorator.

Şi-acest gest era calculat astfel încât Charles să fie întors cu spatele Ia Jean fără de Teamă. Şi Isabeau, cramponându-se de el, îl împiedică să se întoarcă.

Era secunda supremă, secunda gesturilor care omoară şi care urma să decidă cine va dispărea: ei sau regele.

Jean fără de Teamă înţelese şi el. Şi cu o mişcare rapidă ca fulgerul, luă flaconul uitat. Cu cealaltă, puse în acelaşi loc obiectul pe care i-l strecurase Isabeau: un alt flacon.

În acest timp, Isabeau disperată îl imobiliza cu mâinile pe Charles, iar printre gene urmărea cu îngrijorare teribilă mişcările ducelui, gemând:

— Sire, sire drag, reveniţi-vă… Calmaţi-vă, vă conjur…

Şi cum Charles enervat la culme, căuta să se degajeze, ea văzu că Jean fară de Teamă îşi sfârşise în sfârşit manevra.

Atunci ea îi dădu drumul şi se ridică încet zicând cu voce înlăcrimată:

— Vai! el nu mă poate înţelege! Pentru numele lui Dumnezeu, Sire, din moment ce acest remediu vi 1-a dat un prieten în care aveţi încredere, din moment ce credeţi în eficacitatea lui, beţi puţin.

Poate vă va reda calmul care v-ar fi necesar pentru a măsura enormitatea acuzaţiilor pe care le aduceţi reginei.

Şi ea îi arata flaconul pe care care Jena Iară de Teamă îl pusese pe masă.

Charles nu a aşteptat ca ea să termine. De la primele ei cuvinte el îşi aduse aminte că uitase. Se întoarse brusc. Isabeau încă mai vorbea când el puse mâna pe flacon.

Îi scoase dopul şi bău o înghiţitură. Şi de data asta, îl băgă în fundul pungii sale. Precauţie acum inutilă. în spatele Iui, dreaptă, Isabeau îi urmărea mişcările cu ochi strălucitori şi surâdea mortal. în faţa lui, sub masca indiferenţei plictisite, şi Jean fără de Teamă făcea la fel.

După ce a băut, Charles suspină cu satisfacţie care se confundă cu cel de uşurare al otrăvitorilor.

Otrava pe care i-o administraseră trebuia să aibă efecte fulgerătoare. Isabeau, care, după cum i-a spus lui Jean fără de Teamă o luase ca precauţie a unei rezistenţe neprevăzute de voinţa lor, Isabeau îşi fixase alegerea în consecinţă. Primele efecte se manifestaseră prin frisoane destul de benigne cărora Charles nu le dădu atenţie. De săptămâni întregi în care nu resimţise nici o criză, el se convinsese că nici nu va mai face.

Cu toate aceste frisoane neaşteptate, el se crezu în fa re să zică ce avea de spus. Şi vorbi cu voce surdă, încercând să rămână calm, să evite orice ieşire, orice vorbă violentă sau injurioasa:

— Să terminăm. Orice negare este inutilă. Am urmărit pas cu pas maşinaţiile abominabile ale voastre.

Dovezile multiple, de netăgăduit sunt în mâinile mele. Otrava pe care mi-o destinaţi trebuia să facă din mine o

fiinţă supusă pasiv sugestiilor voastre. Aici, în Notre-Dame trebuia să-l proclam pe Jean de Burgundia ca succesor al meu, şi după ce aş fi abdicat în favoarea sa, trebuia să îmbrac rasa şi să mă înmormântez de viu în acel mormânt anticipat care se numeşte mănăstire.

Voi, aţi aranjat totul, aţi prevăzut totul…

Nici o intervenţie omenească nu vă poate salva… Nici măcar una din aceste fericite reveniri ale bolii mele vechi de care m-am însănătoşit complet şi care atât de des v-au smuls dreptei şi legitimei mele mânii.

Cum pronunţă aceste cuvinte, faptele părură că vor să-i aplice o aspră dezminţire. Charles simţi o ameţeală violentă: O sudoare rece îi apăru pe frunte, ochii i se congestionară. I se păru că îi va exploda capul. Un foc interior îi devora pieptul slab. Se clătină şi trebui să se sprijine cu ambele mâini de masă pentru a nu cădea.

Criza fatală se năpustea asupra lui cu o viteză fulgerătoare.

Şi când se va dezlănţui, se gândea Isabeau, va fi cea bună, cea definitivă, iremediabilă. El, totuşi, nu se gândea la ea. Se credea vindecat, nenorocitul. Şi se încorda cât putea, crezând într-o indispoziţie oarecare.

Reluă, şi de această dată, nu mai vorbi cu aceeaşi moderafie pe care o arătase:

— Aş putea să vă conduc la eşafod… Supliciul sperjurilor, adulterinilor, …regizilor, sacri legii lor. iată ce vă aşteaptă, lichelelor!

Îndrăzniţi să susţineţi că nu o meritaţi?… Dar atâta noroi ar stropi tronul, că tot sângele vostru scelerat ar fi insuficient să-l spele. în onoarea coroanei, vreau să vă graţiez… Da, tu câine care te guduri să lingi mâna stăpânului ca să o muşti apoi mai bine… Tu, femeie adulteră, înnebunită de corpul tău… veţi trăi. Regele cel nebun vă graţiază! Veţi trăi, dar… dar…

Nu mai ştia ce vrea. Şi-şi dădea seama de aceasta, deoarece îşi lăsă capul să-i cadă în mâini şi gângavi:

— Nu mai ştiu!… Nu mai ştiu… Ce am în cap, totuşi?… ce demon al infernului se distrează lovindu-mi astfel creierul cu ciocanul…?

Şi deodată, în mintea lui, se făcu lumină. înţelese că începea una din crizele sale de care credea că a scăpat pentru totdeauna. El hohoti de plâns:

— Cum?… Este posibil?… Aceşti demoni au făcut un pact cu Satan care-i protejează pe faţă?… Pe Dumnezeu cel puternic, asta nu se va întâmpla… Trebuie. Vreau.

Charles ordonă cu vocea bâlbâită, răguşită, confuză:

— Repede! episcopul, Evanghelia, Sfântul Sacrement, toate… toate… vă spun!… Trebuie să jure!… Duceţi-vă, duceţi-vă!

Nu vedeţi, mizerabilor, că mă pândeşte criza… şi că ei, diavolii îmi vor scăpa şi de astă dată! A fost o stupoare, o spaimă generală.

Charles, văzând că ordinele saie nu se executau – şi ce ordine! se grăbi, cu capul plecat, împingând tot ce-i stătea în cale, strigând:

— La altar!… Veniţi cu toţii!… urmaţi-mă! trebuie să auziţi şi să vedeţi. Fiţi toţi martori!

Charles se grăbise spre naos. Acolo era înălţat un tron pentru încoronare; şi majoritatea însemnelor regale erau puse pe altar.

Charles le văzu dintr-o privire, în acelaşi timp văzând şi tronul. Merse drept spre el şi sări peste trepte. Mai mult se aruncă decât se aşează în jilţul monumental şi ţipă:

— Coroana mea!… Vreau coroana pe fruntea mea! Pe iad, trebuie să se ştie cine este aici rege!

Trebui să i se aducă. Şi-o puse el însuşi şi comandă:

— Să vină episcopul! Să-nceapă…!

Isabeau şi Jean fără de Teamă veniră ascultători şi se plasară în locurile arătate de el. Când îi văzu în faţa Iui, le ordonă:

— În genunchi, pentru omagiu… omagiu regelui nebun!… Dar acest episcop trădător nu mai vine o data?… Ah!

sceleraţilor, triumfaţi! gândiţi că încă o dată îmi veţi scăpa!… Aşteptaţi puţin!… La mănăstire, după gratii, regină a desfrânaţilor! Aşteptaţi! Aşteptaţi…!-

Charles gemea încetişor. în curând gemetele se preschimbară în ţipete, ţipetele în urlete. Şi deodată sări în naos, începu să alerge ca şi când ar fi fost urmărit de un inamic invizibil, apăsându-şi când capul, când pieptul, vociferând:

— La mine!… Foc!… Ard!… Aici… în cap… şi-n piept…, am foc! Ah! sceleraţii, blestemaţii care-şi lasă regele să ardă fără ca să-i dea apă!… Oh!… Ah! La mine…!

Trebui să înceapă o luptă adevărată pentru a-l lua pe Charles care se zbătea înnebunit, care-şi scosese sabia şi lovea în toate părţile. Fu prins, luat pe sus şi dus. Şi-n timp ce era dus prin catedrală, amintirea lungilor şi savantelor sugestii la care îl supusese Isabeau în timpul săptămânilor care trecuseră ieşeau la suprafaţa raţiunii lui şi nebunul, spumegând de furie, urla în mijlocul hohotelor stridente de râs.

— Trebuie un rege sănătos şi viguros pentru a face să înceteze această stare de anarhie. Trebuie ca să dispară regele nebun în favoarea fericirii poporului său!… La mănăstire cu nebunul, la mănăstire!… Trăiască regele Jean!

XXII.

PRIN ORAŞ.

Trebuie să revenim la Passavant şi la Talazar pe care i-am lăsat la eşafodul pustiu. După ce a trecut primul moment de stupoare ei săriră la cealaltă extremitate a eşafodului.

Într-adevăr, condamnată nu putea fi dusă decât prin strada Neuve. De la înălţimea platformei ei se uitară în lungul străzii atât cât putea s-o cuprindă cu privirea. Nu o zăriră pe cea pe care o căutau.

— Să alergăm, Passavant! spuse Talazar febril. Nu pot să fi ajuns prea departe şi trebuie să-i ajungem cu orice preţ.

Şi săriră în stradă. Din fericire, nu era prea aglomerată.

În comparaţie cu gloata care trecuse pe ea, părea chiar pustie. Putură să avanseze destul de repede şi, cu cât se îndepărtau de piaţă, care era centrul de atracţie al acestei mulţimi fără număr, cu atât circulaţia devenea mai uşoară.

Fugind, Passavant încerca să-I liniştească pe tânărul său tovarăş.

— Dacă am fi fost mai calmi, spuse el, am fi putut prevedea în mod fatal că doamna Isabeau s-ar fi văzut constrânsă să suspende execuţia. în acest moment, ea are alte griji. La ora asta, logodnica ta este condusă în vreo închisoare de unde o vom scoate noi. Răspund de aceasta.

— De ce ţi-e teamă? se alarmă Talazar.

— De tot! declara clar Passavant. Cea mai mare nebunie pe care am putea s-o facem, ar fi să avem încredere în aparenta generozitate a lui Isabeau. Ilaidem la Palat, Ia jupân Mercerot.

— Nu vom fi lăsaţi să trecem, gemu Talazar, care intra se-n panică.

— Dacă nu vom fi lăsaţi să trecem de bunăvoie, spuse rece Passavant, vom intra cu forţa. Iată tot. Să mergem la palat şi dacă nu-l vom găsi acolo, vom merge Ia Port-Şaint-Landry… deoarece maestrul Gervais – care, în general, este bine informat – ne-a spus că ea era ascunsă acolo.

Fără să fugă, dar lungind pasul, o luară spre strada Calandre.

Când să ajungă acolo, ei îl recunoscură pe maestrul Gervais, care, de departe, le făcea semn să se oprească.

— Unde fugiţi astfel? se informă bătrânul savant, în cuvinte puţine, îl puseră la curent.

— Bun, făcu maestrul Gervais cu aerul lui liniştit, n-o yeţi găsi pe tânără în oraş, pentru excelentul motiv că este la Université.

— Cum aţi aflat? întrebă repede Talazar.

— Pentru că am văzut-o.

— Unde?

— În strada Saint-Jacques.

— Când?
— Acum câteva minute.
— Cu Simonne?
— Nu. Cu doamna de Sombernon.
— Mama ei?… Asta e ciudat!
— Şi cum de au trecut peste pod. din moment ce ai nevoie de permis până la noi ordine? făcu Passavant, care până acum se mulţumise să asculte.
— Ce este sigur, răspunse maestrul Gervais, este că ele au trecut.
Această copilă se gândeşte să se ascundă momentan la mama ei. Ideea este excelentă. Nimeni nu se va gândi s-o caute la Bonne Nebuna. Dacă vreţi să aflaţi mai multe, nu aveţi decât să mergeţi după ele… deoarece îmi imaginez că puteţi trece pe acolo unde alţii sunt opriţi.
Şi rămase un moment visător. Şi pe această fizionomie întunecată şi enigmatică, trecu repede o expresie de decepţie, urmată de o disperare crâncenă. Oftă din nou mai profund, mai dureros şi, ridicând capul şi fixându-l pe cavaler cu o insistenţă impresionantă:
— Vreţi să vă spun ceva? Dacă vreţi să reluaţi lupta cu Jean fără de Teamă… deoarece ea va reîncepe mai devreme decât gândiţi.
— Ştiu, îl întrerupse Passavant. Contez pe aceasta.
— Dacă este aşa, plecaţi, fugiţi de Cité în timpul cât Jean de Burgundia mai este prizonier… Chiar acum, imediat, el va vorbi din nou ca stăpân… Şi va fi prea târziu.
— Sfatul nu este rău, spuse Passavant liniştit. Dar este mai uşor să-l dai decât să-l urmezi. Nu văd, din punctul meu de vedere, cum am putea scăpa de-aici. Doar trecând râul înot.
— Este un mijloc ca oricare altul, făcu maestrul Gervais cu o insistenţă care l-ar fi mişcat pe oricare nitul în afară de Passavant.
Credeţi-mă nu mai ezitaţi: aruncaţi-vă în Sena, dacă trebuie, dar fugiţi. Mergeţi şi zăvorâţi-vă în noul vostru adăpost şi nu vă mai mişcaţi câtva timp de acolo.

După ce pronunţă aceste cuvinte, maestrul Gervais se înfăşură în mantie, se înclină în faţa lor şi dispăru.

Luându-I de braţ pe Talazar, uimit, Passavant o luă pe strada Saint-Christophe spunând liniştit:

— Din moment ce nu putem ieşi de-aici… haide să vedem ce se mai întâmplă la Notre-Dame.

— Ce are maestrul Gervais? se informă Talazar. Mi s-a părut ciudat de neliniştit.

— O să-i treacă, făcu Passavant ridicând din umeri. Vezi, nu ştiu de ce, maestrul Gervais nu visează decât la moartea lui Jean tară de Teamă. E ideea lui fixă. Că am făcut în aşa fel încât ducele să piardă noua lui acţiune, asta nu-i ajunge. Gândea că o lovitură de pumnal – sau securea călăului – l-ar fi aruncat în groapa adâncă pe acest om pe care-I urăşte cu o ură mortală. Ori el a înţeles că lucrurile nu vor ajunge până acolo şi că noi nu am dat sfaturi pentru acest omor mârşav… De-aici provin ideile lui negre.

Dar îi vor trece, îţi spun eu.

În timp ce Passavant îi explica lui Talazar, gândurile secrete pe care i le atribuia maestrului Gervais, acesta, ghemuit într-un intrând,. îi privea îndepărtându-se indiferenţi, şi se gândea: «Acest bărbat este generozitatea întruchipată! Acest exces de generozitate va fi cauza pieirii lui. dacă îl las.»

…Şi scrâşni din dinţi:

— Jean de Burgundia putea şi trebuia să fie definitiv zdrobit… în loc de asta, Passavant nu se amestecă încă o dată! O singură dată dacă Passavant ar ajunge la mâna lui, o singură dată… am vedea dacă i s-ar lăsa viaţa!… Haidem, haidem, e timpul să mă ocup de afacerile mele… dacă doresc ca răzbunarea să mi se împlinească cum vreau.

Luând acesta hotărâre, maestrul Gervais o luă spre strada Neuve. Fu cât pe ce să fie răsturnat de un om mic de statură care ieşea în fugă din ea şi care intră cu capul în mantia Iui.

Îl recunoscu pe Malâtre, care, departe de a-şi cere scuze, se degajă mormăind injurii şi care, urmat de doi oameni, care păreau că-i poruncesc, se aruncă în strada Saint-Christophe.

În acelaşi moment, ieşiră în strada Neuve patru sau cinci gentilomi în fruntea cărora se afla căpitanul de Jaqeueville şi care se opriră nedecişi la colţul cu strada1 Saint-Christophe. Tot atunci, în strada Juiverie el zăriră un alt grup de cinci sau şase gentilomi conduşi de Giac.

Maestrul Gervais îi recunoscu, după cum îl recunoscuse şi pe Malâtre. Vroia să se îndepărteze. Se apropie! indiferent de grup. Doar îşi ridică mai sus gulerul mantalei care-i ascundea faţa.

— Să nu pierdem vremea, spumega de Giac livid de furie. Trebuie să fi trecut pe-a ici, să mergem chiar dacă urmărindu-i aş ajunge în iad, trebuie să-i ajung pe diavoli.

— Îi vom ajunge!

Cele două trupe reunite, făcură un salt în strada Sa i nt-Çhristophe.

Maestrul Gervais nu pierduse nici un cuvânt din ce spuseseră.

De fapt, erau vociferări făcute pe un ton capabil de a lovi urechile cele mai puţin sensibile. EI murmură: «începe vânătoarea!... Nu m-am înşelat: Jean de Burgundia este din nou stăpân. Iar vânatul astfel hăituit nu poate fi decât Passavant. Dar eu nu doresc să fie ucis!... în primul rând, am nevoie de el. Şi-apoi...”

O emoţie ascuţită se citea pe faţa lui care, când nu era ermetic, avea o expresie batjocoritoare care te tulbura.

E de crezut că ceea ce văzuse şi auzise era de natură să-i influenţeze hotărârile, deoarece schimbă direcţia. Şi o luă cu paşi mari pe strada Calandre, ca şi când ar fi fost foarte grăbit.

În acest timp, fără a bănui arzătoarea urmărire a cărui obiect erau, Passavant şi Talazar ajunseseră în piaţa catedralei. Ei se aflau unde era grosul mulţimii, nu departe

de treptele care urcau spre catedrală. Fără să ştie, ei găsiseră cel mai bun mijloc să se sustragă urmăririi. într-adevăr, să-i găseşti şi să te apropii de ei în mijlocul acestei mulţimi compacte, devenea o întreprindere aproape irealizabilă.

Trecu destul timp.

Passavant şi Talazar urmară valul care se rostogolea spre podul Notre-Dame. Nu erau neliniştiţi. Se simţeau aproape siguri că o să scape. Se lăsară duşi până la strada Lanterne.

Acolo, îi aştepta o decepţie. Aflară că podurile erau ocupoate de trupele ducelui, lanţurile puse şi că momentan, nimeni nu putea trece fără un ordin de Ia duce. Situaţia devenea critică. Şi se agrava.

Mai întâi patrulele, conduse de unul sau doi gentilomi din anturajul ducelui, începură să brăzdeze străzile. Populaţia fu împinsă fără menajamente. Toţi cei care aveau aspect de cavaler erau priviţi cu insistenţă şi în unele cazuri, care deveneau din ce în ce mai dese, erau arestaţi şi conduşi în faţa comandantului plutonului. Se organiza marea hăituiala.

Şi asta nu era totul. Ei nu întârziară să remarce că mulţimea, care până atunci le venise inconştient în ajutor, acum începuse să se enerveze în mod ciudat, şi. făcându-se benevol ajutoarea soldaţilor, îi aresta chiar" ea pe necunoscuţii care i se păreau suspecţi, pentru a-i da pe mâna soldaţilor.

Ei nu întârziară să găsească soluţia acestei schimbări care putea să le fie fatală. Ascultând în dreapta şi-n strângă aflară din frânturi de conversaţii că era căutat cerşetorul Passavant care se afla în la Cité. Se dădea premiul de cinci mii de scuzi de aur promis celui care l-ar prinde viu sau mort şi care fusese dublat din ordinul monseniorului de Burgundia. Acest apel la lăcomie fiind crezut insuficient i se adăugase şi o chemare la răzbunare. Se spunea că acest cerşetor redutabil era acela care reuşise să-l otrăvească pe rege în momentul când acesta aproape însănătoşit manifestase intenţia generoasă de a întrebuinţa toată

puterea lui pentru a readuce pacea şi prosperitatea după care ofta în van sărmanul popor împovărat de mizerie.

— E mârşav! strigă Talazar, roşu de indignare auzind formidabila acuzaţie adusă prietenului său.

Şi Passavant, foarte palid, cu privirea rece, cu trăsăturile împietrite şi vocea albă:

— Nu are importanţă, ăsta nu mai e un joc. Cât timp pe urmele noastre nu erau decât potăile ordinare ale ducelui, nu aveam motive de nelinişte. Chiar în cel mai rău caz, am fi putut să le scăpăm printre degete tuturor soldaţilor. Dar nu poţi lupta contra unei populaţii exasperate până Ia dementă! într-adevăr maestrul Gervais avea de o mie de ori dreptate… Mi-e frică să nu fi ajuns acum la sfârşitul nostru.

Talazar propuse:

— Ce-ar fi să încercăm să ajungem la mal? Traversarea înot a râului numi se pare peste puterile noastre.

— Crezi că ei au neglijat să supravegheze ţărmurile râului? spuse Passavant ridicând din umeri. Ar trebui să găsim ceva mai bun de făcut.

Îşi aruncă privirea în jurul lui ca şi când ar fi vrut să se inspire asupra locurilor. Erau la doi paşi de strada Marmojusets, pe care o aveau în stânga lor. Pe acolo avansa o patrulă spre ei. în dreapta era strada Vieille-Draperie.

Pe moment, era liberă. Trebuie să credem că această inspecţie rapidă a fost suficientă pentru ca în Passavant să izbucnească ideea cea bună, deoarece el strigă:

— Pe Dumnezeul meu, mi-am pierdut minţile!… Iată ce refugiu am găsit. Şi dacă putem să ajungem la el, înseamnăcă suntem scăpaţi!

Şi spunând acestea el arătă cu colţul ochiului o casă din strada Juiverie situată aproape în faţa bisericii la Madeleine, la vreo cincizeci de paşi. Talazar o cunoştea fără-ndoială, deoarece începu să râdă încetişor şi spuse:

— Cum nu me-a m gândit mai dinainte?

Fără a-i răspunde, Passavant îl luă de braţ şi ei încercară manevra cea mai simplă, care consta în a o trasversa în

diagonală. Se feriră să mărească pasul. Din contră, se făcură că avansează lent, ca nişte nătăfleţi care se distrează.

Din nenorocire,de-abia schiţară planul lor. Patrula pe care o zăriseră pe strada Marmousets era condusă de Giac şi de Jacqueville. De departe recunoscuseră siluetele celor căutaţi. Se lansară în fugă spre ei ţipând:

— Opriţi-i!… Moarte lui Passavant!

Auzind aceste strigăte, mulţimea începu să urle fără oprire:

— La moarte!

Se produse o mare şi furioasă busculadă. Fiecare vroia să pună primul mâna pe Passavant şi astfel să primească premiul prestigios promis. Dar acela pe care trebuiau să-l prindă nu era cunoscut de acei care vroiau să-l înhaţe prin forţă. Pe de altă parte cei care zbierau: „ A res ta ţi-I! arestaţi-l!” erau prea departe pentru a-l desemna cu claritate.

Se împinseră, se schimbară injurii, inocenţi fură luaţi de gât şi se bătură ca diavolii. A fost un tapaj infernal, o confuzie de nedescris.

În acest timp Passavant spunea repede:

— Dacă intrăm, vom fi văzuţi. Casa va fi scotocită de sus până jos. Vom fi prinşi ca şoarecii în cursă. Să încercăm să trecem prin strada Vieille-Draperie.

Asta şi încercară să facă. Numai că acum nu mai era cazul să simuleze hoinăreala. Trebuiau s-o facă repede, în consecinţă să fugă, să fuga mai repede decât mulţimea care avansa.

Alergau pe lângă biserica Sainte-Croix. îi mai separau doar câţiva paşi mari de strada Fčves care se afla în stânga lor.

În acest moment, din această stradă ieşea o patrulă care le baricadă drumul. Pe aceşti noi veniţi îi conducea Sacrament.

— Dacă nu trecem, spuse Passavant gâfâind, suntem morţi!

Şi Talazar îi răspunse simplu:

— Să trecem!

Se împinseră în grămadă cu capul înainte, la întâmplare, ca un uragan irezistibil. Sacrament, înainte de a-şi da seama, primi un şoc teribil în stomac, care-l trimise să se lungească în râul mocirlos unde rămase leşinat, nu înainte de a mormăi eternul său: «Sacrament!»

Passavant era acela care cu o lovitură puternică de cap îl răsturnase încă o dată pe colos. în acelaşi timp, cavalerul abătea măciulia de fier a săbiei sale grele. Şi un om cădea. Talazar făcea la fel. Printre soldaţii surprinşi se produse o colcăială, tropăituri, câteva ţipete, câteva gemete.

Totuşi Passavant şi Talazar luaseră un oarecare avans. Pe la mijlocul străzii Fčves ei zăriră spre stânga o grămadă de dărâmături.

Era tot ceea ce rămăsese din casa vrăjitorului pe care o incendiase de Giac. Ei se îndreptară spre ele.

Când se apropiară, în faţa lor apăru brusc un gen de fantomă acoperită de praf. cu mâinile însângerate. îl recunoscură pe maestrul Gervais. Era plin de transpiraţie, era la capătul puterilor. Totuşi vocea îi era foarte calmă în timp ce le explica:

— Am gândit bine că veţi avea ideea să vă refugiaţi aici. Am degajat o parte din intrarea în pivniţă.

Printre enormele acumulări de materiale şi de pietre calcinate, îi conduse la o mică gaură.

— Coborâţi, spuse el şi astupaţi intrarea în spatele vostru ca şi când nu va mai trebui să treceţi din nou vreodată pe acolo. Când pericolul va fi trecut o să vin după voi.

Au fost singurele cuvinte pe care le-au shcimbat. Gaura degajată de maestrul Gervais, dădea spre resturile unei scări.

Această scară ajungea în pivniţă. Şi am văzut că din această pivniţă se putea ieşi în strada Juiverie.

Passavant şi Talazar săriră în gaură. Pentru a o degaja, maestrul Gervais trebuise sădea la o parte pietre enorme. Aceste pietre le pusese de jur-împrejur în echilibru. Nu avu decât să le împingă pentru a le face să cadă şi astfel să astupe intrarea.

Acestea terminate, îşi şterse mâinile, se înfăşurară în mantaua pe care o aşezase pe un rest de bârnă şi se strecură în stradă.

Şi su râdea cu un surâs în care era ca o vagă înduioşare.

De Giac şi de Jacqueville trecură prin faţa dărâmăturilor fără să se oprească. Degeaba scotociră strada cu priviri arzătoare, ei nu văzură decât pe acel bătrân burghez care se îndepărta paşnic.

XXIII.

GHINIONUL LUI ROBIN ŞMECHERUL ŞI AL LUI BRANCAILLON.

Noi sperăm că cititorul nu i-a uitat pe cei doi demni scutieri Robin Şmecherul şi Brancaillon. A venit momentul să ne ocupăm puţin de aceste două personaje.

Mai întâi să ne aducem aminte că pe jumătate omorâţi de Sacrament în momentul în care erau să i-o răpească pe Flore, fuseseră strânşi de pe câmpul de bătaie leşinaţi şi predaţi lui Malâtre, care îi închisese, bine puşi în lanţuri, în pivniţa acelui castel situat în strada Pastes, lângă capela Braque.

Primul căruia i-a revenit conştiinţa a fost Brancaillon. Nu-şi aducea aminte de nimic. Dar capul îl durea îngrozitor, şi aceasta o simţea.

I se părea că auzea în depărtare un zăngănit de lanţuri.

Era Robin Şmecherul care-şi revenea şi se agita. Crezând că nu aude bine, Brancaillon îşi ciuli urechile şi ascultă cu atenţie. încă o dată se auziră lanţurile care se mişcau.

Brancaillon fu fericit să-şi mai găsească un tovarăş.

Şi cum era foarte sociabil, se grăbi să înceapă conversaţia.

— Cine eşti tu, nenorocitule, condamnat să gemi în tenebrele eterne?

— Tu eşti, Brancaillon? îi răspunse o voce nazală pe care o recunoscu imediat.

Şi efectul acestei voci de prieten fu acela că Brancaillon, care se credea mort, incapabil să facă cel mai mic efort, Brancaillon se redresa vioi, mişcare care a fost întovărăşită de un zgomot asurzitor de lanţuri lovite. Cu gândul la ideea sa, el nu remarcă aceasta şi se asigură:

— Robin Şmecherul, tu eşti cel care-mi vorbeşti?

— Fără-ndoială.

— Ah! Vai de noi! Ah! sărmanul Robin!… Iată că şi tu ai murit!… Iată-te condamnat să suferi de sete!… şi să scoţi limba în eternitate!

— Ce tot îmi cânţi acolo, animalule?… De unde-ai scos-o că suntem morţi?… Şi tu unde-ai mai văzut morţi vorbind…?

— Totuşi, atunci când vor să-şi comunice ceva, trebuie să-şi vorbească.

— Îşi vorbesc, într-adevăr, i-o tăie repede Robin Şmecherul, dar îşi vorbesc… cu discreţie. Nu mugesc ca vacile… aşa cum ai făcut tu. Şi-apoi mi se pare că tu uiţi ceea ce domnul cavaler ţi-a repetat atât de des: nu poţi fi mort din moment ce eşti…

— Viu! zbieră Brancaillon înveselit. Uitasem…!

Ei se târâră cu greutate unul spre altul şi se îmbrăţişară frăţeşte.

— Dacă măcar am şti unde ne aflăm!

— Într-o celulă a palatului Burgundia, fără-ndoială.

— Este clar că nu suntem într-o închisoare a palatului Burgundia. Aş recunoaşte locurile, ce dracu! Acest loc seamănă cu o pivniţă obişnuită şi nu este amenajată pentru a fi închisoare. Din asta trag concluzia că ne aflăm într-o casă oarecare şi nu într-o fortăreaţă. în consecinţă trebuie să existe puţină sau deloc gardă de pază. Deci putem spera să scăpăm deniei.

După acest raţionament, Robin Şmecherul se scotoci cu îngrijorare vizibilă. Un zâmbet larg îi lumină faţa vicleană. Găsise ceea ce căuta. Faimosul instrument pe care-l

mângâie cu vârful degetelor, începu să lucreze fără a pierde un minut. Nu dură mult. Cele două lacăte care închideau lanţurile, căzură. Se întoarse spre Brancaillon şi făcu acelaşi lucru. La rândul lor, căzură şi lanţurile lui Brancaillon.

După lacăte, Robin Şmecherul atacă broasca uşii. Micul instrument se comportă ca un înger, cel puţin aşa declară stăpânul lui. Uşa se deschise. Apoi alta. După aceasta, nu mai trebui să recurgă la ajutorul lui. Se aflau la parter şi majoritatea uşilor interioare nu erau încuiate.

Atunci Robin Şmecherul recunoscu locurile.

„Bănuiam eu, îşi spuse. Eram prizonierii lui Malâtre. Dar cum se face că nu suntem păziţi mai bine? Casa pare pustie.”

Aceasta se datora faptului că această zi era aceea a revenirii stăpânului său şi Malâtre trebuia să asiste la ea. Bazându-se pe trăinicia lanţurilor şi uşilor sale, el plecase luând cu el singurii doi oameni care-i rămăseseră, răniţii fiind evacuaţi la palatul Burgundia. Robin Şmecherul nu cunoştea aceste amănunte.

Câteva minute mai târziu, ei se aflau în strada Postes şi Brancaillon se minuna:

— Ce tot îmi cântai că ar fi trebui să trecem peste oamenii care s-ar fi opus ieşirii noastre?

La care Robin Şmecherul îi replică:

— Mai întâi să ne luăm zborul.

Înconjurară capela Braque şi se îndepărtară. Nu făcuseră mai mult de o sută de paşi când amândoi se opriră dintr-o dată. Ca prin minune, aceasta se produse în faţa unui cabaret.

— Mor de foame! declară Robin Şmecherul uitându-se la firmă.

— Şi de sete! întări Brancaillon.

Şi amândoi împreună, cu zâmbete vesele:

— Să intrăm aici.

Deja puseseră piciorul pe prima treaptă a scării. Robin Şmecherul se scotoci. Şi imediat, cu îngrijorare, spuse:

— Ai bani?… mie mi-au dispărut. Şi Brancaillon se scotoci. Şi la fel:

— Şi ai mei!… Aceşti hoţi ne-au despuiat…

— Bah! spuse Robin Şmecherul, o să ne scoatem pârlea la acasă. O să ajungem cât de curând.

De data asta, nu încercară să se mai oprească nicăieri.

Ajunseră la o poartă. Alt eşec: poarta era închisă, nu se putea intra în oraş până la noi ordine. Robin Şmecherul se informă.

— Doamna Isabeau şi monseniorul de Burgundia îşi fac intrarea în oraş.

Fură obligaţi să rătăcească, melancolici şi dezorientaţi, pe la ţară.

Totuşi consemnul care ţinea porţile oraşului închise cu încăpăţânare, fu înlăturat. Cei doi ghinionişti putură în sfârşit să pătrundă în Université. Peste puţin îşi vor regăsi stăpânii. Ceea ce şi făcură în jur de şase seara.

Făcându-şi proiecte, ajunseră în strada Fčves. Se opriră în faţa dărâmăturilor casei care fusese a vrăjitorului, cea în care petrecuseră momente plăcute… şi unde domnea abundenţa.

Se opriră şi crezură că s-au înşelat. Tot ceea ce rămăsese din domiciliul lor era aici.

Această lovitură neagră a sorţii îi doborî. Cu moartea în suflet ei se îndepărtară încet, târându-şi picioarele şi aduşi de spate.

Primul îşi reveni Robin Şmecherul. Tot smiorcăindu-se, el cugetă şi rezultatul pe care-l transmise lui Brancaillon fu acesta:

— Haidem la palatul lui Passavant, decise Robin Şmecherul. în timp ce noi suntem disperaţi, poate că ei s-au refugiat acolo în linişte.

— Haidem! făcu Brancaillon care fu imediat în picioare.

Noaptea coborî atunci când ajunseră la palatul lui Passavant. După ce au scotocit din pod până-n pivniţă, au trebuit să recunoască că era părăsit.

Nu găsiră nici măcar o coajă de pâine. Trebuiră, după ce şi-au strâns curelele, să se întindă melancolici pe nisipul aşternut în pivniţă unde îşi găsiseră refugiu.

Acolo, după ce au gemut cât să dărâme casa, dormiră într-un somn întrerupt, populat cu coşmaruri îngrozitoare.

A doua zi, dis-de-dimineaţă erau deja în stradă, în căutarea ocaziei care le-ar fi adus hrana atât de dorită.

XXIV.

OSPITALITATEA SIMONNEI.

Robin Şmecherul avusese o nouă idee care se grăbise să i-o comunice lui Brancaillon.

— Trebuie să începem s-o căutăm pe Simonne, îi spusese el. După serviciul pe care i l-am făcut, ea nu va refuza să ne avanseze ceva mărunţiş care să ne permită să ne luăm arme şi să ne întreţinem câtva timp. Poate că ne va oferi adăpost şi hrană zilnică.

După ce terminară masa lor frugală, plecară imediat.

Nu mai riscară să intre în incinta Palatuluui, prea periculoasă pentru ei. Robin Şmecherul observă un puşti cu o figură isteaţă.

II trimise la casa jupânului Mercerot, după ce-i promise pentru truda lui o frumoasă monedă albă de o livră. Deoarece era sigur că-i va smulge nişte bani lui Simonne.

Pentru aceşti bani, puştiul era în stare să facă de zece ori turul oraşului. Plecă în fugă şi tot atât de repede se şi întoarse:

— Doamna Simonne locuieşte în casa ei din Port-Saint-Landry. Dacă vreţi vă conduc acolo.

— Ia-o înainte, micuţule şi noi te urmăm.

Puştiul îi conduse într-adevăr şi aşteptă cu răbdare piesa de douăzece de bani promisă.

Un moment ei crezură că ceea ce au întreprins va eşua încă de la pornire. într-adevăr, degeaba au izbit ciocanul cu

putere, nimic nu se mişca în casă.

Făcură o gălăgie infernală în timp ce puştiul venea în ajutor ţipând ascuţit:

— Doamnă Simonne!… Doamnă Simonne…!

În sfârşit, faţa ridată a lui Simonne, apăru îndărătul vizetei.

Fără a o lăsa să-şi revină, Robin Şmecherul insistă ca să deschidă jurând pe toţi sfinţii că are să-i comunice ceva de cea mai mare importanţă, o comunicare avantajoasă pentru ea.

Simonne crezu că-i aduceau veşti despre Flore. Ori Flore, pentru ea, însemna bani. Ea întredeschise poarta, pe care vru s-o încuie de îndată ce ei se s trecu rară în grădină

— Un moment! făcu Robin Şmecherul cu aerul lui cel mai amabil, faceţi-mi serviciul de a-mi avansa o livră.

Şi văzând că se posomora, se grăbi să adauge:

— Un simplu avans pe care vi-l voi înapoia de o sută de ori mai mult.

Zăpăcită, ademenită de promisiune, curioasă să afle ce au să-i spună, Simonne se scotoci şi îi întinse banii pe care-i ceruse cu atâta dezinvoltură.

Robin Şmecherul o aruncă puştiului zicând:

— Lucru promis, datorie curată. Ţine, micuţule şi du-te să te distrezi.

Simonne era foarte vexata şi furioasă că lăsase să-i fie smulsă o sumă pe care o considera importantă. Totuşi nu spuse nimic şi cu nasul ascuţit, buzele strânse în defensivă, îi introduse în casă.

Cu o obrăznicie rară, Robin Şmecherul îi făcu cererea. Simonne nu refuză.

— Vă datorez viaţa… Cu toate că nu sunt bogată, nu pot să spun că v-aş lăsa în stradă ca nişte sărmani câini vagabonzi* Rămâneţi deci aici.

Robin Şmecherul şi Brancaillon îşi exprimară zgomotoşi recunoştinţa.

— Serviciu contra serviciu, spuse ea, vă asigur casă şi masă. Voi îmi apăraţi viaţa pe care o simt în pericol.

— Ah! Ah! făcu Robin Şmecherul, care se simţi în largul său, atunci acesta este un pact. Asta se poate face… cu condiţia să ne spuneţi numele celui care vă ameninţă… înţelegeţi că dacă ne este prieten, nu-i nimic de făcut.

— Este Malâtre, care a vrut deja să mă omoare, după cum ştiţi.

— Malâtre! strigă Robin Şmecherul feroce, dacă este el inamicul vostru, puteţi conta pe noi.

Înţelegerea fiind încheiată, ei se făcură comozi. Acum erau acasă la ei. *

Simonne care părea că şi-a luat partea, îi conduse într-o cameră al cărui lux îi zăpăci.

— Veţi dormi aici, le spuse ea. Cred că nu vă veţi simţi prea rău.

Cei doi cumetri jubilau. Imediat se interesară când vor mânca.

— Tocmai mă gândeam şi eu la asta, le spuse simplu Simonne. Ea luă un coş enorm şi le explică:

— Trebuie să merg la piaţă. Ceva provizii pe care le am aici ar fi de-a juris pentru mine care nu mănânc mai mult decât o păsărică, dar ar fi mai puţin decât nimic pentru voi care trebuie să aveţi o poftă de mâncare robustă. Dacă în lipsa mea bate cineva, să nu deschideţi… Şi nici să nu vă arătaţi.

Simonne plecă.

Robin Şmecherul şi Brancaillon îşi manifestară bucuria zgomotos şi se felicitară călduros.

— Încep să cred că am judecat-o greşit pe această grozavă Simonne. N-are importanţă, este o muiere. Şi muierile, vezi, Brancaillon, sunt precum caii. Ca să obţii rezultate, trebuie să-i dresezi foarte bine.

În consecinţă, el coborî în pivniţă şi veni cu patru sticle acoperite cu praf, în faţa cărora se aşezară Ia masă fără cea mai mică jenă.

Cu această ocupaţie agreabilă timpul trecu fără să-şi dea seama. Ei terminau al patrulea flacon şi veseli din cauza paharelor îngurgitate vorbeau tare şi făceau un vacarm infernal.

Deodată se simţiră smulşi din spate, ridicaţi şi aruncaţi pe jos. înainte de a-şi da seama de ce li se întâmplă, ei erau legaţi din cap până-n picioare.

Treziţi din beţie, spumegând de furie, făcând, fără să reuşească, eforturi supraomeneşti pentru a-şi desface legăturile, ei îl recunoscură, nu fără spaimă, pe Malâtre, care, cu mâinile la spate îi privea cu ochii lui mici şi rotunzi care străluceau de o bucurie feroce.

Şi-n spatele lui Malâtre, a cărei întreagă expresie a feţei nu era decât o strâmbătură de veselie diabolică, văzură profilul slab al lui Simonne care se uita chiorâş la sticlele goale cu un aer înţepat şi apoi la ei, cu un zâmbet vâscos.

XXV.

SIMONNE ŞI MALÂTRE SUNT DIN NOU ALĂTURI.

Malâtre nu îndrăznise să se arate în faţa stăpânului său.

Ştia foarte bine că-şi pusese viaţa-n joc deoarece lăsase să-i fie răpită prizoniera pe care o păzea.

Cât despre trădarea lui simţea că-i vine rău de spaimă la gândul caznelor la care ar fi putut să fie supus, dacă ar fi cunoscută.

Ah! dacă această ticăloasă de Simonne nu l-ar fi jefuit, nu şi-ar fi făcut atâta sânge rău. Bogat cu cele douăzeci de mii de livre de la jupân Mercerot, ar fi plecat de Ia monsenior şi s-ar fi retras în provincia sa, unde şi-ar fi cumpărat pământ şi ar fi jucat rolul de senior.

Şi Malâtre, dezorientat, rămăsese singur şi atât de nenorocit, atât de disperat încât se gândise Ia un moment dat să sfârşească odată cu toate, sinucigându-se cu sabia trecută prin corp.

Din fericire venise noaptea care te calmează. Şi a cugetat.

Malâtre porni în cercetare. Simonne nefiind găsită în strada Galilée, la jupân Mercerot, el se gândi că ea nu se

poate afla decât la casa ei din strada Port-Saint-Landry. Şi merse şi se postă Ia poarta ei.

Era atât de bine ascuns încât Robin Şmecherul şi Brancaillon trecuseră pe lângă el fără să-i bănuiască prezenţa.

Aşteptă un moment în ascunzătoarea lui. O văzu pe Simonne ieşind, înzestrată cu un mare coş. înţelese că mergea după provizii. Deci ea îi găzduia pe cei doi vagabonzi pe capul cărora se puseseră premii. Grija cu care încuiase poarta era o dovadă bătătoare la ochi.

Atunci el ieşi din ascunzătoare şi fugi din toate puterile pe străzile de la Cité. Era copleşit de o bucurie nebună care părea că-i dă aripi şi scrâşnea cuvinte nelămurite.

La Val d'Amour, pătrunse într-un cabaret unde directoarea cu care părea că are ceva, îl conduse într-o cameră şi-l lăsă singurfn faţa unei mese pe care se afla un întreg arsenal de toaletă.

Malâtre se instala în faţa unei oglinzi cu ramă de oţel şi începu să-şi lucreze figura cu o dexteritate şi iscusinţă deosebite.

În acest timp, el se gândea şi rânjea: „Perfect. Iată o rană respingătoare după dorinţă... Şi acest ten palid, aceşti ochi încercănaţi... să nu mă ...infec-tcz.»

Pe Dumnezeu! simt că am frisoane. Ar trebui ca monseniorul să aibă o inimă mai tare decât granitul ca să nu fie mişcat de milă la vederea figurii mele. Aici, deasupra, să punem această cârpă murdară de sânge... sânge adevărat, pe cuvântul meu. Şi iată că am terminat, acum, să plecăm”

Şi plecă într-adevăr, cu un pas mare atât cât îi permiteau picioarele lui scurte. Nu pierdu nici o secundă. Pe drum, el îşi combină toate amănuntele poveştii pe care se gândea să o spună pentru a se justifica. El intră în formidabila fortăreaţă cu nasul în vânt şi cu un aer de cuceritor.

Malâtre nu uita decât un lucru: cât de rapid fusee, el pierduse douăzeci de minute bune pentru a se machia. Plus

în jur de zece minute de gândire după plecarea lui Simonne.

În sfârşit, în total, în jur de o jumătate de oră.

Prima persoană pe care-o văzu prezentându-se în faţa maestrului său, a fost Simonne.

Simonne care părea să fie în graţiile ducelui; Simonne care strângea cu frenezie între degetele ei încovoiate, un sac – nu o pungă, ci un sac, care nu putea fi umplut decât cu aur; Simonne, în sfârşit, pe care ducele o concedie cu o vizibilă bunăvoinţă.

Lui Malâtre i se păru că i-a căzut plafonul în creştet Gemu în forul lui interior: „Sunt un om mort!”

Şi căzu strivit cu faţa la parchet.

Jean fără de Teamă, care era aşezat, se ridică brusc. EI smulse un ciocan de abanos şi bătu pe o sonerie cu o lovitură atât de puternică încât coada lui se sparse imediat.

Se prezentă la ofiţer de serviciu, căruia îi comandă cu vocea albă:

— Doi oameni înarmaţi aici, în spatele caraghiosului… Călăul şi instrumentele de tortură în ogradă… Să fie convocaţi cei din casă pentru o execuţie… Haideţi, domnule.

Ducele se lăsă să cadă într-un fotoliu şi cu vocea tranşantă ca o lovitură de secure:

— Vei vorbi? ţipă Jean iară de Teamă nerăbdător. Cum se face că te văd abia astăzi, la două zile… după revenirea mea.

Malâtre se ridică cu greutate în genunchi şi-şi ridică bandajul plin de sânge pe care şi-l pusese pe faţă. îşi arătă astfel rana cea mai urâtă care se putea vedea. în acelaşi timp, cu vocea muribundă, el se smiorcăia:

— Uitaţi-vă monseniore, dacă aş fi putut veni mai de grabă, cu o asemenea rană… De îndată ce m-am simţit mai bine, am fugit încoace dârdâind de febră, pe jumătate mort… Puteam să crap pe drum, şi totuşi am venit deoarece era vorba de stăpânul meu.

Am venit şi sunt arestat ca un criminal; călăul primeşte ordin să-şi pregătească uneltele de tortură; slujitorii casei sunt chemaţi să asiste Ia execuţia mea… Fac apel la dreptatea dumneavoastră de suveran. Astfel este tratat un bătrân slujitor al cărui devotament nu s-a dezminţit nici un moment de-a lungul multor ani?

Oribila rană îşi produsese efectul asupra lui Jean fără de Teamă. El spuse cu vocea îmblânzită:

— Nu este în obiceiul nostru să condamnăm oamenii fără a-i asculta. Vorbeşte curajos. în serviciul nostru ai primit această lovitură?

— Ei monseniore! mormăi Malâtre, în serviciul cui, atunci?

— Fie. Dar îmi vei spune, caraghiosule, cum ai lăsat să fie răpită contesa de Sombernon a cărei pază ţi-o încredinţasem? îmi vei spune, de ce ai neglijat să mă informezi de acest fapt important pentru mine? De asta e vorba şi nu de altceva. Şi fii atent la ce vorbeşti… Capul tău atârnă de un fir de păr.

— Monseniore, spuse el căutându-şi cuvintele, am fost lăsat pe loc crezându-se că sunt mort. Când m i-a m revenit, am constatat că numai îmi rămăsese nici un om. Toţi erau morţi, monseniore, sau grav răniţi.

— Dar a fost un adevărat masacru! se miră Jean fără de Teamă.

— Pe Dumnezeul meu, monseniore, protestă cu insolenţă Malâtre, altfel nu ne-ar fi răpit pe nobila doamnă pe care primisem ordinul de onoare de a o păzi!

Din ce în ce mai mult i se părea lui Jean fără de Teamă că Malâtre nu era atât de vinovat cum gândise la început.

— Ridică-te, îi spuse din ce în ce mai blând. Spune-mi, când s-a întâmplat aceasta, cum a fost şi cine a dat lovitura.

— Când? Cu o seară înainte de reîntoarcerea voastră, monseniore. Cum? Unul din oamenii mei, la căderea nopţii, a deschis poarta pentru a executa nu ştiu ce ordine. Nu a avut timp s-o încuie. A fost ucis pe loc. Şi ei ne-au căzut în

spate. Am făcut tot ce puteam, monseniore. Dovadă stă faptul că toţi am fost scoşi din luptă.

Erau mai mult de treizeci, monseniore, nu puteam decât să fim învinşi. Cine? Sacrament conduce banda.

— Eşti sigur?

— L-am recunoscut, monseniore.

Adevărul este că văzând-o pe Flore pe eşafod el trăsese concluzia că Isabeau o răpise.

Pentru unul care era la curent cu problemele intime ale stăpânului său, nu era greu să restabilească faptele.

Jean fără de Teamă chibzuia.

Malâtre reuşi să-i adoarmă bănuielile şi avu bucuria să vadă cum celor doi oameni de arme li se face semn să plece, şi cum, după ce asistaseră impasibili la această scenă, se îndreptară spre uşă.

În momentul când erau să iasă, ducele le strigă:

— Să fie preveniţi că execuţia nu va mai avea loc. Şi, întorcându-se spre Malâtre:

— Haide, spuse el, văd că ai fost mai mult ghinionist decât vinovat. Să nu mai vorbim. Du-te şi îngrijeşte-te, Malâtre… Şi uite cu ce să-ţi pansezi rana.

Spunând aceasta, îi aruncă o pungă.

— Asta nu-i totul, monseniore, spuse el ridicându-se, ştiu unde putem să prindem pe doi dintre rebeli: Robin Şmecherul şi Brancaillon.

— Ştiu, spuse Jean fără de Teamă. Această vitează Simonne ne-a spus când a venit. Şi am dat ordin ca aceşti derbedei să fie arestaţi.

— Monseniore, vă cer favoarea de a conduce eu însumi această expediţie.

— Ei bine, fie! Ia câţi oameni crezi şi plecaţi imediat.

— Mersi, monseniore, alerg acolo, strigă Malâtre jubilând.

Se lansă imediat nu fără a face greşeala de a o zdrobi pe Simonne cu o privire triumfătoare.

Malâtre a greşit când nu a evaluat la justa valoare puterea adversarului de temut cu care intrase în conflict. Luptă

vicleană, tenebroasă, dar o luptă mortală. O s-o cunoască în detrimentrul lui.

Simonne remarcase foarte bine, într-adevăr, aerele lui zeflemitoare.

Şi asta i-a dat de gândit.

Deci, după ce micuţul om ieşise, Simonne, fără a părea că a remarcat gestul ducelui care o concedia, cu acea inconştienţă care o făcea să calce în picioare regulile etichetei şi a celei mai corecte purtări şi pe care ducele le tolera pentru că în fond îl amuzau, Simonne declară:

— N-am chibzuit monseniore, că în misiunea pe care mi-aţi încredinţat-o mă voi lovi în mod sigur de bărbaţi. Dacă ar fi să rivalizez în viclenie şi curaj, zece bărbaţi nu m-ar înfricoşa….

Dar dacă va fi o luptă? Asta nu-i pentru o femeie slabă.

— Pe Sfânta Fecioară, ai dreptate în ceea ce spui! îţi voi pune la dispoziţie vreo zece oameni hotărâţi, care te or asculta aşa cum mă ascultă pe mine.

Şi întinse mâna spre ciocan, pentru a lovi cu el soneria.

— Un moment, monseniore, interveni Simonne. Pentru oameni, mă bizui pe voi. Mi-ar trebui un om de încredere căruia să-i dau eu ordine şi care şi-ar lua el sarcina de a-i comanda pe acoliţii săi.

— Pe cine vrei?

— Pe Malâtre, monseniore, făcu Simonne, este întru totul omul de care am nevoie.

Jean fără de Teamă aprobă din cap. Şi cum Malâtre, destul de neliniştit, reapăruse în acea clipă, îl anunţă:

— Malâtre, tu şi oamenii tăi vă veţi afla la dispoziţia lui Simonne şi îi veţi da ascultare în toate ca mie însumi. Şi reţine bine aceasta: orice recompensă promisă în numele meu de Simonne, va fi confirmată de mine. Orice plângere justificată din partea ei, va fi pedepsită iară milă cu ştreangul. Ai înţeles?

— Bine, monseniore.

— Acum pleacă, i-o tăie Jean fără de Teamă cu un ton sec. Şi încearcă să te înţelegi cu ea… dacă ţii la viaţa ta.

Totuşi, Simonne nu era pe deplin satisfăcută:

— Un minut, monseniore, spuse cu impertinenţă. Ordinul este categoric. Malâtre nu-l va discuta, sunt convinsă. Dar oamenii săi vor fi, poate, mai puţin împăcaţi. Dacă nu vă cer prea mult, monseniore, aş vrea un ordin scris de mâna voastră… pentru a face orice rezistenţă imposibilă.

Jean Iară de Teamă întinse mâna, luă un pergament pe care scrise câteva linii, îl semnă, îl sigila cu sigiliul său particular şi-l întinse lui Simonne spunându-i:

— Iată ordinul pe care-l ceri.

De această dată, Simonne nu mai ceru nimic. Se înclină făcând cea mai frumoasă reverenţă şi se retrase, urmată de Malâtre al cărui nas se lăsase jalnic şi care-şi aplecase capul ruşinat şi confuz.

Ca o vulpe primă de-o găină.

XXVI.

ROBIN ŞMECHERUL ŞI BRANCAILLON ÎŞI GĂSESC UN REFUGIU CARE NU ESTE CEL PE CARE ŞI L-AU DORIT.

Primele cuvinte ale lui Simonne, când se află singură cu Malâtre au fost acestea:

— Micuţul meu Malâtre, te avertizez că vei fi responsabil de purtarea oamenilor tăi. Te previn că dacă mi se va atinge cel mai mic lucru de acasă sau dacă văd că mi s-a furat chiar şi un ac de păr, mă voi plânge monseniorului şi te va spânzura. Acum, mergi.

Malâtre învins, îmblânzit, trebui să se resemneze s-o urmeze.

Se gândea cu o furie oarbă că nu trecuseră mai mult de câteva săptămâni de când această vrăjitoare bătrână, venise să-I vadă pentru prima dată şi-l numise monsenior şi se aplecase până la pământ în faţa lui. Acum îl numea micuţul Malâtre şi cu cât dispreţ! îl tutuia şi-l privea de sus.

În anticameră îşi găsi coşul pe care-I lăsase gol. Ea-şi depuse sacul în el, puse capacul şi surâse batjocoritor şi cu

un ton care ajunse să-l exaspereze:

— Eşti prea galant ca să permiţi unei femei să meargă încărcată ca o vită de povară… Fă-mi serviciul de a-mi căra acest coş, Malâtre… Fii foarte atent, în special cu sacul. în el sunt mai multe mii de livre… O mică avere, Malâtre.

Malâtre fu cât pe ce să se sufoce de mânie şi de ciudă. Se încarcă cu coşul bodogănind şi o luă înainte. Ea îl urmă cu o bucurie delicioasă. Cu toate astea totuşi ea privea cruciş la coş, cu o oarecare nelinişte.

Într-o curte din spate se aflau vreo zece scutieri ca re-i aşteptau.

Simonne le arătă ordinul lui Jean Iară de Teamă. Avu pretenţia ca Malâtre să-l citească oamenilor, să le repete cuvintele ducelui, să le explice că de-acum încolo ci vor trebui să asculte numai de ea şi că el, Malâtre nu era decât locotenentul ei, purtătorul de cuvânt, însărcinat să le transmită ordinele ei.

Malâtre fu cât pe ce să izbucnească. Se abţinu totuşi pentru că nu vroia să fie spânzurat.

Ajunseră în sfârşit la casa lui Simonne. Acolo, Malâtre trebuia să ia conducerea operaţiunilor. înainte de a deschide, ea îi reaminti:

— Te-am avertizat că înţeleg ca să-mi fie totul respectat şi că eşti responsabil de oamenii tăi.

Nu uita… dacă ţii la pielea ta.

Poarta, o dată deschisă, banda întreagă, condusă de Simonne se fofila în grădină.

Văzându-i pe Robin Şmecherul şi pe Brancaillon reduşi Ia neputinţă, Malâtre resimţi o bucurie atât de mare, că uită pentru un moment ranchiuna pe care i-o produsese festa jucată de această ticăloasă de Simonne.

— Lcgaţi-i pe aceşti derbedei şi duceţi-i la palat! Vom vedea ce figură vor face când vor fi în mâinile călăului însărcinat cu chestionarea lor.

Ordinul fu executat pe loc. Robin Şmecherul şi Brancaillon fură luaţi pe sus de viguroşii voinici şi duşi de-acolo.

În prag, Malâtre zăbovi în timp ce oamenii se deplasau încet deoarece prizonierii având picioarele împiedicate nu puteau face paşi mari.

Simonne îl privea cu coada ochiului cu un zâmbet rău pe faţă. Ea văzuse că el vroia să-i spună ceva şi aştepta încrezătoare.

În fine, Malâtre se decise. Se opri în faţa ei, se ridică în vârful picioarelor şi privind-o cu ochi sălbatici, scrâşni:

— Simonne, vrei să mi le înapoiezi?

— Ce?... Ce vrei să-ţi înapoiez?

— Mai întrebi ce?... Netrebnico, maimuţo, pungaşo, hoaţo!... Cele douăzeci de mii de livre pe care mi le-ai furat!... Vrei să mi le dai?

— Eu! ţi-am furat?... Unde? Când? Cum?... Ai înnebunit, cred...!

— Mai îndrăzneşti să susţii!... se sufocă Malâtre, roşu de indignare.

— Susţin că eşti un mincinos, un hoţ, un trădătorii Pe Sfânta Simonne, să nu te mai aud... sau strig şi te arestez cu ajutorul oamenilor tăi!... Şi atunci, Malâtre, când vei fi în lanţuri, îl voi statui pe monsenior să-ţi ridice bandajul şi să privească mai de-ăproape rana de dedesubt. Şi când o va fi văzut, cred că monseniorul va aprecia că o mică spânzurătoare este prea dulce pentru o lichea ca tine!... Mă înţelegi...?

— Căţea blestemată!... Ne mai întâlnim noi...!

— Chiar aştept! declară rece Simonne. Şi mai întâi, mâine dimineaţă vei veni cu patru oameni să-mi primeşti ordinele.

...

Vei bate astfel. aşa ca eu să ştiu dinainte cine este.

Acum poţi pleca, micuţul meu Malâtre.

În acest timp, Robin Şmecherul şi Brancaillon erau conduşi la palatul Burgundia. îi băgară în aceeaşi celulă, li se puseră lanţuri grele la picioare, la încheieturile mâinilor şi la talii care fură bătute în zid şi fură lăsaţi singuri, în beznă, abandonaţi propriilor gânduri.

— De această dată, vorbi pe nas şi jalnic Robin Şmecherul, cred că am găsit un refugiu sigur.

— E această bătrână vrăjitoare căreia i-am salvat viaţa, care nc-a adus în această situaţie! Domnul Satan, stăpânul ei, ar trebui s-o strângă de gât şi să-i pună capul acolo unde-i stau picioarele.

— I-aşi spune cu plăcere două cuvinte şi eu, îl asigură Robin Şmecherul cu un zâmbet care i-ar fi dat lui Simonne fiorii morţii dacă l-ar fi putut Vedea. Dar nu vom avea această bucurie, Brancaillon, deoarece de-aici nu vom ieşi vii!

— De ce?... Tocmai de asta vroiam să-ţi vorbesc mai înainte. Ştim unde ne aflămk tu ai la tine micul tău instrument... (cu îngrijorare): îl mai ai, cred...?

— Da... cel puţin... (Robin Şmecherul se pipăia cu un zgomot asurzitor de lanţuri lovite). Da, îl am... Ce vrei să facem cu el?

— Cum ce vreau?... Tu, Robin, atât de ingenios de obicei, tu mă întrebi... Vreau să ne scoatem lanţurile şi să deschidem această uşă...!

— Şi după?... La ce ne folosesc astea...?

— Ca să fugim, tunete şi trăsnete! Poate că situaţia dezagreabilă a noastră, sunt de acord, te deprimă într-atât încât nu mai înţelegi nici lucrurile cele mai simple! Iată ce mă uimeşte Ia tine, Robin. Am văzut noi altele şi mai şi!

Robin Şmecherul îl privi cu admiraţie. Atâta inconştienţă nevinovată îl depăşea.

— Tu crezi deci, îi spuse, că ajunge să faci să cadă lanţurile şi să deschizi uşa, pentru ca noi să scăpăm deniei?

— Fără-ndoială, făcu Brancaillon cu aceeaşi siguranţă. Aici nu-i ca Ia mănăstire; cunoaştem drumul.

— Ah! cunoaştem drumul! râse în hohote Robin Şmecherul. Tu socoteşti ca pe nimic oamenii de arme, arcaşii, arbaletierii, gentilomii de serviciu, paznicii, scutierii, sutele de oameni înarmaţi, într-un cuvânt, pe care-i vom întâlni pe acest drum pe care-l cunoaştem?

Acest argument îl derută pe naivul Brancaillon, care rămase cu gura căscată. Şi înciudat, termină ţipând:

— Pe Dumnezeul meu, nu mă gândisem la asta! Şi cu îngrijorare, adăugă:

— Atunci, crezi că…?

— Cred, suspină Robin Şmecherul cu o figură întristată, cred că aici ne vom lăsa oasele, în această fortăreaţă!… Cred că a sosit în sfârşit momentul în care tu vei fi cel mort, la rândul tău. Şi de data asta de-a binelea.

Şi Brancaillon, visător:

— Pe dracu!… Iată ceva ce mă va schimba complet!

XXVII NEBUNA.

În timpul cât Robin Şmecherul şi Brancaillon erau urmăriţi de un ghinion pe cât de mare pe atât de persistent, stăpânii lor, nobilii dé Passavant şi de Talazar, rămăseseră închişi în pivniţa casei incendiate din strada Fčves. Nu sufereau de foame şi de sete.

Prevăzând un asediu posibil, scutierii lor îngrămădiseră în abundenţă destule provizii.

Putură să trăiască două zile fără lipsuri. La sfârşitul celor două zile, veni maestrul Gervais care-i anunţă că supravegherea asupra la Cité slăbind oarecum, ei puteau, fără prea mari riscuri, să-şi părăsească vizuina.

Maestrul Gervais, dintr-odată întunecat, le mărturisi că tânăra fată dispăruse din nou. Şi de această dată el nu mai ştia ce se întâmplase cu ea.

Când auzi această veste tristă, Talazar păli îngrozitor. El bâlbâi:

— Ne-aţi asigurat că se ducea la mama ei unde conta că se poate ascunde câtva timp.

— V-am repetat ceea ce îmi spusese ea însăşi. Nu aveam motive să suspectez cele spuse de această tânără Tată. Nu este mai puţin adevărat că atunci când m-am dus la Bonne nu am găsit-o acolo. Şi Bonne, pe care am interogat-o, mi-a jurat pe toţi zeii că fiica sa nu a pus piciorul acolo.

— Flore s-ar fi putut ascunde la Bonne, căreia ar fi putut să-i atragă atenţia să fie absolut discretă. Şi aceasta, fiind incapabilă de discernământ…

— Vă opresc, îl întrerupse maestrul Gervais. Presupunerea voastră nu este admisibilă. Locuinţa lui Bonne se compune din două camere, aproape Iară mobilă. Am vizitat aceste două camere. Le-am explorat cu minuţiozitate şi pot să va asigur că nu era nimeni ascuns în ele. Şi nebuna m-a lăsat să scotocesc peste tot cu o indiferenţă care arăta că nu are nimic de ascuns.

— Să mergem! declară Talazar pe care îl rodea îngrijorarea. Hai să vedem noi înşine ce e la Bonne.

O jumătate de oră mai târziu cei trei bărbaţi băteau la uşa cocioabei doamnei de Sombernon. Uşa se întredeschise la prima lovitură a ciocanului. Dar la vederea vizitatorilor, figura nebunei arătă nemulţumire. Nu păru dispusă în nici un fel să-i primească/; <

Trebui ca mestrul Gervais să intervină energic pentru a o putea decide să deschidă uşa pe care până atunci o ţinuse cu ambele mâini.

De Ia primele vorbe, nebuna strigă cu un ton recalcitrant:

— Iar asta a lui Mercerot!… Dar v-am spus că ri-a vrut să vină…!

Este o ingrată şi o vanitoasă. I-am oferit ospitalitatea mea din toată inima, dar ea nu a găsit casa destul de frumoasă pentru ea.

Talazar şi Passavant putură să scotocească magherniţa fără ca ea să-şi dea seama. O scotocire sumară de altfel, care o făcură din simţul datoriei, deoarece se vedea că nebuna, aşa cum spusese maestrul Gervais, nu avea nimic de ascuns.

Convinşi de ineficacitatea căutărilor lor, trebuiră să se retragă.

Un minut mai târziu, ea pătrundea într-o mică pivniţă luminată de o mică ferestruică strâmtă şi se opri în faţa une: forme întinse pe jos, într-un colţ.

Această formă nedesluşită era Flore, fata ei!

Nenorocita era atât de strâns legată, cu un căluş atât de solid, încât îi era imposibil să facă cea mai mică mişcare, să scoată cel mai slab geamăt.

Ea zăcea inertă, leşinată, poate chiar moartă.

Cum de se găsea ea în această situaţie înspăimântătoare?

Vom explica cât mai pe scurt.

În ziua intrării solemne a reginei şi a ducelui, Bonne Nebuna îşi părăsise cocioaba cu o oră înaintea răsăritului.

Ea nu uitase că Isabeau îi spusese că trebuie să fie acolo devreme şi acţiona în consecinţă. De-abia mijeau zorile şi ea se şi afla în piaţa catedralei. Era pustie. Se duse spre eşafodul din strada Neuve. Se aşează pe vine pe o treaptă, bodogănind:

— De aici voi vedea bine… Ea, la Mercerot, nu-mi va scăpa.

Scotoci în buzunarul său şi scoase de-acolo un pergament pe care-l desfăcu şi care suna aşa: „Ordin de a fi lăsat să treacă posesorul acestuia şi de a-l sprijini în tot ce va solicita.”

Şi era semnat: Charles, rege. Isabeau, care nu prevăzuse că ar putea fi bătută de regele nebun, se gândise că Bonne ar fi putut întâlni obstacole pe care numai semnătura regelui le-ar fi putut îndepărta. Pentru aceasta îi înmânase una din aceste hârtii semnată în alb. Nu trebuia decât completată şi semnată.

Bonne aşteptă cu răbdare ore întregi, fără a face vreo mişcare, ca împietrită, indiferentă la tot ce se întâmplă în jurul ei, în piaţă. Atenţia sa era concentrată numai asupra platformei eşafodului, care o interesa. Aşa că, de îndată ce apăru călăul ea se ţinu gata pregătită.

Călăul s-a uitat imediat la această femeie care stătea pe vine pe treptele eşafodului. El ştia c-o va găsi aici, pentru că Sacrament fusese să-l vadă din ordinul lui Isabeau.

Totuşi, pentru a nu face vreo greşeală, el se apropie de ea.

Ea întinse mâna în care ţinea pergamentul. Călăul aruncă o privire peste el.

— Aşteaptă puţin, femeie. Nu este încă momentul, în sfârşit, Isabeau îşi agită voalul în aer. Era un ordin căruia călăul îi cunoştea semnificaţia.

— Vino!

Şi ea sări pe platformă. Ah! el nu trebui să-i reînnoiască invitaţia.

Minutele care urmară fură nişte momente de încântare pentru dulcea şi inocenta victimă a răzbunării lui Isabeau. Dezlegată de legături, aruncată în braţele mamei sale, se văzu, fără să fie conştientă, liberă, respirând din plin, condusă cu o tandră grijă de această sărmană nebună care-i apărea ca o zână binefăcătoare, escortată de arcaşi însărcinaţi nu cu paza ci cu protecţia ei. Şi ochii ei limpezi şi luminoşi păstrau ca o rază uimirea fericită care i-o producea deznodământul nesperat al aventurii ei de neconceput.

Bonne strălucea. Şi cum îi era frică să nu-i facă greutăţi pentru a o urma, ea o încuraja pe tânără cu amabilităţi şi mângâieri. Trecură pe Petit-Pont. Erau la fel de fericite şi una şi alta.

Întâlnirea neprevăzută cu maestrul Gervais, descumpăni brusc bucuria nebunei.

Totdeauna i-a fost puţin teamă de bătrânul savant, cu toate că el a fost mereu bun cu ea. Iată că această fată stupidă îi spunea că se va refugia la ea, la Bonne. Precis că el se va ocupa de ea, o să se amestece în tot ce nu-l priveşte, va pune piedici în planurile ei misterioase.

A fost o lovitură dură pentru nebună. Tot restul drumului, Flore, care se mira de această schimbare bruscă, încercă în van să o facă să vorbească. Nebuna chibzuia. Căuta mijlocul prin care să-l îndepărteze pe cel care o jena. Şi-I găsi.

Ele ajunseră în strada Bon-Puits. Bonne observă cu satisfacţie că nimeni nu le-a văzut când au intrat Ia ea. Ceea

ce nu era de mirare, deoarece populaţia se dusese pe partea cealaltă a podurilor.

Bonne se arătă din nou foarte amabilă. Ea vroia s-o asigure complet pe tânără în cazul în care tăcerea şi aerul ei posomorât care au urmat întâlnirii cu savantul, ar fi îngrijorat-o.

Flore începu să se instaleze fără să-şi piardă timpul. Trebuia să stea în camera din fund. Bonne rămase un moment în prima cameră, scotocind peste tot ca şi când ar fi căutat un lucru pe care a uitat unde l-a pus.

Până la urmă găsi totuşi. Şi ochii îi străluciră de mulţumire.

Ceea ce ea căuta cu atâta stăruinţă, şi pe care-l ascundea acum sub şorţ, era un flacon de narcotic pe care-I furase o dată de la maestrul Gervais.

Cu flaconul în mână, se apropie pe furiş de tânăra fată, care era întoarsă cu spatele. Deodată îi puse flaconul căniia-i scosese dopul, sub nas.

Flore se prăbuşi încet şi rămase nemişcată, adormită profund.

Bonne schiţă gestul de a arunca flaconul. Dar răzgândindu-se dintr-odată, îl închise ermetic cu dopul şi-l puse de unde-l luase. Ea reveni la fiica sa şi o privi cu răutate. Şi murmură: „Va dormi o oră. Mi-a spus maestrul Gervais. mi-aduc bine aminte în sfârşit, nu are importanţă, să nu pierd timpul”

…Şi într-adevăr, nu-l pierdu. O cârpă veche îi servi că să facă un căluş, pe care îl strânse în spatele capului.

După aceea, căută frânghii. Cu o îndemânare minunată, o legă din cap până-n picioare. Când termină, ea luă în braţe corpul inert al fiicei sale, şi cu o putere pe care nu ai fi bănuit-o, o ridică şi o târî într-o nişă din pivniţă.

O lăsă să cadă acolo, într-un colţ, şi fără să se mai ocupe de ea, urcă sus. Cu un calm extraordinar ea se ocupă de treburile ei, mormăi nd: „EI poate veni acum. El nu o va găsi şi nu mi-o va mai fura”.

…El, era maestrul Gervais. El veni, într-adevăr, în aceeaşi seară.

Bonne îl aşteptă. Povestea ei era pregătită. O debită cu o siguranţă tulburătoare. O repetă, fără să piardă nici un cuvânt şi lui Passavant şi Talazar, atunci când veniră la ea.

XXVIII TORŢA.

Nebuna se aşeză pe vine lângă corpul inert al victimei sale.

Cu coatele pe genunchi, capul în palme, pupilele dilatate, ea rămase mult timp nemişcată, părând că o priveşte cu multă atenţie.

Tot uitându-se la acest corp, ea începu să-l vadă vag. Fu frapat de nemişcarea lui. îşi dădu seama de realitate. Privi mai bine şi mai de aproape. Se îngrijora: «Oh!… O fi murit?… Trebuie ca mai întâi să spună ceea ce ştie! Ea se năpusti:

Nu, Flore nu murise. Dar acest căluş prea strâns ar fi sufocat-o Iară nici un dubiu. Şi aceste frânghii, strânse prea tare, îi răneau carnea şi-i strangulau circulaţia.

Nebuna înţelese. îi scoase căluşul. Nu pentru că ar fi realizat că acesta era cel mai periculos, dar fiindcă pur şi simplu vroia să vorbească cu tânăra fată. Şi aceasta trebuia să poată să-i răspundă.

Flore îşi reveni. Ea îşi recunoscu mama şi gemu:

— De ce mă maltratezi în felul acesta? Totdeauna eu nu ţi-am lăcut decât mult bine!

Bonne era într-unui din momentele ei în care devenea accesibilă la înţelegerea unor anumite sentimente.

Mişcată, ea îşi plecă ruşinată capul şi murmură:

— E-adevărat, sunt rea…!

— Ce ţi-am făcut? Spune, Bonne. Am să încerc să repar răul pe care poate, fără să vreau, ţi l-am făcut. Dar pentru Dumnezeu! pentru dragostea acestei micuţe Flore pe care ai pierdu ţ-o şi pe care o plângi atât de mult, nu mă asasina astfel, pe mine, care port acelaşi nume…!

— Nu vreau să te asasinez!... Nu-ţi vreau răul... Niciodată nu ţi l-am vrut!... Dar vreau să-mi regăsesc fiica!... Şi pentru aceasta, am nevoie de tine... Atunci, înţelegi, vreau să te păstrez!... Şi dacă te las liberă vei chema în ajutor... vei fugi... şi fiica mea va fi din nou pierdută pentru mine!... Şi ce se va alege de mine, mamă nenorocită...?

— Nu, Bonne, poţi fără teamă să-mi scoţi aceste frânghii care mă rănesc şi îţi jur că nu te voi părăsi...!

Nebuna, încruntată, se gândea. Se vedea că este emoţionată.

Dar o reţinea un rest de neîncredere.

— Vai! Nu mă crezi!... Cel puţin, Bonne, mai slăbeşte-mi puţin aceste legături care-mi provoacă durere.

De această dată, Bonne nu mai ezită. Ea se grăbi. Şi-n timp ce îi slăbea frânghiile pentru a-i permite o oarecare libertate în mişcări, ea spunea râzând:

— Ce idee bună!... Proastă am fost că nu m-am gândit mai înainte!... Uite, acum ţi-e mai comod!... Vei suferi mai puţin! şi eu voi fi mai liniştită. Şi pe urmă ne vom socoti noi două.

Bone, acum, se lansase. După ce slăbise frânghiile, ea realiză deodată că tânăra stătea foarte rău pe pământul umed.

Fugi în cocioabă şi aduse nişte paie şi nişte cuverturi pe care o puse să se întindă. Apoi îşi dădu seama că ar trebui să-i fie foame şi-i aduse o mâncare sărăcăcioasă pe care o împărţiră.

Pentru ca să poată mânca, trebui să-i dezlege mâinile. O făcu fără să ezite.

Trecură mai multe zile astfel, fără ca dispoziţia nebunei să se schimbe.

Flore, din partea ei, evita cu atenţie tot ceea ştia că ar putea-o nelinişti sau irita. Sărmanul copil speră în puterea supunerii şi a devotamentului pentru a readuce la raţiune această minte dezechilibrată.

Din cauza timpului, dispoziţia nebunei se schimbă brusc. în acea zi era o căldură apăsătoare. Aerul, plin de

electricitate, devenea din ce în ce mai greu. Parcă respirai foc. începea furtuna.

Şi furtuna avea darul de a declanşa nebunei o criză.

Ea se ducea şi venea în magherniţă cu o agitaţie care creştea necontenit.

Brusc, ea se decise. Luă un cuţit de bucătărie cu lama Iată, tăioasă şi foarte subţire. Cu el în mână zori spre pivniţă.

Văzând-o apărând cu această armă în mână, privin-du-i chipul convulsionat, nenorocita Flore înţelese că este în plina criză şi că viaţa ei nu mai atârnă decât de un fir de păr. Ea se încorda, îşi strânse toată puterea, se forţă să rămână calmă şi zâmbitoare, căutând în minte cuvintele care ar putea s-o liniştească pe nebună.

Aceasta, Iară un cuvânt, sări asupra ei.

Flore crezu că o va înjunghia. Şi închise ochii, scoţând un geamăt înnăbuşit.

Nu. Nebuna nu vroia s-o omoare… Cel puţin, nu încă.

Dintr-o mişcare îi legă mâinile şi picioarele tinerei fete, care, simţind că orice rezistenţă ar fi inutilă, se resemna să stea pasivă.

— Ascultă, spuse ea în fine, asta nu mai poate dura… Trebuie să terminăm… Vrei să-mi spui de bună voie, ceea ce ştii?… Ce ai făcut cu ea?… Ce a devenit şi unde o voi putea găsi în sfârşit?

Fii atentă la ce vei spune.

— De ce şi de cine vorbeşti, Bonne? Nu te înţeleg.

— Nu ia pe proasta!… Ştii foarte bine despre cine vorbesc. (Şi într-o explozie înfricoşătoare) De cine ai vrea să vorbesc dacă nu despre fiica mea…?

— Vai! gemu Flore, ce-aş putea să-ţi spun?… Ai refuza să mă crezi.

— Spune, insistă nebuna, care spumega, o să văd eu.

— Mamă! Oh! Mamă! nu-ţi recunoşti copilul tău… micuţa ta Flore, pe care o chinui.

A fost cea mai proastă imprudenţă pe care a lăcut-o. Nebuna se exaspera din nou. Criza i se dezlănţui în toată

forţa ei. Ea sări şi urlă:

— Tu te înşeli. Ceea ce nu vrei să-mi spui de bună voie, îmi vei spune prin forţă. E foarte simplu, să vezi. Ceea ce nu vrei să-mi spui, este scris în inima ta. Atunci eu, cu cuţitul pe care-l vezi, nu am decât să-ţi scotocesc în piept, să-ţi smulg inima şi să citesc în ea, secretul tău…

Faţă de această ameninţare şi mai ales faţă de tonul hotărât şi sălbatic în care era făcută, Flore rămase mută, îngheţată de oroare.

Nebuna continua, visătoare, ca şi când şi-ar fi vorbit sie-înseşi.

— Nu trebuie decât să-i scotocesc în inimă, şi să citesc ce este scris acolo… să citesc,… să citesc… Dar nu voi putea citi în această gaură întunecoasă ca iadul!… Nu voi vedea nimic!… Ce să fac…?

Deodată, sări în picioare, strigând:

— Proasta de mine! Nu, îmi pierd minţile, în mod sigur.

Şi ea îi explica:

— Aşteaptă-mă. Ies de-aici. Mă duc să caut lumânări, mai multe, pe care le voi aprinde pe toate. Astfel voi putea citi.

Şi ieşi ca o vijelie, râzând în hohote, foarte satisfăcută de ideea care-i venise.

Flore rămase întinsă, pe paie. Se văzu pierdută iremediabil. Făcu un efort puternic ca să se ridice şi să-şi rupă legăturile. Dar nebuna făcuse nodurile foarte solid. Nu reuşi decât să se rănească Ia mâini. Atunci o cuprinse disperarea, din ochi îi ţâşniră lacrimi arzătoare şi din toate puterile strigă această chemare deznădăjduită:

— Milon!… Milon!… Ajutor…!

Nebuna auzi această chemare. Nu-i dădu importanţă. La ea, bucuria luase locul furiei. Râdea ca un copil.

Câteva minute mai târziu, ea se întoarse, ţinând în mână un pachet de lumânări pe care îl lăsă să cadă pe jos. Ea puse lumânările de jur-împrejurul fetei şi le aprinse.

Se apropie de victimă învârtindu-şi cuţitul în aer. Cu o încetineală îngrozitaore îi desfăcu corsajul şi-i lăsă pieptul

gol. Făcând aceste pregătiri ea îşi explica sie înseşi: „Nu trebuie să-i străpung inima. sângele ar şterge scrisul şi aş fi furată. Trebuie să-i scot inima întreagă. vie şi palpitând. Astfel voi putea citi cu uşurinţă.”

…Flore, cu ochii ieşiţi din orbite, copleşită de spaimă, îşi încorda muşchii şi încercă încă o dată să rupă frânghiile.

Degeaba. Şi din nou, de pe buzele ei contractate, ieşi un strigăt disperat:

— Ajutor!… Aici, Milon…!

— Îţi chemi curtezanul!… El nu te va auzi.

— El a auzit! zbieră o voce vibrantă. Sunt aici, Flore.

În acelaşi moment, nebuna, apucată de umeri, era ridicată violent şi aruncată ca un pachet într-un colţ unde rămase ameţită.

Acela care intervenise la moment era Milon de Talazar.

O ocheadă aruncată iubitei sale Fleurette, îl făcu s-o vadă în viaţă. Ajunsese la timp. O secundă dacă mai întârzia, s-ar fi găsit în prezenţa unui cadavru.

Înfuriat şi indignat, ridică pumnul asupra nebunei, întinsă şi inertă şi ameninţă:

— Nebuno, ar trebui să-ţi zdrobesc capul…!

— Milon! interveni Flore cu vocea ei dulce, este mama mea…!

— Iartă-mă! se scuză tânărul confuz. Am văzut roşu în faţa ochilor!… Dacă nu ai fi fost aici, cred că aş fi omorât-o.

Vorbind, el luase cuţitul scăpat din mâinile nebunei şi tăiase legăturile lui Flore. Câteva secunde mai târziu, un elan spontan, negândit, irezistibil, îi aruncase unul în braţele celuilalt. A fost o îmbrăţişare – prima lor îmbrăţişare – lungă, pasionată, infinit de dulce şi totuşi foarte nevinovată.

Fără să ştie bine ce spune, ea zise:

— Cum de-ai venit aici tocmai la timp?

— O presimţire îmi spunea că eşti aici, că această nenorocită nebună ne minţise asigurându-ne că aici nu ţi-au călcat picioarele.

Nu am încetat un moment să dau târcoale casei. Şi mi-a prins bine. Mai înainte, mi s-a părut că mă chemi. Dar chemarea era atât de slabă, atât de îndepărtată, atât de vagă, deoarece fusesem de multe ori obiectul unei iluzii… mă îndoiam, înţelegi, deoarece fusesem de multe ori obiectul unor iluzii asemănătoare… Dar iată că, aşa cum adulmecam vântul, uşa se deschise şi sărmana nebună mi s-a aruncat la picioare. Ea nu mi-a dat atenţie. Dar eu am vă zu ţ-o într-un asemenea hal de aţâţare că, fără să ştiu de ce, m-am simţit tremurând. Am urmat-o… şi… asta-i tot!

Începură amândoi să râdă încetişor.

El îngenunchiase în faţa ei; îi ţinea mânuţele într-ale lui. Uitară totul; pierdură noţiunea realului pentru a se cufunda într-o adorare tăcută.

Nu era totuşi momentul să uiţi totul şi în special pe nebună.

Bonne fusese ameţită de violenţa şocului. Dar această zăpăceală a ei nu dură mult. Văzând că prada îi scapă, în ea se produse mai întâi 6 disperare violentă, imensă. Un moment îi veni ideea să termine o dată pentru totdeauna, înfingându-şi cuţitul m gat.

Dar cuţitul rămăsese în mâinile curtezanului. Ar fi trebuit să lupte ca să-l recapete. Şi ea ajunsese să vadă în dezavantajul ei ce vigoare ieşită din comun se ascundea sub aparenţele plăpânde. în colţul ei, nebuna săgeta cu privirea cuplul extaziat, care stătea cu spatele şi ochii ei străluceau de ură. Şi tot uitându-se la ei, îi văzu că au uitat-o complet.

Şi o idee îi traversă mintea surescitată până la frenezie.

Şi se gândi s-o pună imediat în aplicare.

Încet, încetişor, reţinându-şi respiraţia, ea se strecură urcând scara până la uşa pivniţei. Acolo, ea se ridică şi ajunse la scara locuinţei pe care o sări din patru în patru.

Ajunsă în locuinţă, ea se duse drept la ascunzătoarea unde băgase flaconul cu narcotic. Pentru că după el venise.

În picioarele goale, strângând cu nervozitate flaconul, ea alunecă din nou pe scară şi ajunse în pivniţă. Mergea fără

zgomot, cu ondulaţii suple de felină.

Amorezii continuau să uite de toţi şi de toate. Timpul trecea fără ca ei să-şi dea seama. De altfel ea lucrase foarte repede.

Iat-o că se apropia. Aproape că-l atingea pe curtezan.

Se ridică încet. îşi ridică un braţ, încet şi cu precauţie.

Şi s-a făcut: curtezanul se prăbuşeşte încet pe sol.

Şi-atunci, strâmbându-se, scrâşnind, zbârlită, cu ochii scoşi din orbite, hidoasă, îngrozitoare, ea sări strigând:

— Eşti al meu!... Ah! ce credeai tu!... Ah! ah! ah!... De această dată nu-mi vei mai scăpa... Uite, cârpele în gura ta... şi astea... şi alea... Ah! ticăloaso! fată de nimic! mai strigă acum...!

Ghinionista Flore nici nu a avut când să simtă, că şi zăcea pe paie, strâns legată şi cu căluş în gură.

Nebuna se aşează pe vine între cele două corpuri inerte. Făcea spume la gură, transpira. Efortul pe care-l făcuse o dăduse gata. Se simţea la capătul puterilor şi al respiraţiei. Trebuia neapărat să respire puţin. De altfel nimic nu o presa, nimic nu o neliniştea.

Ştia că amorezul putea să doarmă o oră. Deci avea timp.

Brusc ea se destinse ca un arc şi plecă. Reveni cu o frânghie groasă, nouă şi solidă şi mai multe oale. Acestea conţineau smoală, răşină şi tot ce mai găsise ca material inflamabil.

Ea puse aceste oale în jurul ei şi începu să învârtă frânghia în jurul corpului nemişcat. Nu dură mult Talazar fu readus la starea unui carnat conştiincios legat din cap până-n picioare.

Ah! acum putea să-şi revină. Nebuna era liniştită.

Ştia că nu va putea să-şi mişte nici măcar un deget.

Când termină, ea începu să-l mânjească cu amestecul din oale din cap până-n picioare. Apoi, găsind că această operaţie nu merge prea repede, ea goli oalele pe el, una după alta. Şi executând această ciudată şi neliniştitoare trebă ea mormăia printre hohote de râs îngrozitoare:

— Ah! ah! mă gândesc ce torţă va fi!… Una frumoasă, mare şi groasă!… Asta va lumina mai puternic decât acele rămăşiţe mici de ceară… De această dată voi putea să-i scotocesc în inimă şi să citesc… citesc… citesc… fără grijă!

Aceste oale o dată deşertate până la ultima picătură, Milon transformat într-o grămadă de nerecunoscut de materii vâscoase, nebuna se aşează pe pieptul copilului său. Ea tăie, rupse şi-i smulse corsajul, o lăsa iar cu pieptul gol şi căută din ochi locul pe care vroia să-l atingă. Puse lama cuţitului lângă ea, în paie.

După ce şi-a luat aceste precauţii, ea se ridică. Luă una din lumânările care ardeau şi, încet, fără grabă în inconştienţa ei monstruoasă, ea se apropie de grămada de materii infalambile care era Milon de Talazar şi-i dete foc.

XXIX.

CAPCANA.

La ieşirea din Notre-Dame, Isabeau îl lăsase pe Jean fără de Teamă să conducă vânătoarea organizată în Cité. Ea revenise la palatul său şi se închisese, în refugiul ei secret unde nimeni, în afară de Sacrament şi doamna de Giac nu putea intra Iară un ordin expres.

Isabeau visa. Şi când se apleca asupra prăpastiei gândurilor sale de temut, orele treceau fără ca să-şi dea seama.

Uşa se deschise fără zgomot. Apăru Sacrament.

— Nimic, doamnă. Ne-au scăpat încă o dată printre degete. Sacrament! Iţi vine să te dai cu capul de toţi pereţii!

Isabeau nu scoase nici o vorbă. Cu capul în mâini, ea chibzuia: „Cât timp Passavant va trăi, tot ce voi întreprinde va eşua mizerabil. Mi-a spus-o… Am greşit că nu l-am crezut. Văd asta acum. Din moment ce acest om poate să mă ducă la pierzanie, trebuie să dispară cât mai repede. înainte de a întreprinde orice ar fi, trebuie să mă ocup de el. Trebuie să-l lovesc. Dar pentru a-l lovi, trebuie mai întâi să-l găsesc.

Unde se ascundea Passavant? Iată ce trebuie căutat... şi găsit.

Acestea fiind datele problemei, ea căută soluţia.

Câteva zile mai târziu după cea găsit şi a copt un plan ea începu să-l pună în aplicare. Îi dădu ordine lui Sacrament care plecă imediat să le execute.

Consecinţa lor fu că-l aduse la regină pe nobilul de Giac.

Convorbirea între Isabeau şi elegantul gentilom dură o jumătate de oră.

Înainte de a se retrage, de Giac întrebă:

— Nu vă gândiţi, doamnă, că ar fi bine s-o anunţ pe doamna de Giac să se prezinte imediat la ordinele Maiestăţii Voastre?

— Să aşteptăm, i-o tăie Isabeau pe un ton decis, câteva zile în plus sau în minus are prea mică importanţă. Ar trebui să se decidă să-şi reia serviciul pe lângă persoana noastră. Haideţi, domnule, şi nu uitaţi recomandările mele.

— Voi ţine seama, doamnă, o asigură de Giac cu un zâmbet complice.

Se înclină profund şi ieşi.

Câteva minute mai târziu, ajunsese acasă în strada Saint-Antoine şi intră la soţia sa.

De Giac se-nclină ceremonios în faţa ei şi cu un zâmbet ironic o anunţă fără nici un fel de introducere:

— Doamnă, plec în misiune… Misiune secretă. Absenţa mea se va prelungi probabil câteva săptămâni… nu ştiu precis. Am vrut să vă anunţ pentru a nu fi îngrijorată în privinţa mea.

Ea primi vestea plecării soţului său cu cea mai mare indiferenţă. Poate nu-i acorda încredere totală. Dar nu lăsă să se întrevadă aceasta şi se mulţumi să-i răspundă politicos la atenţia lui.

De Giac o salută zeflemitor şi ieşi fără să-i mai adreseze nici un cuvânt.

A doua zi ea ieşi pentru a se duce la palatul Burgundia. Un om cu o figură neliniştitoare, în zdrenţe, ieşi dintr-un

ungher unde stătuse ghemuit şi începu să urmărească litiera pas cu pas.

La palatul Burgundia, doamna de Giac, Iară a părea că dă importanţă, îi făcu să vorbească pe unii şi pe alţii. Astfel află că soţul ei a plecat în misiune şi că nu se ştie când se va întoarce. Fără îndoială că ea nu se bază pe gentilomii de serviciu, aşa că merse să-l întâlnească pe duce.

Jean fără de Teamă era mulţumit că ea îl scutise de scene penibile.

O primi foarte bine. Şi cu aerul cel mai binevoitor o întrebă care este scopul vizitei sale.

— Monseniore vin să vă solicit să aveţi bunăvoinţa de a renunţa definitiv la serviciile mele.

— Vreţi să vă consacraţi reginei.

— Nu, monseniore, vreau să-i cer acelaşi lucru şi Maiestăţii Sale. Şi sper că va fi de acord, Intenţia mea este să părăsesc curtea pentru totdeauna.

— Să părăseşti curtea!… Nici să nu vă gândiţi, doamnă! Sper că vă veţi răzgândi asupra acestei decizii supărătoare care i-ar consterna pe prietenii voştri… printre care mă număr şi eu, să nu uitaţi.

— Am uitat să vă spun, monseniore că sunt ferm hotărâtă să las toate bunurile mele nobilului de Giac.

Eu vreau să trăiesc în singurătate şi sărăcie. Din dota mea, nu voi păstra decât o mie de livre în rente, o căsuţă mică şi bijuteriile moştenite de la mama mea. A ce stea-mi ajung, monseniore.

— O adevărată convertire!… Aţi fost atinsă de har, doamnă.

— Aţi spus-o voi, monseniore, tăcu doamna de Giac, zâmbind enigmatic.

Într-adevăr, am fost atinsă de har şi vreau să mă consacru de-acum încolo salvării mele.

— Fie, nu avem intenţia să intrăm în competiţie cu Dumnezeu. Dar credeţi că de Giac o să vă permită să faceţi aceasta?

— De ce nu? replică rece doamna de Giac. Renunţ cu dragă inimă la o avere considerabilă pentru a obţine dreptul de a trăi retrasă.

Este un târg ca oricare altul. Şi este prea avantajos pentru ca de Giac să nu se grăbească să-l accepte, mai ales dacă… aşa cum sper, monseniorul consimte să sprijine această rugăminte a mea.

— Fie, v-o datorez. Vă promit, doamnă, să vorbesc cu de Giac imediat ce se va reîntoarce.

Ea se ridică, se aplecă într-o rece şi ceremonioasă reverenţă de Curte şi murmură:

— Adio, monseniore.

Şi se retrase încet, de-a-ndăratelea, aşa cum cerea ceremonialul de care ea ar fi putut să se lipsească a-l urma cu atâta stricteţe.

Jean fără de Teamă o privi îndepărtând u-se cu un aer visător.

Când nu o mai văzu el scoase un suspin în care era, în mod sigur ciudă, şi poate şi regret: Jean fără de teamă, care vroia să se debaraseze de doamna de Giac, fusese profund atins în orgoliul său de suprema indiferenţă cu care ea se detaşase de el.

Doamna de Giac oftă de asemeni şi ea. Dar ea scoase un suspin real de uşurare.

Litiera sa luă drumul spre Saint-Antoine. În spatele litierei, fanfaronul care aşteptase cu răbdare în faţa porţii palatului, îşi reluă vânătoarea. Când doamna de Giac intră în casă, omul deja se pitise în ascunzătoarea lui şi se instalase ca unul care e foarte hotă rât să nu mai plece de acolo.

A doua zi, ea se duse la palatul reginei.

De îndată ce văzu direcţia în care o luase litiera, omul care o umrări cu o zi înainte, veni direct şi se postă în faţa porţii palatului, unde-şi continuă pânda.

În acest timp, ea pătrunse în interior şi merse spre partea palatului unde era situat cabinetul secret al lui Isabeau.

Intrând în marea anticameră, doamna de Giac se miră când văzu vreo zece persoane.

Era anormal. Nu făcu nici cea mai mică rea marcă şi vru să se îndrepte spre a doua anticameră, cum obişnuia.

Cele două santinele refuzară s-o lase să treacă, invocând consemnul.

Doamna de Giac înţelese că dizgraţia ei era completă. Altădată, aceasta ar fi dus-o la disperare. Acum se gândi doar: '] „Haide, cred că nu va trebui să solicit retragerea”.

Pe drum, ea chibzui: „Ce se petrece aici?”

Asta o conduse la o a doua întrebare: „Ce afacere misterioasă de care eu nu trebuie să ştiu, pregăteşte Isabeau?”

Şi această întrebare îi produse o vagă nelinişte. Atunci îşi spuse: „Trebuie să aflu.”

Se duse imediat spre apartamentele oficiale şi se amestecă în mulţime, trăgând cu urechea.

Astfel află, din frânturi de conversaţie, că era vorba de o arestare care trebuia făcută în seara respectivă, între orele unsprezece şi miezul nopţii. O arestare senzaţională, dacă judecai după precauţiile extraordinare care se luau. Cine urma să fie arestat?

Îşi punea întrebarea. Nu se gândea la Passavant. Şi deodată ea auzi şoptindu-se acest nume de trei tineri lângă care se afla.

Îşi reluă sângele rece. înţelese că a venit momentul să acţioneze şi nu să se lamenteze şi să critice. Se îndreptă, îşi constrânse trăsăturile pentru a rămâne liniştite şi zâmbitoare şi mersul ferm.

Cu un aer indiferent, fără grabă, se îndepărtă discret şi se înapoie la litieră, care o aştepta în curte.

Pe drum, ea se gândi că e inutil să intre în panică. în definitiv, dacă ceea ce auzise era adevărat, Passavant urma să fie arestat spre miezul nopţii. Nu mai erau decât trei ore. Totuşi ea trebui sa se oprească pe-acasă, pentru a-şi schimba îmbrăcămintea de ceremonie cu una foarte simplă,

nebătătoare la ochi. Asta nu-i luă decât câteva minute. Se învălui într-o pelerină cafenie şi plecă, de data asta pe jos.

Omul în zdrenţe îşi reluase pânda în faţa casei. Cu toată pelerina care o acoperea, el o recunoscu de îndată ce ieşise în stradă. Şi îşi reluă urmărirea înverşunată.

La coiful principalelor străzi care dădeau în marea arteră Saint-Antoine, se găseau mereu doi spadasini care părea să caşte gura la ciori. Trecând, le spuse câteva vorbe. Imediat unul dintre ei încalecă un cal, care era prins de un inel nu departe de acolo şi galopă până îl întâlni pe Sacrament, care venea din sens invers în fruntea unui grup de cavaleri. Omul îi spusese câteva cuvinte şi,lui Sacrament care-i răspunse printr-un semn din cap, apoi îşi luă locul în trupă. AI doilea spadasin, acesta începu să-l urmă rea să la rândul său pe cel care o urmărea pe doamna de Giac.

Rezultă, din toate acestea că, atunci când ea ajunse în strada Saint-Martin, era urmărită, fără s-o ştie, de vreo zece indivizi cu fizionomii neliniştitoare.

Mai rezulta de asemeni că trupa lui Sacrament, îngroşată pe parcurs, urma îndeaproape.

La câţiva paşi de poarta pentru trăsuri, se afla o portiţă mică. La această portiţă bătu doamna de Giac într-un fel convenit, după ce se asigurase că acel du-te-vino din stradă făcea să treacă neobservată. Portiţa nu întârzie să se întredeschidă, şi ea se strecură în curte.

Foarte calm, Passavant întrebă:

— Aţi venit să-mi spuneţi că refugiul meu a fost descoperit?

Ea aprobă din cap şi, fără să intre în amănunte, îl puse repede la curent.

— Din moment ce vizuina mea a fost detectată şi deci trebuie s-o părăsesc, mai bine o fac acum decât mai târziu. Veniţi, doamnă.

Înainte de a coborî în curte, Passavant se apropie de fereastră şi aruncă o privire pe stradă. Şi păli.

Atât poarta mare cât şi cea mică erau păzite. Oameni erau postaţi sub ferestre. Strada era baratată la ambele extremităţi ale palatului. La ferestrele caselor vecine se vedeau deja burghezii curioşi şi speriaţi.

În spaţiul rămas gol, în faţa porţilor se agita o trupă care era aranjată pentru un adevărat asediu. Manevra o conducea Sacrament. Erau cam cincizeci de inşi. Şi păreau că aşteaptă întăriri.

XXX.

STRADA BON-PUITS.

Spusesem că Bonne Nebuna apropiase o lumânare aprinsă de materiile inflamabile cu care era îmbibat Talazar din cap până-n picioare şi-i pusese foc.

În realitate, fie că amestecurile întrebuinţate erau de calitate proastă şi mai degrabă că ea, în zorul ei prea mare, lucrase prost, focul nu se aprinse imediat.

Mormăind injurii şi blesteme, nebuna apropie din nou flacăra pâlpâitoare a lumânării de corpul inert. Şi de data asta ea îşi concentra toată atenţia asupra acestui gest de moarte.

În acest moment precis, lumânarea îi fu smulsă din mână şi ea primi o bruftuluială care o trimise să se întindă pe paie lângă fiica sa leşinată.

Şi o voce pe care indignarea o făcea tremurătoare, bubui:

— Nenorocitei!

Şi ea-l recunoscu pe maestrul Gervais, omul de care se temea cel mai mult să-l vadă intervenind în punerea în aplicare a planurilor sale nesăbuite.

Pentru ea a fost o secundă atroce. Cu un ţipăt de animal măcelărit, ea urlă smulgându-şi părul din cap:

— Blestemată să fiu!… Blestemată!

Mâinile ei dădură de cuţitul pe care-l aruncase în paie şi i se crispară nervoase pe el.

Şi, fără să eziste, se aruncă, ridicând cuţitul, ca o tigresă.

Maestrul Gervais văzu lovitura venind. Rămase drept şi nemişcat în faţa nebunei cu ochii ieşiţi din orbite.

Doar se îndreptă în toată înălţimea lui, ridică fruntea şi-i aruncă o privire fulgerătoare de o strălucire insuportabilă.

Şi el întinse mâna dreaptă cu un gest lent şi maiestuos.

Şi pumnul ameninţător nu mai coborî, rămase în aer, ca şi când ar fi fost ţinut de o mână invizibilă.

Şi-atu nci maestrul Gervais, transfigurat, măreţ, într-o atitudine de inexprimabilă maiestate, menţinând-o cu focul privirii lui dominatoare, cu un ton de irezistibilă autoritate, ordonă:

— Aruncă acest cuţit!

Nebuna simţea în mod confuz extraordinara fascinaţie pe care această privire încărcată cu efluvii magnetice, se exercita asupra ei. Făcea eforturi disperate să i se sustragă. Se zbătea degeaba, încercând să-şi desprindă privirile de aceşti ochi de jar care-şi impuneau voinţa.

El înţelese că dacă-şi întorcea privirea de la ea măcar pentru a zecea parte dintr-o secundă, pierdea partida. Privirea îi deveni şi mai voluntară, atitudinea şi mai poruncitoare.

El întinse din nou mâna până la o atinge şi repetă:

— Aruncă acest cuţit… Aşa vreau eu!

De această dată. nebuna fu îmblânzită. încet, cu regret, degetele i se destinseră Iară voia ei şi lăsară să-i cadă arma.

Îşi lăsă capul în jos şi în timp ce lacrimi fierbinţi i se rostogoleau pe obraji, ea horeai:

— Sunt blestemată!… Sunt blestemată! Maestrul Gervais văzu că era definitiv învinsă şi că va fi supusă voinţei lui. Se apropie de ea şi-i trecu mâinile lui uscate pe fruntea ei de gheaţă. Şi ea păru că se linişteşte puţin câte puţin. Apoi îi luă ambele mâini şi i le strânse cu putere într-ale sale.

— Priveşte-mă Bonne, priveşte-mă bine. Citeşte în ochii mei. Vezi în ei că nu sunt rău şi că nu-ţi vreau decât binele?

— E-adevărat. îmi vreţi mult bine.

— Atunci, de ce mă suspectezi?

— Doamna cea frumoasă mi-a spus să nu am încredere în voi. Aceea care a venit la voi cu seniorul acela solid şi

puternic.
„Isabeau” gândi maestrul Gervais. Şi tare:
— Ai revăzut-o deci?
— Bineînţeles! A venit de două ori la mine acasă.
— Ea ţi-a predat-o pe copilă.
Nebuna aprobă cu capul cu un aer încurcat.
— Şi ea ştia că vrei s-o omori!
— Nu vroiam s-o omor, protestă energic nebuna.
— Şi ce vroiai să-i faci?
— Mi-aţi spus că dacă-i scotocesc în inimă, voi află unde este fiica mea… Şi atunci…
— Vroiai să-i smulgi inima! strigă maestrul Gervais care cât era de călit nu-şi putu înăbuşi un fior de oroare. Este abominabil ceea ce vroiai să faci! Mă auzi: abominabil!… Dacă ai fi reuşit, fiica ta ar fi fost pierdută pentru totdeauna. Căci, să ştii, în ziua în care Flore Mercerot va muri, îţi va muri fiica…
— Sfânta Maică a lui Dumnezeu!… Nu ştiam asta! Nu mi-aţi spus-o niciodată!
— Ţi-am spus, o întrerupse cu asprime maestrul Gervais, dar ai uitat. De-acum încolo să nu mai uiţi… sau voi crede despre tine că eşti o mamă denaturată…
— Eu, o mamă rea!… Nu-i adevărat!
— Dacă o atingi pe Flore Mercerot sau dacă suporţi să fie atinsă în faţa ta, vei fi o mamă rea. Soarta copilului tău este indisolubil legată de aceea a tinerei fete.
Ea nu se-ndoi nici o clipă de cuvintele lui. Se aruncă asupra lui Flore cu un urlet prelung:
— E moartă!… A murit!… Mi-am ucis fata!… Mi-am ucis copilul…!
El trebui s-o liniştească.
— Nu, e numai leşinată.
— Spuneţi adevărul? se bâlbâi ea, neîndrăznind să creadă.
— Adu-mi nişte apă şi vei vedea.
Ea sări în picioare şi plecă precum o săgeată.

Cu o mână rapidă, el o dezlegă pe fată, îi scoase căluşul şi o rezemă comod.

Nebuna reveni, aducând o găleată cu apă pe care i-o întinse cu frică şi îngrijorare.

El umezi tâmplele tinerei fete care-şi reveni.

— Nu-ţi fie frică, copile, o linişti uşor maestrul Gervais văzând spaima din privirea ei dulce. Acum eşti în siguranfă.

Ea se nelinişti imediat:

— Milon?

— Nu i s-a întâmplat nimic. Linişteşte-te. Doarme şi nu va întârzia să se trezească acum.

Nebuna trecuse brusc de la disperarea cea mai violentă la bucuria cea mai extravagantă. Printre hohote cristaline de râs, ea îngăima:

— Iubirea vieţii mele!... Comoară adorată!... Sufletul meu!... Ţine un sărut, şi încă unul.

Stupefiată dar încântată, Flore, dulcea şi atât de persecutata Flore, îi întorcea flecare sărut, fiecare îmbrăţişare şi cu lacrimi dulci în marii săi ochi azurii, bolborosea pierdută:

— Mamă!... Oh! dragă mamă...!

— Repetă!... Repetă aceste cuvinte atât de dulci... Mamă! Spune că o iubeşti pe mama ta... spunc-o, fiică adorată!

— Mama, mamă dragă, te iubesc.

— Fata mea!

Brusc, nebuna păru că se trezeşte:

— Ce facem noi aici, în această pivniţă? spuse ea. Ai să răceşti... Şi fata mea se va îmbolnăvi. Vino, fata mea, vino Ia mama. Ea se aplecă deasupra lui Flore, o luă pe sub braţe şi o ridică tară efort. Ţinând-o strâns îmbrăţişată, ea repeta:

— Vino sus... la aer, la lumină. Vino fata mea.

— Da, mamă, te urmez, ciripi Flore, care între timp nu se mişca şi contempla cu nelinişte crescândă această mască informă şi vâscoasă care ascundea trăsăturile iubitului ei Milon.

Maestrul Gervais se gândea în sinea lui: „Cred că acum pot Fi liniştit”.

Şi tare, lui Flore:

— Hai, copilul meu, urmează-ţi mama Iară fricã. O să mă ocup de logodnicul tău.

Şi nebunei:

— Du de aici acest copil, Bonne. Şi nu uita, nu uita niciodată că apărând-o, îţi aperi fiica.

Tandru înlănţuite, mama şi fiica se îndreptară spre scară.

Atunci maestrul Gervais tăie frânghiile care-l înfăşură ii pe Talazar şi aşteptă cu răbdare să se trezească.

Deschizând ochii, amorezul se uită în jurul său cu o îngrijorare de nedescris. Şi îl văzu pe maestrul Gervais care, aplecat deasupra lui, încerca să-i cureţe faţa de stratul vâscos de care era acoperită şi care, imediat îl asigură:

— Logodnica ta este sănătoasă. Mulţumeşte-i lui Dumnezeu că am ajuns Ia timp.

— Unde este?

— Sus… Cu mama ei.

— Cu nebuna? ţipă Talazar cu o groază surdă. Imediat se ridică, fără să mai asculte explicaţiile maestrului Gervais, şi fugi pe scara de la pivniţă.

Nu s-a liniştit într-adevăr decât când a văzut cu ochii lui, buna înţelegere care domnea între mamă şi fiica.

— Această linişte se va menţine? murmură Talazar la urechea maestrului Gervais, care-i răspunse:

— Bineînţeles că nu. Se vor mai declanşa şi alte crize de furie. Dar voi fi aici pentru a le împiedica. Pentru moment, nu este nimic de temut.

Maestrul Gervais îl lăsă pe Talazar cu cele două femei şi şe duse acasă.

Luă două pelerine mari şi-i ordonă servantei să meargă la un telal şi să-i ceară să-i trimită pentru a le proba, un lot de costume de cavaler complete de diverse mărimi.

Servitoarea plecă imediat. Maestrul Gervais, plecă cu cele două pelerine la Bonne. Cele două femei se învăluiră în ele, îşi traseră capuşoanele peste feţe astfel încât să le ascundă cât mai bine posibil.

Câteva minute mai târziu, erau toţi patru în casa savantului, care putu constata cu satisfacţie că nimeni nu le dăduse vreo atenţie.

Talazar merse în bucătărie, unde cu apă caldă, perii şi săpun, luă o alură omenească. După care, nemaiputându-şi îmbrăca costumul, îşi puse nişte haine ale bătrânului savant, în aşteptarea tealului şi a costumelor sale.

În timp ce el îşi făcea toaleta indispensabilă, maestrul Gervais le conduse pe mamă şi fiică într-o cameră la primul etaj, a cărei fereastră se deschidea spre grădină, în spatele casei.

Le lăsă acolo un moment, şi coborî în cabinetul său. Alese din farmacia lui un anumit număr de flacoane pe care le aşează în faţa lui. în câteva minute, din conţinutul lor, meticulos şi inegal dozate, el compuse o băutură. Vărsă cam două degete din ea într-un pahar fără picior de argint şi urcă Ia cele două femei.

— Bea, spuse el dându-i paharul lui Bonne.

În timpul acesta o privea cu ochii lui de foc. Nebuna, docilă, luă paharul şi-l goli dintr-o înghiţitură.

Ea era lacomă. Medicamentul era dulceag. Zâmbi şi spuse plescăind din limbă:

— E bun.

După câteva minute, ea spuse uitându-se spre pat:

— E ciudat… Mă simt obosită… Mor de somn…

— Trebuie să te culci, îi porunci maestrul Gervais. E ora de somn. Nu vezi că s-a făcut noapte…?

Nu era mai târziu de prânz. Soarele îşi lansa suliţele razelor strălucitoare din plin asupra ferestrelor. Totuşi ea fu convinsă. Şi cu un aer ascultător:

— Aşa mi se părea şi mie… Eu, vedeţi, trebuie să mă culc când sună ora stingerii.

Maestrul Gervais se întoarse spre Flore, care privea uimită amănuntele acestei scene.

— Poţi să-ţi culci mama, copilul meu. în câteva minute, ea va dormi profund.

Şi coborî Ia Talazar. După câteva momente, Flore îi reîntâlni în cabinet.

Urmă un schimb de explicaţii.

Flore şi Talazar povestiră evenimentele petrecute.

Maestrul Gervais le spuse cum ajunsese la momentul oportun pentru a-i smulge unui înfricoşător supliciu imaginat de nebună. Era foarte simplu.

Remarcase venirile şi plecările lui Talazar împrejurul casei nebunei.

Şi fusese frapat de această perseverenţă. A pândit din spatele obloanelor întredeschise de la fereastra lui. Astfel l-a văzut pe tânăr intrând. Nemaivăzându-l ieşind, a fost cuprins de o vagă nelinişte şi a venit să vadă ce se întâmplă. > y -

Făcură un gen de consiliu şi luară câteva decizii Talazar, Bonne şi Flore vor rămâne deocamdată ascunşi în casă.: =

Maestrul Gervais îi va face o cură lui Bonne, şi fără să afirme ceva pozitiv, dădu să se înţeleagă că speră să o amelioreze. în timp ce Talazar le va păzi pe cele două femei, el va pleca să-l caute pe Passavant. Cu doi păzitori de acest gen, Flore nu va mai fi înspăimântată de nimeni.

Îi lăsă pe cei doi tineri şi plecă să-l informeze pe Passavant şi să-i aducă cu el. Trecând prin faţa locuinţei lui Bonne, îi veni deodată ideea de a intra. Şi începu să exploreze liniştit sertarele şi să scotocească în cele câteva mobile.

Fără-ndoială că nu găsi ceeace căuta, aşa că el coborî în pivniţă. Acolo, el găsi imediat: în paie, văzu flaconul cu narcotic pe care nenorocita îl lăsase să cadă în paie, fără să mai aibă grijă de el. II recunoscu pe loc. Rămase un moment pe gânduri în faţa acestui flacon pe care-l strângea maşinal. Şi murmura: „Deci ea este cea care mi-a sustras acest flacon. S-a întâmplat demult! Astfel, de săptămâni

întregi, ea a premeditat acest lucru. Cu mult înainte, ea prevăzuse că va avea nevoie de acest soporific. Ea ştia cum îl va întrebuinţa şi cât de folositor îi va fi. Iată un lucru extraordinar!” ^ t l

…În el se deşteptase savantul. Urcă la parter şi începu să meargă încet în lung şi-n lat, visând. H „ t^

O ciocănitură discretă în uşă, îl readuse la realitate. Tresări gândind cu un început de îngrijorare: „O fi Isabeau? Pe dracu, nu trebuie să mă găsească aici!”

Acţiona încet vizeta şi aruncă o privire în stradă. II recunoscu pe vizitator şi cu un zâmbet uşor, chibzui: „Ce vrea maestrul Mercerot aici?… Trebuie să ştiu.”

Şi deschise hotărât.

Într-adevăr, chiar maestrul Mercerot intră înăuntru. Dar era foarte schimbat. Era posomorit, slăbit, prăbuşit, cu tenul palid, cu ochii strălucitori de febră, îmbătrânit cu zece ani în câteva zile.

— Am fost asigurat, spuse el, că aici se află locuinţa unei sărmane nebune… Poate mă înşel, domnule.

— Într-adevăr, era aici locuinţa unei nenorocite nebune. Dar nu mai locuieşte aici.

Maestrul Mercerot bombăni:

— Fie ca blestemul să cadă asupra mea!

Şi se clătină. Ar fi căzut, dacă maestrul Gervais nu l-ar fi luat în braţele sale şi nu l-ar fi susţinut cu o putere remarcabilă pentru vârsta sa. Şi cum acesta continua să tremure în picioare, îl conduse la un taburet în care negustorul se lăsă să cadă gemând.

— Ce se întâmplă cu voi? îl întrebă cu milă şi cu un aer binevoitor maestrul Gervais, jucându-şi bine rolul.

— Scuzaţi-mă, domnule, spuse el, dar pentru mine esfe de o importanţă covârşitoare s-o văd pe această cerşetoare. Şi mi-aţi face un însemnat serviciu dacă aţi putea să-mi spuneţi unde aş putea s-o găsesc.

— Nu puteaţi să nimeriţi mai bine, domnule, deoarece eu sunt proprietarul acestei cerşetoare. Şi, cum îmi faceţi

impresia unui om galant, nu văd de ce nu v-aş face acest serviciu pe care mi-l cereţi, dezvăluindu-vă unde o veţi găsi şi cine este ea în realitate.

— Cine este ea în realitate! se miră maestrul Mercerot atent.

— Ah, donmnule, făcu maestrul Gervais, în chip de ins pe care-l mănâncă limba rău de tot, este o poveste minunată, admirabilă, fantastică. Închipuiţi-vă că această sărăntoacă, pe care o ţineam aici din milă, nu era nici mai mult nici mai puţin decât o contesă, atotputernică în ţinutul ei. Da, domnule, această sărăntoacă se numeşte prea înalta şi nobila doamnă Bonne, contesă de Sombernon.

— Contesă de Sombernon! zbieră maestrul Mercerot care şi sări în picioare.

— Nu-i aşa că este minunat? Aşteptaţi, domnule, aceasta nu-i totul! Uitaţi care este miracolul: această nobilă doamnă îşi pierduse minţile din cauza dispariţiei unicului său copil, o fetiţă mult iubită, care se numea Flore… Un nume foarte frumos, domnule.

— Flore! repetă jupânul Mercerot maşinal trecându-şi mâna peste fruntea transpirată.

— Or, continuă maestrul Gervais triumfător, nenorocita mamă şi-a regăsit fiica. Şi ghiciţi unde, domnule. Pe un eşafod unde ea ar fi trebuit să fie executată. Nu fiindcă s-ar fi făcut vinovată de ceva, această dulce şi nevinovată domnişoară, ci pentru că este urmărită de ura unor duşmani puternici şi înverşunaţi.

Şi iată miracolul, domnule: această lovitură teribilă, care ar fi putut s-o omoare, i-a produs un efect atât de mare asupra mamei încât şi-a venit în minţi.

— r De unde ştiţi aceasta, care mi se pare ca o poveste inventată pe loc?

— De la doamna de Sombernon însăşi. Nobila şi demna femeie, înainte de a-mi părăsi casa, a ţinut să-mi arate recunoştinţa ei. Mi-a plătit, în aur, şi la un preţ bun, chiria care se strânsese într-atâţia ani, plus o dobândă rezonabilă

de şase la sută, domnule. Şi cu toate că am tot ce-mi trebuie, mulţumesc lui Dumnezeu, suma fiind destul de rotunjoară, vă voi mărturisi că nu m-am supărat şi am pus-o bine, în cuierele mele. Da, domnule, chiar ea mi-a povestit această istorie de plâns şi mi-a făcut marea onoarea de a mă prezenta nobilei sale fiice… un copil frumos şi dulce, precum şi logodnicului său, un tânăr şi prea galant cavaler.

— Logodnicul ei! se sufocă jupânul Mercerot.

— Da, reluă maestrul Gervais implacabil, un senior demn, care nu a ezitat, pentru a-mi mulţumi să-mi strângă mâna aceasta, deşi este baron… baronul de Talazar, domnule.

Acest nume, care-l păstrase pentru la sfârşit, îl zdrobi pe negustor care se prăbuşi gemând:

— Talazar!… Mi se spusese că trăieşte… Şi nu vroiam să cred!… Blestemat!… Sunt blestemat!… Asta-i sfârşitul pentru mine!… Nu; mi-a mai rămas decât să mor!

Se ridică greoi şi porni clătinându-se spre uşă.

Maestrul Gervais, iacându-se că nu remarcă starea în care se afla, îl conduse politicos spre uşă şi când îl văzu în prag încheie:

—ş? Deoarece aveţi nevoie s-o vedeţi pe nobila doamnă de Sombernon, va trebui să mergeţi până Ia Monterea u-Faut-Yonne. Acolo, la curtea monseniorului Delfin, Dumnezeu să-l ocrotească, va trebui să se celebreze căsătoria dintre preaînalta şi preanobila doamnă Flore, contesă de Sombernon cu prea-înaltul şi preaputernicul senior Milon, baron de Talazar.

Mai putea să continue mult timp astfel; jupânul Mercerot îşi astupase urechile şi fugea repede, clătinându-se la fiecare pas ca un om beat.

Maestrul Gervais îl privi zâmbind dispreţuitor cum se îndepărtează, şi când îl văzu dispărând la colţul străzii, încuie cu atenţie de două ori uşa, puse cheia în punga sa, şi plecă cu paşi mari spunându-şi: „Să mergem să-l căutăm pe nobilul Passavant.”

XXXI.

SERVITORII DUCELUI D'ORLEANS.

Maestrul Gervais de-abia intrase în strada Saint-Martin când privirea îi căzu din întâmplare asupra unui tip solid, care, cu un aer obraznic o lua în acel moment pe strada Vannerie.

Maestrul Gervais se opri dintr-o dată şi privi visător omul, care acum era acum cu spatele la el. Şi începu să râdă încetişor. Şi murmură: „Nobilul du Châtel!… Şi eu care vroiam să încep să-l caut!… Vulgul ar rămâne cu gura căscată în faţa a ceea ce ar numi o soartă miraculoasă… Eu, văd în această întâlnire o manifestare a destinului… Văd dovada de necontestat a condamnării ducelui.”

Avu o scurtă ezitare şi se decise: „Ei! nimic nu mă zoreşte… Voi merge după aceea să-l văd pe nobilul Passavant… deocamdată să nu-l scap pe nobilul du Châtel”.

Şi se lansă în strada Vannerie, în urmărirea acestui vornic cu enorme mustăţi care, într-adevăr, nu era altul decât Tanneguy du Châtel.

Ajuns la cimitir, Tanneguy se întoarse dintr-o dată şi merse drept la maestrul Gervais care se opri.

— Ola! tună aventurierul, fără blândeţe, ai ceva cu mine, maestre? Dacă da, spune-o. Dacă nu, fă-mi plăcerea s-o întinzi de-aici. Şi să nu te mai simt în spatele meu, că altfel, vezi pe dracii!

Tanneguy nu-şi sfârşise ameninţarea când se uită la maestrul Gervais care zâmbea.

— Văd că mă recunoaşteţi, căpitane.

— Ei, cum strigă cu vioiciune Tanneguy, dumneavoastră sunteţi, demnul meu vrăjitor?

— Eu-însumi, căpitane. Doar că vrăjitorul a murit acum vreo doisprezece ani. Acel ce vă vorbeşte este un paşnic şi modest burghez care nu mai are nici o relaţie cu domnul Satan…

— E-adevărat, Passavant mi-a spus vreo câteva cuvinte despre miraculoasa convertire…

Tanneguy îl privi acum până în fundul ochilor. Şi devenit deodată grav, fară nici o ezitare:

— Urmaţi-mă, spuse el, până la casa în care mă veţi vedea intrând.

Şi-şi reluă imediat drumul, fără să se mai ocupe de maestrul Gervais, care-l urmărea de la distanţă. Tan-neguy merse până-n strada Sainte-Catherine, fără să se întoarcă măcar o dată. Acolo, el încetini pasul şi intră în sfârşit în acea cocioabă unde l-am văzut deja cu de Loire.

Maestru] Gervais intră după el. Se află în prezenţa lui Tanneguy înconjurat de cei patru locotenenţi ai săi.

Căpitanul se scuză curtenitor:

— Iertaţi-mă maestre că vă primesc într-o asemenea magherniţă. Dar noi suntem nişte proscrişi care ne adăpostim cum şi pe unde putem.

Acea s tea fură spuse cu tonul Cel mai simplu din lume. Maestrul Gervais nu simţi nevoia să mulţumească pentru dovada de încredere care i se acorda, după cum nu se gândi nici să-i asigure de discreţia lui. Se mulţumi să se încline cu aceeaşi simplitate.

În acest timp, luând loc pe taburetul care i se oferise, arunca priviri asupra tovarăşilor lui Tanneguy şi apoi se uita la el cu o insitenţă semnificativă. Căpitanul, înţelegând acest limbaj mut, îi spuse, după ce-i prezentase pe locotenenţii săi:

— Dacă vreţi să-mi spuneţi ceva personal, atunci tovarăşii mei se vor retrage în camera de-alături. Dacă însă mă priveşte numai pe mine, puteţi vorbi Iară teamă în faţa lor, deoarece nu am secrete faţă de ei.

Din nou maestrul Gervais aruncă o privire scrutătoare pe feţele aspre ale celor patru, care se uitau la el cu curiozitate şi zâmbi cu satisfacţie.

— Domnilor, spuse el cu vocea rece şi Iară accent, ajutorul îndrăzneţ pentru care aţi venit să-l încercaţi, nu poate reuşi… şi nici nu va reuşi.

Acei cărora li se adresau aceste vorbe pronunţate cu tonul autoritar care nu era specific decât maestrului Gervais, se priviră înfricoşaţi.

— Cum puteţi spune că nu vom reuşi, din moment ce în afară de noi cinci, nimeni de pe lume nu bănuieşte ceea ce vrem să facem?

— Voi vreţi, spuse rece maestrul Gervais ridicând din umeri, voi vreţi să puneţi mâna pe Jean de Burgundia ca să-l predaţi în mâinile Delfinului.

De data asta uimirea urcă până la teroare. Se făcură cruci pe furiş şi cuvintele: Vrăjitorie!... Magie!... Farmece!... fură scuipate printre dinţi.

— Aici nu este nici magie, nici farmece. Nu este decât – şi asta condamnă întreprinderea voastră unde vă veţi pierde capetele – un raţionament la îndemâna tuturor celor inteligenţi. Un raţionamet pe care Jean Iară de Teamă, care nu este un imbecil, nu va pierde ocazia să şi-l facă; aici sunteţi cinci inşi, cunoscuţi prin jurământul solemn pe care l-aţi făcut de a vă răzbuna fostul stăpân, decedatul duce d'Orléans; cinci inşi care aţi jurat că veţi pune mâna pe ucigaş şi îi veţi aplica pedeapsa ochi pentru ochi, dinte pentru dinte şi lovitură pentru lovitură. Şi iată-vă pe toţi cinci la Paris... E nevoie să faci să intervină puterile infernale pentru a ghici de ce vă riscaţi capetele...?

11 ascultau interzişi, tulburaţi, consternaţi. Tan-neguy îşi răsucea nervos enorma lui mustaţă. Bubui cu voce furioasă:

— Ce dracu, nu ne-am gândit la asta!

— Ceeace voi nici măcar nu puteţi încerca... alţii pot s-o facă şi... să reuşească.

Imediat, veniră spre el, Cu ochii strălucitori, dinţii descoperiţi în strâmbături vesele, fremătând de speranţă, agăţaţi de buzele lui.

— Şi dacă v-am urmărit până aici, nobile du Chaâtel, am făcut-o numai ca să vă spun aceasta: că nu va trece mult timp până când vi-I voi preda eu, pe Jean fară de Teamă, legat de mâini şi de picioare.

— Pe toţi dracii! urlă Tanneguy entuziasmat, din momentul în care v-am recunoscut, maestre, am avut presimţirea că întâlnirea va fi pentru mine fericită!

Maestrul Gervais le făcu semn să se apropie. Se aplecară asupra lui gâfâind, devorându-l cu ochii lor sângeroşi. Şi el le vorbi dintr-o suflare abia perceptibilă. Vorbi mult, ascultat cu o atenţie pasionată, fără să fie întrerup nici măcar de un cuvânt.

Şi trebuie crezut că ceea ce le spusese îi convinsese complet, deoarece, când a terminat, tropăiau de entuziasm şi privirile care se fixau asupra lui exprimau o admiraţie arzătoare.

Maestrul Gervais îi părăsi. Şi se înclinară în faţa lui cum s-ar fi înclinat în faţa lui Dumnezeu. Când uşa s-a închis ei dădură frâu liber bucuriei.

Maestrul Gervais se îndepărtase cu paşi mari spunându-şi:

— Acum, să mergem să-l căutăm pe Passavant.

Erau aproape orele cinci când ajunse în strada Saint-Martin. Apropiindu-se de locuinţa lui Passavant, el remarcă animaţia anormală care se manifesta în stradă. Fu apucat de o presimiţire sinistră.

Se fofila prin gloată. Se izbi de un baraj format din arcaşi. Se ridică în vârful picioarelor şi-i domină pe toţi.

Într-un spaţiu gol, drept în faţa porţii palatului, îi recunoscu pe Jean fără de Teamă, de Giac, de Jacqueville, Sacrament, Malâtre şi alţii.

Atunci înţelese şi urlă în sinea lui: „Blestem! Am ajuns prea târziu!”

XXX 11

LOCUINŢA LUI PASSAVANT.

Passavant a avut un moment de uimire, de înţeles, văzând forţele formidabile dispuse în faţa casei sale şi pregătirile semnificative la care se dedau.

Acest moment de emoţie, cât a fost de scurt, nu a scăpat ochiului atent al doamnei de Giac. Se grăbi la fereastră şi aruncă o privire în stradă. Ea văzu şi înţelese. Passavant

devenise palid. Ea deveni lividă. Fu scuturată de un tremur convulsiv.

Şi un gând îi fulgeră în minte: „Am fost urmărită!... Şi eu, mizerabila, li-l predau!... Şi el va crede că l-am trădat!... Blestemată să fiu...!

Ea îşi ridică braţele pentru a-şi arunca anatema şi căzură ca o măciucă tocmai în momentul în care Passavant deschidea gura pentru a-i spune că el înţelegea ce se întâmplase şi s-o asigure că nu-i va face insulta de a o bănui.

O luă pe doamna de Giac în braţe şi o urcă în pod. O puse uşor în colţul cel mai întunecos şi ridică în faţa ei o perdea din cutii goale şi mobile vechi. Obstacolul putea fi dărâmat cu uşurinţă. Dar nu-l ridicase în vederea unei rezistenţe. EI căuta numai să-i ascundă corpul, spunându-şi că datorită fragilităţii lui, nu le va veni ideea să-l deplaseze pentru a se uita în spatele lui.

După ce şi-a luat aceste precauţii, el merse şi se uită printr-o lucarnă. El văzu că la toate lucarnele acoperişurilor din vecinătate erau postaţi oameni cu arbalete care erau pregătiţi să tragă dacă el ar fi apărut pe acoperiş.

El se gândi: „S-au gândit Ia tot. La mijloc este Isabeau” Şi cu un oftat de regret: „Este sigur că aş fi putut să-mi caut salvarea pe acoperiş. Din nenorocire, casa fiind izolată, pe-acolo nu pot fugi”

Coborî tară grabă Ia parter, în vestibul şi începu să îngrămădească obstacole în faţa uşii care dădea în curte. îşi recăpătase întregul sânge-rece. Şi tot muncind, cu mintea liberă, eis e întreba: „De ce dracu nu atacă o dată? Totuşi sunt destul de numeroşi... Ce lovitură trădătoare îmi rezervă?”

Ei nu atacau deoarece îl aşteptau pe Jean fără de Teamă, după care plecaseră unii să-l anunţe. în sfârşit sosi, aducând şi ajutoare cu el. De îndată ce a ajuns, luă conducerea operaţiunilor.

Poarta cea mare fu larg deschisă de ambele părţi. Curtea fu ocupată de grosul trupelor având în frunte pe Sacrament, Malâtre şi de Jacqueville.

De Jacqueville şi Sacrament avansară până la baza peronului palatului. Erau cu săbiile în mâini.

— Hei! strigă de Jacqueville cu vocea puternică, predă-te nobile Passavant. Vezi bine că orice rezistenţă este inutilă.

Passavant întredeschise fereastra şi zise cu vocea zeflemitoare:

— Veniţi să mă prindeţi.

Passavant izbucni într-un râs limpede. Şi acesta era atât de înfricoşător în acest moment că dintr-o singură mişcare Sacrament, Malâtre şi de Jacqueville, crezând într-o surpriză supărătoare, făcură un salt mare înapoi.

Râsul lui Passavant se dublă.

— Vrei să te predai? urlă Jacqueville exasperat.

— Haideţi, îl ironiza Passavant, iată măcelarul care se crede Ia abator.

— Dacă într-un minut nu te predai… dăm foc Ia magherniţâă şi o dată cu ea şi ţie. Iată că le-am avertizat.

— Daţi-i drumul, spuse Passavant care, calm, închise fereastra.

Când văzu vălătucii de fum ridicându-se în aer, Passavant îşi spuse „Dacă e vorba să mor, prefer s-o fac în bătălie, la lumina zilei, cu sabia în mână. Astfel, cel puţin, înainte de a fi făcut bucăţi eu însumi aş putea ca în moarte să am o frumoasă escortă… Astfel aş scuti-o pe nenorocita leşinată de-acolo de sus de această moarte lentă prin asfixie şi foc… Haide.”

Începu să dărâme în grabă baricadele atât de minuţios ridicate. Când căzu şi ultima, îşi scoase sabia din teacă, luă pumnalul în mâna stângă şi deschise cele două batante ale uşii.

El apăru în susul treptelor peronului, de unde îi domina pe toţi.

Era strălucitor. EI ridică sus deasupra capului sabia şi cu călcâiele lipite, ca la paradă, cu vocea clară, îşi strigă ţipătul de luptă:

— Cutezătorul! Cutezătorul! Passavant cutezătorul!

— Să fie prins viu! urlă Jean fără de Teamă din înălţimea peronului.

— Mort! lansă Passavant cu un surâs teribil, nu mă veţi avea decât mort! Şi-o să vedeţi cum ştie un Passavant să moară!

Şi începu să coboare treptele încet, atât de zbârlit, atât de formidabil, atât de scânteietor că în primele rânduri se produse o dare înapoi grăbită.

Se aruncă asupra lor cu capul în jos, cu siguranţa că va fi masacrat. îşi ridică sabia şi dădu prima lovitură. O lovitură dreaptă, fulgerătoare, adâncă.

A fost tot ce a putut să facă. îi scăpă un ţipăt teribil:

— Blestem! Sabia i se rupsese.

Malâtre, micuţul Malâtre, executase această lovitură de maestru, studiată foarte mult. Malâtre îşi spusese că trebuie să facă o acţiune strălucită care să-i redea favoarea stăpânului său şi care i-ar permite să se sustragă autorităţii tiranice a lui Simonne.

Când îl văzuse apărând pe Passavant, se fofilase la dreapta lui ţinând în mână o tijă de fier. El a vizat şi a lansat cu multă atenţie lovitura prin aer, când a văzut pe cavaler ridicându-şi sabia.

Favorizat de noroc, a reuşit de prima dată.

Întreaga mulţime se aruncă asupra cavalerului, care cu pumnalul în mână încerca să le ţină piept. Douăzeci de pumni brutali se abătură asupra lui şi-i smulseră arma, care-i rămăsese.

— Se predă! ciripi triumfător Malâtre. Se predă! Au vrut să-l înconjoare, să-l prindă, să-l lege. Cu o formidabilă scuturătură de umeri, el se degajă şi celor mai apropiaţi le spuse:

— Vă sfătuiesc să nu mă atingeţi!

A spus-o pe un asemenea ton încât ei nu mai îndrăzniră să se mişte.

Sacrament şi Jacqueville erau atât de fericiţi că îl prinseseră în sfârşit, şi viu, conform ordinului primit că se grăbiră să facă semn gărzilor să nu-l contrazică. În plus, nu avea importanţă dacă era legat sau nu.

În curte şi pe stradă erau mai mult de două sute de oameni înarmaţi şi spadasini, fară a mai lua în calcul şi mulţimea. Puteau fără teamă să arate o aparenţă de generozitate.

Cât despre Malâtre, el se fofilase printre gărzi şi tot strâmbându-se din cauza unei bucurii hidoase, fugea să-i ducă fericita veste lui Jean de Burgundia, care, în rest, văzuse şi auzise tot.

Passavant, în fruntea gărzilor pe care părea că le conduce, ieşi din casă, cu pas sigur, capul sus şi privirea hotărâtă. Şi când apăru astfel în stradă, nu ai fi zis că este un prizonier care este dus. Ai fi crezut că este un suveran escortat.

Strada fiind barată de rânduri strânse de ostaşi, el trebui să se oprească în faţă la Truie-Pendue, adică în faţa ducelui şi a gentilomilor săi. Stătu acolo, drept, cu braţele încrucişate pe piept, privirea strălucitoare fixată asupra inamicului său.

Pe stradă plutea o tăcere înspăimântătoare.

În sfârşit, cu voce tare şi rezonanţe metalice, care se auzi de la un capăt la altul al şoselei, Jean fără de Teamă vorbi:

— Ce tot îmi spui, Malâtre?… Ce, acest spintecător) acest braţ de fler de la care ne aşteptam să masacreze totul, s-a predat jalnic, de la prima somaţie? Pe NotreDame. mă simt ruşinat că m-am deranjat pentru atât de puţin! Mă aşteptam să văd săvârşindu-se miracole, mă aşteptam să văd un viteaz, un gen de Roland, de Amadis… şi mă găsesc în faţa unui poltron!

Passavant, cu vocea albă care putea să pară calmă, dar pe care nu i-ar fi recunoscu ţ-o niciunul dintre prieteni, spuse:

— Vreau să-ţi spun aceasta, Jean de Burgundia: nu există laşitate mai mare decât aceea de a insulta un inamic învins şi dezarmat... Mai ales când eşti înconjurat ca tine de o armată înarmată până-n dinţi. Vreau să fac aceasta: să-l pedepsesc după cum merită pe mizerabilul laş care eşti!

Spunând aceste cuvinte, cu mâna stângă, într-un gest fulgerător de rapid, îl luă de gât pe duce şi-l imobiliza, în acelaşi timp, mâna dreaptă ridicată, se abătu cu putere pe obrazul lui.

Palma răsună în tăcerea de moarte ca o plesnitură de bici seacă. A fost atât de puternică şi violentă încât ducele s-ar fi prăbuşit dacă Passavant nu l-ar fi menţinut cu pumnul său de fier.

După ce I-a pălmuit, după ce 1-a ţinut un timp apreciabil, Passavant îi dădu drumul şi-şi încrucişa din nou braţele pe piept.

Pumnul lui Jean tară de Teamă se crispa pe mânerul spadei şi cu un gest de o violenţă nemaiîntâlnită, scoase lama din teacă şi mârâi cu vocea răguşită:

— Înapoi!... toţi...!

Îşi ridică capul şi respiră zgomotos, scrâşnind din dinţi, hidos, îngrozitor. Şi fiecare putu să vadă pe obrazul lui palid urma însângerată trasată de degetele lui Passavant.

Respiră, ridică-braţul şi merse spre cavaler.

Passavant văzu cum vine lovitura mortală. Nu făcu nici un gest pentru a o evita. Zâmbea mereu dispreţuitor.

Jean fără de Teamă îşi prăbuşi braţul cu toată puterea cu un strigăt sălbatic.

Passavant căzu grămadă. Capul lui se izbi de treptele peronului, a căror albeaţă se pătară cu pete roşii.

De îndată ce a lovit, acest gen de acces de nebunie furioasă care îl cuprinsese pe Jean fără de Teamă, scăzu brusc. El se uită la corpul întins la picioarele sale cu o privire stupidă. Degetele lui crispate pe mânerul pumnalului se destinseră maşinal şi pumnalul căzu lângă corp, pe scări, unde se frânse cu un zgomot sec.

Se uită la Passavant care nu mai dădea vreun semn de viaţă şi scrâşni: „O!… Am eu acest nenoroc să-l fi omorât? Să mă înghită iadul! Nu puteam să-mi stăpânesc nervii!… Ce răzbunare vrednică de plâns pentru un afront atât de sângeros!”

După un sfert de oră, trebui să vadă realitatea: nobilul Passavant era vai! mort.

— Haidem, suspină Jean fără de Teamă cu o înspăimântătoare expresie de amărăciune, răzbunarea la care am visat, ne scapă.

El chibzui o secundă şi:

— Totuşi Passavant mort, va suferi tortura pe care ar fi îndurat-o viu. Să fie convocat călăul jurat pentru mâine dimineaţă, la ora unsprezece, în piaţa Grčve. Contăm, domnilor, că veţi veni cu toţii. Liniştiţi-vă în rest. Nu vefi pierde timpul. Dacă Passavant e mort, din nenorocire, noi mai avem doi dintre complicii Iui. Aceştia sunt vii, mulţumesc lui Dumnezeu. Ei vor suferi mâine împreună cu acela care le-a fost stăpân. Pedeapsa dreaptă pentru nelegiuirile şi crimele lor. Să plecăm, domnilor.

Şi Jean fără de Teamă, urmat de gentilomii săi, reluă drumul spre palatul lui. Oamenii de arme se rândniră în şiruri şi luară acelaşi drum.

Lângă corpul, deja rigid, şi care luase tenta de ceară pe care moartea o întinde pe cei pe care i-a atins cu degetul său descărnat, nu rămăseseră decât vreo zece oameni de gardă. Sacrament rămăsese şi el cu vreo zece spadasini. Ţinea să-şi îndeplinească cu conştiinciozitate misiunea; vroia să o informeze sigur pe stăpâna lui.

Corpul fu aruncat pe o leasă de nuiele. Gardienii îl înconjurară, Sacrament şi lichelele lui îl urmau şi alaiul sinistru o luă spre palatul Burgundia.

Sacrament nu-l părăsi decât când văzu cu proprii ochi că a fost aruncat într-o celulă unde, de zidurile ei mai erau fixaţi în lanţuri două fiinţe umane.

Acestea erau Brancaillon şi Robin Şmecherul.

Jean tară de Teamă avusese această cruzime rafinată de a depunse între cei doi corpul mort al celui care fusese stăpânul lor, pe care îl iubeau şi venerau la fel ca pe Dumnezeu.

XXXIII.

ULTIMA SCENĂ A MENAJULUI.

Doamna de Giac îşi reveni din lungul ei leşin. îi trebui câtva timp pentru a-şi da seama în ce situaţie se află şi să-şi amintească cele întâmplate.

Când memoria îi reveni, primul ei gând a fost la Passavant. Vroia bineînţeles să ştie ce a devenit.

Ea scoase capul tocmai când Jean fără de Teamă comitea josnicia de a insulta cu mojicie pe omul care era la dispoziţia sa. Restul scenei, începută cu magistrala palmă dată de Passavant şi până la lovitura de pumnal a ducelui, se petrecu sub ochii ei măriţi de groază.

Când Passavant căzu, lovit de moarte, ea se prăbuşi în genunchi cu faţa-n mâini şi un plâns sfâşietor, continuu, ţâşnea de pe buzele ei. Dură mult timp.

Un gând de speranţă o însufleţea: nu era posibil ca Passavant să fi murit astfel, sub tichii ei. Nu era decât rănit, era sigur… Era doar rănit?… Cine ştie dacă această minte ingenioasă, fertilă în invenţii de toate genurile, nu a găsit mijlocul de a se smulge din colţii gloatei îndârjite?

Se repezi la fereastră cu certitudinea că va afla că el a scăpat.

Ajunse tocmai în momentul în care văzu cadavrul celui pe care-l iubea, aruncat pe targa, ca pe o zdreanţă. Un urlet lung ţâşni din gâtlejul ei.

În ea încolţi gândul sinuciderii.

Luând această hotărâre irevocabilă, ea îşi recapătă o pace exterioară. în interior, disperarea ei persista mai violentă, mai sălbatică.

Ea se ridică şi cu un mers hotărât se îndreptă spre uşă, decisă să se arunce în râu.

Când ajunse la uşă, aceasta se deschise şi apăru de Giac.

Zâmbea feroce şi cu vârful degetelor îşi mângâia mustaţa neagră şi fină. El avansa spre ea.

De Giac se opri în mijlocul camerei. O privi zâmbind în continuare.

Nu rostea nici un cuvânt.

Ea, de asemeni, se opri. Brusc, ca un voal care se destramă, ea înţelese sinistra realitate. Ea mormăi:

— Tu eşti cel care ne-ai pus sub urmărire… Tu eşti acela care ai pregătit capcana aceasta nedemnă.

El începu să râdă dispreţuitor continuând să-şi mângâie mustaţa fină cu un gest de mârşavă eleganţă.

Acest râs insultător o exaspera. O dorinţă sălbatică o invada: aceea de a-l răzbuna pe mortul iubit şi să se răzbune în acelaşi timp de toată ruşinea, de toate josniciile pe care le îndurase atâta timp, doborând pe acest mizerabil ca pe un câine turbat.

Se uită în toate părţile, căutând o armă. Nu văzu nimic… decât câteva taburete grele, masive. Luă unul şi ridicându-l deasupra capului cu o vigoare dată de disperare şi ură, îl aruncă asupra lui, ţipând:

— Mori, deci, asasinule!

Nici măcar nu fu atins. îi urmărea mişcările. El întinse amblele mâini, prinse taburetul din zbor, şi-l aruncă departe. În acelaşi moment se azvârli asupra ei, o luă de încheieturile mâinilor şi o imobiliza.

— Pacoste, frumoasă îngrozită, ştii să-ţi aperi amanţii!… Pe Dumnezeu! Ce cioc şi ce ghiare!

— Passavant nu a fost niciodată amantul meu!

— S-o spui la alţii! făcu el începând să se însufleţească.

Cu ochii pierduţi, ca şi când şi-ar fi vorbit sie-şî, ea gemu încetişor…

— Dacă m-ar fi vrut, i-aş fi dăruit inima, corpul şi gândurile… L-aş fi adorat ca pe Dumnezeu. Cu bucurie, cu mândrie, aş fi fost servitoarea Iui… Fericită aş fi alergat Ia un semn al lui gata să-i satisfac şi cele mai neînsemnate capricii… Deoarece îl iubeam, cum nu am iubit niciodată…

II iubeam din ziua în care mi-a apărut pe şoseaua spre Melun unde mă trimiseseşi… II iubeam şi îl iubesc şi acum, mort… Şi-l voi iubi până la moarte.

Ea vrusese să exaspereze bruta pe care o cunoştea, cu toată afectarea rafinată pe care o afişa.

Ea reuşi foarte bine. Ea spusese de zece ori mai mult decât ar fi putut el să audă fără să se prăbuşească într-un delir furios.

El izbucni:

— N-o să-l mai iubeşti timp îndelungat., pentru că vei muri, ticăloaso!

Îi lăsă mâinile şi-şi fixă degetele în gâtul ei. El nu văzu că chiar ea îi întinsese gâtul. în acest moment nu vedea nimic… decât roşu.

O strânse cu putere de gât; cu toată puterea muşchilor săi.

Ea nu avut nici măcar un gest maşinal, instinctiv de apărare.

Ea se abandonă pasiv şi voluntar acestei strângeri mortale. în mintea ei, strigă:

— Iată-mă, prea-iubite Passavant! Acesta fu ultimul gând al doamnei de Giac.

Ea lăsă să se audă câteva horcăieli înăbuşite, câteva tresăriri şi în final căzu uşor pe parchetul prăfuit antrenându-l şi pe de Giac, care tot mai strângea gâtul ei cu o înverşunare inconştientă.

Noaptea se lăsase tară ca el să observe. Când remarcă, fu satisfăcut Se strecură pe peron. Strânse braţuri întregi de nuiele şi bârnele care fuseseră îngrămădite de fiecare parte a porţii.

Le aruncă pe toate pe corpul victimei. Construi un rug de o mărime respectabilă.

Puse foc şi se strecură în stradă. Nimeni nu-l văzu ieşind.

O găsi pe contesa de Tonnerre împreună cu nobilul de la Trcmouille. Era un senior tânăr şi elegant care era deosebit de curtenitor şi întreprinzător. Şi frumoasa văduvă nu părea că ar vrea să-l descurajeze. Din contră.

Nobilul de la Trémouille, retrăgându-se discret, de Giac şi contesa avură o discuţie particulară destul de lungă. Se pare că s-au înţeles de minune, deoarece, plecând de la ea, de Giac îi spuse sărutându-i mâna:

— Chiar de mâine, voi merge să-l văd pe nobilul du Châtel… O să ne înţelegem bine. Cât despre căsătoria noastră, va fi celebrată la curtea monseniorului Delfin.

Şi cu un aer detaşat, observând-o:

— Se spune că e foarte pasionat şi amabil cu doamnele…

— Şi este şi atât de tânăr, spuse ea, cu înţeles. Fiţi liniştit, domnule, ar trebui să fiu prea proastă şi neîndemânatică ca să nu pun mâna pe un spirit atât de lipsit de experienţă. Contaţi că îmi voi da toată silinţa.

— Sunteţi fermecătoare, îi spuse el sărutându-i drăgăstos mâna.

II privi cum se îndepărtează, cu picioarele drepte şi bombându-şi bustul.

În acest timp focul se întinsese. Locuinţa lui Passavant începu să ardă.

Fiinţe zbârlite, jigărite, zdrenţăroase, alunecară ca nişte umbre, în curte.

Erau jefuitorii, care, auzind de ce se întâmplase în cursul serii şi ştiind casa liberă, se grăbeau s-o reocupe.

Se pare că au muncit energic pentru a combate incendiul. Ei reuşiră, nu fără greutate, să salveze clădirea. Doar camera unde a fost focarul incendiului a fost serios distrusă. în rest, stricăciunile nu au fost prea mari.

Degajând această cameră, jefuitorii descoperiră printre rămăşiţele de tot felul, un corp calcinat, chircit, înnegrit, care nu mai avea o formă umană.

Era tot ce mai rămăsese din graţioasa şi frumoasa tânără femeie care se numise doamna de Giac.

Ca să fii jefuitor, hu înseamnă că eşti mai puţin bun creştin. Aceştia depuseră cu pioşenie resturile arse într-o casetă. Această casetă a fost predată călugărilor de la Saint-Martin-des-Champs care, tocmindu-se pentru câteva

monede albe se angajară să o înmormânteze creştineşte, să-i pună o cruce modestă pe mormânt şi să slujească pentru pacea inimii unui mort necunoscut.

Ei se achitară conştincios şi cinstit de acestea.

XXXIV PIAŢA GRČVE.

Am văzut că maestrul Gervais a ajuns prea târziu la Passavant.

În schimb, a fost spectator la prinderea cavalerului, Ia altercaţia pe care a avut-o cu ducele urmată de lovitura de pumnal care-i adusese moartea acestuia. Datorită înălţimii lui, care-i permitea ca atunci când se înălţa puţin să-i domine pe ceilalţi, nu pierduse nici un cuvânt şi nici cel mai mic amănunt al acestei scene.

Când văzu mâna lui Passavant lovind cu toată puterea obrazul lui Jean fără de Teamă, îi fu foarte greu să-şi înăbuşe urletul de bucurie care-i venea pe buze. Emoţia lui a fost atât de mare încât cei din vecinătate, speriaţi, îl auziră murmurând:

— Asta o şterge pe cealaltă!

Bravii gură-cască care-I auziră, nu înţeleseră semnificaţia acestor cuvinte. „Asta” se referea la palma care se abătuse asupra obrazului ducelui iar „cealaltă” urma sângeroasă pe care o avea pe propriul obraz. Această rană, chiar în acest moment, şi-o mângâia încetişor ca şi când ar fi vrut s-o aline. El striga în forul lui interior: „Trebuia să se întâmple! Era fatal! După asta. nu mai poţi să ai dubii! „Jean de Burgundia, acesta-i sfârşitul. e sfârşitul, ţi-o spun! Vei fi pedepsit!”

…Acest acces de bucurie frenetică se produce atunci când a căzut Passavant. Lovitura de pumnal care-l doborî pe Passavant păru să-l doboare şi pe el. Emoţia care o arăta era extraordinară, mai ales pentru un om care nu se exteriorizează în mod obişnuit.

Strada fiind golită de soldaţii care o umpleau, mulţimea se precipită. Fiecare vroia să contemple pe acest ticălos teribil care avusese îndrăzneala să ridice mâna lui nelegiuită

asupra seniorului duce. O crimă monstruoasă pe care o plătise cu viaţa.

Şi asta era foarte bine.

Maestrul Gervais făcu aşa cum făcuseră şi ceilalţi şi fără a se expune bruftuluielii gărzilor, care nu lăsau oamenii să se apropie prea mult de cadavrul pe care-l păzeau, el găsi mijlocul de a arunca o privire asupra lui. După care, se îndepărtă.

Ajunse în grabă la locuinţa lui din Gaillart. îl luă deoparte pe Talazar şi, în puţine cuvinte, îi povesti ce-a văzut şi ce-a auzit.

Tânărul îşi luă sabia, se înfăşură în mantie şi plecă fugind ca un nebun. Durerea care i-o producea pierderea prietenului său părea că i-a tulburat minţile.

Părăsind palatul Burgundia, Sacrament se dusese la stăpâna lui.

Isabeau nu-l întrebă dacă a reuşit în misiunea lui din moment ce se prezentase în faţa ei, însemna că reuşise.

Ea îl întrebă simplu:

— Ce-ai făcut cu el?

— A murit, doamnă, îi spuse colosul emoţionat. Isabeau nu insită mai mult. Cu toate astea, ea nu părea prea convinsă. Mai se gândi iar şi decise:

— Mâine mă vei însoţi Ia casa domnilor burghezi… vreau să fiu acolo, să văd ce se întâmplă. Tu vei merge să te postezi lângă eşafod.

Bineînţeles, vei fi acompaniat de câţiva băieţi înarmaţi pe care-i vei alege dintre cei mai hotărâţi. Vei rămâne acolo până când vei vedea corpul lui Passavant făcut bucăţi de mâna călăului.

Şi cu un zâmbet livid ea adăugă:

— Şi, dacă printr-o minune, Passavant ar învia în timpul execuţiei… Dacă ar încerca să fugă… ei bine! tu Sacrament vei fi acolo, şi eu voi fi mai liniştită. înţelegi?

— Vă asigur, doamnă, spuse el, aceste precauţii nu-şi au rostul… Nobilul Passavant e mort de-a binelea.

— Nu are importanţă, fa cum îţi spun. Şi Sacrament trebui să se resemneze.

— Bine, doamnă, făcu el înclinându-se.

Corpul lui Passavant fusese dus în celula în care erau înlănţuiţi Brancaillon şi Robin Şmecherul.

Malâtre îi preceda pe cărători şi greutatea lor funebră. Văzuse că are o ocazie minunată de a le da o lovitură celor doi oameni pe care-i ura. Şi alergase, delectări du-se dinainte la gândul răului pe care li-l va face.

— Hei, Robin, spuse el când intră, cu o strâmbătură râzăreaţă, ţi-aduc un tovarăş… pe care-l cunoşti foarte bine. Nobilul Passavant, după numele său. Din nefericire, nu vei putea sta de vorbă cu el. A murit, închipuie-ţi. Mort de indigestie… pentru că a înghiţit câţiva centimetri dintr-o lamă al cărei mâner era în mâna monserniorului… ca să vezi câtă lăcomie…

— Fulgere şi trăsnete! mugi Brancaillon.

Şi în paroxismul durerii, uitând că era înlănţuit solid, se lansă, cu pumnii crispaţi, cu intenţia de a-l zdrobi pe hidosul torţionar.

Lanţurile îl aduseră la realitate. Atunci începu să le mişte cu furie, să le tragă, să dea impresia că o să le sfărâme, sau că va trage şi zidul după el.

Prudent, Malâtre sărise înapoi şi ieşise din spaţiul în care putea fi atins. Sfârşi prin a se linişti văzând că lanţurile şi zidul rezistau la zgâlţâielile formidabile ale lui Brancaillon care, văzându-şi neputinţa, îl copleşea cu injurii virulente.

Malâtre nu vru să plece fără a-i arunca săgeata cea mai otrăvită.

El anunţă furios:

— Mâine la orele unsprezece, la Grčve, corpul nobilului Passavant va fi predat executorului… Şi vei fi acolo să vezi ce va face. întâi îi va tăia pumnul, apoi îi va zdrobi membrele cu un baros, apoi îi va detaşa cu cuţitul aceste membre.

Când corpul va fi îmbucătăţit în cinci părţi şi cu securea îi va detaşa capul de trunchi. Aceste tronsoane vor fi expuse opt zile la principalele intersecţii.

Nu vă mai luaţi aerele astea indiferente, ce vă spun aici, vă interesează şi pe voi, deoarece veţi suporta acelaşi tratament ca şi stăpânul vostru… Ah! ah! acum mă ascultaţi… Da, veţi îndura acelaşi tratament…

Numai că lui Passavant nu-i pasă,. din momentul ce el este mort.

Dar voi doi, voi sunteţi vii. şi-atunci. va fi penibil. Dar, totdeauna nu durează mult. Acum, dacă ştiţi ce vă aşteaptă, somn uşor. dacă puteţi.

Scuipând tot veninul, hidosul om micuţ, cu un rânjet diabolic, o luă spre uşa celulei. Dar înainte de a ajunge la ea, el primi, în plină figură. De data asta, un jet de salivă pe care Robin Şmecherul i-l păstrase pentru Ia sfârşit.

De îndată ce Malâtre, spumegând şi mormăind ameninţări groaznice a încuiat uşa celulei în urma lui, cei doi scutieri în acelaşi timp se precipitară spre corpul stăpânului.

Dar vai! Celula era spaţioasă, lanţurile foarte scurte, le-a fost imposibil să-l atingă. Trebuiră să se mulţumească să-I privească fară să-l poată atinge… să se asigure dacă într-adevăr era mort, cum afirmase canalia de Malâtre.

Disperarea celor doi sărmani băieţi a fost înspăimântătoare. îşi smulgeau părul şi mustăţile, gemeau, plângeau şi, după moda antică, îşi întrerupeau plânsul pentru a lăuda meritele şi virtuţile mortului.

Brancaillon chibzuia. După aceea, el începu să studieze cu atenţie corpul stăpânului său ca şi când nu l-ar fi văzut niciodată. Şi după ce l-a examinat astfel mai mult timp, spuse dintr-odată, coborând vocea şi luându-şi aere misterioase:

— Robin!… Nu mai plânge aşa. îmi rupi inima!… Ascultă, Robin, vrei să-ţi spun ceva?… Ei bine! Domnul cavaler nu este mort.

— Ah! vorbi pe nas Robin Şmecherul. Nu trebuie decât să-l priveşti pentru a te convinge că domnul cavaler este vai! mort de-a binelea.

— Că ar fi mort… nu zic nu. Dar îţi spun că, de câte ori l-am văzut, aşa cum este acum… ei bine! l-am văzut totdeauna înviind la momentul potrivit.

— Admit că el învie la momentul potrivit, cum spui! Şi ce-i cu asta?… Avortonul ăsta de Malâtre, lua-l-ar dracul, a avut grijă să ne spună ce ne aştepată pe toţi trei mâine dimineaţă.

— Pe toţi dracii! se indignă Brancaillon, tu eşti un încăpăţânat!… Dacă domnul cavaler va învia la momentul potrivit, asta înseamnă că va ieşi şi ne va scoate şi pe noi din această afacere, cum l-am mai văzut făcând aceasta şi în alte cazuri… Se poate să nu înţelegi aceasta?… Din partea mea, îţi spun că din acest moment deschid bine ochii şi sunt pregătit… Şi te sfătuiesc să faci şi tu la fel.

— Pentru mine, e mai mult ca sigur că sărmanul nostru stăpân a murit… Dar, orice-ar fi, tot nu mă costă nimic, voi face ca Brancaillon, să ţin ochii mari deschişi şi să fiu pregătit în totul.

Ce a fost această noapte pentru ei, petrecând-o aşteptând ziua care le aducea supliciul, se poate ghici fără a insista. Ea le păru în acelaşi timp lungă şi îngrozitor de scurtă.

În sfârşit, sosi ora fatală. Uşa celulei se deschise. Li se scoaseră lanţurile. Li se legară mâinile la spate, cu frânghii solide, iar picioarele le fură împiedicate astfel încât să nu poată face decât paşi mărunţi. împrejurul gâtului li se înfăşurară frânghii. Şi, încadraţi de gărzi, urcară spre lumină.

Cadavrul lui Passavant fu pus din nou pe o targă. Era inutil, din moment ce era mort. El nu era legat la picioare. Robin Şmecherul şi Brancaillon fură plasaţi în spatele tărgii şi sinistrul cortegiu porni.

Când ajunseră în piaţa Grčve, aceasta era neagră de lume.

Isabeau şi Jean fără de Teamă stăteau la o fereastră a casei pe care regina o denumise „casa domnilor burghezi”. Ceea ce vroia să spună Primăria.

Gărzile se aranjară în jurul eşafodului. În primul rând, în faţa scării era Sacrament împreună cu spadasinii săi, conform ordinului reginei.

Corpul lui Passavant fu dus pe platformă.

Robin Şmecherul şi Brancaillon urcară lent, susţinuţi de ajutoarele călăului. Erau puţin cam palizi, dar, în general, făceau o bună impresie.

Când apărură pe eşafod, mulţimea, gălăgioasă şi sălbatică, îi primi cu glume. Tăcerea se restabili în momentul în care călăul puse mâna pe corpul lui Passavant.

Călăul târî corpul lângă butuc, îl fixă şi îşi puse piciorul drept la mijlocul butucului. După aceasta, se întoarse să ia securea. El lucra cu sârg, metodic.

În acest moment, Brancaillon îi suflă la ureche lui Robin Şmecherul care simţi că i se face părul măciucă.

— Atenţiune, Robin, cred că a sosit momentul.

Dintr-odată, în spatele lui Sacrament şi a trupei sale, se produse o mişcare neobişnuită în primul rând al mulţimii, în partea scării. Oameni cu figuri neliniştitoare erau masaţi, în majoritate, aici.

Şi aceşti oameni împingeau gărzile cu o putere irezistibilă, rupeau cordonul, îmbrânceau pe oamenii lui Sacrament, şi puneau stăpânire pe scările eşafodului începând să le urce. Şi zbătându-se astfel, ameninţau cu accente sălbatice:

— Să ne predaţi pe aceşti trădători, îi aranjăm noi.

Sigur că acestea nu se realizară fără zgomot. Cu securea în mână, călăul se opri şi aruncă o privire în partea de unde venea gălăgia.

Calmul se restabili tot atât de repede pe cât fusese de tulburat. Nimeni nu mai mişca. Din nou tăcerea plutea deasupra mulţimii atente.

Călăul reveni Ia butuc şi ridică securea cu ambele mâini pentru a cădea asupra pumnului.

Se aşteptau ca ea să cadă instantaneu. De asemeni că se va auzi lovitura surdă care ar fi trebuit să se producă atunci când ar fi pătruns în lemn. Nimic din acestea nu se produse.

Securea căzu, dar nu pe butuc. Călăul o lăsă încet, îşi aplecă capul şi privi butucul cu ochii rătăciţi.

Evident că se petrecea un lucru straniu. Dar ce?

Asta se întâmplase: pumnul cadavrului nu mai era pe butuc.

Poate că, aşezat prost, alunecase. Nu, pe Dumnezeu! Şi asta îl înnebunea pe călău. Văzuse cadavrul mişcând.

Da, cadavrul îşi ridicase pumnul şi-l lăsase să cadă moale, lângă el. Acest gest înfricoşător, se produsese în momentul precis în care securea se ridicase.

Şi acum…

Acum, cadavrul se ridica complet. Deschidea ochii… Se ţinea drept, ferm… Ca o persoană vie!… Passavant – care nu murise, Passavant avansa spre călău. Avea o figura rece, închisă, lividă sub petele de sânge care o murdăreau, una din acele fizionomii care-i fac chiar pe cei mai căliţi oameni să se năruie în groapă.

Avansa cu mâna întinsă, gata să se agate. Şi buzele lui lipsite de sânge tremurau, se mişcau încet, ca şi când ar fi vorbit. Totuşi nu vorbea. Era ca un tic de care nu-şi dădea seama, produs probabil din cauza tensiunii nervoase.

Passavant avansa, şi călăul, convins că se află în prezenţa unui demon venit din infern, lăsă să-i cadă securea şi zbârlit, buimac, clătinându-se pe picioarele care nu-l mai ţineau, da înapoi, îşi făcea cruci şi gesturi de exorcism, bâlbâia frânturi de rugăciuni.

Passavant lăsă să-i cadă mâna puternică pe umărul lui şi îl imobiliza. Atunci nenorocitul, clănţănind din dinţi, auzi, ca şi toţi din jurul lui, o voce cavernoasă care părea că iese din profunzimi necunoscute, care scrâşnea:

— Vino cu mine, blestemăţiile!… Vino în cel mai adânc dintre iaduri, blestemăţiile!

Călăul se prăbuşi gemând şi rămase întins cât era de lung, leşinat, trăsnit poate de frică.

Vjutoarelc lui săreau în mijlocul mulţimii aţâţând-o şi urlând:

— Diavolul!… E diavolul…!

Sacrament aproape leşină. Partea cea mai mare dintre oamenii săi, fugiră ca nişte iepuri fără să se mai uite în urmă.

Panica, o panică enormă, fulgerătoare, se abătu asupra acestei mulţimi care-şi căuta salvarea în fugă.

Un strigăt se ridica de peste tot, compus din urletele şi planşetele celor care erau zdrobiţi şi călcaţi în picioare, rugăciuni, implorări vociferate de sute şi sute de voci strangulate de frică.

Toate acestea, petrecute din momentul în care mortul se ridicase, durase aproape câteva secunde. Şi deja piaţa se golea ca prin farmec.

Intre timp, Passavant luase pumnalul care atârna la centura călăului. Doar pentru aceasta el îşi apăsase mâna asupra lui.

Luă şi securea şi sări pe cei doi scutieri, beţi de bucurie. Două lovituri de cuţit iuţi ca fulgerul asupra unuia apoi asupra celuilalt şi iată-i scăpaţi de frânghii. Atunci, Brancaillon, sublim în naivitatea sa, exultă:

— Nu ţi-am spus, Torna Necredinciosule, că va învia la fix…?

Şi Robin Şmecherul, cu ochii strălucind de ironie, cu gura largă de zâmbet, vorbi pe nas:

— Trăiască mortul care nu moare! Dar nu întârziară. Brancaillon luă măciuca de Fier a călăului, iar Robin Şmecherul strânse restul: bara cea lungă şi cleştele.

Şi Passavant, foarte rece, dar care le zâmbea bucuros, văzându-i aproape înarmaţi, îi statui:

— Sa spălăm putina!… în curând aceşti imbecili îşi vor reveni… şi-atunci, vai de pieile noastre!

Nu trebui să le explice mai mult. Deja toţi trei, dintr-o singură mişcare, ei săreau treptele de lemn.

Din balconul înalt, Isabeau şi Jean fără de Teamă asistaseră la aceste scene care se derulaseră cu o viteză fulgerătoare.

Isabeau era calmă, de nepătruns. Doar ochii ei strălucitori fatal atestau formidabila zguduire resimţită în interiorul ei, precum şi decepţia sfâşietoare. Jean fară de Teamă, nebun de furie, spumega, bătea cu pumnul în balustrada balconului şi mormăia ocări.

Isabeau, în faţa acestei agitaţii inutile, ridica dispreţuitor din umeri.

Şi ea se aplecă deasupra balustradei părând că ai vrea să se arunce, să se sfarme de sol. Şi cu o voc răsunătoare:

— Cutezătorul, Sacrament! Omoară!… Omoară! Şi-atunci se aplecă şi Jean fară de Teamă şi urlă:

— Omorâţi-i pe toţi, pe toţi dracii!… Omorâţi! Omorâţi!

Şi se precipită ca un uragan în lungul coridoarelor şi al sălilor chemând, vociferând, strângându-şi gentilomii, luându-i în suita lui, într-o îmbulzeală dezordonată, spre piaţa care continua să se golească.

Între timp Sacrament îşi revenise din zăpăceala pe care teroarea superstiţioasă îl năpădise. Ł1 îi văzu pe Passavant, Robin Şmecherul şi Brancaillon care săreau treptele şi-şi roteau deasupra capului, primul securea, iar ceilalţi doi măciucile din fier. în acelaşi timp el auzi chemarea stăpânei sale, şi aceasta îl întări.

Cu ţipete puternice, el îşi strânse ce-i mai rămăsese din trupă şi gărzile rămase la post. Şi îi îmboldi:

— Înainte asupra acestor haimanale! întâmplarea îl plasă în faţa lui Brancaillon, care, recunoscându-l urlă:

— Afurisitule!… Ţi-ai încheiat socotelile!… Măciuca de fier, mânuită cu ambele mâini se abătu cu toată putearea asupra craniului lui Sacrament, care nu ştiu să evite lovitura.

Îi ţâşni creierul şi, printre cheagurile de sânge, ajunse să împroaşte treptele de lemn. El căzu şi nu se mai ridică.

Brancaillon triumfa.

— Ţi-am spus că vei sfârşi de mâna mea!

În acest timp gărzile şi spadasinii barau cu hotărâre drumul.

Se simţeau puternici şi le dispăruse frica de iad. Erau ca turbaţi.

Dar atunci se întâmplă ceva, pe care nu contaseră: un strigăt formidabil, răsună dintr-o dată:

— Cutezătorul! Passavant cutezătorul!

În acelaşi timp soldaţii se văzură asaltaţi din toate părţile: din faţă, din părţi şi din spate. Cei care cădeau peste ei pe nepregătite nu erau alţii decât indivizii dubioşi care vruseseră să-i ia pe condamnaţi, vorba-vine să-i lichideze, dar care se opriseră în momentul când erau gata să invadeze eşafodul, fără să poţi spune de ce.

Şi aceşti indivizi, cu feţele murdărite de funingine, care până atunci nu avuseseră arme la vedere, scoteau de sub nenumăratele zdrenţe care-i acopereau, securi, măciuci, pumnale late, săbii formidabile. Şi se serveau de aceste arme cu o vigoare şi o pricepere care arătau că le cunosc foarte bine mânuirea.

Nu era surprinzător, deoarece aceştia nu erau alţii decât Talazar, Tanneguy, de Loire, Frottier, Bouteiller, Layet şi cei douăzeci de marcenari pe care-i aduseseră cu ei la Paris.

De ce nu interveniseră mai devreme? Simplu, pentru ca în momentul în care vroiau s-o facă, Talazar văzuse ochii lui Passavant fixându-se asupra lui. Şi cu toate că avea faţa mânjită cu funingine cavalerul îl recunoscuse şi-i făcuse semn să nu mişte.

Se înţelege că această inactivitate forţată i-a costat pe aceşti bravi care nu vroiau decât să se bată. Aşa că acum ei visau să recupereze şi se băteau tare.

Graţie acestei întăriri, afacerea luă imediat altă întorsătură. Surprinşi şi depăşiţi, gărzile ezitară, dădură înapoi, intrară în debandadă şi în final o luări? la sănătoasa, nu fără a lăsa pe mai mulţi dintre ei cr nasul în ţărână.

Cei trei aventurieri şi amicii lor rămaseră stăpâni câmpului de bătaie. Mai lansară pentru ultima data strigătul lor de luptă:

— Passavant Cutezătorul!

Când Jean fără de Teamă, urmat de Malâtre, de de Giac, de de Jacqueville şi o numeroasă escortă ajunseră lângă eşafod, el putu număra morţii şi răniţii rămaşi în piaţă.

Dar condamnaţii dispăruseră. Şi nu mai găsi pe nimeni care să-i spună unde plecaseră. La ordinul său, Malâtre, de Giac şi de Jacqueville, fiecare în fruntea a zece oameni, bătură împrejurimile oraşului.

Reveniră cu coada-ntre picioare.

XXXV DUPĂ ÎNCĂIERARE.

Sunt necesare câteva explicaţii. Le vom da pe scurt.

Passavant fusese fulgerat de un acces subit de acel rău straniu care-l dădea gata câteodată. Căderea lui nu fusese produsă de lovitura de pumnal a ducelui, ci fusese precedată cu o fracţiune de secundă înainte. Asta îi salvase viaţa. Lovitura, în loc să-l atingă în inimă, atinsese mai sus, stâng umărul stâng pe care-I slaşiase. Jean Iară de Teamă simţise rezistenţa cărnii lovite, dar, ca §i cei din prejmă, nu remarcase acest detaliu.

Maestrul Gervais, cunoscând în parte caracteristicile răului, nu a trebuit să-şi dea prea multă osteneală pentru a se convinge că Passavant nu murise. Şi I-a sfătuit pe Talazar să se ducă în fugă la nobilul du Châtel, care avea precis câţiva oameni curajoşi, care s-ar fi lăsat tăiaţi în bucăţi pentru Passavant, pentru care aveau o mare admiraţie şi o stimă deosebită. S-a văzut că nu se înşelaseră.

Cavalerul şi prietenii săi bătuseră în retragere prin strada Tannerie.

Passavant, Robin Şmecherul şi Brancaillon se debarasară de armele lor întâmplătoare şi se încinseră cu imensele săbii şi cu pumnalele eficiente pe care li le dădură Tanneguy şi tovarăşii săi care-şi făcură din acest dar o onoare şi o plăcere.

Cei patru camarazi au fost escortaţi până la intrarea în strada Saint-Jacques. Acolo se despărţiră după ce se îmbrăţişară şi-şi făcură asigurări de prietenie şi de devotament.

Tanneguy şi oamenii săi se împărţiră în grupuri de doi-trei şi pe diferite drumuri, ajunseră în strada Saint-Catherine.

Passavant şi Talazar, urmaţi la distaţă de Robin Şmecherul şi Bracaillon o luară spre casa maestrului Gervais, unde nu întârziară să ajungă.

Bătrânul savant era singur. Nici Bonne, nici Flore, nici doamna Matheline – guvernanta lui – nu erau acasă. Talazar ştia unde sunt, deoarece nici nu se miră, nici nu se îngrijoră de absenţa lor.

Maestrul Gervais deschise o uşă şi le arătă o masă pe care se înghesuiau mâncăruri şi o cantitate respectabilă de sticle de toate formele şi de toate mărimile.

— Ce-i admirabil la voi maestre, strigă Passavant, este că va gândiţi la tot. În mod sigur, turbez de foame şi mor de sete.

Ceea ce nu-i surprinzător, în fond, dacă, se consideră că nu am luat nici o masă de ieri dimineaţă.

Tot mestecând, ei se puseră la curent cu diversele aventuri la care participaseră fiecare. Brancaillon şi Robin Şmecherul îşi povestiră întâmplarea lor lamentabila. Fură plânşi şi consolaţi după cum se cuvenea. Talazar povesti cum ajunsese la timp pentru a o salva pe Flore şi cum fusese salvat el însuşi de maestrul Gervais. Asta îl făcu pe Passavant să se mire că doamnele de Sombernon lipseau. Şi Talazar îl informă.

— Înţelegeţi, cavalere, că nu mai vroiam s-o las mai mult timp pe logodnica mea expusă loviturilor inamicilor de temut care se înverşunează contra ei. Mi-a venit ideea s-o încredinţez pe ea, cât şi pe mama ei, amicilor noştri adepţi ai Delfinului. Dar cum trebuia, înainte de toate să mă ocup de salvarea voastră, am acceptat cu recunoştinţă oferta îndatoritoare pe care mi-a făcut-o maestrul Gervais să se ocupe de siguranţa lor, în timp ce eu mă ocupam de a voastră.

— Astfel încât?… făcu Passavant întorcându-se spre maestrul Gervais asupra căruia îşi fixă privirea pătrunzătoare.

Interpelat de cavaler, el răspunse fără cea mai mică jenă:

— Am încredinţat-o pe doamna de Sombernon doamnei Matheline, guvernanta mea. Este o femeie voinică şi îmi este devotată.

Ea va şti să-i administreze cum trebuie drogurile pe care i le-am dat şi care-i vor aduce, afirm aceasta, însănătoşirea bolnavei. Cu doamna Matheline, domnişoara Flore nu va mai avea să se teamă de accesele ele furie ale sărmanei nebune.

În rest, aceste accese vor deveni din ce în ce mai rare, mai puţin violente, până la însănătoşirea totală. Le-am încredinţat pe cele trei femei, unor vechi prieteni care, printr-o fericită întâmplare trebuiau să treacă prin Montereau unde se află Delfinul acum. Au plecat şi vor fi foarte bine escortate. Răspund cu capul că vor ajunge bine sănătoase Ia curtea Delfinului şi că vor fi tratate cu toată consideraţia pe care o merită.

Passavant ascultase cu toată atenţia şi privirea lui limpede nu încetă să scormonească faţa bătrânului savant care suporta acest examen cu seninătatea nevinovăţiei. Când acesta termină, Passavant îşi întoarse privirile şi un zâmbet abia perceptibil îi trecu pe faţă.

— Ideea nu-i prea rea, spuse el în sfârşit. Şi, imediat, cu detaşare:

— Cred, baroane, că trebuie să ne pregătim ca să plecăm curând la Montereau.

— Vă gândiţi că ducele va îndrăzni…?

— Nu mă gândesc, sunt sigur. De îndată ce Jean fără de Teamă va cunoaşte noua reşedinţă a domnişoarei de Sombernon şi aceasta nu va întârzia (îl privea pe furiş pe maestrul Gervais) o să-l vedeţi cum fuge acolo.

— Ei bine! vom fi acolo ca să-l primim, strigă Talazar sfidător.

Şi Passavant, rece, îl aprobă.

În sfârşit Passavant se ridică de la masă, gândind că a venit timpul să plece în căutarea doamnei de Giac. Dar i se întâmplă ceva la care era departe să se gândească: se clătină şi căzu greoi în jilţ, aproape leşinat.

Se grăbiră spre el cu maestrul Gervais în frunte. El încerca să-i liniştească zâmbind curajos:

— Nu-i nimic, spuse el, blestemata lovitură de pumnal de care uitasem şi care caută să-mi aducă aminte de ea… O să-mi treacă…

— Eraţi rănit şi nu mi-aţi spus! îi reproşa maestrul Gervais.

Şi, tară să audă protestele lui Passavant, îi desfăcu hainele şi-i dezgoli umărul. După ce aruncă o privire asupra rănii, spuse cu seriozitate:

— Trebuie să vă întindeţi şi să rămâneţi liniştit o zi sau două…

— Totuşi aş fi dorit…

— Ceea ce aţi vrut să faceţi, o voi face eu pentru voi îl întrerupse cu vioiciune maestrul Gervais. E vorba doar să luăm informaţii; asupra acestui punct vă puteţi baza pe mine. Astă-seară veţi afla despre soarta doamnei de Giac, răspund eu.

Passavant trebui să se resemneze. Maestrul Gervais plecă, după ce i-a recomandat să stea liniştit, dacă nu vroia ca să i se agraveze starea în care se afla.

Passavant se instala într-un fotoliu larg şi adânc. Talazar îi ţinea companie. Robin Şmecherul şi Brancaillon ştiind că

vor fi în repaos cel puţin o zi, profitară pentru a goli tot ce rămăsese pe fundul sticlelor.

Între timp Talazar spunea cu o urmă de nelinişte:

— Atunci credeţi că ducele va descoperi refugiul frumoasei mele Fleurette şi că va îndrăzni s-o urmărească până în teritoriile Delfinului? Şi eu care credeam că am avut o idee extraordinară!

— Jean de Burgundia va afla unde v-aţi ascuns logodnica deoarece… maestrul Gervais va face în aşa fel ca el să afle.

— Nu înţeleg cavalere…

— Cred că v-am spus că ideea fixă a mestrului Gervais, este aceea de a-l ucide pe Burgundia. Văzând că prin acţiunea mea nu obţinea acest rezultat, a hotărât să se adresese altoi s mai puţin scrupuloşi decât noi. Aceştia sunt grupaţi în jurul Delfinului. Lor li se va adresa… dacă deja nu a făcut-o. Maestrul Gervais v-a sugerat să vă trimiteţi logodnica la Montereau… Acesta-i faptul, să nu mai vorbim. Când ea va fi ajuns acolo, el va face ca ducele să afle acest lucru. El ştie ca atunci când acest animal numit Jean fără de Teamă este în călduri, el trebuie să sară asupra femelei dorite, fără să ţină seama de capcane şi obstacole, pe care este incapabil să le discearnă. Maestrul Gervais speră deci că acest Jean fără de Teamă, orbit de pasiune va face această mare nebunie de a merge în mijlocul celor mai răi duşmani ai săi în speranţa de a lua pe aceea pe care o doreşte… Cred că nu se înşeală. Tigrul va merge acolo… şi, crezând că va obţine amorul, va cădea în braţele morţii…

Talazar chibzui un moment şi foarte grav:

— Ei bine! vreţi să vă spun ceva? Dacă maestrul Gervais mi-ar fi spus acesta, nu aş fi acceptat să mă pretez acestei maşinaţii.

— În fond, Jean Iară de Teamă însuşi este cel care va dispune de soarta lui. Dacă săvârşeşte această ultimă infamie, ea va fi condamnarea lui… probabilă. Deoarece, după astea, nouă nu ni s-a spus nimic şi discutăm doar o ipoteză. Dacă n-o realizează, atunci este salvat… Cel puţin

de această dată. Atunci, de ce să mă amestec?… Făcându-mi toate socotelile, ajung la concluzia că cel mai bun lucru este să laşi destinul să se împlinească… cum ar spune maestrul Gervais.

— Asta-i şi părerea mea, aprobă energic Talazar.

Pe seară, maestrul Gervais reveni aducând vestea morţii doamnei de Giac.

Această veste îi întrista mult pe cei patru camarazi, care nu uitau serviciile aduse lor de această graţioasă tânără femeie.

Dar ea îi produse o lovitură crudă în special lui Passavant. Se acuză imediat că era autorul morţii ei. Nu ar. fi trebuit s-o abandoneze, în primul rând să se ocupe de ea, chiar să se lase omorât… Era puţin exagerat.

Maestrul Gervais avu nevoie de toată elocvenţa şi logica, iar Talazar de toată marea prietenie pentru a-l face să admită că nu era posibil să acţioneze altfel şi că nu avea nimic să-şi reproşeze. în sfârşit, căzu de acord. Dar bucuria pe care o resimţeau că erau iar împreună, fu stricată de această tristă veste.

XXXVI.

COMOARA JUPANULUI MERCEROT.

A doua zi de dimineaţă, devreme, în timp ce musafirii lui se odihneau încă, maestrul Gervais ieşi.

În stradă, la câţiva paşi de casa lui, doi cavaleri în jur de cincizeci de ani, cu aspect formidabil de vechi combatanţi, patrulau trăgând din când în când cu ochiul spre casă. Erau doi camarazi cle-ai lui Tan-neguy: Guillaume Bouteiller şi Olivier Layet.

Maestrul Gervais trecu pe lângă ei fără să se oprească după ce le făcu un semn de înţelegere.

Ei îl urmară de la distanţă. Maestrul Gervais o luă pe strada Arras şi ajunse în strada Saint-Victor.

Pătrunse într-o casă cu aparenţă modestă. Bouteiller şi Olivier Layet îl aşteptară în faţa uşii. Păreau că stau la pândă. După câteva minute, maestrul Gervais reapăru.

Era însoţit de trei femei înfăşurate din cap până-n picioare în mantale largi, ale căror capişoane erau lăsate până la nas. Acestei trei femei erau: contesa Bonne de Sombernon, fiica sa Flore şi doamna Matheline, guvernanta bătrânului savant, acelea despre care el spusese în ajun că plecaseră spre Montereau.

Grupul porni spre poarta Saint-Victor din apropiere. Bouteiller şi Layet le urmară îndeaproape. Şi arătau atât de feroci, îşi descopereau colţii formidabili, gata să muşte încât nimeni nu ar fi fost atât de nesăbuit să se apropie de cele pe care le escortau.

Poarta o dată trecută, ei intrară în suburbie. în apropierea mănăstirii Saint-Victor, cele două gărzi înspăimântătoare se apropiară de grup şi-l încadrară.

Şi continuam drumul împreună. Maestrul Gervais, din când în când, se asigura că nu sunt urmăriţi.

La cealaltă extremitate a mănăstirii, care era imensă, se afla colina Copeau, despre care am mai vorbit şi care va deveni Jardin des Plantes.

La picioarele acestei coline, ascunşi în spatele unei magherniţe aşteptau opt cavaleri, cu frâiele cailor ţinute sub braţ. Grupul se opri în faţa acestor cavaleri.

Maestrul Gervais se despărţi de cele trei femei după ce-i dăduse o mulţime de dispoziţii doamnei Matheline, ascultate cu respect. Lui Flore, care-i mulţumea din toată inima, îi spuse cu blândeţe:

— Hai, copilul meu, îţi promit că mama ta se va vindeca… Nu te mai îngrijora… Acolo unde vei fi condusă nu vei mai avea de ce te teme. De-a cu m în câteva zile, logodnicul tău împreună cu nobilul Passavant şi cu mine, ne vom reîntâlni cu toţii. Nenorocirile tale s-au terminat.

Maestrul Gervais se întoarse şi traversă oraşul în toată lungimea lui. El ajunse în strada Saint-Catherine şi pătrunse în casa în care se refugiaseră Tanneguy şi tovarăşii săi.

Rămase acolo vreo oră şi reveni la el acasă. Găsi masa pregătită. Robin Şmecherul şi Brancaillon. în absenţa oricărei servitoare, se ocupaseră cu bucătăria. Ocupaţie de care se achitau foarte bine. Mai ales Robin Şmecherul ale cărui talente Ia bucătărie erau foarte bine apreciate de camarazii săi.

Pe la două după amiază, maestrul Gervais, neobosit, plecă din nou. De data asta, nu aşa de departe. Se opri în strada Port-Saint-Landry şi bătu la uşa lui Simonne. Probabil avea felul lui de a bate, convenit cu cumătră, deoarece ea îi deschise imediat, Iară a-şi mai lua precauţiile obişnuite.

Rămase cam o jumătate de oră închis cu bătrâna vrăjitoare.

Apoi plecă din nou. Se duse sa dea târcoale împrejurul palatului Burgundia. Se întreţinu cu un lungan de lacheu căruia îi dădu o sumă de bani care se pare că era destul de mare ţinând seama de strâmbătura de bucurie care o făcu caraghiosul.

Cu un aer satisfăcut, lacheul reintră în palat.

Tot atât de satisfăcut reveni şi maestrul Gervais la el acasă, de unde nu se mai mişcă toată ziua aceasta care fusese plină de veniri şi plecări.

În timpul absenţei sale, Brancaillon şi Robin Şmecherul, cu banii primiţi de la stăpânii lor, fuseseră în târg. îşi schimbaseră zdrenţele care-i acopereau cu costume bune de pânză, aproape noi. în plus, mai luară un costum pentru cavaler, deoarece al lui era serios distrus.

Aduseră costumul şi, nemaiavând ce face. începură să se plictisească. Şi-aşa, Robin Şmecherul se gândi ce-ar putea face ca să se distreze. Şi dintr-o dată spuse:

— Zii, Brancaillon, nu te gândeşti că am putea să-i spunem vreo două vorbe acestei bune Simonne şi acestui excelent Malâtre?

Braicaillon merse şi-şi luă centironul şi sabia şi nu pronunţă decât atât:

— Să mergem.

Pe strada Juiverie, se avertizară pe muteşte cu o lovitură pe umăr: o văzură la câţiva paşi în faţa lor pe Simonne. Cu un pas vioi, mergea spre pod. O urmăriră de Ja distanţă, ascunzându-şi feţele.

Îi conduse astfel până la palatul Burgundia unde intră ca la ea acasă.

Neliniştiţi dar îndârjiţi, ei intrară într-o cârciumă jalnică de unde păndiră ieşirea.

S-o urmăm pe Simonne.

Se dădură ordine ca să fie condusă imediat în faţa ducelui.

Ea se lovi de Malâtre care ieşea de-acolo. îşi zâmbiră: două zâmbete ca nişte lovituri de cuţit. Este nevoie să spunem că Malâtre, care se pregătea să se îndepărteze, resimţi o dorinţă irezistibilă să ştie ce o aducea pe bătrâna vrăjitoare aici?

Malâtre se ghemui după o uşă de unde era posibil să vadă şi să audă.

— Monseniore, spuse Simonne pe nepusă-masă, ştiu în sfârşit unde aţi putea s-o găsiţi pe domnişoara de Sombernon.

Şi zicând aceste cuvinte ea îl observa pe sub gene cu o bucurie răutăcioasă.

Jean fară de Teamă se îngălbeni de credeai că i s-a făcut rău. Fu cuprins de un tremur convulsiv. Respiră greu ca şi când s-ar fi sufocat. Luă un sac şi-l aruncă spre Simonne, mormăind răguşit:

— Vorbeşte!

— O veţi găsi pe domnişoara de Sombernon pe lângă monseniorul Delfin, Ia Montereau, unde ea trebuie să fi ajuns la această oră.

Jean fără de Teamă sări la ea, zgâlţâind-o cu putere:

— Căţea! O să te învăţ să-ţi baţi joc de mine!

În acest moment, o draperie se ridică în spatele ducelui. Apăru un bărbat care, văzând scena, rămase imobil, lăsă să cadă draperia la loc, şi rămase, ascultând, în spatele ei.

Jean fără de Teamă nu văzuse şi nici nu auzise nimic.

Simonne închise ochii şi cuprinsă de groază, gemu:

— Pe sfânta Simonne, patroana mea, vă jur, monseniore că vă spun adevărul!

Jean fără de Teamă îi dădu drumul. Scăpată de brutala strângere, ea îşi recapătă o parte din siguranţă:

— Îmi menţin ce v-am spus, că domnişoara de Sombernon se află la această oră la Montereau. Şi vă voi dovedi-o, monseniore!

Simonne, deci, regăsindu-şi stăpâna, era pe punctul de a o salva, pentru a o aduce ducelui, când nişte blestemaţi de acoliţi ai Delfinului, năvăliseră, le înhăţaseră, le aruncaseră de-a curmezişul pe cai şi fugiseră mâncând pământul. Din fericire banda se oprise într-un cătun mic în împrejurimile Parisului numit Maisons. Acolo, Simonne reuşise să scape şi venise înapoi la Paris pe jos… Asta se vedea şi după veşmintele şi pantofii ei plini de praf.

«Iată ce este ciudat, murmură ducele, pierzându-se în ipoteze. Pentru ce motive oamenii Delfinului ar fi pus mana pe această tânără fată?»

Simonne avea auzul fin. Ea îl auzi şi afirmă:

— Simonne, mi-a zis domnişora de Sombernon, îi vei spune seniorului duce că ei vor să mă predea Delfinului. Dacă este adevărat că o să dea peste cap cerul şi pământul pentru a mă scăpa şi a mă relua, eu voi fi a lui.

— A spus ea asta? strigă ducele, beat de bucurie.

— Cu propriile ei cuvinte, monseniore.

— Ah! demnă, excelentă Simonne… ţine, ia asta… ia, îţi spun… Ah! ce dreptate ai, de o sută, de o mie de ori dreptate… Dar ce importanţă mai au câteva zile, până la urmă… Cum o să mai recuperez timpul pierdut! Ţine, mai ia şi asta, curajoasă Simonne!

Astea erau doi săculeţi plini ou aur pe care bătrâna îi şi ascunse repede.

Cineva intră cu grabă în mijlocul acestei conversaţii în doi atât de avantajoasă pentru ea. Acest cineva era Malâtre, care-i întinse stăpânului un plic spunând:

— O corespondenţă foarte urgentă, monseniore. Şi-i aruncă lui Simonne o privire ironică, şi ea, furioasă că a fost deranjată într-un moment atât de propice îi răspunse printr-o privire mortală.

Jean Iară de Teamă luă misiva şi se încruntă când văzu că sigiliile purtau stema Delfinului. O deschise cu mâini febrile.

Scrisoarea era de la Le Maçon, cancelarul Delfinului, şeful misiunii însărcinat cu dezbaterea condiţiilor păcii între cele două partide. în ea se spunea că negociatorii au aflat, posedând dovezi de necombătut, că ducele i-a atras la Paris într-o cursă. Negocierile erau o momeală, burgunzii nu vroiau pacea; în plus, în ciuda cuvântului dat, violând flagrant permisele de liberă trecere semnate de duce, negociatorii şi oamenii lor urmau să fie prinşi şi daţi pe mâna călăului, sub acuzaţia de complot împotriva vieţii ducelui.

Complot pus la cale în amănunţime de anturajul suveranului şi la ordinul expres al lui.

În consecinţă din această cauză negociatorii au gândit că trebuie să se îndepărteze fără mare tam-tam ca să se pună Ia adăpost. Ei aduceau la cunoştinţă monseniorului că:

— nevrând să fie acuzaţi că au făcut să eşueze pacea pe care o doreau din toată inima, vor face lumină cu dovezi asupra trădării burgunzilor.

— răspunzând prin lovitură la lovitură, puseseră mâna pe domnişoara Flore de Sombernon, pentru care el avea o afecţiune deosebită şi care domnişoară nu-i va fi înapoiată decât în cazul în care el va merge personal la Montereau, să trateze răscumpărarea ei cu monseniorul Delfin însuşi; că i se vor da toate garanţiile cum se cuvine; că această întrevedere nu ascundea nici o capcană.

— că i se va da un răgaz de două zile pentru a aduce la cunoştinţă dacă acceptă în principiu întrevederea cerută şi dacă nu, monseniorul Delfin va lua în privinţa numitei domnişoare de Sombernon, decizia care îi va conveni.

Această misivă dovedea până la evidenţă că Simonne îi spusese adevărul. îl lasă pe duce foarte nehotărât, ncştiind dacă trebuia să se bucure sau să fie dezolat. Avea nevoie de chibzuială. Ştia foarte bine că această întrevedere care i se propunea, putea fi mortală.

Între timp Simonne şi Malâtre aşteptau. Uitase de ei.

El luă pergamentul pe care-l pusese în faţa lui, îl întinse lui Simonne spunând:

— Ai spus adevărul, Simonne. Eşti o femeie demnă şi curajoasă, siut încâtat de tine şi-ţi voi da ceea ce am convei.tC. Du-te la casierul meu şi prezintă-i aceste două pergamente şi el îţi va da sumele care ţi se cuvin. I)u-te, Simonne.

În acelaşi timp lui Malâtre, care era vexat şi devora din priviri cu lăcomie sacul umflat pe care-I ţinea în braţe, îi (acu un semn cu mâna să iasă.

Ei plecară.

Omul care ascultase în spatele draperiei, se strecură pe furiş şi tară zgomot afară şi se fofila de-a lungul coridoarelor.

Ducele bătu într-un clopot. Când se prezentă ofiţerul de serviciu îi ordonă:

— Să fie trimis la mine nobilul de Giac.

Ofiţerul o dată ieşit, ducele începu să umble cu paşi agitaţi, cugetând. Totuşi decizia era luată deoarece când în faţa lui se prezentă de Giac, el îi zise:

— De Giac, vei încăleca imediat şi te vei duce fără zăbavă la Montereau, la monseniorul Delfin. îi vei spune că accept întrevederea pe care mi-o cere şi că peste puţin timp voi pleca, apropiindu-mă de Montereau ca să tratez condiţiile în care va trebui să aibă loc această întrevedere.

El ezită o secundă, şi-apoi cu o voce în care se resimţea o furie reţinută.

— Să-i spui că dacă are de gând să maltrateze… prizoniera despre care e vorba, dacă el sau unul dintre ai săi va îndrăzni să n-o respecte sau să-i acorde

menajamentele care i se cuvin, mă voi răzbuna atât de teribil, încât mult timp se va vorbi despre aceasta. Asta e tot. Pleacă, de Giac.

De Giac se retrase, înăbuş indu-şi un zâmbet.

Intre timp, Simonne şi Malâtre se certau, (tarta începuse deoarece Malâtre, pentru a mia oară, îi spunea scrâşnind:

— Simonne, vrei să-mi înapoiezi cele douăzeci de mii de livre pe care mi le-ai furat?

La care Simonne i-a răspuns nerăbdătoare:

— Micuţul meu Malâtre, mă obsedezi şi mă plictiseşti de moarte cu povestea asta. Te previn că dacă continui să mă asurzeşti cu ea, te denunţ monseniorului, îi spun că l-ai trădat şi că ai vrut, tocmindu-te pentru douăzeci de mii de livre care ţi-au fost şi date, s-o predai pe Flore a inimii lui, lui Mercerot.

— Da, dar eu, se piţigăi micuţul om furios, îi voi spune că erai aliat cu mine. Şi ştii bine că este adevărat.

— Şi-apoi, continuă Simonne însuflcţinsii-se, îi voi spune de asemeni şi jupânului Mercerot că l-ai furat… că pregătiseşi lovitura ca s-o reiei pe micuţă… Ceea ce ai fi şi reuşit dacă un al treilea pungaş nu ţi-ar fi sărit în spinare… Şi tu nu-l cunoşti pe jupân Mercerot, Malâtre. Eu, cu îl cunosc. Şi aş prefera să am de-a face cu zece de-alde Jean de Burgundia reuniţi decât cu un singur Mercerot.

Continuară să se certe astfel în tot timpul drumului. Şi erau atât de însufleţiţi amândoi încât nu observară că erau urmăriţi pas cu pas de un om şi care nu pierdea un cuvânt din ceea ce îşi spuneau.

Acesta era acelaşi care surprinsese convorbirea dintre Simonne şi duce.

Simonne care se grăbea să-şi ia banii, se duse i-mediat în partea palatului unde se afla casieria şi scribii casierului.

O lăsară să aştepte mult timp. Şi când se prezentă cu inima la gură, crezând că în sfârşit intră în posesia aurului, scribul, conştient de superioritatea lui socială, îi spuse cu un aer important şi fără afabilitate:

— Asta nu poate fi plătit decât de ministrul de finanţe în persoană. Şi ministrul, de câtva timp îşi face apariţia foarte rar pe aici.

— Atunci, protestă Simonne ursuză, dacă domnul ministru nu este aici, nu mi se vor da banii?… O să mă plâng monseniorului duce şi vom vedea…

— Dacă sunteţi grăbită, o întrerupse flegmatic birocratul, duceţi-vă la ministrul de finanţe în incinta Palatului. Acolo el efectuează plăţi cel mai adesea.

Furioasă şi dezamăgită, Simonne se retrase bombănind şi blestemând. Ea îşi băgă sacul cu aur într-un coş, la fund, coş pe care-I adusese tocmai pentru aceasta şi plecă, hotărâtă să meargă imediat la maestrul Mercerot astfel încât să obţină această sumă pe care şi-o dorea cu atât mai arzător cu cât întâmpina dificultăţi neprevăzute în obţinerea ei.

Robin Şmecherul şi Brancaillon, tot timpul Ia pândă în cârciuma în care se refugiaseră, o văzură în sfârâit trecând cu coşul sub braţ. O lăsară să o ia înainte. În momentul în care vroiau să se ia după ea, ei îl zăriră pe Malâtre.

— Dacă am putea să prindem doi iepuri dintr-o dată. îi şopti Robin Şmecherul, tovarăşului său.

— Cerul ne este dator cu această compensaţie. Şi începură să-l urmărească pe urmăritor. Simonne ajunse la locuinţa negustorului.

Ea păstrase cheia casei deoarece se considera în continuare servitoarea jupânului Mercerot.

Cel puţin, aşa spusese. Adevărul este că ea se gândea mereu să pună mâna pe comoara stăpânului său şi pentru asta trebuia să se introducă în acest loc.

Când intră, îngheţă. Interiorul, altădată atât de curat, acum era abandonat şi degaja o impresie de tristeţe apăsătoare pe care ea o rezumă în aceaste cuvinte murmurate tremurând: «Aici miroase a moarte!»

Tiptil, apucă spre cabinetul stăpânului său. Bătu discret în uşă. Neprimind nici un răspuns, ea deschise fără zgomot

uşa şi rămase un moment nemişcată, reţinându-şi respiraţia.

Jupân Mercerot, prăbuşit într-un fotoliu, cu picioarele întinse cu braţele atârnând, capul aplecat pe umăr, dormea cu un somn de plumb. Simonne înţelese că se prăbuşise din cauza oboselii.

Ea avansa câţiva paşi şi dintr-o dată se opri cu ochii măriţi de uimire.

Acolo, pe masa din faţa jupânului Mercerot se afla o trusă de chei… care nu erau cheile obişnuite ale casei.

Avu dintr-o dată intuiţia că acele chei erau cele de Ia ascunzătoarea în care-şi băga el comoara. Şi în acelaşi moment, în creierul ei apăru un gând de o forţă irezistibilă: «Nu se va mai prezenta niciodată o ocazie atât de propice! Puţină îndrăzneală şi voi fi bogată, milionară».

…Încetişor, fără grabă, cu ochii fixaţi asupra celui care dormea, ea întinse mâna şi apucă cheile.

Jupân Mercerot nu se mişcase. Continua să respire apăsat ca şi când ar fi suspinat.

Strângându-şi convulsiv coşul cu o mână, cheile cu cealaltă, o porni lent spre uşă, de-a-ndăratelea, gândindu-se.

Câteva minute mai târziu, ea se afla în pivniţă, în faţa dulapului de fier larg deschis. În faţa atâtor bogăţii înghesuite acolo, ea avu un moment de pierdere a minţii, neputându-se hotărî asupra unei alegeri.

Îşi recăpăta puţin sângele-recc şi chibzui: «Aurul c greu şi incomod… Să iau de preferinţă aceste minunate pietre preţioase care sunt îngrămădite în aceste casete».

Când jefui totul, ea observă că i-a mai rămas loc în coş. II ridică, îi încercă greutatea şi spuse cu voce tare, râzând: «Pot să duc mai mult decât atâta… Sunt puternică, mulţumesc lui Dumnezeu… Mai să vedem, să alegem… Acest sac mi se pare că are tocmai dimensiunea bună pentru a astupa această gaură… E greu… înăuntru sunt

poate zece, cincisprezece mii de livre…” în acest moment auzi o voce:

— Douăzeci de mii cu exactitate, Simonne!

Ea se întoarse şi-l recunoscu pe jupân Mercerot care, cu spatele la zid şi braţele încrucişate, o privea surâzând.

— Ce faci aici, Simonne?

Fără să ştie ce spune, ea se bâlbâi:

— Am vrut să văd…

— Ei bine! nu ai de ce să tremuri aşa. Este o curiozitate scuzabilă la o femeie… Şi-acum că ai văzut, ce-o să faci, Simonne?

— O să pun totul la loc, stăpâne… Tocmai vroiam s-o fac atunci când aţi intrat.

— Bine, Simonne, pune la loc.

Ea se grăbi, punând casetele la întâmplare.

Dar el, fără-ndoială maniac, interveni, o îndreptă:

— Asta aici, la dreapta, asta alături, aceea deasupra. Trebuie ca fiecare lucru să fie la locul lui, astfel încât să nu fii obligat să cauţi.

Când totul fu aranjat aşa cum vroia, el spuse:

— Uiţi asta!

„Asta” era sacul obţinut prin generozitatea lui Jean Iară de Teamă. Degetele ei se crispară.

— Acest sac îmi aparţine…!

— Pune acel sac alături de celelalte; punc-l Simonne sau vrei să mă supăr.

Aceste cuvinte avură asupra ei efectul unei măciuci date în cap. Se prăbuşi gemând:

— Mor!

— Nu încă… dar te ţin şi o să socotim micile tale trădări… Mai târziu mă voi ocupa de prietenul tău, Malâtre. Nu va pierde nimic dacă mai aşteaptă.

O ridică în picioare, o sprijini de zid, aproape de dulap, şi-i vorbi calm şi surâzător, mai înspăimântător decât izbucnirile unei furii violente:

— Îţi mai rămâne o şansă ca să-ţi salvezi pielea. Te voi face s-o cunoşti. Ascultă-mă deci şi uită-te cu atenţie la ce-ţi voi arăta.

De lângă dulap, el apucă o piatră şi o trase spre el. Ea veni uşor şi descopri o mică gaură. în fundul acesteia era un buton de fier. II învârti. Şi dulapul pivotă fără zgomot şi descoperi o gaură. în lumina palidă a unei torţe care ardea într-un colţ, Simonne văzu în fundul acestei găuri, de aceeaşi formă şi de aceeaşi dimensiune cu dulapul, un cavou minuscul.

El apucă butonul şi-l împinse. Dulapul pivotă din nou îşi reluă locul anterior, se înfundă uşor şi dispăru. Pe locul pe care se aflase se ridică un zid care nu avea nimic deosebit ca să atragă atenţia.

Când Simonne, înfricoşată, a constatat dispariţia dulapului, stăpânul ei reluă butonul şi îl trase spre el. Şi dulapul reapăru mai pivotă încă o dată şi descopri spatele cavoului.

— Ai înţeles manevra? întrebă jupân Mercerot. Da…, cu atât mai bine pentru tine. îţi voi spune. în spatele cavoului se află un buton asemănător cu acesta. Ajunge] să-I manevrezi cum am tăcut-o eu, pentru a face dulapul să iasă şi să demaschezi uşa… Doar că trebuie, să descoperi acest buton. Te avertizez că nu-i lucru uşor. Dar tu eşti răbădătoare, inteligentă şi vei avea timp suficient.

— Vreţi să mă închideţi de vie în acest gen de mormânt? tresări Simonne clănţănind din dinţi.

EI o zeflemisi:

— Nu vreau să te despart de aurul pe care-l iubeşti atât. Ţi-I dau în pază.

Şi cu o sălbăticie rece:

— Intră!

— Nu vreau! urlă Simonne aproape nebună de groază.

Jupân Mercerot scoase calm pumnalul şi o înţepă pe faţă, repetându-i feroce:

— Intră!

Sângele ţâşni. Ea scoase un urlet îngrozitor şi pentru a evita Iama de oţel care o ameninţa, se aruncă cu faţa la pământ.

Această mişcare o aduse drept în faţa găurii. El întinse braţul şi acţiona butonul. Dulapul pivotă încet. Atunci, râzând înfricoşător, o avertiză:

— Dacă nu te dai înapoi, dulapul de va zdrobi. Simonne îşi ridică repede capul. Ea văzu enorma masă de fier care avansa încet spre ea. Dar era prea târziu ca să mai încerce să iasă. Ea se dădu înapoi, urlând:

— O crimă!… Săriţi, asasinul…!

Jupân Mercerot mai manevră o dată butonul. Dulapul se opri încastrat Ia locul lui, larg deschis.

Simonne fusese zidită de vie în spatele acestui zid. Şi fie că leşinase, fie că grosimea zidului înăbuşea sunetul, nu se mai auzi nici un zgomot dinăuntru.

«Trădătoarea şi-a primit pedeapsa cuvenită… în curând îi va veni rândul lui Malâtre. Vreau…»

Nu termină. Simţi o durere sfâşietoare în spate, între umeri.

Se prăbuşi grămadă vomitând sânge. Deschise ochii înceţoşaţi şi recunoscu vag faţa palidă şi strâmbă a lui Malâtre, aplecată asupra lui.

În spasmele agoniei, el împingea cu călcâiele solul, se mai ridică puţin recăzu brusc şi rămase nemişcat pentru totdeauna, întins pe spate.

Şi din pieptul lui se ridica, îndreptată spre bolta pivniţei, lama însângerată a unei săbii imense al cărei mâner se afla în spatele lui.

Malâtre se uită rece Ia el, şi cu o strâmbătură hidoasă: «Iată o lovitură altfel şi mai bine dată decât aceea a monseniorului… Cred, jupâne Mercerot că nu trebuie să mă mai tem de răzbunarea cu care mă ameninţai».

Se întoarse spre dulap şi rămase uluit. Cu ochi arzători, nasul în vânt, curgându-i balele de plăcere, mormăi: «Totul este al meu! Sunt bogat! fabulos de bogat! La dracii cu

monseniorul! Eu voi fi acela care voi deveni monsenior. E rândul meu».

…Chibzui neliniştit: «Niciodată nu voi putea duce tot într-un singur drum… Şi dacă va fi găsit cadavrul în timp ce voi fi ocupat cu punerea averii mele la loc sigur?… (începu să râdă) Ce prost sunt! o să-l trimit să-i ţină companie acestei bune femei, Simonne… Ah! pot să spun că am fost bine inspirat, urmărind-o pas cu pas astăzi».

Apucă butonul. Avu câteva ezitări, câteva încercări, dar în final se deschise. Luă corpul de umeri şi-l târî în gaură, rânjind:

— Hei Simonne!… Ţi-aduc un tovarăş cu care vei putea sta de vorbă…

Timpul ţi se va părea mai scurt aşa.

Malâtre târî corpul lui jupân Mercerot lângă cel al lui Simonne.

Se aplecă asupra ei, zgâlţâind-o şi glumind. Văzând că ea nu mişcă, o lăsă, se îndreptă şi se întoarse. Se găsea în semiîntuneric, lumina torţei pătrunzând slab până acolo.

Deodată el văzu ca o perdea întunecată apărând în faţa lui.

Întunericul opac năvălea asupra lui. Simţi cum i se ridică părul măciucă în cap. Făcu o săritură enormă în faţă şi se lovi de o suprafaţă de fier care se ridica în faţa lui. El înţelese că dulapul, nu ştia cum, îşi reluase locul şi astupa intrarea. Se găsea închis de viu într-un mormânt, între corpul lui Simonne care era leşinată şi cadavrul omului pe care-l asasinase. El urlă: «Blestem!»

Şi căzu pe spate, fulgerat de spaimă. De cealaltă parte a dulapului, în pivniţă, Brancaillon şi Robin Şmecherul se prăpădeau de râs.

— Hei! Malâtre, vorbi pe nas Robin Şmecherul, acum vei şti că e periculos să nu-ţi asiguri spatele. în timp ce supravegheai comoara, tu nti-ţi dădeai seama că noi te supravegheam pe tine.

Ieşiră, închizând cu grijă toate uşile şi luând cheile cu ei. Câteva minute mai târziu, ei se aflau pe stradă şi se îndreptau vioi spre casa maestrului Gervais.

Mergând, Robin Şmecherul se felicita.

— Îţi spuneam că o să avem norocul să împuşcăm doi iepuri dintr-un foc.

— Trei, adăugă Brancaillon, din moment ce Mercerot rămăsese şi el Căzut.

Şi după un moment de tăcere:

— Chiar vrei să-i Iaşi să moară în gaura aceea?… Ar fi oribil, Robin.

— Linişteşte-te, Brancaillon, mâine o să-i eliberăm. Noaptea groaznică pe care o vor petrece nu este prea mult faţă de ce ne-au făcut ei nouă.

XXVII.

FURTUNA SE ACUMULEAZĂ.

În dimineaţa zilei următoare, dis-de-dimineaţă, maestrul Gervais primise vizita acelui lacheu cu care intrase încontact în ajun, în împrejurimile palatului Burgundia. Se întreţinu câteva minute cu el şi se despărţiră după ce-l recompensă generos.

După plecarea lacheului, maestrul Gervais începu să umble în cabinetul lui în lung şi-n lat, gânditor. Din când în când un surâs sinistru îi apărea pe buze ca o umbra.ameninţătoare şi murmura cuvinte de n înţeles. Tot aşa, din când în când îşi privea ceasul.

Şi-şi relua mersul lent.

Asta dură trei ore la sfârşitul cărora, consultându-şi încă o dată ceasul, el calcula în minte: «Trei ore! Timpul cât mergi acolo şi o pui la curent…

Cât durează să ia o decizie… să controleze poate, informaţiile mele, asta va face cinci, şase ore pierdute… E suficient.

În acest timp, el ia avans… Când îl va prinde… va fi prea târziu. Să mergem.»

Cu aerul satisfăcut de acest calcul enigmatic, se învălui în manta şi ieşi. Merse la palatul reginei. Nu întârzie să fie primit de regina Isabeau.

Dacă această vizită neprevăzută i-a provocat vreo îngrijorare secretă, ea nu lăsă să se întrevadă nimic. Arată o faţă cam mirată, dar îi dădu asentimentul să vorbească cu o oarecare bunăvoinţă.

— Maiestatea voastră, care are o meorie enormă, nu cred că a uitat că am avertizat-o că va fi victima trădării ducelui de Burgundia.

— Îmi amintesc, într-adevăr, spuse ea fără a-şi pierde calmul, dar puternic interesată. Şi-mi amintesc de asemeni că v-am lăsat să înţelegeţi că nu acordam încredere unei prejudecăţi care-mi părea ţâşnită dintr-o imaginaţie supraîncălzită.

— V-aţi înşelat doamnă, spuse serios. Această trădare este acum un fapt împlinit.

Isabeau se ridică brusc. Două săgeţi mortale porniră din pupilele ei iritate, şi cu o voce de gheaţă, ea mormăi:

— Ce vreţi să spuneţi?… Vorbiţi desluşit…

— Doamnă, spuse maestrul Gervais sculându-se la rândul lui, monseniorul de Burgundia a plecat în dimineaţa aceasta, la ivirea zorilor. Cu el avea o escortă mică: vreo cincisprezece gentilomi din cei mai credincioşi.

— Unde a plecat? O ştiţi?

— La Montereau, doamnă.

— La Montereau! strigă Isabeau mirată. La Delfin!… Şi de ce, această imprudenţă?… Deoarece asta nu e trădare, cum presupuneţi, ci o nebunie însemnată pe care eu nu i-aş fi permis-o şi care mă face să înţeleg de ce ducele mi-a ascuns-o atât de bine.

— Ducele a plecat să facă pace cu Delfinul, îi destăinui stăpânindu-şi un zâmbet, maestrul Gervais. Ducele a plecat hotă rit să semneze toate tratatele cerute, să accepte toate condiţiile impuse. Va abandona oraşele, şi fortăreţele pe care i le va cere Delfinul. îşi va abandona jumătate din toate

statele… sau chiar toate dacă trebuie. Pentru că voi nu ştiţi doamnă, că Delfinul a pus mâna pe un gaj la care ducele ţine atât de mult încât dispreţuieşte coroana pe care i-o oferiţi, de care nu va ezita să se debaraseze aşa cum în acelaşi mod nu a ezitat să-şi rişte viaţa pentru a redobândi acest gaj…

— Oh! acest gaj căruia Burgundia îi sacrifică totul nu poate fi decât o femeie!… Şi aş crede că ar fi Flore Mercerot dacă nu aş şti că a murit.

— Eroare, doamnă, spuse lent maestrul Gervais, Flore Mercerot nu a murit, Flore Mercerot este în mâinile oamenilor Delfinului… Şi pentru ea…

Isabeau sări la el, gâfâind:

— Ce spui?… Repetă. Spui că Flore Mercerot…

— E vie, da, doamnă. Şi pentru ea…

— Flore Mercerot vie!… Cum? Prin ce miracol…?

— Un miracol, doamnă, aţi spus cuvântul: un adevărat miracol.

Şi el reîncepu pentru ea povestea pe care i-o spusese lui Mercerot.

Timp de câteva minute ea umblă de-a lungul şi de-a latul cabinetului. Ca o tigresă dezlănţuită, cu buzele strânse, cu ghiarele întinse, gata să muşte şi să sfâşie, înspăimântătoare, ea mergea cu paşi ' sacadaţi împingând, răstiirnând tot ce întâlnea în cale.

Acest gen de criză de furie, nu dură mult. Ea îşi reveni. Ea chibzui doar o secundă. Sună din clopoţel şi persoanei care veni îi dădu nişte ordine în care nu se percepea cea mai mică urmă de emoţie.

Maestrul Gervais asistase, în aparenţă impasibil Ia acest acces.

El auzise ordinele pe care ea le dăduse. El intreveni:

— Aş îndrăzni să vă fac să remarcaţi, doamnă, că ducele are un avans de mai mult de patru ore… în asemenea împrejurări, minutele sunt preţioase…

— Trădătorul, mişelul, poltronul, laşul, nu va scăpa de pedeapsă… Vreau să-i…

Se întrerupse brusc şi, calmându-se cu un puternic efort de voinţă.

— Iau ca adevărat tot ce mi-aţi spus. Dovada este că puteţi să vă retrageţi, maestre. Dar vreau, este necesar ca ceea ce mi-aţi destăinuit, să-mi fie confirmat de oamenii însuşi ai trădătorului. Puteţi pleca, maestre. Nu voi uita serviciul pe care mi l-aţi făcut.

Imediat ce a fost singură în cabinetul său, înspăimântătoarea furtună care încet se strânsese în ea, izbucni cu o violenţă irezistibilă.

A fost un acces de delir furios care depăşi cu mult pe cel care-l avusese de faţă cu maestrul Gervais. A fost o violenţă nemaipomenită.

Dar scurtă.

«Este momentul acţiunii şi nu cel al mâniei».

Îl chemă pe Trémouille care se părea – cel puţin în această împrejurare tragică – că va prelua succesiunea lui Sacrament. îi dădu ordine scurte. EI plecă imediat pentru a le executa.

Acestea fiind terminate, ea merse în camera de găteli, sau, mai bine zis în cabinetul de toaletă. Se las: în mâinile cameristelor, care începură s-o dezbrace.

Maestrul Gervais se retrăsese. Era radios şi-şi freci mâinile ca pentru a-şi smulge pielea. El murmur.' cuvinte de neînţeles şi satisfacţia pe care o arăta ave} ceva sinistru şi ameninţător.

Reveni acasă. Şi de această dată se grăbi să le c munice lui Passavant şi Talazar noutatea plecă, precipitate a ducelui.

Rezultatul acestui anunţ fu acela că Passavant şi Talazar îşi chemară în acelaşi timp scutierii, Brancaillon şi Robin Şmecherul şi le ordonă:

— Înşeuaţi caii şi aduceţi-i aici. Plecăm. Verificaţi şi dacă armele sunt în bună stare.

Auzind acest ordin, maestrul Gervais declară pe loc:

— Aici nu mă mai reţine nimic. Mi se pare indispensabil să mă duc pentru a fi lângă doamna de Sombernon, care are nevoie de îngrijirea mea întreagă şi pe care nu trebuie s-o mai părăsesc până la însănătoşirea grabnică a ei, sper.

Dacă nu vedeţi în aceasta nici un inconvenient, domnilor, vom face drumul împreună.

Passavant şi Talazar, schimbară între ei, pe furiş, un zâmbet ascuns.

Talazar aprobă politicos:

— Ştiţi foarte bine maestre, că ne va fi agreabilă compania voastră.

Dar Passavant îl corija:

— Dar în acelaşi timp s-ar putea ca împrejurările să ia o turnură care nu ar fi convenabilă oamenilor de vârsta voastră. în aceste cazuri o să vă lăsăm în spatele nostru sub escorta scutierilor noştri.

— Nu aş dori, spuse vioi maestrul Gervais. Socot să nu vă fiu o povară. Nu vă ocupaţi de mine, domnilor. Sub paza acestor doi oameni curajoşi, nu mi-e teamă de nimeni.

Acestea fiind hotărâte, Passavant şi Talazar o luară înainte de îndată ce le-au fost aduşi caii.

În acelaşi timp, Robin Şmecherul şi Brancaillon merseseră la un şelar de unde cumpărară o montură pentru bătrânul burghez. Nu-şi pierdură timpul.

Cu toate acestea, trecuse deja o jumătate de oră de când stăpânii lor plecaseră, atunci când ei porniră la drum, încadrându-l pe maestrul Gervais.

Traversară oraşul în pas moderat. îşi porniră caii mai repede numai după ce trecuseră de poarta Saint-Antoine.

Puţin înainte de mănăstire, ei trebuiră să se încoloneze în josul străzii pentru a lăsa să treacă o trupă care venea spre ei în goana mare. Ei priviră curioşi.

În fruntea cavalcadei mergea un senior cu un aer trufaş, cu toate că avea faţa acoperită până la nas. în mod sigur era un senior puternic, deoarece la patru paşi în spatele lui veneau doi paji, şi ei tot cu feţele acoperite. în spatele

pajilor urmau vreo douăzeci de voinici înarmaţi până-n dinţi.

Atunci când trecură în trombă pe lângă tovarăşii noştri – care şi ei îşi ascunseră prudenţi feţele – o pală de vânt sau o mişcare greşită descoperi, preţ de o secundă, faţa unuia dintre paji.

Privirea maestrului Gervais căzu, din întâmplare, pe această faţă descoperită. Şi avu o tresărire violentă.

După ce cavalcada a trecut, el îşi reluă locul între cei doi companioni, şi Robin Şmecherul şi Brancaillon î) auziră înspăimântaţi pe maestrul Gervais care, rânjind, spunea cu o voce înfricoşătoare: «Burgundia, iată venind la tine, pumnalul viu care te va asasina.»

XXXVIII LA MONTEREAU-FAUT-YONNE.

Spusesem că Flore. Bonne şi doamna Matheline fuseseră duse la Maisons. În mai puţin de două ore după ce au ajuns acolo, ele se întâlniseră acolo cu Tan-neguy care aducea cu el misiunea încredinţată de a trata condiţiile de pace cu burgunzii.

— Vă sfătuiesc să staţi de preferinţă în grădină, le spuse el. Veţi evita astfel contactul cu soldaţii însărcinaţi să vă păzească şi va fi o distracţie să vedeţi venirile şi plecările celor care lucrează pe pod.

Vedeţi că se ditinge foarte bine ceea ce fac. Aici, domnişoară, avem o armată bună şi solidă pe are monseniorul a adus-o de pe malurile Loire-ei. L-aş provoca chiar pe Satan însuşi dacă v-ar deranja în mijlocul a douăzeci de mii de oameni grupaţi în trupe care apără oraşul şi castelul.

După acestea, el le părăsi pentru a-şi dispune trupele. O sută de oameni fură plasaţi în curte. Cincizeci pe drum, în faţa porţii.

O sută fură repartizaţi în jurul zidului înconjurător. Aceste dispoziţii executate, el se îndepărtă mormăind cu un surâs batjocoritor: «Sigur că marea prietenie pe care i-o port lui Passavant ar ajunge să justifice măsurile pe care le iau. Dar

acest copil frumos nu bannie că pentru noi ea este momeala pe care trebuie s-o păzim cu gelozie, deoarece asupra ei îşi va desfăşura aripile cu ciocul deschis, cu ghiarele întinse, se va năpusti acest şoim pe nume Burgundia şi care, crezând că o înşfacă, va cădea în mâinile noastre.»

A doua zi, el primi vizita nobilului de Giac, care începu cu aceste cuvinte:

— Înainte de a-l vedea pe monseniorul Delfin, am ţinut să vă pun la curent cu misiunea care mi-a încredinţat-o monseniorul de Burgundia.

Şi-i repetă lui Tanneguy ceea ce ducele îi zisese să-i spună Delfinului.

Tanneguy îl ascultă cu atenţie, şi când termină, îi declară rece:

— Foarte bine că aţi avut delicata atenţie de a vă adresa întâi mie. Monseniorul n-ar fi înţeles nimic din ceea ce aţi fost însărcinat să-i spuneţi pentru excelentul motiv că el ignoră de Ia început până la sfârşit această afacere.

— Asta mi-am spus-o şi eu, mărturisi de Giac, cu un surâs cu înţeles, pentru aceasta am avut să vă văd înainte de orice.

— Şi pentru care nu aş şti cum să vă mulţumesc, deşi, spunând adevărul, îmi luasem toate precauţiile ca să nu ajungeţi la monsenior fară să fiţi în prealabil, condus la mine. Deci nu veţi fi mirat daca nu vă va fi dat să-l vedeţi pe monsenior. Veţi afla prin mine ceea ce îi veţi spune ducelui, ca şi cele care vor fi spuse de Delfinul însuşi.

Întinse mâna spre un sertar de unde luă diverse pergamente pe care i le întinse lui de Giac. spunându-i:

— Cât despre afacerile personale ale voastre veţi putea vedea datorită acestor brevete întocmite în cea mai bună formă că monseniorul a ratificat din plin promisiunile pe care vi le-am făcut în numele lui.

De Giac luă pergamentele, aruncă o privire deasupra lor şi le strânse sub haină, la piept, cu o satisfacţie vizibilă. Nu ridică nici cea mai mică obiecţiune când Tanneguy îl

încunoştinţă ce aştepta de la el. De Giac făcea parte dintre aceia care ştiu să se îndoaie pentru a se ridica apoi mai bine.

El îşi petrecu ziua şi o mare parte din următoarea la Montereau. Era musafirul lui Tanneguy care manifestă multă atenţie faţă de el şi cu care avu lungi convorbiri.

Ieşiră de multe ori împreună.

A doua zi după ce sosise, care era sâmbătă 9 septembrie, pe la ora cinci seara el părăsi oraşul pentru a-i da socoteală ducelui despre misiunea sa. Luase drumul spre Paris, neştiind nimic despre plecarea precipitată a stăpânului său.

Tocmai când era să treacă de poarta oraşului, el fu oprit de un cavaler care-i dădu un plic. După ce luă cunoştinţă de misivă, de Giac avu un moment de ezitare, ezitarea unui om care se întreabă ce are de făcut. Apoi, decizându-se brusc, el îl urmă pe curier, împreună ei înconjurară oraşul şi ajunseră la drumul care ducea la Bray-sur-Seine.

Se opriră amândoi la primul han pe care-l întâlniră. Curierul aştepta călare, De Giac intră. Avu o convorbire de câteva minute cu hangiul, căruia îi dădu o pungă bine garnisită.

— S-a (acut.

Curierul strânse chingile la şa şi porni în mare grabă în direcfia Bray. Cât despre de Giac, el merse şi se aşează la o masă şi aşteptă golind cu mici înghiţituri o sticlă de vin vechi. Hangiul dispăruse, de Giac era singur, ca la el acasă.

În aceeaşi sâmbătă 9 septembrie, în cursul dimineţii, Passavant, Talazar şi maestrul Gervais împreună cu cei doi scutieri care îi ajunsese din urmă pe drum ajunseră la mica fortăreaţă de pe malurile Yonne-ei.

Maestrul Gervais se instala imediat în preajma celor trei femei.

Passavant şi Talazar se întreţinură mai mult timp cu Flore.

Apoi, urmaţi de scutierii lor, plecară să-şi caute un refugiu.

Imediat ce au părăsit casa maestrului Gervais se duse lângă Tanneguy.

Când ieşiră, după un sfert de ora, căpitanul părea radios. Tanneguy îl părăsi pe maestrul Gervais şi pătrunse în casa cea mai apropiată de pod. Casa era plină de soldaţi. După zece minute, toţi soldaţii plecaseră. În casa goală, mai rămăsese o echipă de vreo zece oameni care tăceau o curăţenie serioasă care se termină cam într-o oră.

În acest timp, maestrul Gervais plecase la rândul lui. Era acompaniat de Bouteiller. O luară pe drumul spre Paris. Bouteiller se opri la poarta oraşului unde stătu de vorbă cu ofiţerul comandant al postului.

Maestrul Gervais trecu de poartă şi se angaja pe drum. El se ascunse în şanţ şi, bine ascuns, începu să supravegheze drumul.

La sfârşitul a două ore de aşteptare, o trupă puternică trecu la trap prin faţa lui. Era fără-ndoială ceea ce el aştepta, pentru că după ce ultimul cavaler a trecut, el ieşi din şanţ şi-i făcu de departe un semn lui Brancaillon, care-l pândea.

Trupa se opri în faţa porţii.

Şeful fu condus la Bouteiller.

Şeful, judecând prin prisma mersului şi mina sa obraznică şi semeaţă, trebuia să fie un mare senior.

Trebuia să aibă motive serioase pentru a dori să intre în oraş fără a trezi curiozităţi prea indiscrete, deoarece se arătă de o politeţe deosebită cu bătrânul Acesta, pe partea lui, rivaliza prin curtoazie.

După două minute, cei doi bărbaţi păreau că au devenit cei mai buni amici din lume. Bouteiller ceru să i se aducă un cal, sări în şa şi, plasându-se lângă senior, îl călăuzi prin tot oraşul şi-l conduse drept la acea casă pe care Tanneguy o evocase cu două ore mai înainte.

Maestrul Gervais urmărise trupa de departe. Şi-şi freca bucuros mâinile murmurând: «Hai, totul merge conform dorinţei… Burgundia poate acum să vină, plasa este bine întinsă… Chiar dacă s-ar zbate, nu se va strecura printre ochiuri. Ora lui a venit.»

XXXIX.

HANUL DE LA „POMME DE PIN”

La aproape un sfert de leghe de Montereau, pe drumul care duce la Bray-sur-Seine, se alia, puţin mai retras, peronul şubred al unui han modest de ţară. Era hanul de la Pomme de pin, unde se găsea de Giac.

Două ore mai târziu, adică spre ora opt seara, o sută de cavaleri avansau în trap mărunt spre acest han. în frunte, înconjurat de amici, mergea Jeăn fără de Teamă.

La vreo 150 metri de han, trupa se opri.

Jean fără de Fricâ, urmat de vreo zece din gentilomii lui, porni la pas spre han. Ducele deschise uşa şi se găsi în prezenţa lui de Giac care se aplecă până jos în faţa lui.

— Ei bine! de Giac?

— Monseniore, răspunse de Giac, puteţi să mergeţi fară teamă la Montereau.

— Şi ea!… Vorbiţi-mi despre ea! tună Jean fără de Teamă. Nu vedeţi că nimic nu mă interesează în afară de ea?

— Prizoniera m-a rugat să vă spun, monseniore, că şi-a pus toate speranţele în voi.

— A spus ea asta? strigă Jean fără de Teamă strălucind.

— Cu propriile ei cuvinte, monseniore.

În acest moment, din partea de sus a scării de lemn interioare care din sala comună ajungea la etajul superior, se auzi o exclamaţie înăbuşită.

Dar ducele era atât de tulburat, de Giac atent să-I pândească încât niciunul nici altul nu-i dădură atenţie.

Odioasa minciună a lui de Giac îşi producea, totuşi, efectul.

Jean fără de Teamă era radios.

— Pe cuvânt, de Giac, că nu aţi văzut nimic la Montereau care să vă facă să simţiţi o cursă… o trădare?

— Pe cuvânt, monseniore, că nu! afirmă de Giac.

— Vă veţi întoarce la Delfin. îi veţi spune că mă voi duce mâine, duminică, la întâlnirea pe care mi-o acordă. Sper că şi el va proceda la fel. Mergeţi, de Giac şi băgaţi bine de

seamă ce se petrece în jurul vostru când veţi fi la Montereau.

De Giac se înclină profund şi ieşi.

Jean Iară de Teamă porni spre uşă. în momentul când întindea mâna spre zăvor, rămase ca de piatră, cu o expresie de stupoare de nedescris.

O voce clară, muşcătoare pe care o recunoscu cu un frison de furie, lansa din înaltul scării interioare:

— Un moment, monseniore, vă rog.

Jean fără de Teamă se-ntoarse dintr-o dată. Şi-l văzu pe Passavant care cobora ultimele trepte ale scării. îşi duse mana la haină şi scoase un fluier, scrâşnind:

— Pe Notre-Dame, aceasta va fi ultima vitejie a ta, mizerabile!

— Vă cer două minute… două minute pentru ca să vă salvez, poate, viaţa… E prea mult?

— Vrei să-mi salvezi viaţa?… Tu?… tună Jean iară de Teamă fără să vrea.

— Eu! spuse rece Passavant. De ce nu?

Jean fără de Teamă avu o imperceptibilă ezitare. Şi tot fără să vrea, siguranţa calmă, vitejia nebună a acestui om care i se prezenta neînarmat, îi insuflă stimă.

— Fie, spuse el în sfârşit. Ce aveţi să-mi spuneţi? Passavant coborî ultima treaptă. îşi puse piciorul pe banca lungă care era în faţa lui şi cu o voce gravă:

— Vreau să vă spun aceasta: Jean de Burgundia, nu mergeţi Ia Montereau mâine… şi nici în zilele următoare.

— De ce?

— Pentru că nu vă veţi reîntoarce viu. Uitaţi, vreţi să vă spun, monseniore?… Săriţi pe cal şi fugiţi mâncând pământul. întoarceţi-vă la Bray, în mijlocul armatelor voastre, fugiţi, reveniţi în statele voastre. Renunţaţi la crima la care vă gândiţi. Credeţi-mă, mai aveţi timp.

— De care crimă vorbiţi?

— O ştiţi foarte bine, monseniore. E vorba despre această nefericită copilă, pe care o urmăriţi cu pasiunea voastră

animalică şi pe care n-o veţi avea niciodată orice aţi face.
— Vorbiţi despre contesa de Sombernon?
— Chiar de ea.
Î
— Asta-i tot ce ai găsit să-mi spui?… Ţi-ai imaginat ca un prost că de frică, voi da înapoi?… Şi moartea ar fi neputincioasă să mi-o smulgă pe aceea pe care o iubesc şi care şi ea mă iubeşte.
— Nobile duce, tăcu Passavant cu răceală, eu v-am prevenit. Nu vreţi să luaţi în seamă aceasta. E treaba voastră. Urmaţi-vă destinul. Cât despre această tânără care nu vă iubeşte…
— Minţi, vocifera Jean Iară de Teamă, ea mă iubeşte.
— Nu vă iubeşte, repetă Passavant cu putere. Când veţi merge la Montereau, mâine sau altădată, mă veţi întâlni în drumul vostru şi o să vă dovedesc că această tânără nu vă iubeşte şi nu va fi niciodată a voastră. Acum, Jean de Burgundia, chemaţi-vă oamenii… şi pentru a-mi fi recunoscător pentru serviciul pe care am încercat să vi-l fac, încercaţi să mă asasinaţi.
Nu a durat mult, Jean Iară de Teamă, spumegând de furie, chemase deja fluierând. Uşa se deschise cu zgomot. Mulţimea irupse înăuntru şi, vorbind furios, se aruncă cu dinţii rânjind, cu gh ia rele ridicate.
Passavant nu aşteptă şocul. îşi retrase piciorul de pe bancă, şi, aplecându-se, înşfacă banca cu ambele mâini. Aceste două mişcări fură atât de rapide încât parcă a fost numai una. în acelaşi timp, dintr-o săritură, fu pe scară urcând-o din patru-n patru.
Passavant îi văzu pe cei mai rapizi punând piciorul pe prima treaptă. Ridică banca şi o aruncă cu putere asupra grămezii. Avură loc înjurături, mârâieli, unele urlete de durere. Timp de o secundă cei opt ezitară, rămânând pe loc.
Această secundă a fost de-ajuns. Passavant sări ultimele trepte şi ajunse pe palier. Izbucni în râs şi lansă:

— O să ne mai întâlnim, domnilor asasini.

Urlete de furie, ameninţări îngrozitoare, înjurături enorme îi acoperi ră vocea. Şi banda, furioasă din cauza acestei rezistenţe neprevăzute, sări la asalt, ajunse pe palier… şi se izbi în nas în faţa unei uşi care se încuia, în timp ce vocea batjocoritoare a lui Passavant striga:

— Prea târziu!

Lovituri începură să plouă asupra obstacolului. Unii loveau cu măciulia mânerelor săbiilor, alţii cu picioarele, cu pumnii, cum puteau. Uşa însă era rezistentă.

— Pe aici! zbieră Jean fără de Teamă arătându-le o a treia uşă care dădea în bucătărie.

Deja erau în dreptul ei. Şi asta era încuiată. Se priviră cu groază.

— Pe sângele lui Christos! urlă Jean Iară de Teamă, beat de furie, lovitura era bine aranjată. Era o capcană pe care mi-a întins-o acest demon al iadului şi-n care am intrat ca un tânăr zăpăcit!

Unul din gentilomi îl linişti:

— Monseniore, nu ne va trebui mai mult de un minut pentru a sparge una din aceste uşi.

Fără întârziere, începură din nou treaba. Dar uşile erau mai solide decât crezuseră.

Le trebui mai mult de un sfert de oră oamenilor ducelui, ca să le spargă. Când reuşiră ci constatară dispariţia cailor şi trebuiră să ajungă grosul trupei care îi aştepta, pe jos. Era inutil să încerci să-i prinzi pe fugari. în mod sigur ei probabil ajunseseră demult la Montereau.

Jean tară de Teamă, agitat de o furie geloasă, luă conducerea trupelor sale şi fără să-şi descleşteze gura, se reîntorcea la Bray. Şi în tot timpul drumului, el ameninţa printre dinţi: «Da, voi merge acolo, chiar dacă moartea îmi va bara drumul. Voi merge, şi vom vedea!»

…XL.

PODUL DE LA MONTEREAU.

A doua zi, într-adevăr, după amiază, Jean fară de Teamă, urmat de zece din gentilomii săi, era primit la barierele podului de Tanneguy du Châtel, urmat şi el de zece camarazi.

Jean fără de Teamă ajunsese acolo unde destinul vroia să ajungă în mod fatal.

Lui Tanneguy, care mergea lângă el, îi spuse scrâşnind:

— Nu-l văd pe monseniorul Delfin.

— Monseniorul vă aşteaptă în lojă, replică Tanneguy foarte calm.

— Cu contesa?

— Nu, monseniore, contesa se află Ia ea acasă. Uitaţi-vă puteţi s-o vedeţi de-aici.

II conduse la parapet, ridică tapiseria şi spuse:

— Uitaţi-vă, monseniore.

Şi-i arătă casa de pe malul Yonne-ei. Flore se afla, într-adevăr, în grădină. Era singură. Mergea încet, cu capul uşor aplecat spre bust.

— Mă duc să-l caut pe monsenior, spuse Tanneguy, care, Iară să-i aştepte răspunsul, ieşi pe uşa opusă.

Jean fără de Teamă era în extaz. Uitase totul. Şi întinse braţele bâlbâind cuvinte fără sens.

În acest timp, lângă el, o voce gravă pronunţă:

— Duce, iată-mă. Passavant cutezătorul îşi ţine totdeauna promisiunile.

— Passavant! sări în sus Jean fără de Teamă, al cărui pumn se crispa pe mânerul săbiei.

— V-am spus că o să vă dovedesc că nu sunteţi iubit. Mai adaug că ea iubeşte pe altul… şi v-o dovedesc. Priviţi duce. Acolo, pe mal, din casă ieşea un grup. Era Bonne de Sombernon, şi doamna Matheline, urmate de Talazar şi de maestrul Gervais.

Flore îi zări. Ea avu un mic ţipăt de bucurie şi fugi spre ei.

Talazar de asemeni fugi spre ea. O luă în braţe şi-şi puse buzele pe fruntea ei pe care ea i-o întinsese într-o mişcare de abandon. înlănţuiţi cu tandreţe ei începură să meargă

încet. Ei îşi surâdeau cu dragoste şi se putea vedea că îşi vorbeau, că îşi spuneau lucruri nemaipomenit de blânde.

În spatele lor, ţinându-se cu discreţie la distanţă, cele două femei şi acel bătrân înalt, îi urmăreau ca nişte părin(i care se bucură de fericirea dragilor lor copii.

Iată ce a putut să vadă Jean iară de Teamă. Şi a fost ca şi cum i s-ar fi prăbuşit cerul în cap. Atunci Passavant vorbi:

— Îmi jurasem s-o răzbun pe iubita mea Roseyls, asasinată mizerabil de voi… Putem să vă ucid. Dar mi-am amintit că, totuşi, eraţi tatăl acestei dulci şi nevinovate victime… Trebuia să fiţi pedepsit. Am realizat aceasta, Jean de Burgundia; alţii decât mine vor face să-ţi curgă sângele. Şi vei muri disperat cu gândul că scapi coroana pe care ţi-o doreai şi că, de asemeni şi femeia este în braţele altuia.

Passavant se întoarse cu o mimă indiferentă şi se găsi faţă-n faţă cu un paj care intrase Iară să fie auzit. Şi el, care nu se mira atât de repede, rămase enorm de uluit la vederea acestui paj, în faţa căruia se înclină profund.

Acest paj, era Isabeau de Bavičre, regina Franţei. L-o fi recunoscut? Poate că nu, deoarece ea mormăi cu voce răguşită:

— Lăsaţi-ne.

Passavant se înclină cu o graţie semeaţă specifică doar lui, şi, îndreptându-se, îl arătă cu mâna pe duce care părea preschimbat în stană de piatră, şi spuse:

— Uitaţi omul pe care aţi contat că vă va face împărătească.

El văzu că ea nu-l asculta. Ridică flegmatic din umeri şi ieşi, spunându-şi: «Cine vrea poate să-l omoare, dar Roselys este răzbunată şi în mormântul ei, cred că ea este mulţumită!»

Isabeau îl surprinsese pe Jean tară de Teamă. El n-o auzise şi nici n-o simţise.

Atunci îi puse cu asprime mâna pe umăr şi tună:

— Trădătorule!… Laşule…!

Jean fără de Teamă ridică asupra ci doi ochi sumbri. O recunoscu?… Nu păru mirat s-o vadă. El ridică mâna greoi

şi cu un gest vag arătânclu-i pe cei doi iubiţi, gemu:
— Ea nu mă iubea.
— Mizerabil laş, îl biciui Isabeau, şi am crezut că este un bărbat!... asta...!
În afara lojii, în sptele uşii, izbucniră urlete:
— Ucideţi!... Ucideţi!... Moartea lui Burgundia!
— Trădare!... Mişelie!
Cei zece oameni ai ducelui se luptau cu cei zece ai Delfinului.
Ea auzi zgomotul oţelului care se loveşte de oţel. Se băteau, se măcelăreau. în curând vor pătrunde în lojă. Trebuie să credem că ideea asasinatului nu era Ia ea decât pentru ultima instanţă, deoarece bombăni:
— Am ajuns prea târziu...!
Şi, văzându-l atât de lipsit de vlagă, fu apucată de un acces de furie.
Îi aruncă o privire însângerată şi exasperată, urlă:
— Cel puţin vei muri de mâna mea, laşule mizerabil!
În acelaşi timp îşi ridică mâna înarmată cu un pumnal şi o abătu cu o mişcare fulgerătoare în gâtlej, deoarece ea ştia că sub haină el avea zale şi i-ar fi tocit vârful pumnalului.
Jean fără de Teamă căzu în genunchi.
Isabeau îi întoarse spatele cu dezgust îşi acoperi faţa cu gulerul mantalei şi porni spre una din uşi.
Nu avu timp să ajungă la ea. în acelaşi timp se deschiseră ambele uşi.
Printr-una apăru Noailles care strigă:
— Trădare!... Fugiţi, duce!
Prin cealaltă, în faţa căreia se afla ea, apărură Bouteiller, Loire, Narbonne, Layet, Frottier. Ei nu se ocupară de ea. Aveau ceva mai bun de făcut. Ea se furişă afară din lojă şi ajunse pe pod. printre trupele Delfinului, care veneau în fuga mare. Ea merse, Iară a i se da atenţie până la barieră. Acolo îşi găsi escorta comandată de La Trémouille.
Jean fără de Teamă nu murise. El încercă să se ridice, să-şi scoată sabia. O lovitură de secure în plină figură îl aruncă la

pământ.

Şi Noi Nes fu doborât în acelaşi mod. Atunci asasinii se năpustiră toţi împreună asupra ducelui, care se zbătea în spasmele agoniei.

Fiecare îi dădu lovitura care, de doisprezece ani se jurase să i-o dea. De la Guillaume Bouteillller, care-şi abătu securea asupra încheieturii mâinii victimei care era pe moarte, până la Olivier Layet, care îl termină, înfigându-i sabia în burtă. Şi fiecare, înverşunându-se Iară milă, urla:

— Aşa cum i-ai făcut stăpânului meu!

Astfel fu ţinut, implacabil şi până la sfârşit, îngrozitorul jurământ al credincioşilor ducelui de Orléans.

Astfel sfârşi Jean Iară de Teamă, care i-a învăţat pe alţii cum se nesocoteşte un jurământ.

EPILOG.

Căsătoria prea nobilei doamne Flore, contesă de Sombernon cu Milon, baron de Talazar, a fost celebrată peste două luni. Bonne avu fericirea să asiste la ea, vindecată de maestrul Gervais.

Flore moşteni imensa avere a jupânului Mercerot. Dar nici ea şi nici soţul ei nu au vrut să se atingă de aceşti bani, care fură împărţiţi săracilor. Bonne şi-a reluat posesiunea domeniilor sale, şi această avere, fără a fi considerabilă, le ajungea din plin. Doar că ea nu vru să revină în Burgundia, care-i readucea în minte amintiri dureroase. Ea se retrase împreună cu copiii săi în ţinutul lui Talazar, dulcea Touraine.

Robin Şmecherul şi Brancaillon primiră fiecare o sumă destul de importantă pentru a le asigura o existenţă independă şi scutită de orice grijă materială până la sfârşitul zilelor lor.

Dar Bracaillon nu vru să-l părăsească pe cavaler.

Şi Robin Şmecherul a vrut să rămână scutierul baronului Talazar.

Robin Şmecherul şi Brancaillon, înainte de a pleca la Montereau merseseră la locuinţa din strada Galilée, pentru

a-i elibera pe Malâtre şi Simonne, conform promisiunii pe care şi-o făcuseră.

Doar o noapte trecuse de când îi lăsaseră încuiaţi în cavoul secret. Ar fi trebuit să-i găsească în viaţă. Se găsiră în faţa a trei cadavre. Malâtre, văzându-se încuiat brusc în acest gen de mormânt, a fost cuprins probabil de un acces de nebunie furioasă.

Se înverşunase cu lovituri de pumnal asupra lui Simonne şi asupra cadavrului lui Mercerot pe care-l făcuse literalmente bucăţi.

Apoi, înfiiriindu-se pe el însuşi îşi dăduse o lovitură atât de furioasă încât căzuse fulgerător alături de victimele sale.

Robin Şmecherul şi Brancaillon nu au fost emoţionaţi. Robin Şmecherul pronunţă discursul funebru:

— Trei puşlamale mai puţin, spuse el. Lumea nu o să moară din asta.

De Giac deveni marele favorit al Delfinului. Norocul lui nemaipomenit îl zăpăci. Deveni insuportabil şi-şi făcu o mulţime de duşmani puternici într-atât încât într-o frumoasă noapte, nobilii de Richcmont şi de La Trémouille îl ridicară. Supus Ia cazne, el mărturisi că şi-a ucis prima nevastă. Fu cusut într-un sac şi aruncat în râu. Soţia, acea contesă de Tonerrc, care era în mică măsură cauza morţii doamnei de Giac, se recăsători a treia oară cu nobilul La Trémouille, unul dintre cei doi asasini ai soţului său, ceea cc duce Ia presupunerea...

Şi Passavant?

Passavant trăi câteva luni liniştit în preajma prietenilor săi.

Într-o frumoasă zi, urmat de credinciosul Brancaillon, încalecă şi plecă fără să spună unde. Talazar şi Flore nu l-au mai revăzut. Totuşi nu credeau că ar fi murit.

— Îl vom vedea reapărând într-o bună zi,'spunea de multe ori Talazar lui Fleur. Ştii foarte bine că el este mortul care nu moare.

SFÂRŞIT